Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

SØNDERJYSKE STEDNAVNE

UDGIVET

AF

STEDNAVNEUDVALGET

KØBENHAVN

I KOMMISSION HOS G. E. C. GAD

FR. BAGGES KGL. HOFBOGTRYKKERI

1938

10. LEVERING

BOGLADEPRIS KR. 3,00

FORELØBIG FORTEGNELSE OVER DE VIGTIGSTE

KILDE- OG LITTERATURFORKORTELSER

Aarb. = Aarbøger for nordisk Oldkyndighed.
AM = Afskrift i den Arna-Magnæanske Samling.
APhS = Acta Philologica Scandinavica.
Ark. = Arkiv för nordisk filologi.
B = Boniteringssager.
BL = Boniterings- og Landmaalingssager.
BLU = Boniterings-, Landmaalings- og Udskiftningssager.
BrN GG = Johs. Brøndum-Nielsen, Gammeldansk Grammatik.
BU = Boniterings- og Udskiftningssager.
ChrK = Chr. Knudsens Samlinger fra Als, Ny kgl. S. 2683, 4to, I—XXX.
Coupon = Couponbøger (Kort) til TM.
Danckw = Teksten i Danckwerts Landesbeschreibung.
DAtl = Pontoppidan, Den Danske Atlas.
DF = Danske Folkemaal.
DgP = Danmarks gamle Personnavne, udg. af Gunnar Knudsen og Mar. Kristensen.
DS = Danmarks Stednavne Nr. 1 ff.
DSt = Danske Studier.
Feilb. = Feilberg, Ordbog over jyske Almuesmål.
FT = Folketælling.
Förstem. NO. = Förstemann, Altdeutsches Namenbuch. II. Ortsnamen.
Gst = Danske Generalstabskort.
Hellq. EO = E. Hellquist, Svensk etymologisk ordbok.
Hellq. Sjön. = E. Hellquist, Svenska sjönamn.
I = Indberetning til Stednavneudv.
Jb = Jordebog.
Jenssen-Tusch = H. Jenssen-Tusch, Nordiske Plantenavne.
J. Sørensens Kort = Danske Søkort af Jens Sørensen, udg. af Johs. Knudsen.
K = Kort.
Kok = J. Kok, Det danske Folkesprog i Sønderjylland.
Kort Fm = Kort over danske Folkemaal.
L = Landmaalingssager.
LB = Løgumbogen 1578 (SRD VIII).
LDipl = Langebeks Diplomatarium.
Lind Bin. = E. H. Lind, Norsk-isländska personbinamn.
Lind Dopn. = E. H. Lind, Norsk-isländska dopnamn.
LU = Landmaalings- og Udskiftningssager.
Lundgren-Brate = M. F. Lundgren og E. Brate, Personnamn från medeltiden.
M = Matrikel.
MB = Markbog i Rigsarkivet.
Mejer = Mejers Kort i Danckwerts Landesbeschreibung.
Molbech = Dansk Dialect-Lexikon.
Moth = Moths Ordbog, cit. efter Kalkar.
NE = Rygh, Norske Elvenavne.
NecrRip = Necrologium Ripense (SRD V).
NG = Norske Gaardnavne.
NoB = Namn och Bygd.
Oda. Personn. = O. Nielsen, Oldanske Personnavne.
ODS = Ordbog over det danske Sprog.
OGB = Ortnamnen i Göteborgs och Bohus län.
Oldekop = Oldekop, Topographie des Herzogtums Schleswig.
Ortschaftsverz. = Ortschafts-Verzeichnis v. Schleswig-Holstein 1890.
Postadr9 = Postadressebog, 9. Udg.
Reg = Register.
RO = Ribe Oldemoder.
SchLüb = Schiller und Lübben, Mittelniederdeutsches Wörterbuch.
Schmidt-Petersen NF = Die Orts- und Flurnamen Nordfrieslands.
SJb = Slesvigbispens Jordebog.
Sk = Skatteliste.
SOÄ = Ortnamnen i Älvsborgs län.
SRD = Scriptores Rerum Danicarum.
TGst = Tyske Generalstabskort.
TM = Tysk Matrikel.
Torp NEO = Torp, Nynorsk etymologisk ordbok.
Trap[1] = Trap, Hertugdømmet Slesvig.
Trap[4] = Trap, Danmark, 4. Udg.
U = Udskiftningssager.
UBl = Blandinger, udg. af Universitets-Jubilæets danske Samfund.
VJb = Valdemars Jordebog.
VSK = Videnskabernes Selskabs Kort.
VSO = Videnskabernes Selskabs Ordbog.
ÆDA = Ældste danske Archivregistraturer.

byge; I 1912 Tverbøge, -byge, -bygger, Tværbygge; I 1922 Tverbøge, Tverbygger.

Tøjreeng. K 1782, Jb 1782 Tüvereng; B 1783 Tühr Eng. — Af Verbet tøjre; Eng som afgræsses af tøjret Kvæg.

Ulvehøj. K 1782 Uhlehüe; Jb 1782 Ahlehüe; B 1783 Uhle hoy, Uhlhoy; TM Ulvhy; I 1912 Ulvshøj; I 1922 Ulvshøj, Ulvehøj. — Gravhøj. Her skal den sidste Ulv være bleven skudt (J. Raben).

Ure [ˈ*unə*]. — Strandareal paa Brandsnæs. Af Subst. Ure „stenet Jordbund", jfr. Ure i Hjerpsted S., 3108, og i Søgaard, Kliplev S., 3222.

Vadsten. Mejer 1649, Schröder 1837 Wattstein; Schmidt 1852 Vatsteen; Schröder 1854 Vadstenen; Oldekop Wattstein. — En stor Sten i Nærheden af Skelde Skov.

Vandsløkke. K 1782 Wanslucke; Jb 1782 Wannslücke; B 1783 Wands Lück; TM Wandslyker; I 1912, I 1922 Vandsluger, Vandslykke.

Vandstedbæk [*æ* ˈ*vanŋsdæˌbæk*, *æ bæk*]. K 1782, Jb 1782 Wanstebeck; B 1783 Wandstedtbeck; Beskr. 1783 Wanstebeck; TM Wandstedbek; I 1912 Vanstedbæk; I 1922, Gst Vandstedbæk. || Vandstedbækforte. I 1912 Vandstedbækfort. — Vej.

Velbjørn. K 1782 Wellbiören; Jb 1782 Wellbiören, Wellbioren; B 1783 Wellbiörn, Wellbiörn May; TM Welbjøren; I 1912, I 1922 Velbjørn. — Af nty. [ˈ*vælˌböin*], der forekommer temmelig hyppig + som Stednavn i Sydslesvig, f. Eks. i Ascheffel, Hütten S., og i Bistensee, Bünsdorf S., Hütten H. Betydningen synes at være den samme som i dansk Vældekilde, se f. Eks. Vældekilde i Tørsbøl, Kværs S., 3228. Nty. Born betyder „Kilde, Brønd".

Vesegaard. I 1912 Veesgaard; I 1922 Hvesgaard [vesˈgå.ə]. — Markjord. Af Subst. Vese, oldn. veisa „Pøl", se O. Nielsen i UBl. II p. 37.

Vesterkobbel [ˈ*væsdəˌkɔfəl*]. K 1782 Wester-Koppel; Jb 1782, Beskr. 1783 Westerkoppel; TM Westerkoppel; I 1912, I 1922 Vesterkobbel. || **Vesterløkke** [ˈ*væsdəˌlyk*]. || **Vestertoft** [ˈ*væsdəˌtɔst*]. U 1778 Wester Toffte.

Vigsforte. I 1912 Vigsfort. — Vej. || **Vigshage.** I 1912 Vigshage. || **Vigsmade** [*vi.xsˈmaj*, *æ maj*]. I 1912 Vigsmaj. — Samme som Vigsmose. || **Vigsmose.** U 1778 Wismoes, Wiegsmoes; K 1782 Wiegs-Torfs-Moos; Jb 1782 Wiegs Torf Moos; B 1783 Viegs Torf Moos, Viegs Moos, Viegs Moos oder May; TM Wigsmoos, Wigsmoosweg; I 1912, I 1922, Gst, Trap[4] Vigsmose. — Stederne har Navn efter Skelde Vig.

Vinmose. U 1778 Wienmoos, Vienmoes, Vienmoess. — Jfr. Vineng i Hønkys, Egvad S., 3203. Hører maaske dog sammen med Hvenemose ovfr.

Vojom. I 1912 Vojom; I 1922 Vedom. — Af jy. Hvoddem, jfr. Hojumeng i Dynt ovfr.

Vælekær [ˈ*vɛl.ˌkæ*]. K 1782 Willkierre; I 1912 Villekjær, Vilkjær. || **?Vælemade.** K 1782 Wulmay; Jb 1782 Well May; B 1783 Woll May. || **Vælemose.** K 1782 Wehlmoos, Wehlmos; Jb 1782 Wehlmoos; TM Wehlmoos; I 1912, I 1922 Velmose. — Væle, se Indl.

Ærm [*æ* ˈ*ɛrəm*]. Jb 1782, K 1782, Beskr. 1783, TM, I 1912 Erm; I 1922 Ærm. — Muligvis er Navnet oprindelig et *Ærholm af Trænavnet Ær „Løn". I den optegnede Udtale er Navnet forstaaet som Subst. Ærme, hvilket dog næppe kan være rigtigt.

Ærsmose [*ɛrəs-*, *ærəsmɔs*]. U 1778 Erresmohr, Erresmoes; K 1782, Jb 1782 Erres Moos; B 1783 Erresmoos, Erres Moos; TM Erresmoos; I 1912, I 1922 Erresmose. || **Ærstved.** K 1782 Erstwede; Jb 1782 Ersttwede; B 1783 Erstweede; TM Erstvede; I 1912 Errestvede; I 1922 Erstvede. — Af Mandsn. Erik eller Trænavnet Ær „Løn".

Østerkobbel. I 1912 Østerkobbel. || **Østertoft** [ˈ*ɶsdəˌtɔst*]. U 1778 Oster-Töffte.

Skodsbøl.

Avnbølgaard. U 1777 Auenbüllgaarde; I 1912 Avnbølgaards Jagtland. — Marknavn. Areal hvor den adelige Gaard Avnbølgaard i Sundeved har haft Jagtret.

Barland [ˈbɑ.i̯ˌlaŋ, ˈbɑ.əˌlaŋ]. U 1776 Barlandt, Baarland; Jb 1777 Barland; U 1777 Baarland; TM, I 1912, I 1922 Barland. — Samme Lokalitet som Ravnskobbel ndfr. || Barlandsager. K 1783 Barlands Ager; Jb 1783 Barlandsager. || Barlandskrog. Dok 1662 Ballandts Kroeg; K 1783 Barlands Krog; Jb 1783 Barlandskrog. || Barlandsmark. Jb 1777 Barlands Mark; I 1912, I 1922 Barlandsmark. — Af Adj. bar i Betydningen „mager, fattig" om Marker (Feilb.).

Bavland. I 1912, I 1922 Bavland. — Synes ikke at kunne være samme Lokalitet som Barland ovfr., da Indberetningerne har begge Navne.

Boleng [æ bʊl̥i̯ŋ]. K 1783 Boll-Eng; Jb 1783 Bolleng; B 1783 Boll-Eng; TM Bolling; I 1912, I 1922 Buleng. — Af Dyrenavnet jy. Bolle „Tyr".

Bommerholm. Dok 1662, U 1776, Jb 1777, U 1777 Bommerholm; I 1912 Bommerholm; I 1922 Bommerholm [bomæ-]. || **Bommerlund.** K 1783 Bommelund; Jb 1783 Bommelund, Bommellund; Dok 16/5 1786 Bommerlund; L c. 1786 Bommelund, Bummelund; Beskr. 1786 Bommelund. — Jfr. Bommerlund i Bov S., 3271.

Brede. Dok 1662 Acker Bree genant; K 1783 Bree; Jb 1837 Bree, Öster-Bree; B 1783 Bree, Öster Bree. || **Bredemade.** TM, I 1912 Bredmai; I 1922 Bredemade. — Jfr. Brede i N.-Hostrup, Egvad S., 3203.

Brismade. Dok 1662 Breetz Maj; K 1783 Bris May; Jb 1783 Briß-May. — Ligger iflg. K 1783 ikke saa langt fra Bredemade ovfr., men kan dog næppe være samme Lokalitet. Forleddet er formodentlig Mandsn. glda. Breth (DgP).

Brænløkke. K 1783 Nörre-, Neder-, Sünder Breen Lück, Oster Breen; Jb 1783 Nörre-Breenlük, Nedder-, Sünder Breenlük; B 1783 Nedder-, Norder-, Sünder Brenn-Lück. — Af Plantenavnet jy. Bræn „Bregne".

Bueled. Jb 1777 Bue-Led; I 1912 Bueled; I 1922 Buled [bolet', bolei]. — Maaske et Led med krumme Stolper. Jfr. Bovled i Mølmark ovfr.

Bøgehøj. TM Bügehöi; I 1912 Bøghy; I 1922 Bøgehøj. — Af Trænavnet Bøg.

Bøsbæk. TM Bösbeck; I 1912, I 1922 Bøsbæk. — Marknavn. || **Bøsbæk Hage.** Oldekop Bösbekhage; Trap[4] Bøsbæk Hage. — Forleddet er maaske Gen. af Subst. By, jfr. Bøsager i S.-Hostrup, Ensted S., 3223.

Dalsager [ˈdɑ.l̥s ˈɑxə]. K 1783 Dahls Ager; Jb 1783 Dahlager; B 1783 Dahls-agger; TM Dahlsager; I 1912, I 1922 Dalager. — Der er Bakker paa begge Sider.

Degnens Grav. TM Degnensgrav; I 1912 Degnens Grav (Degnens Grube); I 1922 Degnens Grav.

Dybkær [ˈdyfˌk̥æ]. U 1776 Düpkier, Dybkier, Dübkier; Jb 1777 Dybkiær; Jb 1783 Düwe Kier; K 1783 Düve Kier; TM Dübkjer.

?**Dyreeng.** I 1912, I 1922 Dyring.

Dørnsk [æ ˹dö·nsk]. TM Dörnsk. — Ligger ved Byen. Af Subst. sønderjy. Dørnsk „Dagligstue", jfr. Dørns i Højst S., 3132.

Egemose. K 1783 Auer-, Neder Igemos; Jb 1783 Ower-, Nedder Jgemoos; B 1783 Ower-, Nedder Iigemoos. || **Egeroj.** I 1922 Igerøj. || **Egeskov.** Dok 1662 Jschow Feld; U 1776 Jgeschau; Jb 1777 Igeskov, Igeskov Mark; U 1777 Jschau; TM Igeskov; I 1912 Iskov. || **Egstoft** [ˈisˌtɔst]. U 1777 Jstoft; TM Jistoft; I 1912 Istoft, Eestoft; I 1922 Istoft, Edstoft [e'ståwd].

Favrmark. Dok 1662 Fawer Feld. — Af Adj. fager, jfr. Favrholt i Vollerup, Bjolderup S., 3214.

Fiansmade. Jb 1783 Fiansmay.

Firkant. U 1776 Viereck.

Frændesløkke. Jb 1783 Frennenslük; B 1783 Frennes Lück; K 1783 Trenens Lück. — Af Mandsn. Frænde, der endnu bruges i Sønderjylland.

Fælled. Jb 1783 Fehle, Fehled; B 1783 Fehle. — Fælled, se Indl.

Fugletved. U 1777 Fugeltwedt; K 1783 Faule Twed; Jb 1783 Fauletwed; B 1783 Faul Twedt, Faultwed May; TM Folgfer; I 1912 Fugltved, Fuglfjær; I 1922 Fugltvedt, Fuglefjer.

?**Færgehøj.** K 1783 Fehrhoode; Jb 1783 Fehrfood; B 1783 Fehrhoy; TM Fehrhovde; I 1912, I 1922 Fæhoved. || **Færgevej.** Jb 1777 Færgeveyen. — Rimeligvis Vejen til Færgen i Egernsund.

Gaardskobbel. U 1777 die Hof-Koppeln; I 1912 Gaardskobbel.

Gammeldam [*gamǝl'dam*]. K 1783, Jb 1783 Gammel Damm; TM Gammeldamm; I 1912, I 1922 Gammeldam. || **Gammelkobbel.** K 1783, Jb 1783 Gammel Kovel; Beskr. 1786 Gammel-Kovel.

Guldbjærg [*'gul,bjɛʀǝ*]. TM Guldbjerre; I 1912, I 1922 Guldbjerg. — Om Guld- i Stednavne se u. Guldager i Løgumkloster Flække, 3118.

?Gunned. Dok 1662 Acker Gunter; K 1783, Jb 1783, B 1783 Gunned; TM Gunned; I 1912 Gumed; I 1922 Gunned. — Jfr. Gunnetved i Kolstrup, Aabenraa Købstad, 3191.

Gørreholt. Jb 1777 Gørreholt; K 1783, Jb 1783 Gürreholt.

Havløkke. TM Hawlück, Havlük; I 1912 Havlykke. || **Havmade** [*'haʌ,maj*].

Hjulerland. Jb 1777 Julelandet. || **Hjulerløkke** [*æ 'jw·lǝ,løgǝ*]. TM Jollerlücke; I 1912, I 1922 Hjulerlykke. — Muligvis dækker begge Betegnelser over samme Lokalitet.

Hollekær. U 1776, U 1777 Hollekier; Jb 1777 Hollekiær; K 1783 Holle Kier; Jb 1783, B 1783 Hollekier; I 1912 Hollekær; I 1922 Hollekær [håle-]. — Af Subst. jy. Hol „Hul".

Holvej [*æ 'hɔl·væj*]. U 1773 Holwege. — Jy. Holvej „Hulvej".

Hustoft. K 1781 Huus Taut; Jb 1783 Huustaut; B 1783 Huustofft.

Indertoft. K 1783 Inner Taut; Jb 1783 Jnnertaut; B 1783 Inner Tofft.

Jenseskobbel. K 1783 Nedder-, Ower Jenses Kovel; Jb 1783 Ower Jenses Kowel, Ower-, Nedder Jenses Kovel; Dok $^{16}/_{5}$ 1786 Ober-Jenses-Koppel; Beskr. 1786 Nedder-, Ower Jenses Kovel, Nedder Jensen Kovel; L c. 1786 Ower Ienses Kowel.

Jeppe Jensens Roj. K 1783 Iepjens Roy; Jb 1783 Jepjensroy.

Kalvehave [*'kal·,haʌ.*]. TM Kallhave; I 1912, I 1922 Kaalhave.

Karmager [*'ka.ʀm,ægǝ*]. K 1783 Karmagger Ende; Jb 1783 Karmagerende; TM, I 1912, I 1922 Kramager. — Jfr. Karm i Arrild S., 3081.

Kirkeager. K 1783 Kirk Ager; Jb 1783 Kirkager. || **Kirkestuv.** U 1777 Kirchen Stuff.

Knasterholm. TM, I 1912, I 1922 Knasterholm. — Forleddet er et Adj. dannet af Subst. jy. Knast „tue på heder" (Feilb.).

Kobbel. TM Kovel; I 1912 Kobbel. || **Kobbelløkke.** TM Koffellük; I 1912, I 1922 Kobbellykke. || **Kobbelskov.** K 1783, Jb 1783 Kovel-Schau; Beskr. 1786 Kövelschau, Kovelschau; Dok $^{25}/_{2}$ 1786 Kovelskau; Oldekop Schottsbüllgaarder Koppelhölzung; Trap[4] Kobbelskov, Skodsbøl Kobbelskov. — Kobbel, se Indl.

Kragehøj. K 1783 Kraghoy, Krag-Hoy; Jb 1783, Dok $^{16}/_{5}$ 1786, L c. 1786 Kraghoy; TM Kraghöi; I 1912 Kraghy; I 1922 Kragehøj. || Kragehøjsmade [*kʀaxǝ'maj*]. K 1783 Kraghoys May; Jb 1783 Kraghoy-May, Kraghoymay, Kraghoys-May; Dok $^{16}/_{5}$ 1786 Kraghoys May; L c. 1786 Kraghoys May, Kraghoysmay, Kraghoymay; Beskr. 1786 Kraghoysmay; TM Kraghöimai; I 1912 Kraghymai; I 1922 Kragehøjmade. — Af Fuglenavnet Krage.

Kransmose [*kʀansmos*]. U 1776 Kranzmooß; TM Kransmoos; I 1912 Krandsmose; I 1922 Kransmose.

Krog [*æ kʀɔ.x*]. TM, I 1912, I 1922 Krog.

Krumbugt. Dok 1662 Krombaut; K 1783, Jb 1783 Krumbaut; B 1783 Norder-, Süder Krumbaut.

Kær [*æ ɟæ.i*]. Jb 1777 Kiær; Jb 1783, B 1783 Kier; TM Kjer; I 1912 Kær. || **Kærløkke.** TM Kjerlük. || **Kærmose.** TM Kjermose; I 1912 Kærmose.

Laaddenhøj [*lɔj.n'hy, lɔŋ'hy*]. Dok 1662 Lojenhuie; K 1783 Layen Hoy; Jb 1783 Lajenhoy; I 1912 Laaddenhy; I 1922 Laaddenhøj. || **Laaddenmose** [*æ 'lɔj.n,mo·s, æ ˈˈlɔj·ˈˈmo·s*]. TM Löienmos, Löiensmos; I 1912 Løjenmose, I 1922 Laadden Mose, Løjenmose; Gst Laadnemose. — Af Adj. laadden, sigtende til en kraftig Bevoksning.

Landaare. Jb 1777 Landoyer. — Jfr. Landaare i Mølmark ovfr.

Langløkke. TM Langlük; I 1912 Lange Lykke; I 1922 Langelykke. || **Langmade.** I 1912 Langmai. || **Langrode.** K 1783 Lang Rood; Jb 1783

Lang-Rood; Beskr. 1786 Langrood. || **Langskifte.** Dok 1662 Langschifft; K 1783 Wester-, Oster Langschift; Jb 1783 Oster-, Wester-Langschift; TM Langskift; I 1912, I 1922 Langskyst. || **Langslette.** Dok 1662 Langschlet Mark. — Ager i Sletmark.

Lerager. Dok 1662 Leer Acker. || **Lerbjærg.** B 1783 Lehmberg; TM Leerbjerg; I 1912 Lérbjerg; I 1922 Lerbjerg. || **Lerbæk.** K 1783 Lirre Beck, Lirrebeck May; Jb 1783 Lierebeek, Lirrebeek, Lirre-Beck, Lierebeek-May; B 1783 Lierbeck May; Dok $^{16}/_{5}$ 1786 Leerbeck; L c. 1786 Lirre Beck; Beskr. 1786 Lirrebeck; TM Lerrebeck; I 1912 Lérbæk; I 1922 Lerbæk. || **Lerland.** K 1783 Lier Land; Jb 1783 Lierland; I 1912, I 1922 Lerland.

Lillekobbel. K 1783 Lille Kovel; Jb 1783 Lille-Kovel; Beskr. 1786 Lille Kovel. || **Lillekær.** TM Lille-Kjer; I 1912 Lilkær; I 1922 Lille Kær. || **Lilleløkke** [ˈlɪl̥ˑˌløkˀ]. TM Lillük; I 1912 Lille Lykke. || **Lilletoft.** B 1783 kleine Tofft.

Løghøj. Dok 1662 lögethuie; K 1783, B 1783 Löged; Jb 1783 Böged; TM Löghöi. — Af Plantenavnet Løg. Skrivemaaderne med -et, -ed kunde tyde paa, at Efterleddet er -with „Skov" efterfulgt af -høj.

Løkke. Dok 1662 in der Lücken; U 1776 die Lücke; TM Lük. || **Løkkemark.** Jb 1777 Lykke Mark, Lykkemark. — Løkke, se Indl.

Madum Løkke. Jb 1777 Majem; K 1783 Mayem-Lück; Jb 1783 Mayelük, Maye-Lük; B 1783 Mayum Lück. — Madum er Dat. Plur. af Subst. Made „Eng", se Indl.

Magerløkke [æ ˈmasə]. TM Mauenlük; I 1912, I 1922 Manenlykke. — Mager Jord (stedlig Meddelelse).

Markskel. Jb 1783 Nörremark-Schell, Söndermark-Schell; B 1783 Nörre-, Sünder Marckscheel, Nörre-, Sünder Markskell; K 1783 Nörre-, Sünder Marked Schell.

Midtløkke. B 1783 Mitt-Lück; TM Mitlük; I 1912, I 1922 Midtlykke.

Musselhøj. Dok 1662 Moßelhuie; K 1783 Mussel Hoy; Jb 1783 Musselhoy; B 1783 Musselhöy; TM Mussel-Hoi; I 1912 Muslingshy; I 1922 Muslingshøj. — Af Subst. ænyda. mussel „Musling, Muslingskal".

Møllebjærg. K 1783 Möll Bierg; Jb 1783 Möllbierre; Trap[4] Møllebakke. || **Mølleløkke** [ˈmœl̥ˌløkˀ]. TM Möllük; I 1912 Møllelykke. || **Møllemark** [ˈmœl̥ˑˌmaːg]. U 1776 Mühlenfeldt; U 1777 Mühlenfelde; Jb 1777 Möl-mark; TM Möllmark; I 1912, I 1922 Møllemark. || **Mølleskifte.** Dok 1662 Möelschift. || **Møllestok.** Jb 1777 Mölstok; I 1912, I 1922 Mølstokken. || **Mølletoft** [ˈmuˑl̥ˌtɔst]. Dok 1662 große Mühlentofft; K 1783 Store-, Lille Muhl Taut; TM Multoft; I 1912, I 1922 Mølletoft. — Den optegnede Udtale af Mølletoft beror paa Skriftformerne fra 1783 eller TM.

Nederløkke. TM Nerlük; I 1912, I 1922 Nederlykke.

Nejs Vig [ˈnæjs ˈviːx]. Oldekop Neiszwig; I 1912, I 1922 Nejs Vig. — Bugt af Flensborg Fjord ved Nejs Mølle, ogsaa i Broager ovfr.

Nørregade [ˈnöˌgaː]. — Navn paa en Vej. || **Nørreløkke.** B 1783 Norder Lücke; TM Nörlük. || **Nørretoft.** K 1783, Jb 1783 Nörre Taut; B 1783 Norder Tofft.

Ornum. U 1777 Ornum. — Jfr. Ornum i Varnæs S., 3225.

Overgade [ˈˀöːəˌgaː]. || **Overtoft.** K 1783 Auer Taut; Jb 1783 Owertaut; B 1783 Auer-Tofft.

Per Møllers Forte [pɒ-, pə ˈmœl̥əs ˈfoˑt]. — Vej.

Plathøj. I 1912 Plathy; I 1922 Plathøj [Pladhy]. — Af Adj. plat „flad" el. Subst. jy. Platte „flade, uregelmæssige græstørv" (Feilb.).

Præsteskov [æ ˈprœːsdˌskɔʊ]. Jb 1783 Prestens-Schau.

Prynholm. U 1776 die Wiese Pryhn Holm; Jb 1777 Pryhnholm; K 1783, Jb 1783 Prühnholm; B 1783 Pruynholm; TM Prühnholm; I 1912, I 1922 Prynholm. — Af Subst. sønderjy. Pryne „Naal, Pren".

Pugpyt. K 1783, Jb 1783 Pug-Pøtt; Beskr. 1786 Pugpött, Pugpölt; Kok II p. 310 Pugpyt; TM Pugpött; I 1912, I 1922 Pugpøt. — Af sønderjy. Puge „Nisse", men her rimeligvis i den fra Angel kendte Betydning „Tudse" (Kok II p. 310).

Pækmade. Jb 1777 liden Pæk-May. — Af Plantenavnet jy. Pæk, der bruges om forskellige sværdbladede Vandplanter.

?**Pølsetoft.** U 1776 Pulstofte; Jb 1777 Pölstoft; I 1912, I 1922 Pulstoft.

Ravnskobbel [ˈʀas.nsˌkɔfəl̥]. — Samme Lokalitet som Barland ovfr. || **Ravnsmark** [æ ˈʀas.nsˌmaɹg]. U 1776 Wester-, Øster Ravensfeldt, Oster Ravnsfeld, Ravnsfeldt; Jb 1777 Øster Ravns Mark, Vester-Ravnsmark, Øster Ravnsmark; U 1777 Oster Ravnsfeld; TM Rawsmark, Ravnsmark; I 1912, I 1922 Ravnsmark. — Af Fuglenavnet Ravn.

Rendbjærg. I 1912 Rennberg, Rendbjerg; I 1922 Rendbjerg; Gst Rendbjærg. — Af Subst. Rende „Vandledning", jfr. Rendebjærg i Vilsbæk, Holbøl S., 3231, og i Tørsbøl, Kværs S., 3228.

Rødegade [ˈʀɔj̥ˌga., æ ˈʀøj̥·ˈʳga·]. — Navn paa en Vej. Af Adj. rød el. maaske Subst. Roj, hvorom se Indl.

Rørsted [æ ˈʀø.əˌsdæj̥]. TM Röhrsted; I 1912, I 1922 Rørsted.

Sandland. I 1912 Sandland. || **Sandvej.** Jb 1777 Sand-Veyen.

Sivabildskær [ˈsɥsə afj̥lsˈk̥æɹ].

Skiftemade. Jb 1783 Schift-May; Beskr. 1786 Schiftmay. — Af Partc. skiftet „udskiftet" el. Subst. Skifte, se Indl.

Skodsbøl Bæk. I 1912 Skodsbøl Bæk. || **Skodsbøl Skov.** Gst 1857—58 Skodsbøl Skov; Trap[1] Skodsbøl-Skov; Nik. Andersen [ʳsgɔsbøl ˈsgɔw]; Trap[4] Skodsbøl Skov. || **Skodsbølgaard Skov.** Schröder 1837 Schottzbüllgaarder Hölzung.

Skovbjærg. TM Skobjerre; I 1912, I 1922 Skovbjerg. || **Skovskifte.** U 1777 Holz-Schiften.

Sletmark [ˈsl̥ædˌmaɹg]. Dok 1662 Slet Marck; U 1776 Schletfeldt, Schletmarck; U 1777 Schlettmarck, Schletmarc, Schlethfelde; Jb 1777, TM, I 1912, I 1922 Sletmark. — Af Adj. slet „jævn".

Smedeager. I 1912 Smedager; I 1922 Smedeager. || **Smedeland** [æ ˈsmæj̥.ˌlaŋ]. Jb 1777 Smedeland, Smedelandet; TM Schmiedeland. || **Smedemade** [ˈsmæj̥·ˌmaj̥]. K 1783 Schmeis May; Jb 1783 Schmeismay; TM Schmeimai; I 1912 Smedemai; I 1922 Smedemade.

Smuvager. I 1912, I 1922 Smuvager. — Rimeligvis en Misforstaaelse af Smørager ndfr.

Smøl Ris. Reg 1604 Schmoelriess; Dok 1662 Smölle Rieß; K 1783 Schmöel-Ries; Jb 1783 Schmoel-Ries; B 1783 Smoel-Riis. — Af Landsbynavnet Smøl.

Smørager. Jb 1774 Smörager; B 1783 Schmeer Acker; Jb 1783, TM Schmeerager; I 1912, I 1922 Smørager. — Smør-, se u. Smørpyt i Hviding S., 3085.

Snoghøj. TM Snoghöi; I 1912, I 1922 Snoghøj.

Stabeleng. K 1783, Jb 1783 Staffeling. — Jfr. Stabeleng i Broager ovfr., som er en anden Lokalitet.

Storekær. TM Store-Kjer; I 1912 Storkær; I 1922 Store-Kjær. || **Storetoft** [ˈsdo.əˌtɔst]. TM Storetoft.

Streng. K 1783 Streng Lück; Jb 1783 Stranges Lük; B 1783 Streng. — Streng, se Indl.

Støbbel. Jb 1783 Stöffel; B 1783 Stöfel; I 1912, I 1922 Støssel. — Maaske Sammenhæng med Stabeleng ovfr. Jfr. dog Støbbel i Løgumkloster Landsogn, 3119.

Svinehøj. TM Soünhoi, Sounhoi, Söunhoi; I 1922 Svinehøj. — Det er muligt, at de fra TM anførte Former hører til det følgende Navn.

Sønderhøj. I 1912 Sønderhøj; I 1922 Søndhøj. || **Sønderløkke.** B 1783 Süder Lücke. || **Søndermark.** TM Sönnermark; I 1912 Søndermark; I 1922 Søndermarken.

Tangvej. Jb 1777 Tangvej. — Vej ned til Havet.

Teglløkke. Dok 1764 Ziegel-Lücke. || **Teglgaardsager.** I 1912 Teglgaardsager. || **Teglgaardsløkke.** TM Teglgaardslück.

Toftebjærg. K 1783 Taut Bierg; Jb 1783 Toutbierre; TM Toutbjerre. — Toft, se Indl.

Tornskov. Dok 1662 Tordenschow; K 1783, Jb 1783, Beskr. 1786 Torn-

schau; Kok II p. 409, TM, I 1912 Tornskov; I 1922 Tornskov, Torneskov. — Efter den ældste Form fra 1662 samt Udtalen af Bebyggelsesnavnet Tornskov ovfr. er Forleddet Subst. Torden, om et Sted, hvor Lynet har slaaet ned, men alle de andre Skrivemaader tyder paa Plantenavnet Torn.

?Trehuk. B 1783 Dreyeck; TM Trihet; I 1912, I 1922 Trihat.

Troldbjærg. I 1912, I 1922 Troldbjerg.

Trutbjærg. I 1912, I 1922 Trutbjerg.

?Tvistholt. U 1777 Twedtstalt heck; K 1783 Twist Holt; Jb 1783 Terstholt; B 1783 Twisholt, Ower Twisholt; I 1912 Tvestel; I 1922 Tvedsted. — Jfr. Tvistholt ovfr. i Egernsund, som er samme Lokalitet. Formerne her tyder paa, at Efterleddet er -holt. Forleddet er Subst. Tvist „Strid, Tvedragt" og hentyder formodentlig til, at der har været Strid om Jorden. Jfr. at jy. Træde „Trætte" er ret hyppigt som Forled i Navne paa Agerstykker.

Tværhøj. Dok 1662 Duerhuien; K 1783 Twer Hoy; Jb 1783, B 1783 Tweerhoy.

?Tøjringled. Jb 1777 Tyring-Led; I 1912, I 1922 Tydderled. — Af Verbet tøjre „lade afgræsse ved tøjret Kvæg".

?Urebjærg. Dok 1662 Klein Orberg; TM Uebjerre; I 1912, I 1922 Ubjerg. — Af Subst. Ure „stenet Jordbund", jfr. Ure i Hjerpsted S., 3108, og i Søgaard, Kliplev S., 3222.

Vadsager. K 1783 Wais Agger; Jb 1783 Waisager. || **Vadsforte** [ˈvaɔs ˈfo·t]. I 1912 Vais Forte; I 1922 Vejses Forte. — Vej. Vad, se Indl.

Vasekobbel. Jb 1783 Wass-Kovel; K 1783 Wahs Kovel; Beskr. 1786 Wahs-Kovel. — Vase, se Indl.

Vesterløkke. K 1783 Wester Lück; Jb 1783 Wester-Lük; B 1783 Wester Lück.

Viedøbbel. U 1776 Viddüppel; K 1783 Wie Döffel; Jb 1783 Wiedöffel; TM Wiedüffel; I 1912, I 1922 Viddyffel. — Af Plantenavnet Vie „Pil", jfr. Viedøbbel i Broager ovfr.

Vildandsmose. I 1912 Vilands Mose; I 1922 Vildandsmose.

Voldløkke [*æ ˈvɔlˌløk*]. — Ligger op til Smøl Vold i Smøl.

Vædderland. K 1783 Weder Land; Jb 1783 Wederland; B 1783 Wedder-Land; I 1912 Vederland; I 1922 Vædderland. — Af Dyrenavnet Vædder.

Ærm. U 1776 die Erme; Jb 1777 Erm-Mark, Ermmark; K 1783, B 1783, Jb 1783 Erm; TM, I 1912, I 1922 Erm. — Samme Navn i Skelde ovfr.

Ødbjærg [*ˈø.ˌbjɛʀə*]. I 1912, I 1922 Øbjerg. — Af Adj. øde.

Østerløkke. K 1783 Oster Lück; Jb 1783 Osterlük; B 1783 Oster Lück.

Smøl.

Abildgaardløkke [*ˈaɸˌlgåˌløk*]. K 1783 Affelgaar Lück; Jb 1783 Affilgaar Lück, Affelgaar Lück; TM Affelgaardlük; I 1912 Abildgaars Lykke; I 1922 Abildgaardslykke. — Af Subst. Abildgaard „Frugthave".

Aftægtsmade. TM Aftägtsmai; I 1912 Aftægtsmai; I 1922 Aftægtsmade.

Almindingsmade. L 1769 der Allmans Wiese; Beskr. 1772 Allmans wiese; K 1783, B 1783 Almening May; Jb 1783 Almenning May, Almening May; TM Almening Mai; I 1912 Almeningmai; I 1922 Almenning Made. — Af Subst. Alminding, se Alminding i Dynt ovfr.

Almissehøj. L 1769 Allmeshüy; I 1912 Almershy; I 1922 Almershøj [almæ'shy']. — Af Subst Almisse „Gave eller Tilskud til Sognets Fattige", jfr. Almisseblok. Seem S., 2707.

Bag Huset [*bax æ ˈhu·s*]. TM, I 1912, I 1922 Bag Huset. — Agerjord ved Gaarden Stenbæk.

Boshøj [*busˈhy*]. Beskr. 1772 Botzhüy; K 1783, Jb 1783 Boshoy Lück; TM Boshü; I 1912 Boshy; I 1922 Boshøj. — Af Mandsn. glda. Bo eller maaske jy. Bus „fjorgammelt, vissent Græs", jfr. Bussekilde i Genner, Ø.-Løgum S., 3204.

Bredeland [*ˈbʀe·ˌlaŋ*]. Jb 1783 Breeland, Nörre-, Sünder Bree Land;

K 1783, TM Breeland. || **Bredeløkke** [ˈbʁe·ˌløyk]. TM Breedlük; I 1912, I 1922 Brede Lykke. — Af Adj. bred.

Broager. K 1783 Bro Agger; Jb 1783 Bro-Agger, Broager, Broagger. — Ved Vejen fra Smøl til Nybøl, hvor der vel har været en Bro. Ingen Forbindelse med Sognenavnet Broager.

Brombjærg [ˈbʁʌmˌbjɛʁə]. TM, I 1912, I 1924 Brombjerg. — Samme Navn i Broager ovfr., s. d.

Brænenge. K 1783, Jb 1783 Brehn Eng; B 1783 Brehn Eng, Breen Eng; TM Brehneng; I 1912, I 1922 Brændt Eng. — Af Plantenavnet jy. Bræn „Bregne" omtydet til brændt, Partcp. af Verbet brænde. Jfr. Brænballe i Dynt og Brænkær i Skelle ovfr.

Bund [bonˌ]. Beskr. 1772 Bond; K 1783, Jb 1783, Dok 4/2 1784, TM Bonn; I 1912, I 1922 Bund. — Strandareal ved Vemmingbund, i Jb 1783 kaldet for „gemeinschaftl. Fehled". || Bunds Made [ˈbɔnˌs ˈmaj]. Jb 1783 Bonn May; TM Bonnsmai; I 1912 Bunds Mai; I 1922 Bunds Made. — Engstrækning lige indenfor Strandarealet Bund. Jfr. Vemmingbund ndfr.

Byggested. K 1783 Bügstedt Lück; Jb 1783 Bügstedt, Bygsted-Lück; TM Bügsted; I 1912, I 1922 Bygsted. — Jfr. Bysted i Broager ovfr.

Bøffelkobbel Løkke. K 1783, Jb 1783 Böffel Kovel Lück; Dok 18/3 1790 Büffels koppel Weide; TM Böffelkoppellük; Schröder 1837 Büffelkoppel; I 1912 Bøffelkobbel-Lykke; I 1922 Bøffelkobbellykke. — Grænser til Bøffelkobbel i Nybøl S., 3244, deraf Navnet.

Bøllemose. I 1912 Bøllemos Forte. — Af Plantenavnet jy. Bølle „Vaccinium uliginosum" (jfr. Feilb. u. bylli og byllebær).

Bønnehøj. I 1912 Bønnehoj; I 1922 Bønnehøj.

Dunkær [ˈdonˌkɣæ]. L 1769 donkier; K 1783 Donkier Lück; Jb 1783 Donkier Lück; B 1783 Donckier Lück; TM Donnkjär, Dennkjär; I 1912 Dunkær; I 1922 Dyndkær. — Af Subst. Dun i Plantenavnet Dunhammer, sv. Dialekt kaveldun „Typha latifolia". Dunet af denne Plante havde tidligere praktisk Betydning, idet det har været anvendt som Dynefyld (Sahlgren i NoB XI p. 182). I 1922 har misforstaaet Navnet.

Døbbel [æ dǫfəl]. TM Düffel; I 1912 Dyfføl; I 1922 Dyffel. — Døbbel, se Indl.

Elleager [ˈœl·ˌaxə]. K 1783 Ellager, Ell-Agger; B 1783 Sünder-, Nörre Elagger; Jb 1783 Ellagger, Ellager, Sünder-, Nörre Ellagger; TM Ellager; I 1912, I 1922 Elager. — Af Trænavnet El.

Gaaseløkke. TM Gaaslük; I 1912, I 1922 Gaaselykke.

Gammelløkke. TM Gammellük; I 1912, I 1922 Gammellykke.

Gilhøj. K 1783 Gillhoy, Gill-Hoy; Jb 1783 Gillhoy. — Af Subst. Gilde, idet der i ældre Tid har været afholdt Dans og Gilde paa el. ved Høje, jfr. Gildehøj paa Barsø, Løjt S., 3211.

Gramsled [gʁamsˈlæj]. I 1922 Gramsled. — Ved Grænsen mod Nybøl S. Af Slægtsnavnet Gram.

Hatløkke. K 1783 Hatt Lück; Jb 1783 Hatt-Lück, Hattlük.

Haveløkke. TM Hawlük; I 1912, I 1922 Havlykke. — Have, se Indl.

Havreløkke. K 1783 Haberlück; Jb 1783 Haber Luck; TM Haberlük.

Hjulerland. K 1783 Rademacherland. || **Hjulersløkke** [æ ˈrjʊləs ˈløyk]. TM Jollerlük; I 1912, I 1922 Hjulers Lykke. — Af jy. Hjuler „Hjulmand".

Holmerhøj. K 1783 Holmerhoy Lück, Jb 1783 Holmerhöy Lück, Holmerhoy Lück; TM Holmerhøi; I 1912 Holmeshy; I 1922 Holmeshøj. — Holm, se Indl.

Horshave [ˈhɔsˌhaə.]. L 1769 Gros Haßhoff, Gros-Haßhoff; L 1772 gros-, klein haßhoff; Beskr. 1772 Gros haßhoff; U 1772 Groß-, klein Hoß Hofft; K 1783 Hoshauge, Hoss-Hauge; Jb 1783 Hoss Hauge, Hoshaue; TM Hoshauge; I 1912, I 1922 Horshauge. — Af Dyrenavnet Hors „Hoppe".

Højholm [ˈhy·ˌhɔl.m]. L 1772 Hüjholm; U 1772 Hyholm; Beskr. 1772 hüyholm; K 1783 Hoy Holm; Jb 1783 Hoyholm, Hüholm, Hoy Holm, Hoyholm-Schift; TM Hüholm; I 1912, I 1922 Hyholm. || Højholmsforte. I 1912 Hyholms Forte.

I Elle. TM i Ell; I 1912, I 1922 I Ellene. — Af Kollektivet Elle „Ellebevoksning, Ellelund".

Jenseskobbel. Jb 1783 Ower Jensens Kowel.

Kaad [*æ kɔ*]. — Navn paa et Jordstykke; af sønderjy. Kaad „mindre Landejendom".

Kildebjærg [ˈ*ke·l̥ˌbjɛɹə*]. TM Keelbjerre; I 1912 Kelbjerg; I 1922 Kildebjerg.

Klabæk. K 1783 Klabeck; Jb 1783 Klabeek.

Knæk [*æ knæk*]. TM Knäk; I 1912, I 1922 Knæk. — Knæk, se Indl.

Kragehøj. L 1769 Kraghoj; Beskr. 1772, K 1783, Jb 1783 Kraghoy. || Kragehøj Made. Jb 1783 Kraghoy May, Kraghoymay, Kraghoysmay. — Af Fuglenavnet Krage.

Laaddenhøj [ˈ*löˑnˌhy*]. TM Löunhøi, Loünhøi; I 1912 Laaddenhy; I 1922 Laaddenhøj [låi'nhy']. || Laaddenhøj Led. K 1783, Jb 1783 Lohnhoyley Lück; Jb 1783 Lohnhöyley-Lück, Lohnhoyley Lück. || Laaddenhøj Mark. L 1769 Layenhojfeld; Beskr. 1772 Loyenhoyfeld. — Af Adj. laadden „behaaret", hvilket maa sigte til Bevoksningen. I Udtaleformen omtydet til Trænavnet Løn.

Langløkke. TM Langlük; I 1912, I 1922 Lange Lykke. || **Langmade** [ˈ*lɑŋˌmaj*]. TM Langmai; I 1912 Langmad; I 1922 Langmade.

Leonoras Kilde [*le.oˈno.ɹas ˈke·l̥*]. I 1922 Leonoras Brønd. — Den gamle Bybrønd (I 1922).

Lerholm. L 1772 des Leim-holms. || **Lermark.** L 1769 Leimfeld; L 1772 Leimfelde, des Leimbohls; I 1912 Lérmarken; I 1922 Lermarken.

Lilleløkke [ˈ*lil·ˌl̥yk*]. TM Lillük; I 1912 Lille Lykke. || **Lilletoft** [*æ* ˈ*l̥il·ˌtɔst*]. || **Lillevold** [ˈ*l̥il·ˌv0l̥*]. — Syd for Smøl Vold.

Lomade. TM, I 1912 Lomai; I 1922 Lomade.

Lystornløkke. K 1783 Lüstorns Lück; B 1783 Lüstorns Lücke; Jb 1783 Lüstorns Lück; TM Lüstorne Lük; I 1912, I 1922 Lystornlykke. — Med Lystorn menes maaske en Hvidtjørn.

Madeløkke [*æ* ˈ*majˌl̥yk*]. K 1783 May Lück; Jb 1783 May Lück, Mailük; TM Mailük; I 1912 Mailykke; I 1922 Madelykke. — Made, se Indl.

Melkær [*mæl·ˈl̥æɹ*]. TM Melkjerm; I 1912 Melkærn; I 1922 Melkerne. — Af Adj. jy. meld, glda. (i)mællæ, „mellem".

Midtløkke [ˈ*medˌl̥yk*]. TM Midlük; I 1912, I 1922 Midtlykke.

Mikkelselle [ˈ*megəls*ˈ*ɾæl·*]. TM Mikkelsell; I 1912 Mikkels Selle; I 1922 Mikkelsselle. — Af Mandsnavnet Mikkel og Kollektivet Elle „Ellebevoksning, Ellelund".

Mosemark. L 1769 Mohr-felde; Beskr. 1772 Mohrfelde, Mohrfeld.

Nederløkke [ˈ*nɛ·əˌl̥yk*, *æ* ˈ*næ·əˌl̥yk*]. TM Nedluk; I 1912, I 1922 Nederlykke. — To Lokaliteter. || **Neder-Ris.** K 1783 Nedder Ries; Jb 1783 Nedder Ries, Nedder Riis Ackerl; B 1783 Neder Riis; TM Nederries; I 1912, I 1922 Nederris. — Jfr. Ris ndfr.

Nybøl Toft [*nɒfəlˈtɔst*]. K 1783 Nöffel Toft; Jb 1783 Noffel Toft; TM Nüffeltoft; I 1912, I 1922 Styffeltoft. — Ved Grænsen mod Nabosognet Nybøl.

Nyløkke. TM Nülük. || **Nymade.** TM Nüemai; I 1912 Nymai; I 1922 Nymade.

Nørreløkke [ˈ*nöˌl̥yk*]. TM Norrelük. || **Nørreskov.** K 1783, Jb 1783 Nörre Schau. || **Nørreslet.** K 1783 Nörre Schleht; Jb 1783 Nörreschlett, Nörre Schleht, Nörre Schleet. || **Nørretoft** [*æ* ˈ*nöˌtɔst*]. L 1769 norder-Tofft; K 1783 Nörre Toft; Jb 1783 Nörre Toft, Norder Tofft, Nörre Tofft; TM Norretoft; I 1912 Nørretoft. || **Nørrevold** [ˈ*nöˌv0l̥*]. TM Nörrewold; I 1912, I 1922 Nørrevold. — Nord for Smøl Vold.

?Oksevad. K 1783 Ohs Way; Jb 1783 Ohs Way, Osway. — Paa Landevejen mellem Smøl og Nybøl lidt Norden for Broager ovfr.

Over-Ris. K 1783 Ower Ries; Jb 1783 Ower Ries, Ower Riis Ackerl. — Jfr. Ris ndfr.

Pileløkke [ˈ*piˑlˌl̥yk*]. TM Piillük; I 1912, I 1922 Pillykke.

Rav [ˈ*l̥il̥·*, ˈ*sdoˑə ˈɹas*]. TM Raw; I 1912, I 1922 Rav. — Jfr. Rav i Egernsund ovfr.

Ravnholt. K 1783, Jb 1783 Rauenholt.

Ris [*æ ʀi.s*]. L 1769, Beskr. 1772 Ries-felde, Riesfelde; Fra Als og Sundeved IX 1934 p. 83 „Rismark". || **Rismade.** TM Riismai; I 1912 Rismai; I 1922 Rismade. — Af Subst. Ris „Skov, Krat".

Sandholm. L 1772 des Sand-holms.

Selleløkke. I 1922 Sellelykke. — Af Plantenavnet Selje „Pil".

Skidenled. TM Skiddelei. — Samme Navn i Rinkenæs, Rinkenæs S., 3229.

Skodsbøl Løkke. K 1783 Schotzbüll Lück; Jb 1783 Schotzbüller Lück, Schotzbül-Lück. || **Skodsbøl Mose.** TM Schottsbüllmose; I 1912, I 1922 Skodsbølmose. — Af Nabobyen Skodsbøl, se u. Bebyggelsesnavne.

Skoveng. I 1912, I 1922 Skoveng. || **Skovløkke** [*æ ˈsgɔʊˌɫyk*]. K 1783 Schau Lück; TM Skowlük. || **Skovmark.** L 1769, Beskr. 1772 Holtz-felde. I 1912, I 1922 Skovmarken.

Skudselle [*sgusˈʳæɫ·*]. L 1769, Beskr. 1772 Schuss Ellernfeld; K 1783 Schuds Ell; Jb 1783 Schuds-Elle, Schuds Ell; TM Schuds-Ell; I 1912 Sjydsselle; I 1922 Sjydselle. — Forleddet kunde maaske være et Mandsn. svarende til oldn. Skúta, i Danmark kendt fra Stednavnet Skuderup, Ø.-Egesborg S., Baarse H. og som Tilnavn paa Lolland i nyere Tid (Lolland-Falsters Navnebog 63).

Smalløkke [*ˈsmal·ˌɫyk*].

Smedeland [*æ ˈsmæɟ·ˌlaŋ*]. K 1783 Schmiedegrund; TM Smeiland; I 1912, I 1922 Smedeland.

Smøl Holt. Reg 1604 Schmolholtt. || **Smøl Knæk.** I 1922 Smølknæk. || **Smøl Led.** TM Schmoellehn; I 1912 Smøllér; I 1922 Smøller. — Efterleddet er rimeligvis Subst. Ler. || **Smøl Mark.** TM Schmoelmark; I 1912, I 1922 Smølmark. || **Smøl Mose.** L 1769 Schmöl-Mooße; L 1772 Schmöl moos; Jb 1783 Schmöelmoos; I 1912, I 1922 Smølmose. || **Smøl Vold** [*smo̤ɫ ˈv0ɫ̥*]. L 1769 Schmöler-wall; L 1772 Schmöl-wall, Schmöler-Wall; Schröder 1837 Schmoelwall; TM Schmoelwold; Oldekop Schmölwall; I 1912, I 1922, Trap[4], Gst Smølvold. — Voldsted. Jfr. Svenskeskanse ndfr.

Snoghøj [*ˈsno.xˌhy*]. K 1783 Schnoghoy, Schnog-Hoy; Jb 1783 Schnoghoy, Schnoghöy; TM Snoghøi; I 1912 Snoghy; I 1922 Snoghøj.

Spangsmade [*sbansgˈmaɟ*]. K 1783 Spangs May; Jb 1783 Spangs-May; TM Spanskmai; I 1912 Spansk Mai; I 1922 Spansk Made. — Af Subst. Spang „Gangbræt over Vandløb". Baade I 1912, I 1922 og den optegnede Udtale er paavirket af Omtydningen til Adj. spansk i TM.

Stabelled [*ˈsdafəˌlæɟ*]. I 1922 Stafled. — „Leddet ved Kommunens Grænse mod Syd" (I 1922). || **Stabelmade** [*ˈsdafəɫˌmaɟ*]. I 1922 Stafledmade [stafoˈmai]. — Af Subst. Stabel i Betydningen „Søjle, Pæl", her vel om en Grænsepæl, idet Stedet ligger paa Grænsen til Broager; jfr. Stabel i Blans, Ullerup S., 3243.

Stenbæk. TM Steenbek; I 1912, I 1922 Stenbæk. || Stenbæksforte. I 1912 Stenbæks Forte. || **Stensager.** K 1783 Steens Agger; Jb 1783 Steens Agger, Steensager.

Stennevraa. TM Stennewraa-Lük; I 1912 Stendervraa, Stendervraa Lykke; I 1922 Stendervraa, Stendervraalykke. — Forleddet er rimeligvis Adj. stenet, jfr. Stennevad i Visby S., 3106.

Stoktved [*sdɔgtve*]. K 1783 Stock Twed; Jb 1783 Stock-Twed, Stoktwedt, Stock Tweed; TM Stoktwed; I 1912, I 1922 Stoktved. — Ved en Vandrende. Af Subst. Stok „Gangbræt over Vandløb".

Storeeng. K 1783 Stor Eng; Jb 1783 Stor Eng, Storeng; TM Stor Eng; I 1912, I 1922 Store Eng. || **Storeløkke.** TM Storelük; I 1912 Store Lykke; I 1922 Storlykke. || **Storemade** [*ˈsdo·əˌmaɟ*]. || **Storeskifter.** L 1772, Beskr. 1772 der grosen Schiften; I 1912, I 1922 De store Skifter. || **Storesten.** TM Store Steen; I 1912, I 1922 Stavesten. || **Storetoft** [*ˈsdo·əˌtɔst*]. I 1912 Storetoft; I 1922 Stortoft.

Strandager. K 1783 Strand Ager; Jb 1783 Strand Agger, Strandager; TM, I 1912, I 1922 Strandager. — Ved Nybøl Nor.

Svenskeskanse. Oldekop Schwedische Schanze; Fra Als og Sundeved IX 1934 p. 82 „Svenskeskansen". — Navn paa en Høj og Voldsted, det samme

som Smøl Vold, s. d. ovfr., men populært forklaret som en af Svenskerne i Svenskekrigenes Tid anlagt Skanse.

Svinehøj [ˈsvin·ˌhy]. K 1783 Schwinhoy, Schwinnhoy; B 1783 Schwienhoy, Schwinhoy; Jb 1783 Schwinnhöy, Schwinnhoy, Schwiennhoy; TM Svinhoi, Swinhöu; I 1912 Svinhy; I 1922 Svinehøj. — Paa Grænsen til Broager.

Svingholm. L 1772 Schwingholm, Schwingholmtheil; U 1772 Sweinholm; Beskr. 1772 Schwingholm, Schwingholm Theil; I 1912, I 1922 Svingholm. — Af Subst. Sving el. Verbet svinge, jfr. et Gadenavn som Svinget i Aabenraa Købstad, 3191, om en Lokalitet der „drejer, snor sig".

Søllesled. L 1769 Söller ley; Beskr. 1772 Söllesley. — Samme Lokalitet som Søllesled i Nybøl, Nybøl S., 3244.

Sønderløkke. K 1783, Jb 1783 Sünder Lück; TM Sönderlük; I 1912 Sønderlykke; I 1922 Sønderløkke. || **Sønderskov.** K 1783, Jb 1783 Sünder Schau. || **Søndertoft.** K 1783 Sünder Toft; Jb 1783 Sünder Toft, Sünder Tofft; TM Sündertoft. || **Søndervold** [ˈsynəˌvɔl]. TM Sünderwold; I 1912, I 1922 Søndervold. — Syd for Smøl Vold.

Toftmark. L 1769, Beskr. 1772 Tofftfelde; K 1783 Toft Mark; Jb 1783 Toft-Marck, Toftmark, Taut Marck; TM Toftmark; I 1912 Toftmarken, Toftmark; I 1922 Toftmark. — To Lokaliteter i I 1912.

?**Tornemose.** K 1783 Döve Moos; B 1783 Däve Moos; Jb 1783 Dove Moos, Dowemoos, Döwe-Moos. — Med Hensyn til Forklaringen af Skriveformerne jfr. Tornvisk i Gammelgab ovfr.

Trehuk. TM, I 1912, I 1922 Trihuk.

Trekant [æ trɛkanŋt, æ trɪjkanŋt]. — To Lokaliteter, ingen af dem lig foranstaaende Trehuk.

Tørvemark. I 1912 Tørvemarken. || **Tørvemose** [ˈvæsdə ˈtɔrəmos, ˈǫsdə ˈtɔrəmos]. TM Torremoos, Westertorremoos, Oestertorremoos. || **Tørvemoseløkke.** K 1783 Wester-, Oster Torremos Lück; Jb 1783 Wester-, Oster Torremoos Lück, Wester Torremoos Luck, Oster Torremoos.

Ulvekær [ˈuˌlɣæ, ˈrulˑˌlɣæ]. TM Ulkjär; I 1912 Ulvskær; I 1922 Ulvkær.

Vemming. Jb 1778 Vemmind. || **Vemmingbund** [bɔn., væmɪŋˈbɔŋ]. Mejer 1649 Wemming bondt; L 1772 Wemming Bond; U 1772 Wemming Bund; VSK Venning Bond; Schröder 1837 Wenninger Meerbusen; Schmidt 1852 Vemmingbond; Gst 1857—58, Trap[1] Vemmingbund; TM am Wenningbund; I 1912, Trap[4] Vemmingbund. — Navn paa en Bugt af Sønderborg Bugt og det tilgrænsende Areal. Efterleddet Bund betyder „den dybest inde i Landet liggende Del af en Havbugt" (Kok II p. 435 efter VSO), jfr. Bund ovfr. || **Vemmingtved.** L 1769, L 1772, Beskr. 1772 Wemmingtwedt; K 1783 Wimming Twed; Jb 1783 Wimming Tweed, Wimmingtwedt; TM Wemmingtwed; I 1912, I 1922 Vemmingtved. — Navnet er dannet med Afledningsendelsen -ing af et Subst. svarende til oldn. hvammr „liden Dal", der ofte forekommer som Stednavn i Norge i Betydningen „kort Dal eller Sænkning, omgivet af Høider, dog saaledes, at der til en af Siderne er Aabning" (Rygh NG Indledning p. 57), her om Engarealet inderst ved Bugtens Bund omgivet af højere liggende Land. (jfr. Lindroth i NoB VI p. 46 ff.).

Vesterløkke. K 1783 Wester Lück; Jb 1783 Wester Lück, Westerlük; TM Westerlük; I 1912, I 1922 Vester Lykke. — To Lokaliteter.

Ødeland. I 1912, I 1922 Ødeland.

Østerløkke [ˈǫsdəˌɬyk]. K 1783 Oster Lück; Jb 1783 Öster Lück, Oster Lück; TM Oesterlük; I 1912, I 1922 Østerlykke. || **Østermark.** L 1769 osterfelde; Beskr. 1772 Osterfelde; K 1783 Ostermark Lück; Jb 1783 Oster Marck Lück, Ostermarks-Lük, Ostermark, Öster Marck Lück; TM Oestermark; I 1912, I 1922 Østermark.

3246. ALS.

Als [ˈɑl·s]. Som Eksempler kan anføres: $^{20}/_{11}$ 1183 (Odensebogen) Alsø; $^{20}/_{11}$ 1183 (Hamsfort) Alsia; $^{31}/_{3}$ 1196 (Afskr.) Alsho; Helmolds Slavekrønike Alfsee; Knytlingasaga Alsey; VJb 1231 (13. Aarh.) Alsæ, alsia; $^{22}/_{10}$ 1245 Alsia; $^{7}/_{8}$ 1246 (LB) Alse; 1246 (1575 ÆDA V 778) Alsø; $^{5}/_{8}$ 1249 (Hamsfort) Alse; udat. 1250—1300 (Afskr.) Alsia; $^{21}/_{10}$ 1253 Alsie; $^{26}/_{7}$ 1283 (LB) Alse; $^{27}/_{7}$ 1283 alste; $^{31}/_{3}$ 1286 (Hvitfeld) Als; 1313 (1575 ÆDA V 777) Alsen; $^{26}/_{11}$ 1315 Alsia; $^{25}/_{2}$ 1316 Alls; $^{27}/_{2}$ 1316 (Afskr.) Alse; $^{30}/_{3}$ 1326 (Hvitfeld) Alsiæ; $^{21}/_{9}$ 1326 Alsye; $^{15}/_{9}$ 1344 alsie; udat. 1351—1400 (c. 1600) Alsen; c. $^{15}/_{8}$ 1352 (1661—1670) Alsia; $^{19}/_{6}$ 1358 Alse; $^{1}/_{1}$ 1373, $^{21}/_{1}$ 1376 Alsen; 1377 (DiplFl I 87) alse; udat. Erik af Pommern Konge 1396—1439 Alssen, Alzen, Alsen; c. 1400 (DiplFl I 106) Alze; $^{14}/_{8}$ 1400 (Afskr. c. 1740 af Vidisse $^{7}/_{3}$ 1423) Alsie; c. 1409 Alssen; $^{14}/_{8}$ 1410 Alsæ; $^{11}/_{11}$ 1410 (samtidig Afskr.) Alsen; $^{24}/_{3}$ 1411 Alssen; $^{29}/_{7}$ 1413 Alsia; $^{31}/_{12}$ 1414 (LDipl) Alsen; $^{5}/_{1}$ 1423 (Kejserproc. 1424) Alsson; $^{6}/_{1}$ 1423 (Kejserproc. 1424) Alsen; $^{9}/_{5}$ 1424 (Kejserproc. 1424) alsse; $^{11}/_{5}$ 1424 Alsen; Cl. Clavus c. 1425 Alse Insula, Alsø; $^{14}/_{2}$ 1431 (RegChr I), $^{22}/_{8}$ 1432, 1441 (DiplFl I 239) Alsen; RegCapSlesv 1445—50 Alsia, Alßia; $^{20}/_{8}$ 1454 (RegChr I), $^{28}/_{11}$ 1460 (Orig?) Alsen; SJb 1462 Alzia; SJb 1464 Altzia; RegCapSlesv 1466 Alsia; Slesvig Biskops Gods 1523 Alsßen; 1531 (LB) Alsen; udat. (Kong Hans' Tid ÆDA V 11, 12, 15, 24) Alsze, Alszen, Aalss; Reg 1572 Alsen; Reg 1604 Alßen; 1643 (ChrK V 198), Mejer 1650, Danckw 1652 Alsen; Jb 1660 Alsing; Delingsakt 1661, Jb 1661 Allsen; 1764 (ChrK V 201) Alsøe, Alsöe; Jb 1685, VSK Alsen; Trap[1] Als; TGst Alsen; Gst, Trap[4] Als. — Af de anførte middelalderlige Former er alste i Dok $^{27}/_{7}$ 1283 Fejl for alsie. Støttet til Formen i Helmolds Slavekrønike har O. Nielsen (UBl I 172) forklaret Ønavnet af Mandsn. glda. Alf. Tolkningen blev med et Spørgsmaalstegn gentaget af Olrik (DSt 1909 p. 204 ff.), hvilket fremkaldte en stærk Protest af Steenstrup (Hist. Tidsskr. 8. R. III 72), som mente, at Øen kunde have heddet Al(næ)sø, idet Landsbyen Als ved Mariager Fjord i 13. Aarh. er skrevet Alnes, Alnæs. Steenstrups Formodning finder dog ingensomhelst Støtte i Ønavnets middelalderlige Skriftformer. Heller ikke den af Vilh. la Cour („Sønderjyllands Historie" I 152) fremsatte Tolkning af et Ord svarende til got. alhs „Tempel" kan opretholdes, idet Ønavnets danske Form da skulde være *Ale el. *Aal, og man kan saaledes ikke finde nogen Støtte for den Hypotese, at Als skulde være den af Tacitus omtalte Ø, hvor Gudinden Nerthus havde sin hellige Lund. De ældste Former tyder nærmest paa, at sidste Led oprindelig er -ø, tidlig afslidt til -æ, og da Forleddet saaledes ender paa -s, er det rimeligst her at antage Gen. af et Mandsnavn. Det er dog næppe glda. Alf, som O. Nielsen antager, idet man ikke i de middelalderlige Former skulde vente Bortfald af f i Genitiven, jfr. Eksemplerne i DgP u. Alf. Helmolds Form beror paa Tilslutning til det mnty. Mandsn. Alf. I Ønavnet indgaar formodentlig et Mandsn. glda. og oldn. *Alir, oty. Ali (Förstemann), der findes i Stednavnene da. Alslev og ty. Alsleben, hvis Forled altid skrives Als-, Alas- og Ales-, aldrig Alfs.

Als Fjord, Farvandet mellem Nord-Als og Halvøen Varnæs. TGst Alsen-Föhrde; Gst, Trap[4] Als Fjord.

Als Sund, Farvandet mellem Als og Sundeved [*als ˈso.ŋ*]. Mejer 1649 Alsing Sundt; Schröder 1837 Alsener Sunde; Gst 1857—58 Als Sund;

Schmidt 1852, Trap[1] Alssund; TGst Alsen-Sund; TM Alsensund, Alsenersund; Oldekop, K c. 1910 Alsensund; K 1928 Alssund; Trap[4], Gst Als Sund.

Børløs. ChrK XII 174 Børløs. — Andet Navn paa Als Sund. Navnet er Adj. ænyda. børløs „uden gunstig Vind" (Kalkar). Ved Haderslev Fjord i Øsby S. ligger en Gaard Børløs, nævnt $^{1}/_{10}$ 1417 (Vidisse $^{8}/_{2}$ 1440, DAtl) Byrlösgardh.

Fynshav. Stiftsbog 1690 Fynßhaff, Fyens haff. — I Stiftsbogen nævnes under Asserballe S. en Engmade paa Ertebjærg Mark ned mod Fynshav, saa det maa her være Navn paa Lille-Bælt; ligeledes nævnes det som Farvandsnavn under Notmark Sogn.

Sønderborg Sund. Dok. 1694 Sünderburger Sundt. — Andet Navn paa Als Sund.

3250. ALS SØNDER-HERRED.

Als Sønder-Herred. Som Eksempler kan anføres: VJb 1231 (13. Aarh.) Syndræhæreth; $^{1}/_{1}$ 1373 Sunderherret; $^{14}/_{8}$ 1400 (c. 1740 i Vidisse $^{7}/_{3}$ 1423) Sunderherde; udat. (c. 1500 ÆDA V 12) Sunder herret; Mejer 1649 Suder Herde; Danckw 1652 Suderherrit; Stiftsbog 1690 Synderherrit; Schmidt 1852 Als Sønderherred; Gst 1857—58, Trap[1] Sønder Herred; Postadr9, Trap[4] Als Sønder-Herred.

3251. KEGNÆS SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Kegnæs [ˈ*kæjnæs*]. $^{2}/_{1}$ 1373 curiam suam Kegnæs; $^{28}/_{11}$ 1460 (Orig.?) Kekenisse; $^{29}/_{9}$ 1470 (RegChr I) deme holte Kekenisse; Reg 1604 Kekenis; Mejer 1648 Kekenyss; Mejer 1649 Kekenys; Danckw 1652 Kekeniss; Jb 1770 Kekenis; Jb 1783 Kecknis; DAtl Kekenis; VSK Kekenis K.; Trap[1] Kegenæs; TGst Kekenis; Ussing 1909 [*kæj·næs*]; Opt. 1921 [*kɛjnjs*]; Gst Kegnæs, Kegnæs K; Postadr9 Kegnæs. — Forleddet er gda. *kæki „Kæbe"; Lydudviklingen er *kækinæs > *kæknæs > Kegnæs > [ˈ*kæjnæs*]. Næsset er blevet sammenlignet med en Underkæbe og Hørup Hav med Mundhulen (Steenstrup i NoB II 135). Skrivemaaden Keke- er tysk.

Aghøj, Gd. Kirkebog 1820 (ChrK XII 304) Aghøi. — Verb. age eller snarest et Personnavn.

Ballegaard. TM Ballegaard; Trap[4] Ballegd. — Balle, se Indl.

Bjærg, Gd [*0.ə* ˈ*bjɛʀə*]. ChrK XIV 64 Bjerget. — Samme Gaard som Østergaard ndfr.

Bjørnekobbel, Gd. Kirkebog 1805 (ChrK XII 304) Bjørnkobbel. — Af Naturnavnet Bjørnekobbel i Nygaard ndfr.

Bjørnodde, Gde [*bjön*ˈ*ɔ·*]. Kirkebog 1804 (ChrK XII 304) Bjørnodde; Gst 1857—58, Trap[1] Bjørneodde; TGst Björnodde; Postadr9, Gst Bjørneodde; Trap[4] Bjørnodde. — Af Naturnavnet Bjørneodde i Nygaard ndfr.

Blomesmølle. Kirkebog 1825 (ChrK XII 304) Blommes Mølle. — Af Adelsnavnet gda. Blome, jfr. Blomeskobbel i Kettingskov, Asserballe S., 3258.

Blæsborg, Gd. ChrK XIV 64 Blæsborg. — Gaard i Trænge. Af Verb. blæse. Samme Navn findes i Ketting S., hvor det er Navn paa en Vejrmølle med omliggende Gaarde.

Braadkobbel, Gd. Kirkebog 1804 (ChrK XII 304) Brakobbel, Brodkobbel. — Af Naturnavnet Braadkobbel i Nygaard ndfr.

Bredsten, Gde og Hse [*bʀɜˈsdi·n*]. Kirkebog 1777 (ChrK XII 304), $^{24}/_{9}$ 1780 (sst. 227), Schröder 1837 Bredsteen; Gst 1857—58 Bredsten; Trap[1], TGst Bredsteen; Postadr9, Gst Bredsten. — Af Naturnavnet Bredsten i Nygaard ndfr.

Broholm [ˈ*bʀ0hɔlm*]. Kirkebog 1788 (ChrK XII 304), ChrK XII 268, TGst Broholm; Opt. 1921 [*bʀœhɔlm*]; Postadr9, Gst Broholm. — Af Naturnavnet Broholm i Nygaard ndfr. Jfr. Skolekobbel ndfr.

Bøgeskovsgaard. Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 54 Bøjskovs Gaard. — Jfr. Bøgeskov i Sønderby-Østerby ndfr.

Bøghoved, Gde [*ɛ* ˈ*by·xəh0j*]. Kirkebog 1766 (ChrK XII 304) Bygehoved; Gst 1857—58, Trap[1] Bøgehoved; ChrK XII 238 Bygehoved; TGst Bygehowed; Ussing 1909 [ˈ*sdam by·xə ho·j*] (Bygehoved Stamparcel); Trap[4] Bøghoved; Gst, Postadr 1935 Bøgehoved. — Af Naturnavnet Bøghoved i Nygaard ndfr.

Bøghoved, Ny-, Gd. Ussing 1909 [*nyby·xəho·j*]. Gst Ny Bøgehoved. — Udskiftet fra Bøghoved.

Dalsgaard. Gst Dalsgaard.

Damgaard. 1766 (ChrK XII 260), 1773 (sst. 303), Kirkebog 1793 (sst. 304)

Damgaard; ChrK XII 260, 304 Damgaarden, Damgaard. — Gd paa en Parcel i Damkobbel. Dam, se Indl.

Damkobbel, Gde og Hse [ˈ*damkɔfəl*]. 1766 (ChrK XII 303), Gst 1857—58, Trap[1], Kok II p. 109 Damkobbel; TGst Dammkobbel; Oldekop Dammkoppel; Postadr9, Gst Damkobbel. — Af Naturnavnet Damkobbel i Hjortholm ndfr.

Egehave, Gd. Kirkebog 1805 (ChrK XII 304) Egehave.

Ellegaard. Gst Ellegaard. — Af Trænavnet El.

Faarehus. Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 46 „e Faahus". — Hus i Grønmark, hvor Markfogden, der havde Opsyn med Hjortholms Køer og Faar, boede (Fra Als og Sundeved anf. St.).

Finnegaard. VSK Fingd.; Kok II p. 130 Fingård; TGst Fengaard; Ussing 1909 [*fœn·g0*]; Trap[4] Fensgd. — Den af Ussing 1909 optegnede Udtale tyder paa, at Forleddet er Subst. Fenne, som paa Als synes at have Formen Finne, jfr. Finne i Tandslet, Tandslet S., 3253. Der er ingen topografisk Forbindelse med Naturnavnet Finne i Nygaard ndfr.

Frydendal, Gd. Kirkebog 1766 (ChrK XII 304), 1773 (sst. 303), ChrK XII 304 Frydendal.

Frydenhof, Gd. ChrK XIV 64 Frydenhof. — Ifl. ChrK en Gaard i Bøgehoved.

Frydenlund, Hs. Ussing 1909, Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 46 Frydenlund. — Huset er nu nedbrændt, men ifl. en Indskrift, som fandtes over Døren, blev reddet ved Branden og nu findes paa Sønderborg Museum, er det opført 1795 (Fra Als og Sundeved anf. St.).

Fyrtaarn, Hs. Ussing 1909 [*œ fy·ətåɐ̯n*]; Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 46 „e Fye". — Hus i Vesterkobbel. Her var i gamle Dage Kro, og fra det højtliggende Hus saas Lysene tidt skinne til langt ud paa Natten, hvoraf det fik Navnet „e Fye".

Gaasevig, Gd [*g0.svix*]. Kirkebog 1800 (ChrK XII 304) ved Gaasevig; Trap[4] Gaasvig; Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 47 Gaas-Vig. — Af Naturnavnet Gaasevig i Nygaard ndfr.

Gaasevig Kro [*g0.svix ˈkʁu·ə*].

Gammelmark, Gde. Trap[4] Gammelmark. — Udflyttergaarde fra Østerby. Navnet bruges ikke mere (Trap[4]). Jfr. Naturnavnet Gammelmark i Sønderby-Østerby ndfr.

Grundtoft, Gde. VSK Gruntoft; (her?) Kok II 156 Grøntoft; TGst, Postadr9, Gst Grundtoft.

Grønmark, Gde og Hse [ˈ*grönmaɹg*]. Kirkebog 1773 (ChrK XII 304), Kirkebog c. 1793 (sst. 225) Grønmarken; Gst 1857—58, Trap[1] Grønnemark; TM, TGst Grönmark; Ussing 1909 [*grø·nmark*]; Postadr9, Gst Grønmark. — Oprindelig et uopdyrket Græsareal, deraf Navnet (Fra Als og Sundeved IV p. 46). Jfr. Grønmark i Sønderby-Østerby ndfr.

Gyldmosegaard [*gyl̥əm0sˈg0.ə*]. — Af Naturnavnet Gyldmose i Sønderby-Østerby ndfr.

Hagensig, Gde og Hse [*haxənˈsi.x* el. *haxənsˈi.x*]. Kirkebog 1777 (ChrK XII 304), ChrK XII 207, 296 Hagenseeg; TGst Hagenseg; Postadr9 Hagensig; Gst Hagensig; Trap[4] Hagenseg. — Af Naturnavnet Hagensig i Sønderby-Østerby ndfr.

Hartsø Mølle, Gd og Mølle. Kirkebog 1814 (ChrK XII 304) Hartsø-Mølle; Postadr9 Hartsø Mølle; Trap[4] Hartsøml. — Se Hartsø i Sønderby-Østerby ndfr.

Havvejsgaard. VSK Havveysgd. — Gaarden ligger ved Vejen, der gaar gennem den nuværende Bebyggelse Grønmark og ud til Stranden, jfr. Havvej i Sønderby-Østerby ndfr.

Hjortholm, Gd. Mejer 1649 Hartzholm; Danckw 1652 Hirschholm; DAtl Hiortholm, Hiortholmgaard; VSK Hiortholm; Schröder 1837 Hiortholm (Hirschholm); Gst 1857—58 Hjortholm; Trap[1] Hjortholm (Hirschholm); TGst Hirschholm; Opt. 1921 [*jåthålm*]; Postadr9, Gst Hjortholm. — Af Dyrenavnet Hjort. Hjortholm findes flere Steder i Landet som Gaardnavn, især i Skovegne som Navn paa Jagtgaarde.

Hjortholm Smedje. Trap[4] Hjortholm Smedje; Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 8 Hjortholm Smedie. — Bebyggelsen omkring Smedjen i Hjortholm.

Hjørnet, Gd. Ussing 1909 [*æ jön·*], Hjørnet. — Jfr. Naturnavnet Hjørne i Nygaard ndfr.

Holmgaard. Kirkebog 1766 (ChrK XII 304), Kirkebog 1793 (sst. 304), ChrK XII 304 Holmgaard; VSK Holmgd.

Holmkobbel, Gde og Hse [*ˈhɔlmkɔfəl*]. Kirkebog 1766 (ChrK XII 304), 1773 (sst. 303) Holmkobbel; Kirkebog 1781 (sst. 304) Holmen ɔ: Holmkobbel; Trap[4], Gst Holmkobbel. — Holm, se Indl.

Hyldebjærggaard. ChrK XIV 64 Hyldbjerggaard; Ussing 1909 Hyldebjærggaard [*hyl·bjœrəgå·ɹ*]. — Af Naturnavnet Hyldebjærg i Hjortholm.

Højen, Gd. Kirkebog 1774 (ChrK XII 304) Høien. — Jfr. Højkobbel i Nygaard ndfr.

Skt. Johannes Kirke. Mejer 1649 s. Iohanness; E. Pontoppidan Theatr. Dan. 1729 St. Johannis. — Kegnæs Kirke, der er opført 1615 af Hertug Hans den Yngre; maaske Opkaldelse efter Bygherren.

Kegborg, Voldsted [*ˈkæjb0rə*]. $^{5}/_{1}$ 1423 (Kejserproc. 1424) Kegemborch, Kokenborg; $^{5}/_{1}$ 1423 (Voss) Kekenborghere; $^{6}/_{1}$ 1423 (Kejserproc. 1424) Kekelborg; $^{19}/_{1}$ 1423 (Kejserproc. 1424) Tekeborg; Mejer 1649 Keyborg; Kirkebog 1779 (ChrK XII 304) Keiborg; VSK Kaiborg Gd. og Skantze; Schmidt 1852 Kaiborg; ChrK V 83 Keiborg, Kaiborg; Ussing, Det gamle Als p. 246 Kajborg; Trap[4] Kegborg. — Ifl. Sagnet havde Borgen Navn efter en Viking eller Sørøver Andreas Kay (ChrK III 107); Kegborg er dog vist Ellipse for *Kegnæsborg „Borgen paa det kæbeformede Næs". Kegnæs, s. ovfr. u. Sognenavnet.

Kegnæsende, Gd [*kæjnæs ˈœ·ŋ*]. Kirkebog 1801 (ChrK XII 304) Keinæsende; ChrK XII 191 Keinæs-Ende; sst. 274 Keinæsende; Postadr9 Kegnæsende; Gst Kegnæs Ende; Trap[4] Kegnæs-Ende.

Kegnæs Færge, Hse [*kæjnæsˈˈfærə*]. Oldekop Kekenisfähre; Trap[4] Kegnæsfærge, Kegnæs Færge.

Kegnæs Fyr. Gst 1857—58 Kegenæs Fyr; Gst Kegnæs Fyr.

Kegnæshøj, Gde og Hse [*kæjnæs ˈhöj*]. 1773 (ChrK XII 303) Keinæshøi; $^{24}/_{9}$ 1780 (sst. 227) Kekenishøi; ChrK XIV 67 Keinæshøi; TGst Kainäshoi (Kekenishoi); Opt. 1921 [*kejnjshöy*]; Postadr9, Gst, Trap[4] Kegnæshøj. — Af Naturnavnet Kegnæs Høj i Nygaard ndfr.

Kegnæs Mølle. VSK Kekenis Mølle; Kirkebog 1802 (ChrK XII 304) Keinæsmølle.

Knøseshus. ChrK XIV 64, 66 Knøs' Huus, Knøs' Sted. — Hus i Trænge. Af Familienavnet Knøs, der er kendt fra Egnen (ChrK XVI 135), jfr. Naturnavnet Knøshave i Hørup, Hørup S., 3254.

Kobbelgaard. Kirkebog 1860 (ChrK XII 304), ChrK XII 304 Kobbelgaard.

Kobbelled, Gde og Hse. ChrK XIV 64 „ved Kobbelled"; Trap[4], Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 47 Kobbelled.

Kobbelkrog, Gd el. Hs. Kirkebog 1809 (ChrK XII 304), ChrK XIV 64 Kobbelkrog.

Kongshoved, Gde [*k0ŋsˈˈh0·j*]. 18. Aarh. (ChrK XII 240), 1773 (sst. 303), Gst 1857—58, Trap[1] Kongenshoved; TGst Kongshowed; Oldekop, Postadr9, Gst Kongshoved. — Af Naturnavnet Kongshoved i Hjortholm ndfr.

Kronborg, Gd [*ˈkʁu·nb0rə*]. 1766 (ChrK XII 303) Kronborg; K c. 1789 Kronenburg; VSK, Gst 1857—58, Trap[1] Kronborg; ChrK XII 304 Kronborg; TM, TGst Kronberg; Ussing 1909 Kronborg [*kʁu·nbårə*]; Postadr9, Gst Kronborg. — Den første Ejer Jens Hansen Møller havde i sin Ungdom tjent syv Aar som Artillerist paa Kronborg ved Helsingør. Da han nu ved Nygaards Udstykning 1766 her købte nogle Parceller og byggede Gaard, kaldte han den Kronborg (Fra Als og Sundeved IV p. 47).

Kronborg, Ny-, Gd [*ny ˈˈkʁu·nb0rə*]. Gst Ny Kronborg; ChrK XII 304, XIV 64 Nykronborg; Trap[4] Ny-Kronborg. — Blev egentlig døbt Nyborg (ChrK XIV 64).

Lebølgaard. Kirkebog 1771 (ChrK XII 304), 1773 (sst. 303) Lebøllegaard;

ChrK XII 240, 304 Lebbelgaard, Lebøllegaard. — Gaarden er ifl. ChrK XII 240 bygget 1769 af Forpagter Hans Wolf og er opkaldt efter hans tidligere Gaard Lebølgaard i Tandslet S., 3253.

Lebølled, Gd. Kirkebog 1828 (ChrK XII 304) Lebelled. — Jfr. Lebølgaard ovfr. og Lebølled i Hjortholm ndfr.

Lillekobbel, Gde [ˈlɪl̥ˈkɔfəl̥]. Kirkebog 1781 (ChrK XII 304), Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Gst, Postadr 1936 Lillekobbel. — Af Naturnavnet Lillekobbel i Nygaard ndfr.

Lillemark, Gd. Kirkebog 1799 (ChrK XII 304) Lillemarken.

Lundegaard. ChrK IV 64 Lundegaard. — Gaard i Vesterkobbel.

Maskled, Gd. ChrK XII 278 Maskled. — Gaard i Sønderby. Af Naturnavnet Maskled i Sønderby-Østerby ndfr.

Mellemleddet, Gd. Kirkebog 1821 (ChrK XII 304) ved Mellemledet; Ussing 1909 Mellemleddet [*æ mæɪ̯læɪ̯*].

Midtkobbel, Gde. 1766 (ChrK XII 303), Kirkebog 1795 (sst. 304), Midtkobbel; Gst 1857—58, Trap[1] Midtekobbel; TGst Mitkobbel; Oldekop Mitkoppel; Opt 1921 [*mitkɔfəl*]; Postadr9, Gst Midtkobbel. — Af Naturnavnet Midtkobbel i Hjortholm ndfr. Jfr. Torremade ndfr.

Mosegaard. VSK Mosegd.; ChrK XIV 64, TM Mosegaard; Ussing 1909 [*mu·sg0*]; Trap[4] Mosegd.

Møllegaard. 1738 (ChrK XII 275) Møllegaard; (her?) Kirkebog 1790 (sst. 304) ved Møllen; ChrK XII 304 Møllegaard; Trap[4] Møllegd. — Gaard i Sønderby.

Møllemarkgaard [*mo̤l̥maɹ̥gˈg0.ə*]. — Gaard i Vestermark.

Mølletoftgaard [*mo̤l̥tɔʊdˈg0.ə*]. — Gaard i Vestermark.

Nedermark, Gd. 1725 (ChrK XII 282), Kirkebog 1813 (sst. 304) Nedremark. — Gaard i Sønderby. Af Naturnavnet Nedermark i Sønderby-Østerby ndfr.

Nygaard [ˈ*nygɔ*]. 1627 (ChrK XII p. 261) Neuhoff; Mejer 1649 Newhoff; Danckw 1652 Nyehoff; Dok $^4/_2$ 1784 Neuhoff; DAtl Nygaard; VSK Nye Gd.; Schröder 1837 Nyegaard (Neuhof); Gst 1857—58 Nygd.; Trap[1] Nygaard (Nienhof); TM Neuhof; Ussing 1909 [*nyg0*]; Postadr9, Gst Nygaard; Trap[4] Nygd.

Nymark, Gde [*nymaɹ̥g*]. Kirkebog 1801 (ChrK XII 304) Nymarken; Gst 1857—58, Trap[1], ChrK XII 298, TM Nymark; Ussing 1909 [*nymaʀk*]; Postadr9, Trap[4] Nymark. — Navnet bruges ikke mere (Trap[4]). Af Naturnavnet Nymark i Sønderby-Østerby ndfr.

Nystaden, Gde og Hse. Trap[4] Nystaden.

Palæ, Hs. Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 46 „e Palæ". — Hus Øst for Hjortholm.

Pytten, Gd. Kirkebog 1817 (ChrK XII 304) i Pytten.

Ravnegaard. ChrK XII 259 Ravnekrog el. Ravnerede; sst. 304 Ravnekrog; Trap[4] Ravngd. — Gd. i Kongshoved. Af Familienavnet Ravn; 1792 købte Jørgen Peter Ravn en Parcel i Kongshoved (ChrK XII 259). Den derpaa oprettede Gaard synes at have faaet Øgenavnet Ravnekrog el. Ravnerede.

Rødegaard. 1766 (ChrK XII 303), Kirkebog 1774 (sst. 304), VSK Rothenhof; ChrK XII 260, 272, 304 Rothenhof el. Rødegaard. — Gaard i Bøghoved, oprettet kort efter 1765 (ChrK XII 260), nu kaldes Stedet almindelig Bøgehoved (sst. 272).

Sadbjærg, Gde og Hse [ˈ*sa·bjɛʀə*]. Kirkebog 1766 (ChrK XII 304), 1773 (sst. 303) Sarbjerg; ChrK XII 190, 260, 292 Sadbjerg, Sarbjerg, Sandbjerg, Saadbjerg, Sædbjerg; Oldekop Sadberg; Postadr9 Sadbjerg; Gst, Trap[4] Sadbjærg. — Oprindelig en enkelt Gaard i Midtkobbel, oprettet c. 1765 (ChrK XII 261). Af Naturnavnet Saddebjærg i Hjortholm ndfr.

Savladgaard. VSK Savlaygd. — Af Subst. Savlad „Savbuk".

Segeberg, Gd. VSK Segebierg; TM, Ussing 1909 Segeberg. — Sandsynligvis Opkaldelse af det holstenske Segeberg.

Skolekobbel, Gd. Kirkebog 1824 (ChrK XII 304), ChrK XII 269, Postadr9, Trap[4] Skolekobbel. — Oprindelig en Del af Broholm ovfr. (ChrK XII 269).

Skoven, Gde og Hse. Kirkebog 1778 (ChrK XII 304) i Skoven; VSK Skovholm; Gst 1857—58, Trap[1] Skoven; ChrK XII 207 „i Skoven"; Postadr9, Gst Skoven. — Skoven paa Gst synes at være samme Lokalitet som Skovholm paa VSK.

Smedepold, Gd. Kirkebog 1756 (ChrK XII 304) Smedepollen.

Snur-om, Gd. ChrK XIV 64 Snorum. — Gaard i Sønderkobbel. Af Verb. snurre i Imper. efterfulgt af Adv. om. Imper. + Adv. findes ofte i Kro- og Gaardnavne, jfr. Snur-om i Kværs S., 3228.

Solbjærggaard. ChrK XII 279, 304 Soelbjerggaard, Solbjerggaard; Ussing 1909 [*solbjæʀəˈgå·ə*]; Ussing Det gamle Als p. 246 Solbjærggaard; Trap[4] Solbjærggd. — Gaard i Sønderby. Af Naturnavnet Solbjærg i Sønderby-Østerby ndfr. „Skal ligge paa det ene af de to Steder, hvor Solen for Skov kunde skinne paa Jorden paa Kæjnæs i gamle Dage" (Ussing 1909).

Søgaard. VSK Søegd.

Sømølle. Ussing 1909 [*æ symøl·*]; Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 58 Sømøllen. — Møllen ved Søen i Østerby, den blev bygget i 1801 for at male Vand ud af Søen (Ussing).

Sønderby, Lb [ˈ*syŋəby*, *ɛ* ˈ*syŋəby*]. Mejer 1648 Suderby; Mejer 1649 Sudrby; Danckw 1652 Sünderby; Jb 1722 Süderby; $^{17}/_{1}$ 1772 Syderby; DAtl Synderby; VSK Sønderbye; Gst 1857—58, Trap[1] Sønderby; TGst Sönderby; Ussing 1909 [*syŋəby*]; Postadr9, Gst Sønderby.

Sønderbygaard. Trap[4] Sønderbygd.

Sønderkobbel, Gde [ˈ*syŋəkɔfəl*]. 1766 (ChrK XII 303), 1773 (sst. 303), 1779 (sst. 307), VSK, Trap[1], ChrK XII 191 Sønderkobbel; TGst Sönderkobbel; Gst Sønderkobbel.

Sønderupgaard. ChrK XIV 64 Synderupgaard. — Gaard i Østerby (ChrK XIV 64).

Torsthoved, Gde og Hse [*ɛ* ˈ*tɔ·sdh0i*]. $^{22}/_{3}$ 1771 (ChrK XII 243—44) Torsthoved, Torshoved; Kirkebog 1790 (sst. 304) Torsthoved; Gst 1857—58, Trap[1] Torsthoved; TGst Trosthawed; Oldekop, Postadr9, Gst Torsthoved. — Af Naturnavnet Torsthoved i Hjortholm ndfr.

Troldmark, Gd. Kirkebog 1781 (ChrK XII 304) Troldmarken. — Af Naturnavnet Troldmark i Hjortholm ndfr.

Trænge, Hse [*ɛ tʀæ·ŋə*]. Kirkebog 1766 (ChrK XII 304), 1773 (sst. 303) Trænget; VSK, Gst 1857—58, Trap[1] Søndertrænge; ChrK XIV 64 Trænge; TGst Trenge; Postadr9, Gst Trænge; Trap[4] Trenge. — Af Marknavnet Trænge i Nygaard ndfr.

Tørvebæk, Gd. Kirkebog 1788 (ChrK XII 304) Taarebæk el. Tørrebæk; VSK Torbek; Kirkebog c. 1829 (ChrK XII 226) Tørrebæk; ChrK XII 206, 285 Tørvebæk; Ussing 1909 [*to·ebæk*]; Gst Tørvebæk Gd. — Gaard i Sønderby. Af Naturnavnet Tørvebæk i Sønderby-Østerby ndfr.

Tørvemade, Gde. Kirkebog 1802 (ChrK XII 304) Tørremai; Trap[4] Torremade. — Andet Navn paa Midtkobbel ovfr. Af Naturnavnet Tørvemade i Hjortholm ndfr.

Vesterby, Lb [*ɛ* ˈ*væsdəby*]. Mejer 1649, Danckw 1652, Jb 1722 Westerby; DAtl Vesterby; VSK Vesterbye; Schröder 1837 Westerbye; Gst 1857—58, Trap[1], Postadr9 Vesterby.

Vestergaard. TM Westergaard. — I Østerby.

Vesterkobbel, Gde og Hse [ˈ*væsdəˈkɔfəl*]. 1766 (ChrK XII 302), Kirkebog 1788 (sst. 304), Kirkebog c. 1793 (sst. 225), Gst 1857—58, Trap[1], ChrK IV 64 Vesterkobbel; TM, TGst Westerkobbel; Postadr9, Gst Vesterkobbel. — Af Naturnavnet Vesterkobbel ndfr. i Hjortholm.

Vestermark, Gde og Hse [*ɛ* ˈ*væsdəma.ig*]. 1781 (ChrK XII 304) Vestermarken; ChrK XII 191, Gst 1857—58, Trap[1] Vestermark; TM Wester Mark; TGst Westermark; Postadr9, Gst Vestermark. — Af Naturnavnet Vestermark i Østerby ndfr.

Vestermølle. Trap[4] Vesterml.; Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 8 Vestermøllen. — Møllen i Vestermark.

Vestertoftgaard. VSK Vestertoftgd.; Kirkebog 1801 (ChrK XII 304) Vestertoft ɔ: Vestergaard. — Den vestligste Gaard paa Halvøen.

Vold, Gd. Kirkebog 1801 (ChrK XII 304) Parc. paa Volden. — Rimeligvis samme Lokalitet som Kegborg ovfr.

Øgmosegaard. Kirkebog 1825 (ChrK XII 304), ChrK XII 283 Øgemose; (her?) Ussing 1909 [*øɛ̀ləmu·sgå·ə*]; Trap[4] Ømosegd. — Gaard i Sønderby. Af Naturnavnet Øgmose i Sønderby-Østerby ndfr.

Østerby, Lb [ˈ*östəby*]. Mejer 1648 Osterby; Mejer 1649 Osterbuy; Danckw 1652 Osterby; Jb 1722 Osterby; VSK, Gst 1857—58, Trap[1] Østerby; Schröder 1837 Oesterbye; TGst Österby; ChrK XII 304 Østerby; Ussing 1909 [*östəby*]; Gst, Postadr9 Østerby.

Østergaard. Kirkebog 1788 (ChrK XII 304) Østergaard; VSK Østergd.; ChrK XII 285, 304 Østergaard; TGst Östergaard; Opt 1921 [*östɑ.gɔr*]; Postadr9, Gst Østergaard; Trap[4] Østergd. — Samme Gaard som Bjærg ovfr.

B. NATURNAVNE.

Hjortholm.

Agemose. ChrK XIV 64 Agemose. — Af Verb. age el. Navnet er Skrivefejl for Agermose.

?Blegegaard. Jb 1783 Bliegaard, Bleigarten; ChrK XII 304 Bliegaard. — Maaske Sted hvor Tøjet lægges paa Bleg; Blegegaard *[*bli·xgɔə*] kan paa Als høres som Bligaard „Blygaard" og saa oversættes galt til Tysk som Bleigarten. || **Blegemade.** ChrK XII 257 Blegemai Ydre og Nedre; sst. 304 Ydre- og Indre Blegemai. — Eng hvor Tøjet lægges paa Bleg.

Bolsvig. ChrK XII 195, 304 Boelsvig; Gst 1857—58, Trap[1] Bolsvig. — Navn paa en lille Bugt paa Nordkysten af Kegnæs. Forleddet er Subst. Bol „Gaard", her rimeligvis om Gaarden Hjortholm.

Brandts Plads [ˈ*bʁandəs* ˈ*plas*]. ChrK XII 249, 257, 304 Brandts Plads, Brandtes Plads. — Nu Agerjord ved Gaarden Hjortholm, egentlig det Sted, hvor en tidligere Ejer af Hjortholm ved Navn Brandt, der fik Aftægt 1796 og døde 1814, havde sit Aftægtssted (ChrK).

Bredmade [*ɛ* ˈ*bʁi·ˌmaj*].

Brunbjærg. ChrK XII 304 det brune Bjerg.

Bundsmade [ˈ*buŋsmaj*]. K 1789 Baansmay; Jb 1789 Baansmay, Norderbaansmaykoppel, Norderbaansmayskoppel, Norderbaansmayslück; ChrK XV 64, TM Bundsmai; Ussing 1909 [*buŋsˈmaj*]; I 1912 Bondsmaj. — Lavningen fra Hjortholm Smedie ned til Hartsø. Af Subst. Bund om den inderste Del af en Bugt, jfr. Vemmingbund i Smøl, Broager S., 3245.

Dambjærg [ˈ*dambjɛʁə*]. Jb 1789 Dammbierre, Daenbierre; ChrK XII 208, 304 Dambjerg; I 1912 Dambjerg; Ussing, Det gamle Als 242 Dambjærg.|| **Damhole** [*damˈˀhɔ·l*]. ChrK XIV 64 Damhale; I 1912 Damhole; TM Damheele, Damhale; Trap[4] Damhule. || **Damkobbel.** Jb ældre end 1722 Damkuppel; Jb 1722 Damm Kuppel; Jb 1730 Dam Kuppel; Jb 1783 Dammkowel; Jb 1789 Damm Koppel, Norder Dammkoppel; K 1789 Damm-Koppel; TM, ChrK IV 64 Damkobbel; Ussing 1909 [*damkåfəl*]; Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 45 Damkobbel. || **Damled.** Jb 1770 det sae kaldede Dam-Led. — Dam, se Indl.

Degnsmose [*ɛ* ˈ*di.ns* ˈˈ*mu·s*].

Egehoved. Mejer 1649 Iegehöuet. || **Egemose.** Ussing 1909 [*i·xəmu·s*]; Gst Egemose. — Hvor der tages en Mængde Eg op (Ussing 1909).

Faarehøj [ˈ*fɔ·höj*].

Foleholm. Jb 1783 Fuhlholm. — Af Dyrenavnet Fole „Plag af Hankøn".

Fred. Ussing 1909 [*æ fʁæj*]. — En Slip, en smal Strimmel Eng (Ussing 1909). Formodentlig et Areal, hvor Græsset fredes til Høslet, jfr. Fred i Bovrup, Varnæs S., 3225.

Fælde [*ɛ* ˈ*fæl·*]. TM Felten; Ussing 1909 [*æ fæl·*]. — Af Subst. glda. *fællæ „Rydning", jfr. Fælde i Klovtoft, Hellevad S., 3202.

Færgemade [*ɛ* ˈ*fæʁəmaj*]. ChrK XII 257, 304 Færgemai; TM Färgemai; Ussing 1909 [*æ fæʁəmaj*]. — Ved Færgeoverfarten til Høruphav.

?Gaasehave. I 1912 Gåsehaved (d overstreget).

Galgeager. ChrK XII 198, 304 Galleager. || **Galgebjærg.** ChrK XII 198, 304 Gallebjerg; Ussing 1909 [*æ gaɫəbjærə*]; Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 47 „Galgehøjen". || **Galgemade** [*ɛ ˈgaɫəmaj*]. ChrK XII 198, 304, TM Gallemai; Ussing 1909 Galgemad, -eng [*gaɫəmaj*]; I 1912 Gallemaj. — Rettersted for Kegnæs Birketing, ligger lige Syd for Pugesø (ChrK XII 198).

Gammelgaardsmose [ˈ*gamɔɫgɔs ˈmu·s*]. ChrK XII 257, 304 Gammelgaardsmose; TM Gammelgaards-Mose. || **Gammelløkke.** Jb 1783 Gammel Lück, Alte Lück; ChrK XII 304 Gammellykke.

Gassemade [*ɛ ˈgasəmaj*].

Grønkobbel. I 1912 Grönkobbel. || **Grønmark.** 1779 (ChrK XII 245), 1788 (sst. 247) Grønmarken; ChrK XII 232, 304 Grønnemarken, Grønmark. — Har sit Navn af, at den aldrig førtes under Ploven, men altid laa udlagt med Græs (ChrK XII 232).

Hat. Ussing 1909 [*æ hat*]. — Sted hvor der har været en Gravhøj. Subst. Hat findes ofte som Navn paa Smaabakker.

Hjortholm Sø. Gst Hjortholm Sø. — Hjortholm, se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Humledel [ˈ*h0məɫdiɫ*]. Jb 1783 Hommeldeel, Hopfentheil; ChrK XII 257, 304 Hummeldeel; TM Hummeldeel, Hummieldeel, Hummeeldeel. — Af Plantenavnet Humle.

Hvedehave [ˈ*vɛ·has·*]. Jb 1783 Weedhauge, Weed Haue; ChrK XII 257, 304 Vedhauge; TM Hvedehave, Heredehave. — Af Kornsorten Hvede.

Hyldebjærg. ChrK XIV 64 Hyldbjerg. — Af Trænavnet Hyld.

Højkobbel [ˈ*höjˌkɔfəɫ*]. ChrK XII 257, 304 Høikobbel; TM Hoikobbel; Ussing 1909 [*æ ˈhöjˌkåfəɫ*].

Hørland [*höstyk*]. ChrK XII 257, 304 Ny og Gammel-Hørland; TM Gammel-, Ny Hörland. — Ved Hjortholm Gd.

Kalvehave [ˈ*kaɫəhas·*]. 1779 (ChrK XII 245) Kallehaue; Ussing 1909 [*kaɫ·haw*].

?Kildeløkke. Jb 1783 Keel-Lück, Kiel-Lücke, Kell-Lück. || **Kildestykke** [*ɛ ˈkæ·ɫsdyk*]. ChrK XII 257, 304 Kildestykke; TM Kelstykke; Ussing 1909 [*æ kæ·ɫsdyk*].

Kirkebakke. Ussing 1909 [*kjærgəbak*].

Kobbelkrog. 1779 (ChrK XII 245), ChrK XII 304 Kobbelkrog; Jb 1783 Koppelkrog, Koppelkroog, Kovelkrog. || **Kobbelled** [ˈ*kɔfəɫæj*]. ChrK XIV 64, 66 Kobbelled; Ussing 1909 [*æˈ kåfəˌɫlæj*] (Kobbelleddet); I 1912 Kobbeled. — Her stødte tre Kobler sammen, Midtkobbel, Damkobbel og Kongshoved (ChrK XIV 64), deraf Navnet. Kobbel, se Indl.

Kongshoved. Jb ældre end 1722 Königß Hovet; Jb 1722 Königs Hovet; Jb 1730 Königßhovet; 1769 (ChrK XII 243), 1792 (sst. 248) Kongenshoved; Jb 1783 Kongenshoy, Innerste-, Uderste Kongenshoy; ChrK XIV 64, 66 Kongenshoved; ChrK XII 232, 304 Kongshoved, Kongenshoved; TM Kongenshoved; Ussing 1909 Kongshoved [*koŋsˈho·j*]; I 1912 Kongshoved. || **Kongsmade** [*k0ŋənsˈmaj*]. Jb 1783 Kongens-May, Königs Wiese; 1792 (ChrK XII 248) Kongensmay; ChrK XII 191, 304, TM Kongensmai; Ussing 1909 [*koŋsˈmaj*]; I 1912 Kongsmaj. || **Kongsmose.** Jb 1789 Kongensmoos, Kongensmooskoppel; I 1912 Kongensmose. — Synes ikke at være samme Lokalitet som Kongsmade.

Krog. I 1912 Kråeg.

Kromose. Ussing 1909 [*kʀu·mu·s*].

Kyvsmose. I 1912 Kyvsmose. — Af Plantenavnet jy. Ky(v)s i Bet. „Hvene, Agrostis Spica Venti" (jfr. Feilb. u. kys og Jenssen-Tusch p. 10).

Landbad. Ussing, Det gamle Als 242 Landbadet. — Navn paa Stranden ved Grønmark.

Langdele. Ussing 1909 [*ɫaŋˈdj·əɫ*]; I 1912 Longdeel. || **Langhøj.** Ussing 1909 [*ɫaŋhöj*]; I 1912 Longhöj. || **Langmade** [*ɛ ˈɫaŋ·ˌmaj*]. || **Langmose.** Ussing 1909 [*ɫaŋ·mu·s*].

Lebøl Led. ChrK XII 304, ChrK XIV 66 Lebelled. — Stedet skal have Navn af „at de Lebøl-Bønder kom fra Stranden op igjennem dette Led, naar de skulde til Hoveri paa Hjortholm" (ChrK XIV 66).

Løkke. Jb 1783 Lücke, Lucke. — Løkke, se Indl.

Malkested [ɛ ˈmɔlgsdæj]. ChrK XIV 64 Malkestedet; Ussing 1909 [æ *mâlksdæj*]; I 1912 Mælkested (rettet fra Mælkestykke). — Høj Banke Syd for Hjortholm, her malkedes alle Herregaardens Køer (ChrK XIV 64).

Midtkobbel. Jb ældre end 1722 Mittelkuppel; Jb 1722 Mittel Kuppel; Jb 1730 Mittel-kuppel; 1779 (ChrK XII 245) Midtkobbel; Jb 1783 Mitt-Kowel, Mitt-Koppel; K 1789, Jb 1789 Mitt-Koppel; ChrK XII 232 Mellemkobbel, Midtkobbel; ChrK IV 64, 66, TM Midtkobbel; Ussing 1909 Midtkobbel (ˈmetˌkåfəl); Fra Als og Sundeved IV 45 Midtkobbel. || **Midtstykke** [ɛ ˈmedsdyk]. ChrK XII 257, 304 Midtstykke. — Samme Lokalitet som Gammelgaardsmose.

Nedermark. $^{28}/_{4}$ 1766 (ChrK XII 239), 1779 (sst. 245) Nedremark; ChrK XII 232 Nedermark.

?**Nifferstykker.** I 1912 Neffestykker. — Af Plantenavnet sønderjy. Niffer „ælm, ulmus" (Feilb. efter Jenssen-Tusch), paa Als udt. [nɛfə].

Nørrehave. Jb 1783 Nörre Hauge, Nørhaue. || **Nørrestykke** [ɛ ˈnöˌsdyk].

Pesthave [ɛ ˈpæsdhɑ·] $^{28}/_{4}$ 1766 (ChrK XII 238) Pest-Hoff; 1769 (sst. 243) Pesthave; Jb 1783 Posthauge, Pest: Hoff; ChrK XII 232 Pæsthaven, den lille Pæsthave; sst. 257, 304 Pesthave, Pesthauge; TM Pesthave; Ussing 1909 [æ *pæsthaw·*]; I 1912 Pesthave. — Sted, hvor man har begravet Kreaturer under Pesten (Ussing 1909).

Pugesø. Mejer 1649 Pugsee; ChrK XII 198, 304 Pugsø. || Pugesø Made [*pusə* ˈmaj]. ChrK XII 198, 304, Pusemai; TM Budsömai; Ussing 1909 [*pusəmaj*]; I 1912 Pudsemaj. — Af Subst. Puge, som paa Als har Betydningen „Nisse", i Glda. om forskel. overnaturlige Væsner (ODS).

Ravnstoft. Jb 1783 Raventoft, Ravenstoft. — Af Familienavnet Ravn; 1792 omtales Jørgen Peter Ravn som Køber af en Parcel i Kongshoved (ChrK XII 259), jfr. Ravnekrog ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Rev [ɛ *röə*]. ChrK XII 257 Ræv; sst. 304 Rev, Revmai; Ussing 1909 [æ *röw*]; Ussing, Det gamle Als 232 Revet. — En smal Landtange, der fortsættes under Vandet. || **Revende** [*röə*ˈæ·ŋ]. — Samme Lokalitet som Witzkes Rev ndfr.

Rækstykke [ɛ *rægsdyk*]. TM Rekstykke; ChrK XII 257, 304 Rækstykke; Ussing 1909 [æ *rækdyk*]; I 1912 Rekstykke. — Af Subst. Ræk „Rækværk, Indhegning", laant fra nty. Reck, der ogsaa er indlaant i Formen Rick, jfr. Under Rik ndfr.

?**Rævehold.** Ussing 1909 Rævehold [*röwhol*]. || **Rævehøj.** Jb 1789 Revhöy. || **Rævemade.** ChrK XII 257 Rævemai; ChrK XII 304 Revmai; TM Rävmai, Ravmai, Rawmai.

Saddebjærg. Jb 1783 Sadbierre; Jb 1789 Klein Saarbierre; ChrK XII 304 Sarbjerg; Ussing 1909 [*sa·bjærə*]; Ussing, Det gamle Als 226 Sabjærg. — Af jy. Sadde „Græstørv".

Salomonsgrav [ɛ ˈsæləˌmanjs ˈgɹɑs]. Ussing 1909, Trap[4], Gst Salomons Grav; Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 8 „Salomons Grav" eller „e sølle Mands Grav". — Af Form og Størrelse omtrent som et stensat Gravkammer, i en Engstrækning, halvt fyldt med Vand. Af et Mandsn. glda. Salmund el. det bibelske Navn Salomon, i Folkemunde omdannet til „den sølle Mands Grav". Jfr. Salomonsbjærg i Hovslund, Ø.-Løgum S., 3204.

Salteng. 1780 (ChrK XII 244) Salteng; Jb 1783 die Grose Salze Wiese, die Grose Saltz-Wiese; 1796 (ChrK XII 249) den salte Eng; ChrK XII 232 Saltengen; sst. 257 den store Salteng; sst. 257, 304 Saltmai el. Syltemai. — Synes at være samme Lokalitet som Syltemade ndfr. || **Saltsø.** $^{28}/_{4}$ 1766 (ChrK XII 238) Saltsøen; 1769 (sst. 243) Saltsø; Jb 1783 Salt Söe, die Saltze-See. — Vistnok Navn paa en lille Sø i Salteng.

Skipperhave [ɛ ˈsgibəhɑə·]. ChrK XIV 64 Skipperhave. — Mark i Grønmark, har ifl. ChrK Navn efter en Skipper, som har ejet den. || **Skippermose.** ChrK XIV 64 Skippermose.

Skavenakke. Ussing 1909 [*sgawnak*]. — Skaldet Nakke, daarlig Jord (Ussing 1909). Jy. Subst. Skavenakke „Gnier" eller Verb. skave „skrabe, gnide".

Smedekobbel. Ussing 1909 [*smæj·kåfəl*].

Stenmade [ˀ*sdi·nmaj*]. 1780 (ChrK XII 246) Steenmay; Jb 1783 Stienmäy, Stein-Wiese, Steen-May; ChrK XII 304, TM Steenmai; Ussing 1909 Stenmad, Steneng [*sdɟnmaj*]; I 1912 Steenmaj; Gst Stenmade.

Storemade. ChrK XII 304, TM Stormai.

Syltemade [ɛ ˀ*syɟdmaj*]. ChrK XII 304 Syltemai; TM Sylt Mai. — Synes at være samme Lokalitet som Salteng ovfr. Af Subst. Sylt „Strandeng".

Sødel. Jb 1789 Seedahl, Seedehl; I 1912 Sydild.

Sønderhave. Jb 1783 Sünderhauge, Süderhauge, Süderhaue, Sunder Haue.

Tidseltoft. Ussing 1909 [*tisəltåwt*].

Torsthoved. $^{23}/_{1}$ 1768 (ChrK XII 243) Torskhoved; 1780 (sst. 246), ChrK XII 304 Torsthoved; TM Forsthoved; Ussing 1909 Torsthoved [*œ tårstho·j*]. — Maaske er Forleddet Plantenavnet Trøste-, Tørstetræ „Rhamnus frangula", jfr. at der i Svensk findes Sideformer som Torste-(Jenssen-Tusch). Formen Torskhoved beror vel paa fejl Afskrivning.

Troldbjærg [ˀ*trɔlˌbjɛrə*]. Ussing 1909 [*trål·bjœrə*]. || **Troldmark** [ɛ ˀ*trɔlˌmaj*]. 1765 (ChrK XII 214) Troldmarken; 1769 (sst. 243), $^{11}/_{1}$ 1773 (sst. 244) Trollmark; 1779 (sst. 245) Troldmarken; 1780 (sst. 246), ChrK XII 304 Troldmark; Ussing 1909 [*trål·mark*]; I 1912 Troldmark.

Tølmark. 1779 (ChrK XII 245) Tøllmark. — En Del af Vesterkobbel.

Tørvemade. ChrK XIV 64 Tørvemai; TM Torremai; Ussing 1909 [*tårəmaj*].

Under Rik. Jb 1783 Unner Ricket, Unter dem Rick. — Af sønderjy. Rik „Hegn", jfr. Rækstykke ovfr.

Ungmade. TM Ungmai.

Vesterkobbel. Jb ældre end 1722 Groß-, Klein Westerkuppel; Jb 1722 Groß-, Klein Wester Kuppel; Jb 1730 Groß-, Klein Westerkuppel; K 1789 Wester-Koppel; Jb 1789 Westerkoppel; ChrK XII 232, 259, Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 45 Vesterkobbel. || **Vesterløkke.** Jb 1783 Wester-Lücke, Westerlücke. || **Vestermark.** Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 47 Vestermark.

Witzkes Rev [ˈ*vɛdsgɛs ˈrös*]. Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 45 „Witzkes Rev". — Jørgen Peter Witzke blev 1796 Ejer af Hjortholm (ChrK XII 251), og Gaarden havde i den følgende Tid flere Ejere af dette Navn. Efter en af disse har Stedet Navn. Jfr. Revende ovfr.

Nygaard.

Bjørnekobbel. Jb 1783 Biörn-Kowel; K 1783—84 Biörn Kovel; K c. 1789 Biörn-Kovel; ChrK XII 304 Bjørnkobbel. || **Bjørneodde.** ChrK XII 304 Bjørnodde; TM Björnodde; Ussing 1909 [*bjön.ˈå·*].

Braadkobbel. Jb 1783 Braad Kowel, Brad Kowel; K 1783—84 Braad Kovel; K 1789 Braad-Kovel. — Af Subst. Braad, der kendes fra Als i Betydningen „Agerskifte" (Feilb. Tillægsbind u. Brud 1).

Bredegrund [ˀ*brɛi·grœŋ*]. Gst Bredgrund. — Grund Øst for Kegnæs. || **Bredsten** [*brɛˈsdi.n*]. Jb ældre end 1722, Jb 1722, Jb 1730 Breitstein; Jb 1783, K 1783—84 Bredstien; Jb 1789 Bresteen; K 1789 Bresteen, Breesteen; K c. 1789 Nörr Bredsteen; ChrK XII 191, 262, TM Bredsteen; Ussing 1909 [*brɛˈsdi·n*]. — Marken skal have sit Navn af de mange Kæmpehøje med „de store og brede Steen", som fandtes her i gamle Dage (ChrK XII 262).

Broholm. ChrK XII 304, TM Broholm; Ussing 1909 [*brohålm*].

Bøgeholt. Jb ældre end 1722 Buge Holtz; Jb 1722 Büge Holtz; Jb 1730 Bugeholtz. || **Bøgehoved.** Jb 1783 Store Bügehood, Lille Bugehood, Bügehood, Bügehoved, Büge Hoved; Jb 1783—84 Store-, Lille Bügehood; K 1789 Bügehöy; K c. 1789 Store-, Lille Bügehood Ackerl:; ChrK XII 304 Bygehoved; ChrK XIV 67 det store Bygehoved; TM Bygehoved; Ussing 1909 Bøgehoved [*by·xo·j*]; I 1912 øverste-, nederste Bygehoved. || Bøgehovedshave [ɛ ˈ*by·xəhˌɔjs ˈrhas·*]. TM Bögehoishave; Ussing 1909 [*by·xəˌhojshaw·*]; I 1912 Bygehovedhave. — Mark, der strækker sig ud mod Bøgehoved (Ussing 1909).

Dam. Jb 1783 der Damm; K 1789 der Damm Waßer.

Drej [ɛ *dræj*]. Mejer 1649 Kekenys drey; K 1795 Drei; Schröder 1837 Kekenisdrei; Gst 1857—58 Draget; Trap[1] Draget („Dreiet"); ChrK XIX Keinæs Drei; Feilb. I 196 *dræj*; Ussing Det gamle Als p. 246 e Drey; I 1912 Drejet; Trap[4] Draget; Gst Drejet. — Den smalle Tange, der forbinder Kegnæs med den øvrige Del af Øen. Drej forekommer flere Gange i Sønderjylland, paa Fyn, Ærø og de sydfynske Smaaøer som Navn paa en Landtange, bl. a. paa Tangen mellem Fastlandet og Holdnæs i Angel; jfr. O. Nielsen i UBl I p. 177 (Ønavnet Drejø) og Drejbjærg i Søgaard, Kliplev S., 3222. I Nørrejyll. og paa Sjæll. forekommer den ikke-omlydte Form Drag i s. Bet. (se Feilb. under Drag 3), ligeledes i Sverige og Norge (se f. Eks. Hellqu. EO, NG Indl. p. 47 og TorpNEO). Ordet hører til Verbet drage; Betydningen „Landtange" udgaar fra den af Rygh i NG anf. Sted fastslaaede Betydn. „Sted, hvor man trækker Baade over et Eid, for at spare sig Veien omkring et Nes".

Egemark. ChrK XII 207, XIV 67 Egemark. — Skov. || **Egemose.** Jb 1783 Igemoos, Jgemoos; K 1783—84, K c. 1789 Igemoos; I 1912 Egemose. || **Egemose Kobbel.** Jb 1783 Jgemoos Kowel; K 1783—84 Igemoos Kovel; Jb 1789 Jgemooslük; K 1789 Igemoos-Kovel, Igemooslück; K c. 1789 Iigemooslück. — Egemose og Egemose Kobbel ligger ikke ved Siden af hinanden.

Finne [ˈ*fɛn*·]. — Mark ved Nygaard, jfr. Finne i Tandslet, Tandslet S., 3253.

Fredekobbel. 1766 (ChrK XII 303) Fredekoblet i Bygehoved. — Af Verb. frede i Bet. „indhegne".

Fælled [ˈ*fɛ·lə*]. — Fælled, se Indl.

Gaasevig. Jb ældre end 1722 Goesewieg; Jb 1722 Goes Wieg; Jb 1730 Goeswieg; Jb 1783, K 1783—84 Gaaswig; Gst 1857—58, Trap[1], ChrK XII 304 Gaasevig; TM Gaaswig; TGst Gaawig; I 1912 Gåeswigskobbel; Gst Gaasevig. — Bugt ved Østersøen og den tilgrænsende Mark. Har rimeligvis Navn efter Vildgæs.

Hagensig Mark. I 1912 Hagensegsmark. — Efter Bebyggelsen Hagensig. Jfr. Naturnavnet Hagensig i Sønderby-Østerby ndfr.

Havdel. Jb 1783 Haudeel; K 1783—84 Hau Deel; Ussing 1909 Havdelen [æ *hawˈdj·l*]. — Mark ved Østersøen.

Hjørne. Jb 1783 Hiørn; K 1783—84, K 1789 Hiörn.

Holm [ɛ *hʌlm*]. Jb ældre end 1722, Jb 1722, Jb 1730, Jb 1783, K 1789 Holm. || **Holmkobbel** [ˈ*hʌlmkɔfəl*]. ChrK XII 262, 304, TM Holmkobbel; Ussing 1909 [*hålmkåfel*]; Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 45 Holmkobbel. — Holm, se Indl.

Højkobbel. Jb 1783 Hoy-Kowel; K 1783—84, K 1789 Hoy-Kovel; ChrK XII 272 Keinæshøi eller Høikobbel ogsaa blot kaldet Højen; ChrK XIV 67 Høikobbel. — Jfr. Kegnæs Høj ndfr.

Kegnæs Høj. Jb ældre end 1722 Kekeniß Höy; Jb 1722 Kekenis Hoy; Jb 1730 Kekenißhoy; Jb 1789 Kekenishoy; K 1789 Kecknishöy; K c. 1789 Keinishoy, Kekenis-Höy; ChrK XII 191 Keinæshøi; Schmidt 1852 Kekenishøien; TM, TGst Kainäshoi; Ussing 1909 [*kæjnæsˈhöj*]; Fra Als og Sundeved IV 9 Kajnæshøj. — Jfr. Højkobbel ovfr.

Kongensmose. ChrK XIV 64 Kongensmose. — Mose i Trænge.

Langemose Løkke. Jb 1789 Langmooslük; K 1789 Langemooslück, Langmooslück; K c. 1789 Langmoosluck.

Lebølled Løkke. Jb 1789 Leffelleilük; K 1789 Leffeleylück. || **Lebølmose Løkke.** Jb 1789 Leffelmooslük; K 1789 Leffelmooslück. — Se Lebølgaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Lillehav [ɛ ˈ*lilhas*]. ChrK XIV 66, 67, Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 52 Lillehavet; Trap[4] Lillehav. — Bugten paa Nordsiden af Kegnæs i Modsætning til Storehav, der betegner Havet mod Syd. || **Lillekobbel.** Jb 1783 Lille Kowel; K 1783—84 Lille Kovel; K 1789 Lille-Kovel; TM Lillekobbel; Ussing 1909 [*liljkåfəl*]; ChrK XII 304, ChrK XIV 67, Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 45 Lillekobbel. || **Lillestykke.** Jb 1783, K 1783—84, K 1789 Lille Stück.

Midtkobbel. Jb 1783 Mitkowel; K 1783—84 Mitt Kovel; Jb 1789 Mitkoppel; K 1789 Mittkoppel; K c. 1789 Mitt-Kovel. — Mellem Vesterkobbel og Østerkobbel.

Møllekonens Have. I 1912 Möllekonenshave.

Nørreholm [ˈnöhɔlm]. — Nord for Nygaard. || **Nørrekobbel.** 1765 (ChrK XII 227), $^{24}/_{9}$ 1780 (sst. 227) Nørrekobbel; Jb 1783 Nörre Kowel; K 1783—84 Nörre Kovel; K c. 1789 Nordkoppel, Nörre-Kovel; ChrK XII 262, 304 Nørrekobbel. || **Nørreløkke.** Jb 1789 Norderlüken; K 1789 Norderlück.

Olesmose. I 1912 Olesmose.

Piledøbbel [ˈpi·ldɒfəl]. Jb ældre end 1722 Pieldübbel; Jb 1722 Pieldüffel; Jb 1730 Pieldübbel; ChrK XIV 64 Piildøffel; TM Piildöffel, Puldöffel.

Rørsted [ɛ ˈrɒ·əsdæj]. — Vandsted i Lilleholm. Maaske af Plantenavnet Rør, jfr. Rørsted paa Barsø, Løjt S., 3211, eller af Verb. røde „lægge Hør i Vand".

Skolekobbel. Jb 1783 Schul Kowel; K 1783—84 Schuel Kovel, Schul Kovel; K c. 1789 Schuel-Kovel; ChrK XII 227, 304, TM Skolekobbel; Ussing 1909 [sgu·lkåfəl]; Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 45 Skolekobbel. — Hvor Skolen skulde have ligget (Ussing 1909), men den blev aldrig anlagt (ChrK XII 227).

Skovmade. Jb 1789 Skoumay; K 1789 Skaumay, Skoumay; K c. 1789 Sckoumay. || **Skovnakke.** I 1912 Skovnak.

Stenrev. Mejer 1649 Steinryff.

Storehav. Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 52 Storhavet. — Havet paa Sydsiden af Kegnæs. Navnet er givet som Modsætning til Lillehav, der betegner Havbugten mod Nord.

Sønderkobbel [syŋəkɔfəl]. Jb 1783 Sünder Kowel; K 1783—84 Sünder-Kovel; K c. 1789 Suderkoppel; ChrK XII 304 Sonderkobbel; ChrK XIV 64 Sønderkobbel; TM Sönderkobbel; Ussing 1909 det søndre Indtægt [syŋəkåfəl]; Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 45 Sønderkobbel.

Trænge. Jb 1783, K 1783—84 Store-, Lille Trenge; K 1789 Store Trenge; ChrK XII 304 Trænget; ChrK XIV 64, 67 Trænge; TM Trenge; Ussing 1909 [træŋə]. — Mose. || **Trænge Vandfald.** ChrK XIV 64 Trænge Vandfald. — Synes at være en Lokalitet ved Gaasevig, idet ChrK a. St. bemærker: „Vadsdeel" er en Mose ved Knøs' Huus, den løber ud i Trænge Vandfald. Af Subst. ænyda. trænge „Snævring", glsv. thränge „trångt ställe, pass" (Söderwall).

Vasedel. ChrK XIV 64 Vadsdeel; Ussing 1909 [va·sdal]. — Mose. Vase, se Indl. Jfr. Vasedel i Sønderby-Østerby ndfr.

Vesterkobbel. Jb 1783 Wester Kowel; K 1783—84 Wester Kovel; Jb 1789 Westerkoppel; K 1789 Wester Kovel, Westerkoppel. — Paa K 1789 to Lokaliteter.

Østerkobbel. Jb 1789, K 1789 Osterkoppel. — Paa K 1789 to Lokaliteter. || **Østerløkke.** Jb 1789 Osterlük; K 1789 Osterlück.

Sønderby og Østerby.

(Sønderby-Østerby Kortdistrikt).

?Ageled. Jb 1770 i Hiörned som kaldes Andre Led; ChrK XIV 64 Agelei. — Forleddet er snarest Verb. age „køre", altsaa Køreleddet, modsat Leddet hvorigennem man f. Eks. driver med Kvæg. Ageled forekommer som Appellativ i „Danske Vider og Vedtægter" II 55.

Ager [ɛ axə]. — Farvandet Vest for Kegnæs Ende.

Brunbjærg. I 1912 Brunbjerg.

Bækstykke. TM Bekstykke.

Bøgeskov. ChrK XII 304 Bøiskov; ChrK XIV 64 Bøiskau; Ussing 1909 [böj·sgåw]. || Bøgeskovsled [bɒ.xsˈlæj, bɒsˈlæj]. Ussing 1909 [bö·slæj]. — Af Trænavnet Bøg. Om Formen se u. Bøgeskov i Egernsund, Broager S., 3245.

Bydel. ChrK XIV 64 Bydeel. — Del el. Part af Bymarken nærmest Byen (ChrK a. St.).

Danseholm. ChrK XIV 64 Danseholm. — Af Verb. danse, idet Holmen har Navn efter den gamle „Bakkedans" bevaret indtil den nyeste Tid forskellige Steder i Danmark (H. Grüner Nielsen i DSt 1918 p. 118 ff., Kai Uldall i „Fortid og Nutid" VIII 131 ff.).

Degnebjærg [ˈ*di·nbjɛrə*]. ChrK XIV 64 Degnebjerg; TM Degnebjerg; Ussing 1909 [*œ de·nbjœrə*]; I 1912 Degnbjerg. — Ved Skolen. || **Degnemose.** ChrK XIV 64 Degnemose.

Dybbæk. Jb 1770 dend dübe-beck.

?Dødholmsmose. TM Dörholmsmose, Döholmsmose. — Forleddet kunde være Adj. død, jfr. Dødmose i Varnæs, Varnæs S., 3225.

Egemark. ChrK XII 304 Egemark. || **Egemose** [ˈ*i·xəm0s*].

Ellemose. ChrK XIV 64 Ellemose.

Engholm [ˈ*æŋhɔlm*]. TM Engholm.

Engmose. Dok $^{15}/_{3}$ 1817 Plöiland Engemoos kaldet.

?Finne. ChrK XIV 64 „ved Finn" og „ved Finnlei"; TM Finland. — Finne, se Finne i Tandslet, Tandslet S., 3253.

Fiskerodde. Mejer 1649 Fischerodde; ChrK XII 304 Fiskerodde; Søkort 1933 Fiskersand.

Fladbæk [ˈ*fla·bæk*]. ChrK XIV 64, 66 Fladbæk; TM Flabaek, Flabank; I 1912 Fladbæk.

Flejmose [ˈ*flæjm0s*]. Dok $^{15}/_{3}$ 1817 Flaimoose; ChrK XIV 64, 65 Fleimose, Flægmose; TM Fleimose; Ussing 1909 [*flœj·ˌmu·s*]; Gst Fladmose. || Flejmose Ager. TM Fleimoseager. || Flejmose Hage [*flæjm0s ˈha·x*]. — Grund i Vandet. || Flejmose Sande [*flæjm0s ˈså.ŋ*]. ChrK XIV 64, 65, TM Fleimosesand; TGst Fleimose-Sand. — Areal ved Stranden. Subst. alsisk Fleje „træplade, som bindes om hals el. horn på dyr med mærke el. bogstav" (Feilb. IV 147). Flejmose var i Fællesskab til 1816 (Ussing 1909), og har formentlig været brugt som fælles Græsgang, hvorfor det har været paakrævet at mærke Kvæget her.

?Fogedshave. I 1912 Fauershave.

Fred. I 1912 Frej. — Jfr. Fred i Hjortholm ovfr.

Fælled. Jb 1770 Fæleden. || **Fælledsbjærg.** ChrK XIV 64 Fillisbjerg. — Fælled, se Indl.

Gammelmark. Jb 1770 Gammelmark, Gammelmarck.

Goosesled. Ussing 1909 Gaases Led [*g0sɔs lœj*]. — Maaske af det nty. Slægtsnavn Goos.

Grønhul. TM Grönne Hus, Grönne Hul. || **Grønmark.** 1763 (ChrK XII 213) Grønmark; 1765 (sst. 214) Grønmarken.

Gyde. Ussing 1909 Gyden [*œ gju·*]. — Subst. Gyde udtales paa Als [*gju·*] og betyder „indkørsel til gård; sidevej" (Feilb.).

Gyldmose [ˈ*gulm0s*, ˈ*gylm0s*, *gylə*ˈ*mu·s*]. ChrK XIV 64 Gyllemose el. Gyldmose; TM Gyldemose, Gymosemark. || Gyldmose Bjærg [*gyləm0s ˈbjɛrə*]. TM Gyldemosebjerg. — Af Subst. Guld el. Adj. gylden, idet der sigtes til Bevoksning med gule Blomster.

Hagensig. Jb ældre end 1722 Hackenes Eck; Jb 1722, Jb 1730 Hackenis Eck; Jb 1770 Hagens Eegs Jnhold, Hagenseeg, Hagens Eeg. ChrK XII 304, ChrK XIV 64 Hagenseeg; TM Hakkensig; Ussing 1909 [*hagənsi·x*]. — En Lavning med en Vej. Efterleddet er Trænavnet Eg og Forleddet Gen. af Mandsn. Hagen. Den optegnede Udtale fra 1909 er paavirket af TM.

Hartsø [*ɛ* ˈ*hadsø.*], mest siges dog [*ɛ sy.ə*]. Mejer 1649 Harsee; 1787 (ChrK XII 306) Hartsøen; KuA 18 Aarh. Hare-See; Schröder 1837 Hartsee; Gst 1857—58, Trap[1] Hartsø; ChrK XII 304, ChrK XIV 64, 66 Hartsø, Hartsøen; TM Hartsö; TGst Hort-See; Opt 1921 [*haɔ·tsø*]; Gst, Trap[4] Hartsø. — Af Dyrenavnet Hare omdannet til nty. Hart „Hjort"; Udtalen gaar tilbage til de tyske Skriftformer, se især Opt. 1921.

Havager Bjærg. Ussing 1909 [*hawaxəbjœrə*]. || **Havvej.** TM Meerweg.

Herrevej. ChrK XIV 67 Herrevejen. — Gammel Vej fra Nygaard over Bredsten og Bøndernes Marker i Østerby til Kegnæs Kirke (ChrK XIV p. 67).

Hjørne. Jb 1770 Hiörned; TM Hjörnet.

Holm [ɛ *hɔlm*]. Jb 1770, TM Holm. || **Holmmose.** ChrK XIV 64 Holmmose. — Holm, se Indl.

Højager. TM Hoiager. || **Højmark.** TM Hymark.

Hørmark. TM Hörremark.

Jørgen Bødkers Grav. ChrK XII 201, 304 Jørgen Bødkers Grav, Jørgen Bødkersgrav. — Navn paa en Grube ved Havbrinken paa Kegnæs Ende. Sagnet vil, at en Person ved Navn Jørgen Bødker i gammel Tid her styrtede ned med Heste og Vogn og brækkede Halsen. Anno 1700 levede en Jørgen Bødker paa Kegnæs (ChrK XII 201).

Kaadnergrund. ChrK XIV 64, TM Kaadnergrund. — Af sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger", „fordi Kaadnerne her havde Jord førend Udskiftningen" (ChrK a. St.).

Kaalgravbjærg. ChrK XII 191, 304 Kaalgravbjerg. — Kaalgrav er rimeligvis en Kule til Opbevaring af Kaal for Vinteren.

Kalvehave [ɛ ˈ*kalɔhas*·]. ChrK XIV 64 Kallehave; TM Kallehau, Kallhauge; I 1912 Kallehave. — Lille Skov.

Kegnæs Ende. Jb 1770 Kekenis Ende; ChrK XII 201 Keinæs-Ende; Gst 1857—58 Kegenæs Ende; Trap[1] Kegenæs-Ende; Ussing 1909 [*kæjnæs* ˈæ·ŋ]. — Pynt.

Kirkebjærg. ChrK XIV 64 Store Kirkebjerg. || **Kirketoft.** TM Kirchetoft.

Knudeholm. TM Knudholm, Puudholm. — Knude, se Indl.

?Kobbelgrund. Jb 1770 Kabelgrunden.

Krageager. TM Kragager. || **Krageholm** [*krɑ·xhɔlm*]. I 1912 Kragholm. — Af Fuglenavnet Krage.

Kulstykke. TM Kulstykke. — Af Subst. Kule „gravet Hul til noget" el. Subst. Kul, idet Stedet da har Navn efter Kulbrænding.

Langbraad [ɛ ˈ*laŋ*·ˈ*brɔ*]. TM Langbraad, Langbrad. || **Langsig.** TM Langsig. || **Langstykke.** TM Langstycke.

Lasseshave [ˈ*lasɔs* ˈ*has*·]. ChrK XIV 64 Lasses Have; TM Larseshave.

Lermark. TM Lermark, Leimark.

Lilleholm [ˈ*lilhɔlm*]. TM Lille Holm. || **Lillemark** [ɛ ˈ*lilmɑig*]. U 1770 (ChrK XIV 62) Øster-, Vester-Lillemark; Jb 1770 Oster-, Vester Lilemark, Österlilemark; ChrK XIV 65, TM Lillemark.

Made. Jb 1770 May. || **Madeled** [ɛ ˈ*ma*·*jlæj*]. Ussing 1909 [*æ ma*·*jlæj*]. — Er Grænsen mellem Østerby og Sønderby (Ussing 1909). || **Madesig.** Ussing 1909 [ˈ*maj*ˌ*si*·*x*]. || **Madeskifter.** Dok $^{15}/_{3}$ 1817 Maiskifter. — Made, se Indl.

Mask. TM Marsk, Mark. || **Maskbjærg** [ˈ*masgɔbjɛrɔ*]. Ussing 1909 [*æ maskbjærɔ*]. || **Maskled.** U 1770 (ChrK XIV 62, 64, 304) Madskee Led, Maskled. — Udtalen af Maskbjærg kunde tyde paa, at Forleddet oprindelig er en Sammensætning *Madeskov af Subst. Made „Eng". Der findes et mindre Engdrag lidt Nord herfor.

Middelgrund. TGst Mittel-Grund; Gst, Søkort 1933 Middelgrund. — Grund i Havet udfor Kegnæs.

Midtleddet. ChrK XII 304 Ved Midtledet. — Jfr. Mellemleddet ovfr. u. Bebyggelsesnavne. || **Midtløkke.** TM Midtlykke. || **Midtstykke.** TM Mydtstykke, Midtstykke.

Møllebjærg [ˈ*mɔlbjɛrɔ*]. ChrK XII 191, 197, 304 Møllebjerg, Møllebakke; TM Mölbjerg; Feilb. Tillæg 133 *Mølbjærɔ*; Ussing 1909 [*æ møl*·*bjærɔ*]; I 1912 Såled Möllebjerg; Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 59 Møllebjerget. || **Møllebro.** TM Mölbro. || **Møllemark.** TM Möllmark. || **Mølletoft.** TM Möltoft.

Nedermark. 1763 (ChrK XII 213), U 1770 (ChrK XIV 62, 63) Nedremark; Jb 1770 Nedermarken, Needermarken, Needermark; ChrK XII 304 Nedremark. || **Nederstløkke.** TM Nederslykke.

Nifavne. ChrK XIV 64 de 9 Favn i Hagenseeg, Nifavnsmose; TM Ni Favn, Ni Fave, Ni Favne. — Jfr. Ottefavne ndfr.

Nymark. Jb 1770 Nymark, Nymarck; ChrK XII 304 Nymark. || **Nyskifte** [*nyˈsgyst*]. TM Nyskift.

Nørremark. TM Nörremark, Mörremark. || **Nørretoft.** $^{27}/_{9}$ 1822 (ChrK XII 306) Nørretoften.

Odde [ɛ ˈɔ·]. || **Oddemose** [ˈɔʁəmɔs]. ChrK XII 304 Oddermose; TM Aadermose; Ussing 1909 [åʁəmu·s]. — Oddemose ligger ved Odde, hvilket udelukker, at Forleddet kan være Dyrenavnet Odder.

Okseø. TM Oxeö, Öxeö.

Ottefavne. TM Otte Favne. — Jfr. Nifavne ovfr.

Overmark. I 1912 Overmork.

Pold. Dok $^{15}/_{3}$ 1817 Pulden, Puldenn; TM Pold. — Pold, se Indl.

Præstetoft. Jb 1770 Preste Tofften, Preste-Tofterne.

Pundsgab. [ˈplunŋsgaf, ˈplu·ŋsgaf, ˈpunŋsgaf, ˈpu·ŋsgaf]. I 1912 Pounsgaf. — Sted i Vasemose, paa Grænsen til Hjortholm, ved Vejoverføring. Maaske Subst. jy. Pundse „hængesæk, sump, bløde" (Feilb. fra Vends.), associeret med Verb. jy. plunse „støde i vandet med en stage for at drive fisk i garn" (Feilb. fra Braderup og Ribe). || **Pundsled.** ChrK XIV 64, 66 Pundslei. — Maaske s. Lok. som foregaaende, idet Navnet betegner et i Pundsgab anbragt Led.

Renmose. Jb 1770 Renmoße.

?Rørkobbel. I 1912 Rorekobbel. || **?Rørpold.** I 1912 Rorepold.

Saaled [ˈsɔ.ˌlæj]. I 1912 Såled Møllebjerg. — Vejkryds.

Sand. Jb 1770 Sandet; TM Sand.

Savkule. TM Saukule. — Savkule maa være det samme som Savgrav, jfr. Savdige i Daler S., 3105.

Skolemark. TM Skolemark.

Skov [ɛ sgɔs]. Jb 1770 saa kaldete Skoven; U 1770 (ChrK XIV 62) Skoven; ChrK XII 304 I Skoven; TM Skov; Ussing 1909 [œ sgåw]. — Nu Agerjord, ikke Skov. || **Skovdel.** TM Skowdel. || **Skovmark.** TM Skovmark.

Smedeland [ɛ ˈsmæjlɔŋ]. TM Smeiland, Smeilaud. || **Smedepold.** ChrK XII 304 Smedepollen.

?Sobrunsbjærg [sɔˈbʁu.nsˌbjɛʁə, sɔˈbʁu.nsˌbjɛʁə]. ChrK XII 190, 304 Solbrusbjerg; TM Solbrunsbjerg; I 1912 Sebrunsbjerg.

Solbjærg. ChrK XII 304 Solbjerg; TM Soelbjerg; Ussing, Det gamle Als p. 246 Solbjærg; Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 9 Solbjerget. — Iflg. Traditionen en Bakke hvor Solen uhindret af Skoven kunde komme til at skinne paa Jorden (Ussing, Det gamle Als p. 246), hvilket dog er et navneforklarende Sagn. Forleddet er Subst. Sol, jfr. Solbjærg i Hviding S., 3085, og DS I p. 111.

?Stejlager. TM Stelager.

Stenhøj. TM Stenhöi.

Storemose. TM Storemose. || **Storetoft.** TM Storetoft.

?Stovgaardsmose [ˈsdɔsgɔsˈmu·s]. — Forleddet kunde være Stavgaard i Betydningen „Stavgærde".

Stættebjærg [ɛ ˈsdɛ·dbjɛʁə]. ChrK XIV 64 Stetebjerg; I 1912 Stedtbjerg. — Af Subst. jy. Stætte „Stente", „en Trappe ved Fodstis Gennemgang gennem et Dige".

Sødel. TM Södel. || **Søende.** TM Söende.

Sønderager. TM Sönderager. || **Sønderdel.** TM Sönderdel. || **Sønder-grund.** TM Söndergrund. || **Søndermade.** Jb 1770 Synder-Mayen. || **Søndermark.** ChrK XIV 64 Søndermark; TM Söndermark. || **Sønderstykke.** TM Sönderstykke, Söndertykke.

Tingsted. 1768 (ChrK XII 307), ChrK XII 304 Thingsted. — Laa ved Kirken (ChrK XII 307).

Treled [di ˈtʁɣ.ˈlæj·]. Ussing 1909 Treled [tʁɣˈlœj]. — Udtaleformen viser den gamle Neutrumsform af Talordet tre.

Trosbjærg [ɛ tʁɔ·sbjɛʁə]. 1763 (ChrK XII 213), ChrK XII 304, TM Trosbjerg; Ussing 1909 [tʁåstbjœʁə]; I 1912 Tråesbjerg. — Af Subst. Tros „Kvas, Kviste, Brændsel".

Trudvang. TM Thrudwang.

Tørvebæk. ChrK XII 190 Tørrebæk; sst. 304 Torvebæk; ChrK XV 66 Tørvebæk. — Jfr. Gaardnavnet Tørvebæk ovfr. u. Bebyggelsesnavne. ||

Tørvemade [ɛ ˈtɔʁəmaj]. TM Torremai; I 1912 Torvemaj; Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 54 Torremai.

Vasedel. TM Wasdel. || **Vasemose** [ɔ ˈva·sm0s]. 1763 (ChrK XII 213), 1779 (sst. 223) Vasemose; Schröder 1837 Vasmoor (Vasmose); ChrK XII 190, 304 Vasemose; TM Wasmose, Vasmose, Wadermose; Ussing 1909 Vasemosen [*va·smos*]; Gst Vasemose; Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 54 Vasmosen. || Vasemose Ager. TM Wasmoseager. — Vase, se Indl.

Vesterbygade. Ussing 1909 [æ ˈvæsdəby|ga·]. — I Sønderby. || **Vesterholm.** TM Westerholm. || **Vesterkobbel** [ɛ ˈvæsdə ˈkɔfəl, ˈvæsdə|kɔfəl]. Jb ældre end 1722 Westerkuppel; Jb 1722 Wester Kuppel; Jb 1730 Westerkuppel; 1763 (ChrK XII 213) Vesterkobbel; Jb 1770 Vester Kopled. || **Vestermark.** 1763 (ChrK XII 223), U 1770 (ChrK XIV 62) Vestermark; Jb 1770 Westermark, Westermarken, Westermarck; ChrK XII 304 Vestermark; TM Westermark, Wester Mark. || Vestermarksbraad [ɛ ˈvæsdə·maɔlgs|bʁɔ].

Vibeholm. TM Vifholm.

Vindebro. ChrK XIV 64 Vindebro. — Broen ved Østerby over Hartsø (ChrK a. St.).

Øghusled. Jb 1770 Öghuus-Ledet. — Maaske Leddet ind til Øgmosegaard eller Forleddet er et Subst. *Øghus svarende til jy. Horsehus „skjul for de i gl. dage løsgående heste" (Feilb.). || **Øgmose.** ChrK XII 304 Øgemose. || Øgmose Mark. TM Ögmosemark. — Af Dyrenavnet Øg.

Østerby Made [ˈösdəby ˈmaj]. Dok $^{15}/_{3}$ 1817 Osterbyemay; ChrK XIV 64 Østerby Mai; TM Österby-May; Ussing 1909 [*ösdəby maj*]; Fra Als og Sundeved IV 1931 p. 53 Østerby Maj. || **Østerdel.** TM Österdel. || **Østermade.** TM Ostermay.

Øverstløkke. TM Owerslykke, Overslykke.

3252. LYSABILD SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Lysabild, Lb [*lysˈa.fil*]. $^{22}/_{10}$ 1245 Liusapeld; udat. Erik af Pommern Konge 1396—1439 Luzappele; RegCapSlesv 1352 (1661—70) Alsia Lyusappeld; $^{5}/_{1}$ 1423 (Kejserproc. 1424) Lusapel, Lusapell, Lusappel, Resappel; RegCapSlesv 1445—50 (Ulr. Petersen c. 1700) Lyusappel, Luzabel; $^{9}/_{5}$ 1475 (Pavens Kopibog) Lusappel; Sk 1483 lluß Appel; Sk 1486 Lusappel; $^{28}/_{7}$ 1487 Lysabel; $^{2}/_{7}$ 1488 Lusappel, Luszappel; $^{27}/_{7}$ 1509 Lyseappel; Sk 1533 Lusappel; Jb 1535 Lusßappell, Lwesszappell; Reg 1572 Luseappell; Reg 1604 Lußappell; Mejer 1649 Lysappell; Danckw 1652 Lysappel; Jb 1661 Lüißappel; Jb 1685 Lüesappel; Stiftsbog 1690 Lyßabbel; DAtl Lysabbel; VSK Lysabel; Schröder 1837 Lysabbel; Gst 1857—58, Trap[1] Lysabild; TGst Lysabbel; Gst, Trap[4] Lysabild. — Efterleddet er Sing. eller Plur. af Trænavnet Abild, oldn. apaldr „Æbletræ", eller det tilsvarende Kollektiv, jfr. under Sognenavnet Abild, 3121; Forleddet er Adj. glda. liūs „lys", her sandsynligvis anvendt om Blomsternes Farve; jfr. Kok II p. 263 og Mar. Kristensen i Sønderjy. Maanedsskr. XIII p. 8.

Agergaard [*a·xə*]. Jb 1772 paa Ager; VSK Agergd; TM Ager. — Gd. i Skovby.

Balle. — Se under Skovbyballe ndfr.

Bronsberg, Gd. VSK Bronsberg.

Chikago [*siˈka·g0*]. TM Chicago; I 1912 Chikago. — Hus ved Skovby. Blev ifl. Opt. 1936 opbygget ved Gaardmænds Hjælp, samtidig med at Chicago blev genopbygget efter Branden 1870.

Damgaard, Gd [ˈ*damgɔ*]. Trap[4] Damgd.

Drejby, Hse [ˈ*dræjby*]. Trap[4] Dragby. — Ifl. Trap[4] 8 fra Kegnæsgaard nyudstykkede Husmandsbrug. Efter Naturnavnet Drej i Nygaard, Kegnæs S., 3251.

Egegaard, Gd [ˈ*ɛ·xəˌgå.ə*]. Postadr 1936 Egegaard.

Fjelby, Lb [ˈ*fjælby*]. $^{22}/_{10}$ 1245 Fialbothe; Sk 1483, Sk 1486 Veleboth; Sk 1533 Felboth; Jb 1535 Felbott; Reg 1604 Velbodt; Mejer 1649 Feelböe; Danckw 1652 Feldböe; Jb 1722 Vielboth; DAtl Fielby; VSK Fielboe; Schröder 1837 Fjelbye; Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Gst, Trap[4] Fjelby. — Det opr. Efterled er Plur. af Subst. glda. bōth, f. „Bod, Skur", der i Glda. ender paa -æ i Plur., se BrN GG III p. 72 og 77. Ifl. Optegnelser af Præsten Westi Egberg fra 18. Aarh. (Afskr. hos ChrK XII 13) kaldes Byen endnu paa hans Tid Fjelboi, men senere er Efterleddet omtydet til det hyppigere -by. Forleddet er Subst. glda. fial, f. „Fjæl, Bræt". Jfr. Kok II p. 130.

Fjelbygaard, Gd [*fjælbyˈg0·v*]. VSK Fielboegd.; Schröder 1837 Fjelbyegaard; Oldekop Fjelbygaard; Trap[4] Fjelbygd. — Landsbynavnet Fjelby.

Fjordvang, Gd. Gst Fjordvang.

Fredensborg, Gd [ˈ*fræ·dənsˌb0rə*]. Gst Fredensberg; Trap[4] Fredensborg.

Friborg. VSK Friborg.

Frydendal [ˈ*fry·dənˌdal*]. VSK, Gst, Trap[4] Frydendal.

Fælledsgaard, Gd [*ɛ ˈfɛ·lə*]. VSK Fehltgd.; ChrK XIX 23 Felesgaard; Gst Felsgaard; Trap[4] Fællesgd. — Gd ved Gammel-Pøl. Umiddelbart ved Lysabild By ligger et Stykke Agerjord, som hører til Fælledsgaard, og som af dennes Ejer kaldes [*ɛ tøst*], medens det i Lysabild By kaldes [*ɛ ˈfɛ·ləsˌtøst*]. Ifl. ChrK XIX 23 laa Gaarden opr. her og er først ca. 1780 udflyttet fra

Byen; Navnet maa skyldes, at det Areal, hvor Gaarden nu ligger, har været kaldt Fælled, jfr. Fælledsmade og Fælledsmark ndfr.

Grøngaard, Gd [ˈgrøngɔ]. VSK Grønbierg; ChrK XIX 23 Grønnegaard el. Grønnebjerggaard; Gst Grøngaard; Trap⁴ Grøngd.

Hampelandgaard, Gd [*hamblɛnˈg0.ɔ*]. — Plantenavnet Hamp. Det midterste Led er snarere Land, paa Als udt. *lå.n*, end Lund.

Hedebosted, Gd [ɛ ˈ*hi·b0ˌsdæj*]. — Iflg. Opt. 1936 efter en Mand, der kaldtes Christian Hedebo ([ˈ*hi·b0*]).

Hedemølle [ɛ ˈ*hi·ˈmǫl·*, ɛ ˈ*hi·mǫl·*] Schröder 1837 Hedemühle; Gst 1857—58 Hedeml.; Trap¹ Hedemølle; Nik. Andersen [ɛ ˈ*he·ˈməl*]; Gst Hedemølle.

Helligblods Kapel. Schröder 1837 Die Kirche, vormals die heilige Blutscapelle genannt; ChrK III 107 Hellig-Blods Capel; Ussing, Det gl. Als p. 247 Det hellige Blods-Kapel. — Et Kapel, der er sammenbygget med Kirken og ifl. Trap⁴ opført i den senere Middelalder. Det var indviet til Kristi Blod (se ChrK V 41).

Humbæk, Hs. Schröder 1837 1 südlich belegene Kathe wird Humbek genannt; Oldekop Humbeck. — Bæknavnet Humbæk i Lysabild.

Humbæk Mølle [ˈ*h0mbæg* ˈ*mǫl·*]. Reg 1604 Humbecksmöell; Mejer 1649 Humbeck; Danckw 1652 Humbecksmühl; Jb 1722 Humbeks Mühle; Jb 1779 Hombecks Mölle, Hombeck-Mölle; VSK Humbens M.; Schröder 1837 Humbek; Gst 1857—58 Humbæk Ml.; Trap¹ Humbæk Vandmølle; Oldekop Humbeckmühle; TGst Humbek M.; Gst Humbæk Ml; Trap⁴ Humbæk Vejr- og Vandml.— Bæknavnet Humbæk.

Jyllændersbjærg, Hs. Opt 1921 Jyllændersbjerg. — Sønderjy. Jyllænder „Nørrejyde".

Kaffemølle. ChrK III 162 Kaffemøllen. — En af de to Møller i Mommark. „Da den i Begyndelsen kun var meget lille, spottede Hedemøllens Eier derover og kaldte den derfor en Kaffemølle, hvilket Navn den siden vedblev at beholde, skjøndt den efter flere Ildebrande er voxet op til samme Høide som hiin" (ChrK anf. Sted).

Kapellaniet [ɛ *kabəlɛˈni.*]. Stiftsbog 1690 Kapellaniet. — Tidl. Kapellanens Præstegd., nu Hus ved Kirken.

Kegnæsgaard, Gd [*kæjnəsˈg0.ɔ*]. Mejer 1649 Kekenisgard; Danckw 1652 Ekenisgarde; Stiftsbog 1690 Keinis gaard; Jb 1705 Kecknisgaard; Jb ældre end 1722 Kekenisgaardt; Jb 1722 Kekenisgaard; Jb 1730 Kekenisgaardt; DAtl Kekenisgaard; VSK Kekenis Gd.; Schröder 1837 Kekenisgaard, Kainäsgaard; Gst 1857—58 Kegenæsgd.; Trap¹ Kegenæsgaard; ChrK XIX 27 Keinæsgaard; TGst Kekenishof; Gst Kegnæs Gd; Trap⁴ Kegnæsgd. — Se under Kegnæs, Kegnæs S., 3251.

Kildegaard [ˈ*kilgɔ*]. Stiftsbog 1690 Ved Kielgaarden; Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Kildegaards Ager; VSK Kildegd.; Gst Kildegaard; Trap⁴ Kildegd.

Knorkel, Gd [ɛ *knɔ·gəl*]. — Efter Naturnavnet Knorkel i Skovby.

Kobbertoft, Hse [*kɔfəˈtɔst*]. Mejer 1649 Coppertofft; Danckw 1652 Koppertofft; Stiftsbog 1690 Kopper-tofft; Jb 1781 Kaabertoft; VSK Kobbertoft; Schröder 1837 Koppertoft; Gst 1857—58, Trap¹, Oldekop, TGst, Gst, Trap⁴ Kobbertoft.

Kronborg, Gd [ˈ*kʀu·nb0ʀɔ*]. Gst, Trap⁴ Kronborg. — Opkaldelse efter Slottet Kronborg, jfr. Kronborg i Kegnæs, Kegnæs S., 3251.

Lundgaard, Gd [*luŋˈg0.ɔ*]. Gst Lundgaard; Trap⁴ Lundsgd. — Efter Naturnavnet Lund i Mommark.

Lundtoftgaard [*luŋtɔsdˈg0.ɔ*]. I 1923 Lundtoftgaard; Trap⁴ Lundtoftgd. — Marknavnet Lundtoft i Mommark.

Lusborg [ˈ*lu·sb0ʀɔ*]. ChrK XIX 52, I 1923, Gst Lysborg. — Gaard, tidligere Kro, mellem Fjelby og Lysabild Kirke. Insektnavnet Lus; Navnet skyldes ifl. Opt. 1921, at en Krokone havde Ord for at være urenlig.

Lysabildskov, Gde og Hse [*lysafilˈsgɔs*]. Schröder 1837 Lysabbelskov; Gst 1857—58, Trap¹ Lysabildskov; Oldekop Lysabbelholz, Lysabbelskov; TGst Lysabbelholz; Gst, Trap⁴ Lysabildskov. — Bebyggelsen opstod ifl. Schröder, anf. Sted, og ChrK XIX 25 efter Udskiftningen 1780. Efter Naturnavnet Lysabild Skov i Lysabild.

Madegaard, Gd [ˈmɑ·ˌgɔ]. VSK Mayledsgaard; ChrK XIX 23 Maigaard; Gst Madegaard; Trap⁴ Madegd. — „Hans Gaard kaldes Maigaard, da den ligger ved Hummelmai" (ChrK., anf. Sted). Navnet er sikkert opstaaet ved Ellipse for Madeledsgaard, jfr. Formen paa VSK; Madeled maa have været et Led over Vejen til Humlemade, der tidligere hørte til Kegnæsgaard. Madeled i Lysabild er en anden Lokalitet.

Mariesminde, Gd. Trap⁴ Mariesminde.

Meldgaard [ˈmælgɔ, mælˌˈg0.ɒ]. VSK Meldgd.; Gst Meldgaard; Trap⁴ Meldgd. — Gd mellem Lysabildskov og Gl.-Pøl. Glda. (i)mællæ „imellem".

Midtby [ɛ ˈmɛdby]. ChrK XIX 24 Midt-Mommark. — Del af Mommark.

Mommark, Lb [ˈm0mɑˌig]. $^{5}/_{1}$ 1423 (Kejserproc. 1424) Momark, Momarch; Sk 1483 Momark; Sk 1486 Mommark; Sk 1533 Mummarck; Jb 1535, Sk 1543 Mummark, Mummarck; Reg 1604, Mejer 1649, Danckw 1652 Mummarck; DAtl Mummark; VSK Mumarks Gde og Huuse; Schröder 1837 Mummark, Groß- und Klein-Mummark; Gst 1857—58 Mommark; Trap¹ Store- og Lille-Mommark; TGst Mummark; Gst, Trap⁴ Mommark. — Forleddet er sandsynligvis ikke, som antaget af Steenstrup i NoB II p. 129, Persontilnavnet Mund, men Mandsn. Momme, der optræder temmelig hyppigt i danske Kilder fra 15. Aarh.

Mommark, Lille-, Gde og Hse. Schröder 1837 Klein-Mummark; Gst 1857—58 Lle Mommark; Trap¹ Lille-Mommark; TGst Klein-Mummark; Opt 1909 [*lil momark*]; Nik. Andersen [ˈlil ˈmomɑrk]; Gst Ll Mommark; Trap⁴ L.-Mommark.

Mommark Færge [ɛ ˈfærəgɔ]. Mejer 1649 Mummarckfehr; DAtl Færgehuus; VSK Mummark Færgested; ChrK XIX 24 Færgegaarden; Oldekop, TGst Mummarkfähre; Nik. Andersen [ˈmomɑrk ˈfærgɔ]; Gst Mommark Færgegaard, Mommark Færge.

Møllegaard, Gd [ˈmœləgɔ]. Gst Møllegaard; Trap⁴ Møllegd.

Naldgaard, Gd [ˈnɑlgɔ]. VSK Naalgd.; ChrK XIX 23 Nallegaard; Gst Nældegaard; Trap⁴ Nældegd. — „Den kaldes Nallegaard efter Marken Nallebed el. Nældebed" (ChrK anf. Sted). Se Naldbed i Lysabild.

Nederby [ɛ ˈnæ·by]. ChrK XIX 24 Neder-Mommark. — Del af Mommark.

Overby [ɛ ˈɔəby]. ChrK XIX 24 i Øvre- eller Lille-Mommark. — Del af Mommark.

Petersborg, Gd [ˈpɛ.dəsˌb0rə]. Trap⁴ Petersborg.

Pommersgaarde, Gde [*p0məsˈg0.ɒ*]. Danckw 1652 Pomissgarde; Jb 1781 Pommos Gaard; VSK Pommersgde; Schröder 1837 Pommersgaard; Gst 1857—58 Pommersgd.; Trap¹, TGst, Gst Pommersgaard; Trap⁴ Pommersgd. — Af Naturnavnet Paamose i Vibøge.

Povlsgaard, Gd [ˈpɔslsgɔ]. Trap⁴ Povlsgd.

Prisenhof, Gd [ˈpri·sənˌhɔf]. VSK Priisenhof.

Pøl, Gammel-, Gde og Hse [ˈgɑməlˌpø.l]. Mejer 1649 Altpöell; Mejer 1650 Poell; Danckw 1652 Altpöel; Stiftsbog 1690 Gammel Poel; Jb ældre end 1722 Alte Pöhl; VSK Gammel Poel; Schröder 1837 Gammel- und Nyepoel; Gst 1857—58 Gammel Pøl; Trap¹ Gammel-Pøl; Nik. Andersen [ˈgɑməl ˈpø·l]; TGst Gammelpöhl; Gst Gl Pøl; Trap⁴ Gammelpøl. — Naturnavnet Pøl i Skovby.

Pøl, Ny- [*nypø.l*]. Mejer 1649 Newpöell (Dorf); Stiftsbog 1690 11 Gade huuße i Sarup Skov eller Nypöll; Jb 1722 Niepöel; DAtl Nypøl; VSK, Schröder 1837 Nyepoel; Gst 1857—58 Ny Pøl; TGst Nypöhl; Gst Ny Pøl; Trap⁴ Nypøl. — En Bebyggelse, der ifl. Trap⁴ og ChrK V 38f. er opstaaet i 17. Aarh., da Hertug Hans d. Yngre udparcellerede et Bol til 11 Kaadnere, der var Fæstere under Kegnæsgaard. Paa Grund af Bebyggelsens Regelmæssighed kaldes den ogsaa Staden, se ndfr.

Pølsgaard, Gd. Guide 1922 Pølsgaard.

Pøtmands, Hs [*næn vɛ· ˈˈpø.dmɔnˌs*]. — Elliptisk Gen. af et Slægtsnavn, der forekommer i Jb 1779: Iürgen Petersen Pöttmand.

Rubsballe. Sk 1483 Rubbeßbalghe; Sk 1486 Rubbesbalge; Mejer 1649, Danckw 1652 Rubsballe; Stiftsbog 1690 Robsballig; Dok 1738 (ChrK XIX 38)

Robeballe. — Andet Navn paa Skovbyballe ndfr., mods. Vesterballe og Østerballe. Formodentlig sammentrukket af Rubæks Balle, efter Øknavnet Rubæk i Skovby.

Rubæk, Hs [ˈ*ʀubæk*]. — Naturnavnet Rubæk i Skovby.

Ryvang, Gd [ˈ*ʀyvaŋ*]. Trap⁴, Gst Ryvang. — Jfr. Naturnavnet Ryde i Mommark.

Rødkilde Mejeri [ˈ*ʀø·kiˌl mæjəˈʀi*]. Trap¹ Andelsmejeriet „Rødkilde". — Naturnavnet Rødkilde i Skovby.

Sandhøj, Hs [*ˈsɔŋhöj*]. I 1923 Sandhøi. — Vistnok efter Naturnavnet Sandbjærg i Sarup.

Sarup, Lb [*sa.ʀəp, sa..ib*]. $^{5}/_{1}$ 1423 (Kejserproc. 1424) Sudorppe; s. Dok. (Voss) Sadorp; Sk 1483, Sk 1486 Sadorppe; udat Hans Konge 1487—1513 (ÆDA V 11), Sk 1533 Sarup; Jb 1535 Sarupp, Saerupp; Reg 1604 Sarup; Mejer 1649 Sarrup; Danckw 1652 Sarrup oder Sarp; DAtl, VSK, Schröder 1837, Gst 1857—58, Trap¹ Sarup; Nik. Andersen [ˈ*sa·ʀop*]; TGst, Gst, Trap⁴ Sarup. — Forleddet synes at maatte være et ellers ukendt Personnavn glda. *Sati svarende til ohty. Sazo (Förstem. NP); det er muligt, at det i Oda. Personn. p. 80 anførte Patronymikon Sadyssen hører herhen, men det kan ogsaa høre til det af Lundgren-Brate p. 212 formodede Personnavn *Sadhe.

Sarupgaard, Gd. Schröder 1837, TGst Sarupgaard; Gst Sarup Gd; Trap⁴ Sarupgd.

Sarupskov, Gde og Hse. Stiftsbog 1690 11 Gade huuße i Sarup Skov eller Nypöll; ChrK XIX 25, TM Sarupskov; Postadr 1936 Sarupskov (Saruphav).

Skovby, Lb [ˈ*sgɔsby*]. $^{2}/_{1}$ 1373 Skouby; $^{5}/_{1}$ 1423 (Kejserproc. 1424) Schamby, Schomby; s. Dok. (Voss) Schouby; Sk 1483 Schoubuwe; Sk 1486 Schoubu; Sk 1533 Schowbw; Jb 1535 Schowbw, Schoubu; (her?) Sk 1543 Schoubul in Alzenn; (her?) Jb 1543 Schoubull in Alzenn; Reg 1604 Schowby; Mejer 1649 Schowbuy; Danckw 1652 Schowby; DAtl Schouby; VSK Skovbye; Schröder 1837 Schaubye, Skovbye, Skoubye; Gst 1857—58, Trap¹ Skovby; TGst Schauby; Gst, Trap⁴ Skovby.

Skovbyballe, Gde og Hse [*ɛ baˈlə, sgɔsbyˈbaˈlə*]. Reg 1572 Bellghe; DAtl Ballig; VSK Baller; Schröder 1837 Balle, Schaubyeballe; Gst 1857—58, Trap¹ Balle; ChrK XIX 76 Skovby deles i Østerballe, Vesterballe og Balle, hvilken sidste Deel ogsaa kaldes Skovbyballe el. Ballig; Oldekop Balle, Schaubyballe; Nik. Andersen [*e ˈbalə*]; TGst Schaubyballe; Gst, Trap⁴ Skovbyballe. — Jfr. Rubsballe ovfr.

Skovgaard, Gd [ˈ*sgɔsgɔ, sgɔsˈg0.ɒ*]. Jb 1779 Skovgaarden; Gst Skovgaard; Trap⁴ Skovgd. — Gd ved Lysabildskov.

Smedemølle. ChrK XIX 24 paa Smedemøllen, til Mommark- eller den saakaldte Smedemølle.

Soborg, Gd [ˈ*s0b0ʀə*]. ChrK V 35 Sarupgaard, forhen Soborg; Kok II Soborg; I 1923 Sodborg. — Dyrenavnet So. Ifl. ChrK anf. Sted er Soborg „et Navn, som dengang ogsaa Gaardens Eier i daglig Tale førte, ligesom hans Kone kaldtes So-Konen."

Staden. ChrK V 38 Stad; Trap⁴ „e Staj". — Se ovfr. under Ny-Pøl.

Stengaard, Gd. Gst Stengaard; Trap⁴ Stengd.

Søgaard [ˈ*sø̩gɔ*]. VSK Søegd.; ChrK XIX 23, Gst Søgaard; Trap⁴ Søgd. — Gaard ved Engarealet Søen i Lysabild.

Taskland, Gde [ˈ*tasglɔn̩*]. Dok 1626 (ChrK XIX 73) Taschlant; Mejer 1649 Taschlandt; Danckw 1652 Taschlundt; Jb 1722 Taschlandt; VSK Taskelunds Hse.; Schröder 1837 Tasklund; Gst 1857—58, Trap¹ Taskelund; Oldekop, TGst, Gst, Trap⁴ Taskland. — Naturnavnet Taskland i Vibøge.

Valdbjærggaard. Gst Valdbjærg Gd; Trap⁴ Valdbjærggd.

Vesterballe [ˈ*væsdəbaˈlə*]. ChrK XIX 51 Vesterballe; Oldekop Skovbye-Osterballe und -Westerballe. — Del af Skovby.

Vestergaard, Gd [ˈ*væsdəgɔ*]. Postadr 1936 Vestergaard.

Vibæk Mølle [*vibæg ˈmø̩l·*]. Mejer 1649 Wybeckmöll; Danckw 1652 Wybecksmühl; VSK Vibel M.; Schröder 1837 Vibeker-Wassermühle; Gst 1857—58 Vibæk Ml.; Trap¹ Vibæk Vind- og Vandmølle; ChrK XIX 27 Vibæksmølle; Oldekop Wibek-Mühle, Wibäkmöhle; TGst Wibek M.; Opt

1909 [*vi·bægs mǫl·*]; Gst Vibæk Ml; Trap[4] Vibæk Mølle. — Ved Bækken Vibæk i Vibøge.

Vibøge, Lb [ˈ*vi·byxə*]. $^{22}/_{10}$ 1245 Wiboki; (her?) $^{5}/_{1}$ 1423 (Kejserproc. 1424) Vbe Schake i Kloke; s. Dok. (Voss) Wybuk, Wibuke, (her?) Schakelocke; Sk 1483 Wibugge; Sk 1486 Wybu; Sk 1533 Wybugge; Jb 1535 Wibugge; Reg 1604 Wibigge, Wybigge; Mejer 1649, Danckw 1652 Wybuge; Stiftsbog 1690 Wiebye; DAtl Wibye; VSK Vibyge; Schröder 1837 Vibye, Wiebye; Gst 1857—58, Trap[1] Vibøge; Oldekop Wiby, Wieby; TGst Wiby; Gst, Trap[4] Vibøge. — Den ældste Form viser, at Efterleddet opr. er Subst. glda. bōki, n. „Bøgelund"; de yngre Skriveformer paa -bugge (og -bigge) tyder paa, at der har fundet en Omtydning Sted til Subst. glda. byggi, ænyda. bygge, n. „Bygning, Hus, Bolig", jfr. under Horsbyg i Egvad S., 3203; dette forklarer dog ikke Udtaleformen paa *-ə*, med mindre -bugge og *byxə* kan opfattes som Flertalsformer (neutrale ia-Stammer har i Glda. alm. Plur. paa -æ, men faar senere -er, se BrN GG III p. 62 f.). Forleddet er Subst. glda. wī, n., oldn. vé, n. „Helligdom hvor der foregaar Ofringer"; se iøvrigt Mar. Kristensen i Sønderjy. Maanedsskr. XIII p. 8 f., hvor bl. a. Stollig i Løjt S., 3211, anføres som Parallel, idet Forleddet i dette Navn sammenstilles med oldn. stallr „Stillads hvorpaa Afgudsbilleder er opstillede".

Vibøge Toft, Hse [*vibyxəˈtøst*]. Dok 1642 (ChrK XIX 73) Vibygetoft; Schröder 1837 Vibyetoft; Gst, Trap[4] Vibøgetoft. — Naturnavnet Vibøge Toft i Vibøge.

Østerballe [ˈ*östəbalə*]. ChrK XIX 51 Østerballe; Oldekop Skovbye-Osterballe. — Del af Skovby.

Østerdal, Gd. Gst, Postadr 1936 Østerdal.

Østergaard. VSK Østergd.

B. NATURNAVNE.

Fjelby.

Bag Dammen. Jb 1772 Hauven kaldet bag Dam.

Bislag [*ɛ bislas*]. TM Bislag; I 1923 Bislau. — To smaa Arealer umiddelbart ved Byen. I 1923 bemærker her: „Bislag er det samme som Toft"; men under Skovby oplyser I 1923: „en Mark ved Huset som er deelt med et stykke til hver Driftsmark", og I 1924 fra Nabobyen Tandslet, Tandslet S., 3253, har flg. Forklaring: „For Sædskiftens Skyld dyrkedes vore Gaarde i 7 a 8 eller flere Indtægter, paa Als kaldt „Braad". ... Bislaget laa udenfor denne Inddeling; det fik sin Røgt og Pleje og gav sin Afgrøde efter særlige Regler; tit var det inddelt i Skifter, der suplerede Gaardens Hovedskifter". Lignende Definitioner gives hos Feilb. (i Tillægsbindet) og i Udv. f. Folkemaals Saml.

Blankemade. TM Blankemai; I 1923 Blankmai. — Adj. blank.

Bolhave [ˈ*bʊ̈lhas·*]. TM Bolhau; I 1923 Bolhav. — Sønderjy. Bolle „Tyr".

Borgvej. Jb 1772 Lysabbel Borgevey, Fjelbye Borgevey. — Skønt Borg ellers i Sønderjylland er Navn paa Flensborg, viser en Del Vejnavne paa Als, at ogsaa Sønderborg maa være blevet kaldt Borg; se f. Eks. Borgvej i Skov- og Vibøge ndfr., i Sognebyen Tandslet, 3253, og i Kær i Ulkebøl S., 3255.

Dammade. Jb 1772 Hauven som kaldes Dammaj. || **Damsbjærg.** Dok 1724 (ChrK XIX 38) Damsbierre. — Dam, se Indl.

Degnehøj. TM Degnehöi, Veynehoi; I 1923 Dienhøj.

Ellehave [ˈ*ælhas·*]. TM Elhausstück. — Trænavnet El.

Eskehave [ˈ*æ·sghas·*]. — Af Trænavnet sønderjy. Esk „Ask", som paa Als er optegnet i Formen *æsk*, Plur. *e·sk*, eller af det tilsvarende Kollektiv.

Fjelby Sig [*fjælbyˈsi.x*]. TM Fjelbysig, Fjelbysik. || **Fjelby Skov.** Reg 1604 Velbott Holtt. || **Fjelby Toft.** Stiftsbog 1690 Fielboe tofft; Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Fjælby-Tofft.

Gade. Jb 1772 paa Gaden. — Gade, se Indl.

Galgebjærg [ˈ*galbjɛrə*]. TM, I 1923 Gallebjerre. — Lille Areal i Nærh. af Byen, ved Vejen til Vibøge. || **Galgetoft.** (Her?) Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Galltofft. — Muligvis et ældre Navn paa Galgebjærg ovfr.

Grønvej. Dok 1634 (ChrK XII 61) westen de grøne wech; Dok 1640

(ChrK XII 63) westen thend grøne Vej; Stiftsbog 1690 Synden Felboj gron Vei.

Have [ˈ*haːs*·]. TM, I 1923 Hau. — Agerjord nær ved Byen. Have, se Indl.

Hede. TM Heden. || **Hede Bulbro.** Jb 1772 til Hee Baalbro, Hee Baalbroe. — Subst. Bulbro „Bro af Træstammer, Plankebro" (ODS). || **Hedemark.** Dok 1724 (ChrK XIX 38) Hee Marck; Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Hedemarken; I 1923 Hiemark.

Holm. Jb 1772 Holm paa Gaden. — Holm, se Indl.

?Hoved. TM Hoi.

Hustoft. TM Huustoft.

?Højholtsmade. Dok 1724 (ChrK XIX 38) Høyholsmey.

Kaadnerhave. TM Kaadnerhau, Kadnerhau. — Sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kirkehave [*ɛ* ˈ*kjɾəgəˌhaːs*·, ˈ*kiŋgəhaːs*·]. Jb 1772 Den store Hauve ved Lysabbel Kirke ditto; TM Kirkehau; I 1923 Kjerkehaw. — Nær ved Lysabild Kirke.

Kleve. Jb 1772 Den mindre [Hauve] kaldet Klef. — I Udv. f. Folkemaals Optegnelser fra Als forekommer Subst. Kleve [*kløw*·, *klös*·] i Betydn. „stejl Skrænt, Skrænt ned til Søen". Men da denne Betydn. passer meget daarligt paa Terrænforholdene ved Fjelby, maa Navnet snarere sammenstilles med Subst. sønderjy. Kleve „Kammer bagved Storstuen" (jfr. Feilb.), sml. Kleve i Mjolden S., 3114, og i Tinglev S., 3136.

Kobbel [*ɛ kɔfəl*]. TM, I 1923 Koffel. — Kobbel, se Indl.

Kragetoft. Kontrakt 1774 (Opt 1921) Kraags-toft; TM Kraagtoft; Opt 1921 [*kɾaxtɔst*]; I 1923 Kragtoft. — Fuglenavnet Krage eller maaske Subst. Krog, paa Als udtalt med å-Lyd (se Feilb. Tillægsbd.).

Langbjærg [ˈ*laŋbjɛɾə*, ˈ*nœ*· ˈ*laŋbjɛɾə*, ˈ*bə* ˈ*laŋbjɛɾə*]. TM Langerbjerre, Langebjerre, Overlangbjerre, Nedrelangbjerre; I 1923 Over og Næ Langbjerre, Langbjerre. — En Del heraf hed tidligere Lang Ærtebjærg, se under Ærtebjærg. || **Langmade.** TM Laagmai, Langemai; I 1912 Langmai; I 1923 Langmai.

Lillehave. TM Lillhau; I 1923 Lildhau. || **Lillemark.** Dok 1724 (ChrK XIX 38) Lillemarck. || **Lillestykke** [*ɛ* ˈ*lil* ˈ*sdy.k*]. TM Lillstük, Lillstück, Lillstückestoft; I 1923 Lildstyk.

Lyshøj [ˈ*ly*·*shöj*]. Dok 1634 (ChrK XII 61) Liußhøi, Liußhöj; Dok 1640 (ChrK XII 63) Liußhöj; Stiftsbog 1690 Lyßhoi, Lyßhiøe; Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Lyshöi; TM Lushöi, Lushoi; I 1923, Gst Lyshøj. — Tomt af Gravhøj paa høj Bakke ved Vejen til Vibøge. Navnet er ifl. Opt 1921 et Minde om, at man her har brændt Baal St. Hansdag; jfr. under Bavnehøje i Ballum S., 3111. Om Forleddet Lys- se iøvrigt under Lysemose i Tønder Lds., 3101, og i Møgeltønder S., 3102.

Made. TM Mai. — Made, se Indl.

Midthave. TM Mitthau. || **Midtstykke** [*ɛ mɛdsdyk*, ˈ*mɛ.dsdy.k*]. TM Mitstück, Midtstück, Mittstück; I 1923 Midtstyk. — Midtstykke er to forsk. Lokaliteter.

Munkholm [ˈ*mΘŋghɔlm*]. Jb 1772 Hauven som kaldes Monkholm; TM, I 1912, I 1923 Munkholm. — Areal lige Syd for Byen. I 1923 meddeler flg. navneforklarende Sagn: „Det siges at den første Munk der kom fra Ry Kloster er gaaet iland ved Vibæk og har bosat sig paa Munkholm og derfra forkyndt Kristendommen i Lysabild Sogn".

Mærsk [*ɛ mæsg*]. I 1923 E Mesk. — Lav Agerjord. Mærsk, se Indl.

Nabløkke. Dok 1724 (ChrK XIX 38) Nauelycke; TM Söndernaflükke, Westernaflükke, Osternaflükke; Opt 1909 [*vœsdənafly'g, østdənafly'g*]; I 1912 Østernaflyk, Vesternaflyk, Søndernaflyk; I 1923 Synne, Vester og Øster Naflykke. — Agerjord lige Nordøst for Byen. Da glda. bb i Alsisk foreligger som f (f. Eks. i *nef* „Næb"), er Forleddet sandsynligvis jy. Nabbe, se Indl.

Nederhave. TM Nedrehau. || **Nederstykke** [ˈ*nœ*·*sdyk*]. TM Nederstestück; I 1923 Næstyk.

Niffersløkke. TM Neffeslück. — Trænavnet Niffer „Ælm", der kendes fra Udv. for Folkemaals Optegnelser fra Als i Formen *nefə*; jfr. Feilb. under Niffer.

Nyhave [ˈsdu·v nyˌˈhaːs·, ˈlil nyˌˈhaːs·]. TM Nüdhau. — Adj. ny.

Nørrehave. TM Nörhau. || **Nørremark.** Jb 1772 Fielbye Nörmark.

Overhave. TM Overhau. || **Overhede.** TM Overheden; I 1923 Overhie.

Peter Bondes. Jb 1772 Hauven kaldet Peter Bondes.

Rusekær [ˈʀu·skæ]. TM Ruuskjär; I 1923 Ruuskær. — Høj Agerjord. Forleddet kan være Verbet sønderjy. ruse „styrte ned, om jorden fra stejle brinker f. eks." (Feilb.).

Skjoldfit. Stiftsbog 1690 lang Skiolfidts ager, stacket Skiolfids ager; Dok 1724 (ChrK XIX 38) Skjollfiett; Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Skjoldfidt. — Forleddet er formodentlig det som Bakkenavn hyppigt forekommende Subst. Skjold, se Indl. Efterleddet er uklart.

Skovbys Made. Jb 1772 Skaubyesmaj. — Efter Nabobyen Skovby.

Smediehus [ɛ ˈsmjʀəhu.s]. — Areal umiddelbart ved Byen; her har tidligere ligget en Smedie.

Spidskrog [sbɛsˈkʀå.x]. TM Spiskraag; I 1923 Spidskrog. — Subst. Krog udtales paa Sundeved og Als krå.x (Feilb.).

Stakkettoft [ɛ ˈsdagəˌtɔst]. (Her?) Dok 1724 (ChrK XIX 38) Slagstofft; TM Stakketoft; I 1923 Stakketovt. — Adj. stakket „kort".

Storhave. Jb 1772 Den store Hauve; TM, I 1923 Storhau. || **Stormade** [ɛ ˈsdu·ʀmaj]. TM, I 1923 Stormai. || **Storstykke** [ɛ ˈsdu·vˈʀsdy.k]. TM Storstükkestoft, Storlykkestoft. || **Stortoft.** TM Stortoft, Nortoft.

Svendsmade Jb 1772 Hauven som kaldes Swens Maj. — Mandsn. Svend.

Sønderhave. TM Sönderhau; I 1923 Stor og Lil Sydhav. || **Søndermark** [ˈsyŋəmaːg]. Dok 1634 (ChrK XII 61) in Süderfeldt; Dok 1640 (ChrK XII 63) Søndermarck; TM Südermark.

Tagmose [ˈtɑ·ʀm0s]. (Her?) Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Tagesmose; TM, I 1923 Tagmose. — Plantenavnet Tag „Tækkerør".

?Tovrup Made [tɔ·igˈmaj, tɔ·ibˈmaj, tɔ·idˈmaj, tå·ʀəbˈmaj]. TM Torfmai; Opt 1909 [tɔrpˈmaj]; I 1923 Torpmai. — Eng, der ejes af to Mænd i Fællesskab (Opt 1909). Maaske efter den nedlagte Landsby Tovrup i Ketting S., 3257. Jfr. Tovrup Made i Lysabild ndfr.

Trekant [ɛ ˈtʀikɔŋd]. TM Trikant; I 1912 Trekant. — Navn paa to trekantede Jordstykker.

Tudkilde [ˈɔsə ˈrtukœlˌ, ˈnæ· ˈrtukœlˌ]. Stiftsbog 1690 Tud Kiel; TM Tuukel; I 1923 Tunkeld Synnæ og Nør. — Areal, hvori der er en Kilde. Maaske opr. Betegnelse for en Kilde, hvor Vandet løber ud gennem en Tud. Andre Muligheder er Subst. Tue og et Plantenavn *Tude, jfr. Jenssen-Tusch p. 21f. og 284.

Vesterløkke. TM Westerlück, Westerlük; I 1912 Vesterlyk. || **Vestermark.** Jb 1772 Vestermark.

Vibeholm [ˈviːfhɔlm]. TM Wiftholmstoft, Wiftholm, Mistholmstoft; Opt 1909 [viːfhɔlm]; I 1923 Vifholm, Vifholmstovt.

Ærtebjærg, Lange- [laŋ ˈrɛːɒdbjɛʀə, ˈlaŋ· ˈrɛːɒdbjɛʀə]. Dok 1634 (ChrK XII 61) vp Erthberg; Dok 1640 (ChrK XII 63) paa Erthbjerg; Stiftsbog 1690 Ertbiergis Deel; Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Lange Ærtebjerg; Jb 1772 paa lang Ertbjerg. — Kaldes nu Langbjærg.

Østerhave. Jb 1772 den Øster Hauve; TM Osterhau. || **Østerløkke.** TM Osterlück, Osterlink; I 1912 Østerlyk. || **Østermark.** Jb 1772 Fielbye Østermark.

Lysabild med Lysabildskov og Gl.-Pøl.

Abildhoved. Stiftsbog 1690 Abbelhoffved; Beg. af 17. Aarh. (ChrK V 31) Abbelhovet; ChrK III 107 paa Abelhoved ved Stranden, der nu kaldes Gammelpöel. — Navn paa Næsset ved Gammel-Pøl. Trænavnet Abild „Æbletræ" eller maaske Kortform for Lysabild Hoved ndfr. Det maa dog bemærkes, at de to Lokaliteter ikke synes at være identiske.

Alminding. Jb 1779 udj den saa kaldede Alminning. — Subst. Alminding „Fællesjord".

Baagenhøj. Dok 1640 (ChrK XII 63) paa Baagenhøj.

?Bakkestykke. TM Backstykke, Backestykke; I 1912 Bakstyk.

Bislag. TM Bislag, Bischlag. — Se under Bislag ovfr. i Fjelby.

Bjørnsdam. Stiftsbog 1690 Biorns dam, Biornß Dam. — Mandsn. glda. Biorn.

Bladts Made [*blajs ˈmaj*]. — Af det paa Als hyppigt forekommende Slægtsnavn Bladt, som ifl. Opt 1936 ofte udtales [*blaj*].

Bojbelsbjærg. TM Bribelsbjerg, Boibelsbjerg; I 1912 Bøibelsbjerg; I 1923 Boibelsbjerre. — Areal Nord for Gl.-Pøl. Da Formerne i I 1912 og I 1923 kan være afskrevet efter TM, kan det ikke afgøres, om Forleddets rigtige Form er Bribels- eller Bojbels-.

Bondeslund. Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Bondeslund.

Braadehusstykke. TM Braadhuusstykke, Braadhusstyk; I 1923 Braadhuslyk. — Ikke topografisk identisk med Braadestykke ndfr. Subst. Braadehus „et Hus, som Bønderne havde i Fællesskab til Hørrens Brydning" (Ussing, Det gl. Als p. 100). || **Braadestykke** [*ɛ ˈbrå·sdyk*]. — „Vistnok et Sted, hvor man har brødet Hør" (Opt 1936). Af Verbet jy. braade „brøde Hør", se Feilb. under brøde 2.

Bredgade [*brɛˈgɑ·*]. TM Bredsgade; I 1923 Bredgaer. — Vejkryds i Lysabild By. || **Bredmade.** Stiftsbog 1690 Bred Maj.

Brunshøj [*brɯ.nsˈhöj*]. TM Bruhnshöi, Bouhushöi. || **Brunsroj.** Dok 1634 (ChrK XII 61) bj Brunßroj; Dok 1640 (ChrK XII 63) i Brunßroj, Brunßrøy. — Slægtsnavnet Brun.

Bulbro [*ˈsa·ib ˈˈbʊlbrʌ0, bʊlˈbrɯ.ə*]. Stiftsbog 1690 Boel Broe, Boelbroen, Bulbro; Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Boelbro; Jb 1779 hos Sarup Bohlbroe i Nörmarken. — Paa det Sted, hvor den ene af Vejene Lysabild—Sarup passerer Humbæk, der danner Skel mellem de to Byer. Feilb. anføres fra Als Subst. Bulbro i Betydn. „en hvilkensomhelst overkørsel over et større el. mindre vandløb"; det kan ikke afgøres, om vi her har Ordet i denne Betydn. eller i den opr. Betydn., der maa være „Bro af Træstammer" (saaledes f. Eks. ODS), Opt 1936 oplyser: „En kgl. Bro, findes nu vist ikke mere, men Stedet har Navnet".

Byende [*byˈˈæ·ŋ*]. — Vejstykke ved den sydøstlige Ende af Lysabild By.

Bønroj [*ˈbö·nʀöj*]. TM Bönroi; I 1912 Bønroi; I 1923 Bønroj. — Maaske Planten Bønne.

Degnetoft. Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Deignetofft.

Drevholm. Jb 1779 Drevholm. — Drev, se Indl.

Dyndager. (Her?) Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Dyndager. || **Dyndholm.** Jb 1779 paa Dynholm; TM, I 1912, I 1923 Dyndholm.

Dødmade [*ɛ ˈdǫ·maj*]. — Del af Fælledsmade ndfr. Jfr. Dødmose i Varnæs, Varnæs S., 3225, og Dødjord i N.-Ønlev, Rise S., 3212.

Engsned [*ɛ ˈæŋsnæj*]. — Lav Agerjord ved Mose ndfr.

Faldbjærg [*ɛ ˈfɔlbjɛʀə*]. TM Foldbjerg; I 1923 Foldbjerre. — Agerjord ved Majgaard. Fald, se Indl.

Fikke [*ɛ ˈfɛ.k*]. TM Fik, Sik; I 1912, I 1923 Fik. — Et lille trekantet Jordstykke begrænset af Skellet mod Skovby og to Veje, der mødes nær ved Skellet. Subst. sønderjy. Fikke „Lomme".

Fiskerbro Vandsted [*ˈfɛsgəbrʌ0 ˈvɔŋˌsdæj*]. — Areal ved Lysabildskov, ved en Vej der fører til Stranden, i Nærheden af Fiskesti ndfr. Det er muligt, at en Bro her tidligere har ført over et nu forsvundet Vandløb, idet et tilgrænsende Stykke Agerjord fører Navnet Stenbæk.

Fiskesti. Jb 1779 En Fiske-Stie ... til Homelmajs Vey. — Maaske egl. Fiskersti, se Fiskersti i Sønderborg Kbst., 3233.

?Flægsig. TM Flagsid, Flägsid; (her?) I 1923 Klapsie. — Formen i I 1923 er ikke stedfæstet, saa det er tvivlsomt, om den hører hertil. Formen i TM er Betegnelse for et ganske lille Stykke Jord ved en af Byens Gaarde.

Frenshøj. Dok 1760 (ChrK XIX 42) Frenshöy.

Fælledsmade [*ɛ ˈfɛ·ləsˌmaj, ɛ ˈsdu·ʊ ˈfɛləsˌmaj, ɛ ˈʊnə ˈfɛ·ləsˌmaj*]. TM Falledsmai, Fälledsmai; I 1923 Felesmaj. || **Fælledsmark.** Jb 1779 Fælleds Mark. || **Fælledstoft** [*ˈfɛ·ləsˌtɔst*]. — Fælledsmade er et Engareal ved Fælledsgaard, der paa Stedet kaldes [*ɛ ˈfɛ·lə*]. Fælledstoft er et Stykke Agerjord umiddelbart ved Lysabild By; det tilhører Ejeren af Fælledsgaard og har

som Forled Gaardnavnet Fælled (se ovfr. under Fælledsgaard). Forleddet i de to andre Navne er Subst. Fælled (se Indl.), der maaske tidligere har været Navn paa en større Del af Byens Udmark.

Gaardskelstykke. TM Gaardskjelstykker; I 1923 Gaardskelstyk. || **Gaardskelsvej** [ˈgɔskæls¡væj]. I 1912 Gaardskjelsvei. — Et Stykke Agerjord og en Vej ved Lysabildskov, maaske ved Skellet mellem to Gaarde.

Gammelhave. TM, I 1912 Gammelhave; I 1923 Gammelhav.

Gulmade [ˈgulmaj]. I 1912 Gulmai. || **Gulmose.** TM, I 1912 Gulmose; I 1923 Guldmos. — Gulmade ligger ved Skellet mod Skovby, Gulmose ved Majgaard. Forleddet er Farveadj. gul og skyldes maaske Bevoksning med gule Blomster.

Harke [ɛ hɑrəgə]. Jb 1779 Harck, paa Harked, paa Harket, paa lille Hark, der sogenanten Hark-Wiese; TM Hark, Harkstykke, Herk, Harkestykke; I 1912 Harke; I 1923 Hark. || Harkeled [ɛ ˈhɑi·glæj]. Jb 1779 til Hark Led. — Engareal Sydvest for Lysabild By. Subst. Harke, som Feilb. anfører fra Vendsyssel i Bet. „en hårdbundet tør eng; mager, med lyng og ris bevokset hede og kær". Udtaleformen [ɛ hɑrəgə] er Plur.

Harresbæk. TM Harrisbak, Haresbak; I 1912, I 1923 Harresbæk. — I 1912 og I 1923 hviler sandsynligvis paa TM. Da Stedet ligger umiddelbart ved Harke ovfr., er Navnet snarest et opr. Harkesbæk, udt. [ˈhɑrəgə¡bæk] el. lign.

Have. Dok 1634 (ChrK XII 61) bj sinem Haue; TM Have, Haven; I 1912, I 1923 Haren. || Havemade [ɛ ˈhɑsmaj]. — Arealer ved Lysabildskov. Formen Haren i I 1912 og I 1923 maa skyldes fejlagtig Afskrift efter TM. Have, se Indl.

Havklevsstykke [ˈhɑsklövs¡ˈsdy.k]. TM Havklöft. — Areal langs Stranden ved Gl.-Pøl. I Tandslet er optegnet: „[klös·] el. [klös·t] stejl skrænt, også [ˈhɑs¡klöst]" (Udv. f. Folkemaals Samlinger). Se iøvrigt Indl. under Klev, Kløv, Kløft.

Havvejsstykke [ɛ ˈˈhɑsvæjs¡ˈsdy.k]. — Ved Vejen fra Gl.-Pøl sydpaa til Stranden.

Helligblods Made. Stiftsbog 1690 Hellig Blodß May; Sognekrønike 1832 (ChrK V 33) Helligblods Mai. — Ved Lysabild Kirke. Se Helligblods Kapel ovfr. under Bebyggelsesnavne.

Hestehave [ˈhæ·sdhɑs·]. TM Hestehave, Lille-, Store Hestehave; I 1912 Hestehave. || **Hesteskov.** TM, I 1912 Hesteskov; I 1923 Hestskov. || **Hestestykke.** TM Hestestykke; I 1923 Heststyk.

Hjælmgaard. Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Hjelmgaard; Jb 1779 Hielmgaarden, Hiellemgård Hiörne; Opt 1921 [jælmg0ɹ]. — Areal ved Præstegaarden. Subst. glda. hialmgarth „Indhegning, hvori der staar en hialm"; sidstnævnte Ord forklares i Lunds Ordbog som et „tag paa fire stolper, hvorunder opbevares hø eller utærsket sæd", og samme Betydn. har Hjælm alm. i Jylland; men paa Als bruges Ordet om Kornlader med Vægge af Træ (se Ussing, Det gl. Als p. 60).

Holm. Jb 1779, TM Holm. — Holm, se Indl.

Hovbark [ˈhɔs¡bɑ·k]. Jb 1779 et stökke Land, som kaldes Hovbark; TM, I 1912, I 1923 Hovbark. — Lille firkantet Jordstykke i selve Landsbyen. Det kan tænkes, at her har staaet en Bygning, som man har sammenlignet med den paa Vestkysten kendte Bygningstype, der paa Nty. kaldes Haubarg. Se iøvrigt under Hauberg i Højer Lds., 3104, med Henvisn.

Hovsti. Jb 1779 Nypöhls Kierke- eller Hofstie, Sarup Hof-Stie. || **Hovvej** [ˈhɔsvæj]. Jb 1779 Sarup Hofvey, Kekenisgaards-Hofvey; I 1912 Hovvei. — Vej og Sti, der fører fra Sarup til Kegnæsgaard. Subst. jy. Hov „Hovarbejde".

Hulvejsbjærg. TM Hulveisbjerg, Hulmaisbjerg; I 1912 Hulvejsbjærg; I 1923 Holvejsbjerre. — Areal ved Vejen fra Gl.-Pøl mod Øst ned til Stranden.

Humbæk [ˈh0mbæk]. Mejer 1649 Humbeck; Gst 1857—58 Humbæk; Trap[1] Humbækken; TM, TGst Humbek; I 1912, Gst, Trap[4] Humbæk. — Bæk, der danner Skel mellem Lysabild og Sarup, og som udmunder ved Humlemade ndfr. Sandsynligvis Ellipse for Humlemade Bæk.

Humlemade [*h0mǝlˈmaj*]. Jb ældre end 1722, Jb 1722, Jb 1730 Hummel May; Jb 1779 til Homelmajs Vey, til Hommelmays Led, Homel-May; K 1795 Ober-, Nieder Hommel May; TM, I 1912, I 1923 Hummelmai; Ussing, Det gl. Als p. 251 Hummelmaj; Trap[4] Hummelmade. — Engstrækning ved Kysten. Plantenavnet Humle. || **Humlevig.** Mejer 1649 Hummelwick; Gst 1857—58, Trap[1] Hummelvig; TGst Hummelwiek; Nik. Andersen [*homǝlvi·x*]; I 1912 Hummelvig; Gst Hummelvig, Humlevig; Trap[4] Hummelvig. — Lille Bugt ud for Humlemade; Ellipse for Humlemade Vig.

Hussted [ˈ*h0sdæj*]. TM Husted, Hussted. — Subst. Hussted „Sted, hvor et hus har stået" (Feilb.).

Hustoft. Stiftsbog 1690 Huußtofften, Huußtofft; TM Huustoft. — I Stiftsbogen 2 Lokaliteter (Præstegaardens og Kapellaniets H.).

Høholt. Jb 1779 Höeholdt; TM Höholt; I 1912, I 1923 Høholdt. — Agerjord ved Skellet mod Skovby. Se under Høholt i Skovby.

Højled [*ɛ ˈhöjlæj*]. TM Höiledstykke, Höiledsstykke; I 1912 Højledsstyk, Højledsvei; I 1923 Hojleistyk. — Areal ved Hovvej lidt Syd for Lysabild By, lige uden for Toften. Da Stedet ligger forholdsvis lavt, og da der efter Maalebordsbladet at dømme ikke ligger nogen Gravhøj i Nærheden, maa det antages, at Stedet har Navn efter et højt Led over Landevejen. Saadanne Led har været almindelige paa Als, jfr. under Agerled i Skovby.

Inderstykke. TM Inderstykke. — Komparativen indre.

Ingemanns Hussted. ChrK XIX 23 Ingemanns Huussted. — „Det kaldes endnu Ingemanns Huussted, formodentlig fordi en Rest af Huset i flere Aar blev staaende som Aftægtshuus for en Mand af dette Navn" (ChrK anf. Sted).

Kaadnerhave. TM Kaadnerhave. || **Kaadnerland.** Jb 1779 Kaadner Landet. || **Kaadnervej** [*ɛ ˈkɔ.inǝvæj*]. — Subst. Kaadner „Mindre Landbruger".

Kalvehave. Reg 1604 Kalhawe. || Kalvehavesvej. Opt 1909 [*kalˈhausˈvæj*]. — Kalvehavesvej er ifl. Opt 1909 en Vej fra Lysabild Kirke til Ny-Pøl, nedlagt o. 1840.

Kannikdam. Stiftsbog 1690 Canickdam. — Ifl. Stiftsbogen benævnt efter Kanniker ved Hellig Blods Kapel.

Kapellaniet [*ɛ kabl0ˈni.*]. — Agerjord ved Lysabild Kirke. Jfr. Bebyggelsesnavnet Kapellaniet.

Karlesti [*ka·lǝˈsdi*]. TM Kallestie, Kallesti, Kallessti. — Ifl. Opt 1936 en nu nedlagt Kirkesti fra Lysabildskov; af Meddeleren opfattedes Forleddet som Subst. sønderjy. Karl „Mandsperson", idet Navnet stilledes i Relation til Kvindesti i Mommark. Paa Grund af Udtaleformen (Sidsteledstrykket i Modsætn. til ˈ*kviŋsdi* i Mommark; Forleddets udlydende -*ǝ*) synes det dog sandsynligere, at Forleddet er det ndfr. anførte Marknavn Karlod.

Karlod. Dok 1760 (ChrK XIX 41) Lille Karlod. || Karlods Mose [*kaɫǝsˈˈmu·s*]. Jb 1779 Kaleds Moose, Kahlods Moose, Kalleds Moose; TM, I 1912 Kallesmose; I 1923 Kallesmus. || Karlodsvej. Jb 1779 fra Kahlods Vey. — Karlods Mose er nu et lille Areal ved Lysabildskov. Navnet er sandsynligvis af samme Oprindelse som Karlelod i Sarup, s. d.

Karlsflage [*ka·ɫsˈfla·x*]. — Agerjord Nord for Byen. || **Karlsmade.** Dok 1634 (ChrK XII 61) Karlßmaj; I 1923 Kallesmai. — Areal ved Pøl. Forleddet er Mandsn. Karl.

Kathøj [ˈ*kadhöj*]. Dok 1760 (ChrK XIX 41) Kathöysti; TM Kathöi; I 1912, I 1923 Kathøj.

Klepper. TM, I 1912, I 1923 Klepper. — Ved Skellet mod Sarup. Klep, se Indl.

Klæpled [ˈ*klæblæj*]. — Led ved Møllegaard, uden topografisk Forbindelse med Klepper ovfr. Maaske af Verbet sønderjy. klæppe „slå i, klappe i, om en dør" (Feilb.).

Kløverhave. TM Klöverhave; I 1912 Kløverhave; I 1923 Kløverhav.

Knaphøj [ˈ*knabhöj*]. Jb 1779 til den saa kaldede Knaphöy; TM Knaphöi; I 1912 Knaphøi; Opt 1921 Knap; I 1923 Knaphøj. — Gravhøj. Subst. Knap; jfr. Knap i Stollig, Løjt S., 3211.

Kohold [*k0x0l, k0h0l, k0h0l̥*]. TM Koholdt; I 1923 Kohold. — Areal ved Lysabild Kirke. Ifl. Opt 1936 forstaas Navnet som et Subst. Kohold brugt om en Mark, hvorpaa der kan holdes en Ko; det er dog ogsaa muligt, at Efterleddet er Holt, se Indl.

Koldbjærg. I 1912 Coldbjerg; I 1923 Coldbjerre. — Adj. kold eller et Subst. glda. *kalda svarende til oldn. kalda „kold Kilde", jfr. Koldby i Hjerpsted S., 3108.

Krogsbjærg. Stiftsbog 1690 Kraagsbiere, Krags bierg; Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Krogsbjerg; Jb 1779 Kragsbierg; TM Krogsbjerg; I 1923 Krogsbjerre. — Antagelig Slægtsnavnet Krog.

Krydsholm [*krysˈhɔlm*]. — Eng ved Skellet mod Skovby. Jfr. Krydsland i Snogbæk, Sottrup S., 3242.

Kvindehøj [*kviŋhøj̥*]. I 1912 Kvindhøi. — Gravhøj i Harke, uden Forbindelse med Kvindesti og Kællingesti i Mommark.

Kær. TM Kjer; I 1912 Kjær; I 1923 Kær. — Lille Krat Syd for Byen. Kær, se Indl.

Laanmade. TM Laanmaisstykker, Lammasstykke, Laamaisstykke; I 1912 Laanmai; I 1923 Laamaistyk. — Maaske Adj. laadden.

Langdøbbel. TM Langdöffel; I 1912, I 1923 Langdøffel. || **Langforte** [*ˈlaŋ· ˈfu·ɒt*]. — Del af Vejen Lysabild—Gl.-Pøl. || **Langmade.** Stiftsbog 1690 Lang Maj. || **Langroj.** Jb 1779 Langrojs Vey. || **Langstykke.** TM Langstykke.

Laveshøj [*lasəsˈhøj̥*]. I 1912 Laueshøj. — Gravhøj i Engstrækningen Harke. Mandsn. sønderjy. Lave (Kok II p. 34).

Lerbjærg [*ˈlɛ·bjɛrə*].

Lillehave [*ɛ ˈlilɦas·*]. TM Lille Have. — To Lokaliteter. || **Lillemade.** TM Lille Mai. || **Lillestykke.** TM Lillestykke.

Lusbjærg. TM Lusbjerg; I 1923 Lusbjerre. — Ved Gl.-Pøl. Jfr. Lysbjærg ndfr.

Lysabild Hoved. Mejer 1649 Lysappelhöuet. — Pynten ved Lysabildskov. || **Lysabild Skov.** Reg 1604 Lußappelholtt. — Da Bebyggelsen Lysabildskov først opstod langt senere (se under Bebyggelsesnavnet Lysabildskov), maa det her dreje sig om et Naturnavn.

Lysbjærg. I 1912 Lysbjerg. — Maaske Fejl for Lusbjærg ovfr.

Løgelsmade. Stiftsbog 1690 Lychels Maj; Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Lyggelsmai. — Forleddet synes at være Subst. jy. Løgel „Nøgle".

Løkker. TM Lykker.

Made. TM Mai. || **Madeled** [*ˈma·ilæj̥*]. TM Mailedstykke; I 1923 Maileistyk. — Ved Gl.-Pøl. Made, se Indl.

Mark. TM Mark.

Midtbrejland. TM Midtbreiland, Midbreiland; I 1923 Midtbreiland. — Det midterste Led er uklart, jfr. Brejland i Sarup. || **Midtmade** [*ɛ ˈmɛdmaj̥*]. || **Midtskifte.** Dok 1760 (ChrK XIX 41) paa det Mitskift. || **Midtskov** [*ˈmɛdsgɔs*]. TM Midtskov, Midskov. — Agerjord. || **Midtstykke** [*ɛ ˈmɛdˌsdy.k*]. TM Midtstykke, Midtstykker, Midtstyk, Midstykke, Midstykker. || **Midtvej** [*ɛ ˈmɛdvæj̥*].

Mose [*ɛ ˈm0sə*]. Jb 1779 Moosen; TM Mose. — Stor Engstrækning.

Møllebæk. I 1912 Mølbæk. — Formodentlig andet Navn paa Humbæk ovfr. || **Mølledamsstykke** [*ɛ ˈmœl·dams ˈsdy.k*]. || **Mølletoft.** TM Möltoft; I 1912 Møltoft; I 1923 Møltovt. — Ved Humbæk Mølle.

Naldbed [*ɛ ˈnaləbæj̥*]. TM Naldbed; I 1912 Nalbed; I 1923 Naldbej. — Lille Areal ved Lysabildskov. Navnet forudsætter sikkert et Appellativ Naldbed (af Plantenavnet jy. Nalde „Nælde") svarende til det oftere forekommende Rørbed, se under Rørbed i Bovrup, Varnæs S., 3225.

Neden Huset. TM Neden Huset. — Jfr. Oven Huset ndfr.

Nederhave. TM Nederhave. || **Nederskov** [*ˈnæ·sgɔs*]. Jb 1779 Neder Skov; TM Nederskov; I 1923 Nærskov. || Nederskov, Lille- [*ˈlil̥ ˈnæˌsgɔs*]. || **Nedersned.** Jb 1779 Neder Sned; TM Neder Snei. || **Nederstykke.** TM Nederstykker, Nederstykke, Nieststykke, Stiestykke, Neddersstykker.

Nøren [*nǫ·ʁən*]. TM Nörind, Norind, Nörrud; I 1912 Nøren; I 1923 Nørend. — Ifl. Opt. 1936 Navn paa en Kilde Nordvest for Byen. Efterleddet kan maaske være Subst. Rinde „lille Vandløb", se Indl.

Nørrehave. TM Nörrehave. || **Nørremark.** Stiftsbog 1690 Nör Marck; Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Nörremark; Jb 1779 i Nörmarken, Nörmark; TM Nörmark. || **Nørrestykke.** TM Nörstykke, Norstykke, Nordstykke, Nordstykker, Nörre Stykke, Norderstykker. || **Nørretoft.** Dok 1760 (ChrK XIX 41) Norretoft.

Orhøj. TM Orhöi, Aarhöi; I 1912 Oshøi; I 1923 Orhøj. — Ved Skellet mod Sarup. Maaske Komparativen udre „ydre", som paa Als udtales *0ʁə*, jfr. f. Eks. Formerne af Udertoft i Vibøge.

Oven Huset [ˈɔən ə ˈhus]. TM Oven Huset.

Overhave. TM Overhave. || **Overskov** [ˈɔəəsgɔə]. Dok 1760 (ChrK XIX 41) Overskoven; Jb 1779 Over Skov, j Over Skoven, Synder Over-Skov; TM Overskov. — Agerjord. || **Oversned.** Jb 1779 Over Sned. || **Overstykke.** TM Overstykke, Overstyk, Oversyk.

Overstløkke. TM Overstlykke. — Superlativen jy. overst „øverst".

Paradis [ˈpa·dis, *paʁədis*]. TM Paradiis, Torvdiek, Paradies; I 1923 Paradis. — Lille Areal umiddelbart ved Kirkegaarden.

?Peberryde. Stiftsbog 1690 Peberyn; Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Peberroed. — Subst. eller Plantenavnet Peber.

Porttoft. (Her?) Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Port-Tofften.

?Potteager. TM Pottager; I 1912, 1923 Patager.

Præstehave. TM Praestehave; I 1923 Præsthau. || **Præstekær.** (Her?) Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Præstekjær. — || **Præstemark** [ɛ ˈpʁæ·sdma.ig]. || **Præstetoft.** Stiftsbog 1690, Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Præstetofft.

Pøl Sand. Mejer 1649 Pöellsandt. — Samme Lokalitet som Pølsrev ndfr. || **Pølsbjærg.** TM Pöhlsbjerg; I 1912 Pølsbjerg; I 1923 Pølsbjerre. || **Pølsbro** [*pǫ.ls|bʁu.ə, pǫ.ls|bʁu·*]. Sognekrønike 1832 (ChrK V 34) Pøelsbro. — Navn paa en Grund i Havet ved Gl.-Pøl. Ifl. Sognekrøniken er den „som belagt i Bunden med store og smaae Stene, ligesom menneskelige Hænder havde bragt dem derhen." Et Sagn fortæller, at en Jættekvinde lagde Stenene ud, da hun vilde bygge en Bro af Sten fra Als til Ærø, se Ussing, Det gl. Als p. 232. || **Pølseng.** Jb 1779 der sogenanten Pöhls-Wiese. || **Pølsrev** [*pǫ.ls|ʁöə*]. ChrK V 38 Pøels-Rif; I 1912 Pølsrev; Gst Pøls Rev. — Grund i Havet ud for Gl.-Pøl. Jfr. Pøl Sand ovfr. Se iøvrigt under Bebyggelsesnavnet Gl.-Pøl.

Ravnholt [ˈʁasn|*h0ld*]. TM Ravnsholdt, Ravesholdt; I 1912 Ravesholdt, Ravnsholdt; I 1923 Ravholdt. — Agerjord. Fuglenavnet Ravn.

Rojmose [ɛ ˈʁöjm0s]. TM, I 1912 Roimose; Guide 1922 Rødemose; I 1923 Roimus. — Eng ved Skovgaard.

Rusløkke. I 1923 Ruslyk. — Agerjord Syd for Gl.-Pøl, ved et Vandløb. Subst. Ruse eller maaske Verbet sønderjy. ruse „styrte ned, om jorden fra stejle brinker f. eks." (Feilb.).

Rygesager. (Her?) Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Rygesager.

Rævehøj. TM Ravehöi; I 1912, I 1923 Rævhøj. — Gravhøj. || Rævehøjs Ager. Dok 1760 (ChrK XIX 41) Revhöys Ager. || Rævehøjs Braad [ˈʁöshöjs ˈbʁɔ]. — Agerjord.

Røgelshøj [ˈʁǫ.xəls|höj]. TM Rögelshöi; I 1912 Røgelsehøi; I 1923 Røgelshøj. — Paa et Højdedrag mellem Engstrækningen Søen og Rojmose ovfr. Røgel, se Indl.

Sjaafald [*sjɔfil, sjafil*]. Regnskabsbog 1763—80 (ChrK V 32) Sieffeld; Jb 1779 Synder Over-Skov udj den saa kaldede Söefald; ChrK XIX 68 Siaffeld; TM Söfald; Opt 1909 [*e sjɔfəl*]; I 1912 Schåffield; I 1923 Sjoffeld. — Lille Krat ved Søen ndfr. Et navneforklarende Sagn berettes i ChrK XIX p. 68 f.: „Navnet Siaffeld i Lysabildskov kaldes ogsaa Sorgfeld, og skal have sit Navn af, at en Pige her i gammel Tid er bleven myrdet". Formen Sorgfeld er aabenbart fremkaldt af en noget fjærntliggende Folkeetymologi. Forleddet er, saaledes som det fremgaar af de øvrige skriftlige Kilder, Subst.

Sø; Udtalen tyder paa, at dette Ord i Stedets Dialekt tidligere har haft den nu kun fra Angelbomaalet og Fjoldemaalet kendte Form *gjɔ*, og ikke den fra andre sønderjy. Dialekter kendte palatatiserede Form *gjø* (ved Siden af *gjös*). Den ndfr. under Sø anførte Udtale er da en yngre Form, laant fra Rigssproget.

Skendebo. Dok 1760 (ChrK XIX 41) paa Skendebo.

Skolehave. TM Skolehave. || **Skolestykke.** TM Skolestykker; I 1923 Skulstyk.

Skovled [ɛ ˈsgɔslæj]. Jb 1779 Skovledet, det Nör Skovled, Skovled. — Korsvej lidt Vest for Lysabildskov. || **Skovstykke** [ɛ ˈsgɔsˌsdy.k]. TM Skovstykke. — Areal ved Skovled ovfr. || **Skovvej.** Jb 1779 Skovvejen.

Skærmade [sgæ.ˈmaj]. TM Skjarmai, Skjærmai; I 1912 Skjærmai, Skærmai; I 1923 Skærmai. — Engstrækning lige Syd for Byen. Snarest Adj. skær „ren", maaske gaaende paa Jordbunden, f. Eks. „uden Ager- eller Mosepletter".

Skøt. Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Skjöttet. — Maaske Subst. jy. Skytte „stigbord ved en sluse" (Feilb.).

Sluseløkke. TM Sluslykke.

Smedesti. Jb 1779 Smede-Stien. — I Lysabild By.

Sned. Stiftsbog 1690 Præstens Sned; Jb 1779 Har bekommet j Over Skoven Herrn Pastor Egbergs forige Sned, det stökke Land kaldes Sned ved Nypöhls Mark; TM, I 1912 Snei; I 1923 Snej. — Sned, se Indl.

Snurom [sn0ˈʁ0m]. TM Snuromi, Snurrom, Snurrum; I 1912 Snorom. || Snuromstykke [ˈsn0ʁ0mˌsdy.k]. — Snurom er et Knæk paa Vejen Lysabild —Gl.-Pøl, Snuromstykke et Areal umiddelbart ved Siden af. Se under Snuromsdige i Højer Flække, 3103.

Sparretoft. Stiftsbog 1690 Sparretofft; Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Sporretofft. — Sandsynligvis Fuglenavnet Spurv, der i Agerskov udtales *spar'ə* (Feilb.).

Stakketforte [ˈsdagə ˈˈfu·vt]. — En Fortsættelse af Langforte ovfr. Adj. stakket „kort".

Stenbæk [ˈsdænbæk]. TM Steenbak, Steenbäck; I 1912 Steenbak; I 1923 Stenbæk. — Agerjord ved Fiskerbro Vandsted ovfr.

ʔStoggersmose [sdɔxəsˈˈmu·s, sdɔfəsˈˈmu·s]. TM Stolpesmose; I 1912 Stobbesmose, Skokkesmose; I 1923 Stoffesmuus. || **ʔStoggerstoft.** TM, I 1912, I 1923 Stokkestoft. — Ligesom Stoggersmose beliggende lige Nord for Byen. Forleddets opr. Form kan ikke fastslaas; Formen Stoffes- i I 1923 og i den fonetiske Optegnelse er snarest opstaaet ved Omtydning til Mandsn. Stoffer; hvis Udtalen *sdɔxəs-* repræsenterer den opr. Form, kan Forleddet være udviklet af et Storgaards-.

Storbjærg [ˈsdu·vbjɛʁə]. TM Storbjerg. || **Storhave** [ɛ ˈsdu·vhas·]. TM Storhav, Storhave.

Stubsned. Jb 1779 i det saa kaldede Stoff Sned; TM Stubsnei; I 1912 Stubsnei; I 1923 Stofsnei.

Svendbrohøj. Dok 1634 (ChrK XII 61) vp Swenbrughøj, vp Swenbrughøi; Dok 1640 (ChrK XII 63) paa Swenbrohøj; Stiftsbog 1690 Svenborig Hoie, Svenbore Hoiß Deel; Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Svenborg-Høi. — Det midterste Led er opr. Subst. Bro, der i den nederty. Kilde fra 1634 er oversat til nty. brügge, og som senere er omtydet til Borg.

Søen [ɛ sy.ə]. Jb 1779 Söen; Lysabel Söe; Schröder 1837 der Lysabeler-See; Gst 1857—58 Lysabild Sø; Trap[1] Lysabild-Sø; TM Sö; Nik. Andersen [lysˈa·fəl ˈsy·]; I 1912 Lysabild Sø; Gst Søen. — Stor Engstrækning Syd for Lysabildskov.

Sønderhave. Dok 1640 (ChrK XII 63) y thend Søndre haffue, westen Hanß Sønderhaffue; TM Sönderhave. || **Søndermark.** Stiftsbog 1690 Syndermarck; Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Syndermark; Jb 1779 Syndermark, Synder-Mark, Synder Mark; TM Söndermark. || **Sønderstykke** [ˈsynə ˈsdy.k]. TM Sönderstykke.

Toftbjærg. TM Toftebjerg. || **Toftmade.** TM Toftmai, Toftemai; I 1912 Toftmai.

?Tovrup Made [ˈtɔigmaj, tɔi·gˈmaj]. — Del af Fælledsmade ovfr. Se under Tovrup Made i Fjelby.

Trekant. TM Trekanten, Trekant.

Troldhave [ɛ ˈtʁ0ljhas·]. Dok 1760 (ChrK XIX 42) Troldhauen; Jb 1779 den saa kaldede Troldhaue; TM Troldhave; I 1912 Troldhave; I 1923 Troldhau. — Subst. Trold, der i Sønderjy. har Betydn. „Fanden".

Tværbjærg. ChrK V 39 Tverbjerg. || **Tværvej.** I 1912 Tværvei.

Tørvemose. TM Törvemose. || **Tørveskifte.** TM Törveskifte, Törreskofte.

Uglehøj [ˈ0·xəɪˌhöj]. TM Uglehöi, Uglohöi; I 1912 Uglehøi; I 1923 Ogelhøj.

Vesterbjærg [ˈvæsdəbjɛʁə]. TM Westerbjerg. || **Vesterhave.** Stiftsbog 1690 For Vester Haven. || **Vestermose.** TM Vestermose, Westermose. || **Vesterstykke.** TM Vesterstyk, Vesterstykke, Westerstykke, Westestyk. || **Vestertoft.** TM Vestertoft, Westertoft.

Vindhave. TM Windhaven; I 1912 Vindhave; I 1923 Vindhau.

Ærteland. Dok 1760 (ChrK XIX 41) det saakaldte Erdland.

Ørbæk [ˈǫ·ibæk]. TM Orbak, Orbeck; I 1912 Osbæk. — Agerjord ved et Vandløb Vest for Gl.-Pøl. Subst. ænyda. ør „Grus, Smaasten".

Østerbjærg [ˈösdəbjɛʁə]. || **Østerdal.** TM Osterdahl. || **Østerhave.** Stiftsbog 1690 For Oster Haven. || **Østerstykke** [ɛ ˈösdəsdy.k]. TM Osterstykke.

Mommark.

Almose. TM Almose; I 1923 Almos. — Lille Areal langt mod Vest, ved Kær og Møllemose ndfr. Paa Grund af denne Beliggenhed maa det antages, at Efterleddet er Subst. Mose; Navnet kan da næppe være Subst. glda. almusæ „Almisse" (se under Almos i Brøns S., 3087, og Almosehede i Hjerpsted S., 3108). Forleddet er snarest Trænavnet ænyda. al „El". Stedet ligger i Nærh. af Birkemose ndfr.

Bassedam [basəˈdam]. TM Bassedamm, Bassedam; I 1923 Bassedam. — Agerjord. Formodentlig ænyda. Basse „Vildsvin".

Birkemose. TM Birkemose, Birkmose; I 1923 Birkmose.

Bjærg [ɛ bjɛʁə]. TM Bjerget.

Blisvit. TM Bliesvidt; Opt 1921 [blisvet]; I 1923 Blishvidt. — Stort Stykke meget højtliggende Agerjord.

Bredland [ɛ ˈbʁɛ·lon]. TM Bredeland; I 1923 Brieland. || **Bredevande** [ɛ ˈbʁi·ˈvɔŋ·]. TM Bredwand, Bredevand, Bredvand; I 1923 Brievand. — Støder op til Bredevande i Sarup, s. d.

Brinker [ɛ bʁǫŋgə]. — Stejl Skraaning.

Brunshøj [bʁu.nsˈhöj]. — Mandsn. eller Slægtsn. Brun.

Dalmose [ˈdɑɑlm0s]. TM Dalmose; I 1923 Dalmus, Dalmose.

Dørnsk [ɛ ˈdön·sg]. TM Dörnsk; I 1923 Dønsk. — Dørnsk og Pissel ndfr. er to Stykker Agerjord, der ligger ved Siden af hinanden ved Skellet mod Tandslet S., og hvoraf Dørnsk er det mindste. Af Substantiverne sønderjy. Dørnsk „Dagligstue" og Pissel „Storstue". Jfr. under Kleve i Mjolden S., 3114, samt i Fjelby ovfr.

Elleys Have [æləjsˈhas·]. — Ifl. Opt 1936 efter en Mand ved Navn Elley.

Farre. TM Fadder; I 1912 Fedder; I 1923 Veste Farre, Øste Farre. — Agerjord ved Skellet mod Sarup, paa begge Sider af Vejen Sarup—Mommark. Formen i TM (der er forkert afskrevet i I 1912) viser, at Navnet udtales ligesom Subst. Fadder, der i Mellemslesvig udtales ˈfaʁə. Forleddet kan maaske være et Subst. glda. *far svarende til oldn. fǫr, f. „Rejse" eller til oldn. far, n. „Vej, Spor". Efterleddet kan være udviklet af -høj eller -with „Skov" (Strækningen mod Øst er Skov og Rydning).

Fiskedam. I 1923 Fiskedam. — Lille Stykke Agerjord.

Fold. TM Fold; I 1923 Folet. — Agerjord. Fold, se Indl.

Fruens Hjørne [ˈfʁu·ənsˈjöinə]. TM Frueshjörne; I 1912 Fruens Hjörne.

Galgebjærg. TM Galgebjerg; I 1923 Galbjerre, Galgebjerre. — Højtliggende Agerjord i Overbyen.

Gammelgab [*gaməlˈgaf*]. TM Gammelgab; I 1923 Gammelgaff. — Ifl. I 1923 en Indkørsel til en Mark. Jfr. Subst. jy. Ledgab „indkørsel til en hegnet mark, forsynet med led" (Feilb.). || **Gammeltoft.** TM Gammeltoft.

Grønvej [ɛ ˈgrönvæj].

Harresbæk. TM Harrisbeck. || **Harresryde,** Elleskov og Agerjord. I 1923 Harresry. — Første Led kan være udviklet af Mandsn. Harald, jfr. Harresland i V.-Vedsted S., 2708.

Havebjærg [ˈhasbjɛrə]. TM Havbjerg; I 1923 Havbjerre. — Agerjord ved Lillehave ndfr., langt fra Kysten. Have, se Indl.

Hede [ɛ ˈhi·ə]. TM Hede; I 1923 Hie. — Agerjord.

Hedebohave [ˈhi·bθ ˈhas·]. — Ved Gaarden Hedebosted, s. d.

Hughave. TM Hughave. — Maaske af Verbet hugge i den sønderjy. Betydn. „slaa Græs".

?Kaalbjærg. TM Kalbjerg; I 1923 Kaalbjerre.

Kragager [ˈnö-, ˈsyŋə-, ˈɔsə-, ˈnæ· ˈkra·xaxə]. TM, I 1923 Kragager. — Fuglenavnet Krage.

Kringsholt [*krɛŋshθld*]. TM Kringsholdt; I 1923 Kringsholt. — Agerjord ved Sognets Nordgrænse. Forleddet kan være Subst. jy. Krings, som Feilb. anfører i Betydn. „rand på bordet af en kop", jfr. Rundkrings „Rundkreds" (Feilb. fra Mols); Ordet er maaske en Kontamination mellem Subst. Kring (se ndfr.) og Kreds. En anden Mulighed er, at Forl. er Gen. af Subst. Kring „Ring, Kreds" (ODS), der undertiden forekommer i da. Stednavne, og som er identisk med oldn. kringr, m. „Kreds, Ring"; jfr. Sv. Aakjær i DSt 1922 p. 27, DS I p. 105 og under Kringhøj og Kringlum i Ballum S., 3111.

Kvindesti [ˈkviŋsdi]. — Nu nedlagt Sti fra Overby til Sarup. Kaldes ogsaa Kællingesti (se ndfr.).

Kællingesti [ɛ ˈkjæləŋsdi]. I 1923 Kjællingsti. — Andet Navn paa Kvindesti ovfr.

Kær [*kjæ*]. TM Kjär; I 1923 Kjæ. || Kærsmade. TM Kjärsmae, Kjärsmar. — Kær, se Indl. Efterleddet i Kærsmade er ikke det i sønderjy. Stednavne almindelige Made „Eng" (udt. *ma·j*), men sønderjy. Made „Maal" (udt. *ma·r, ma·*, se Feilb. under Måde); jfr. Toftmade i Bov og i Frøslev, Bov S., 3271.

Landesbæk. TM Ländersbeck; I 1912 Landesbæk; I 1923 Laannesbæk, Londesbek. — Navn paa en Skov og et lille Vandløb lige Syd for Mommark Færge. Hvis Navnet har Efterledstryk, kan det tænkes, at Forleddet er udviklet af Subst. jy. Landing eller (hvis Formen i TM er den oprindelige) Sideformen Lænding „Landingssted" (se Feilb. under Landing).

Langhave [ˈlaŋhas·]. TM Langhave. || **Langmark** [ˈlaŋmaig].

Lillehave [ɛ ˈlilhas·]. TM Lillehave. || **Lilleskov,** Agerjord [ɛ ˈlilsgɔs].

Lund, Agerjord [ɛ *lθ.ŋ*]. TM Lund; I 1923 æ Loon(d), Lön. || Lundager [*luŋˈaxs*]. TM Lundager; I 1923 næst Loonager, ovest Loonager. || Lundtoft [ˈluŋ·ˌtɔst]. I 1923 Lundtoft. || Lundvej [ɛ ˈlθ·ŋvæj].

Lybosbjærg. I 1912 Lyeboesbjerg; I 1923 Lybosbjerre. — Af et Subst. Lybo „Beboer af Lyø".

Lysemose [ˈly·sməs, ˈlysməs]. TM Lysmose; I 1923 Lysmos. — Om de forskellige Muligheder for Tolkningen af Forleddet se under Lysemose i Tønder Lds., 3101, i Møgeltønder S., 3102, og i Hønkys, Egvad S., 3203. Her er der tillige Mulighed for, at Forl. kan være Adj. lys, maaske gaaende paa Tørvemassens Farve, idet et Areal noget længere mod Øst bærer Navnet Mørkemose (se ndfr.); i saa Fald maa et „Sagn" om „et vandrende Lys", som ifl. I 1923 er knyttet til Lysemose, opfattes som et navneforklarende Sagn. Lige saa sandsynligt er det imidlertid, at „Sagnet" er et „Memorat", der beror paa en virkelig Iagttagelse af Lygtemænd; i saa Fald er Forleddet senere opfattet som Adj. lys og Mørkemose dannet som Modstykke hertil.

Made. TM Mai. — Made, se Indl.

Midthede [ˈmədhi·ə].

Mommark Skov. Reg 1604 Mummarkholdt.

Møjten [*möjdən*]. TM Moiden; I 1923 Møiden ell. Meuten. — Lille Stykke Agerjord og Elleskov ved Sogneskellet mod Nord.

Møllehole. I 1923 Møllehol. || **Møllemark.** TM Möllemarken; I 1923

Mølmark. || **Møllemose** [ˈɔsə ˈˀmǫlm0s, ˈnæ· ˈˀmǫlm0s]. TM Möllemose; I 1923 Over-, Neer Mølmos. — Ved Hedemølle.

Mørkemose. TM Mörkmose, Morkmose; I 1923 Mørkmose. — Se ovfr. under Lysemose.

Neden Broen [ˈnæn· ə ˈbʁu.ə]. || **Neden Bækken.** TM Neden Bäkken, Neden-Lökken; I 1912 Nedenbækken; I 1923 nén æ Bæk. — Ved Neden Broen har der ifl. Opt 1936 tidligere været et Vandløb med Bro over.

Nederløkke [ˈnæ·løk]. TM Nederlykke. || **Nederskov.** TM Nederskov; I 1923 Nerskov.

?Nødfald. TM Nödfeld, Nödfald.

Nørrehave [ˈnö‿ˈhas·, ˈnöhas·]. TM Nörrehave. || **Nørrehede** [ɛ ˈnö ˈhi·ə]. || **Nørremade.** TM Nörmai. || **Nørremark.** TM Nörmark, Normark. || **Nørreskov.** TM Nörreskov; I 1923 Nøskov.

Op for Bulbroen. TM Op for e Bolbro. — Se under Bulbro i Lysabild.

Oven Broen [ˈɔsən ə ˈbʁu.ə]. — Ved Neden Broen ovfr.

Overløkke [ˈɔsəlyk]. TM Overlykke. || **Oversig** [ˈɔsə ˈsix].

Pissebæk [ˈpɛsbæk]. — Nu et lille Stykke Agerjord. Verbet pisse.

Pissel [ɛ pisəl]. — Se under Dørnsk ovfr.

Polakbjærg [ɛ ˈpɒ·lagə‿bjɛʁə]. — Jfr. Polakhøj i Vodder S., 3088.

Roj [ʁöj]. TM, I 1923 Roi. — Agerjord. Roj, se Indl.

Ryde. TM Rye. || Rydemose [ˈʁy·m0s]. TM Ryemose; I 1912 Ryemosvei; I 1923 Rymos. — Ryde, se Indl.

Rævebæk. TM Rävebeck.

Sig. I 1923 Ség. — Samme Areal som Oversig ovfr. Sig, se Indl.

Skove [ɛ sgɔs·]. — Stort Areal Syd for Mommark Færge, bestaaende af Skov og Agerjord. || Skovbjærg. TM Skovsbjerg; I 1923 Skovbjerre. — Bakke i Nærheden af Skove ovfr.

Smedehave [ˈˀsmæj· ˈˀhas·, ɛ ˈsmæjhas·]. — To Lokaliteter.

Smediemade. I 1923 Smirremaj.

Smørkær. TM Smörkjär. — Se under Smørpyt i Hviding S., 3085.

Stenlund [ˈsdi·nlən]. TM Steenlund.

Stensgaardsforte. I 1912 Steensgaardsforte. — Jfr. Gaardnavnet Stengaard.

Stol. TM Stol; I 1923 e Stol, Stul. — Krat ved Harresbæk.

Storemade. I 1912 Stormai. || **Storeskov** [ɛ ˈsdu·vsgɔs].

Sønderhave [ɛ ˈsynə ˈˀhas·, ˈsynəhas·]. TM Sönderhave; I 1923 Synnehav. || **Sønderhede** [ˈsynəhi·ə]. I 1923 Søndre Hede. || **Sønderhjørne.** TM Sönderhjörne. || **Søndermark** [ɛ ˈsynəmɑ.ig]. TM Söndermark. || **Søndermose** [synəˈˀmu·s]. TM Söndermose; I 1923 Synnemos.

Søtoft. TM Söetoft; I 1912 Soitoft.

Tagmose [ˈta·xm0s]. TM Tagmose; I 1923 Tagmos. — Plantenavnet Tag „Tækkerør".

Trappesager. TM, I 1923 Trappesager. || **Trappesdam.** TM Trappesdam, Trappesdamm. — Agerjord ved Trappesten ndfr. og sandsynligvis opkaldt efter dette Navn.

Trappesten [tʁabəˈsdi.n]. I 1923 Trappesten. — Stor Sten faa Meter uden for Strandkanten lidt Syd for Mommark Færge. Navnets Oprindelse kendes ikke; det er vel sandsynligst, at Stenens Form minder om et Trappetrin.

Trines Have [ˈˀtʁi·ns ˈˀhas·].

Tværager. TM Tverager; I 1923 Tveager.

Tykning. TM End o Tykning. — I TM's Form er o sikkert en Gengivelse af et udtalt ɔ·, der er sammentrukket af Præp. ɔ „paa" og den bestemte Artikel ɛ, saaledes at hele Navnet betyder „Ende paa Tykningen". Jfr. Tykning i S.-Ønlev, Hjordkær S., 3213.

Utvit [udəvit, udəvɛt]. TM Utoidt; I 1912 Utvidt; I 1923 Udehvidt. — Agerjord Sydvest for Hedemølle, ved Skellet mod Tandslet. Jfr. Blisvit ovfr.

Vesterhave [ˈvæsdə ˈˀhas·]. || **Vesterkær** [ˈvæsdə‿kæ]. I 1923 Vesterkjæ. || **Vestermark** [ɛ ˈvæsdəmɑ.ig]. TM Westermark; I 1923 Vestemark.

Østerhave [ɛ ˈösdəhas·]. TM Osterhave, Österhave; I 1923 Østerhav. || **Østerkær** [ˈösdə‿kæ]. I 1923 Østekjæ. || **Østermade** [ˈösdə ˈmaj]. TM Östermai. || **Østermark** [ˈösdəmɑ.ig].

Sarup.

Abelinstykke. I 1912 Abelinstyk. — Trænavnet alsisk Abelin „Sølvpoppel" (Feilb. Tillægsbind under Abel).

Ambutshule. ChrK XIX 87 Ambudtzhule.

Bislag. TM Bislag. — Se Bislag i Fjelby.

Bjorsmose. Dok 1636 (ChrK XIX 28) Biorßmoeße.

Bjærg [*ɛ bjɛɐ̯ə*]. TM, I 1912 Bjerg.

Bolstykke. I 1923 Bolstykke. — Sønderjy. Bolle „Tyr" eller Bol „Gaard".

Bondebratsdel. Dok 1638 (ChrK XIX 28) Bondebradtßdeel. — Eng.

Borgvej. I 1912 Borreveien. — Se Borgvej i Fjelby.

Bredevande [*ɛ ˈˈbʁi·ˈˈvɔŋ·*]. Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Bredevand; TM Bredvand, Bendwand; I 1923 e Brievond. — Ifl. I 1923 „Englavning mellem Sarupgaard og Skellet [mod] Tandslet, hvor tidligere Ejeren af Humbæk Mølle havde Ret til at opstemme Vandet til 1. Mai".

Brejland. TM Bragland; I 1912 Breiland; I 1923 Brøjlaands. — Lige Nord for Sarup By. Jfr. Midtbrejland i Lysabild ovfr.

Brokhøj [*ˈbʁɔghöj*]. TM, I 1912 Brokhöi; I 1923 Brokhøj. — Dyrenavnet Brok „Grævling".

Brunshøj. TM Braueshoi, Braueshöi; I 1912 Brunshöi; I 1923 Brunshøj. — TM's Former maa være Fejl for Brauns-. Mandsn. eller Slægtsn. Brun.

Bullebrant [*buɬəˈbʁanɖ*]. TM Bullebrand. — Lille Stykke Agerjord ved Skellet mod Lysabild. Hvis Udtaleformen er en Gengivelse af Formen i TM, kan det tænkes, at -brand er Skrivefejl for -braad (se Indl.). Forleddet kan være Subst. Bolle „Tyr".

Bækstykke [*ˈbæg|sdyk, ˈbægsdyk*]. TM Bekstyk; I 1912 Bækstyk.

Bøesten. Dok 1638 (ChrK XIX 28) paa Bøesteen. — Jfr. Bøsmade ndfr.

Bøgehøj [*ˈbø·xhöj*]. TM Bögehöi, Ned Bögehöi; I 1912 Bögehöi.

Bønneroj. TM, I 1912 Bönroi; I 1923 Bøhnrøj. — Lille Skov nær ved Byen.

?Bøsmade. TM Bosmai; I 1923 Bøos. — Formen i I 1923 betegner samme Lokalitet som Bosmai i TM. Jfr. Bøsløkkehøj i Skovby.

Dyndmose. TM Dynnermoos; I 1912 Over-, Neder Dyndmos; I 1923 Dyndmos. — Ved Skellet mod Mommark. Formen i TM tyder paa en Udtale *ˈdynə-*; det er da muligt, at Forleddet er Adj. dyndet, men det kan ogsaa være Subst. Dynd, idet der findes flere Eksempler paa et Indskud af *ə* mellem Forled og Efterled i sønderjy. Stednavne; jfr. f. Eks. Naldbed i Lysabild og Trappesten i Mommark.

Dyrehave [*ɛ ˈdy·has·*]. TM Dyrehaven, Durehaven; I 1923 Dyrhav. — Agerjord ved Kysten.

Egager. Dok 1636 (ChrK XIX 28) paa Egeagerßdeel; Dok 1688 (ChrK XIX 7) Eeg Agger; Dok 1722 (ChrK XIX 9) Eegager.

Ellehave. I 1912 Elhav. — Skov, Trænavnet El.

Eskebæk. I 1912 Over-, Neder Eskebæk. || **Eskehave.** I 1923 Eskehav. — Trænavnet sønderjy. Esk „Ask".

Farre. TM Fadder; I 1923 Synne Farre. — Støder op til Farre i Mommark, s. d.

Færgeløkke [*ɛ ˈfæɐ̯əlyk*]. — Et Stykke Agerjord ved Kysten. Har maaske tilhørt Mommark Færge.

Førstehave. TM Försthave. || **Førstestykke.** TM Förststyk.

Grimsager. Dok 1636 (ChrK XIX 28) Grimbßager. — Maaske Mandsn. glda. Grim.

Gyde. TM Gyde. || **Gydevig.** I 1912 Gjudvig. — Subst. Gyde kendes fra Lysabild S. i Formen *gju·* og i Bet. „Indkørsel til en Gaardsplads, eller en Sidevej" (Udv. f. Folkem.s Saml.).

Hattefald [*hadfɔl̥*]. TM Hatfold, Hatfald; I 1912 Hatfald; I 1923 Hatfold. — Agerjord ved Sarupgaard.

Have. TM Have, Hav, Haver. || Havedel [*ˈnö ˈˈhasdil, ˈmɛd ˈˈhasdil, ˈsynə ˈˈhasdil*]. TM Havdeel; I 1912 Nörre-, Sønder Havdeel. || Havemade [*ɛ ˈhasmaj*]. TM Havmai. — Have, se Indl.

Havvej. I 1912 Havveien. — Formodentlig Vejen fra Sarup ned til Kysten.

?**Heldam.** TM Heldan, Helden; I 1912 Heldam. — Forleddet er maaske Subst. Hælde „Skraaning", se Indl.

Hesselager. ChrK XIX 87 Heßelager; TM, I 1912 Hesselager. — Plantenavnet jy. Hessel „Hassel".

Humbæk. TM Humbek; I 1912 Humbæk. — Se under Humbæk i Lysabild. || **Humbæk Mølledam.** TM Möldam; I 1912 Humbæk Mølledam. — Ved Humbæk Mølle.

Hussted. TM Hustei. — Subst. sønderjy. Hussted „et sted, hvor et hus har stået" (Feilb.).

Hyldestub. Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Hyldestub, Hyldstye; TM Hyldstof; I 1912 Hyldstuf.

Inderstykke. TM Inderstyk. — Komparativen indre.

Ivershave [ˈ*ysəs* ˈ˜*has·*].

Kalvehave. Dok 1688 (ChrK XIX 7) Kallhav; Dok 1722 (ChrK XIX 9) Kallehauge; TM, I 1912 Kalhav.

Karlelod [˜*ka·ɫəlɔ*, ˜*ka·ɫlɔ*]. I 1923 Kalod. — Lille Stykke Agerjord ved Skellet mod Lysabild. Brugen heraf har aabenbart udgjort en Del af Karlelønnen paa en af Byens Gaarde; I 1923 bemærker: „Fra gammel Tid hvor Tjenestekarlen ingen Løn fik".

?**Karsemose.** I 1912 Kasmus.

Kattesund [*kadˈsθ.ŋ*]. I 1912 Katsund; I 1923 Katsoon(d). — Ifl. I 1923 et lille Vandsted med Kildevæld i Udkanten af Byen. Opkaldelse efter det hyppigt forekommende Gadenavn Kattesund, Katsund, se Hugo Matthiessen, Gamle Gader p. 30f. med Henvisninger p. 130f.

Kelskov. I 1912 Kelskov.

Keldsmose [*kæl̥s*ˈ˜*mu·s*]. ChrK XIX 87 Kjølderßmoße; TM Kildsmoos; I 1912 Store Kelsmose. || Lille-Keldsmose [ˈ*lil̥ kæl̥s*ˈ˜*mu·s*]. I 1912 Lille-Kelsmose. — Formen hos ChrK, der synes at være afskrevet efter en ældre Kilde, tyder paa, at Forleddet opr. er Subst. Kælder, der paa Als udtales *kjǫl̥ə* (Udv. f. Folkem.s Saml.); jfr. Kælderbæk i Vodder S., 3088.

Klavsesplet [*klas·səs* ˈ*plæt*]. TM Klauses Plet; I 1912 Klaus's Plet. — Ganske lille Jordstykke ved en af Gaardene i Byen.

?**Kohul.** ChrK XIX 87 Kohul. — Efterleddet er enten Subst. sønderjy. Gab „Hul", hos ChrK oversat til Rigsspr., eller Subst. Hole (hvorom se Indl.), paa Als udtalt -˜*hu·ɫ*.

Koks Ledgab [*kɔgəs* ˈ˜*læj̥gaf*]. — Sted paa Vejen fra Sarup til Humbæk Mølle. Første Led er formodentlig et Slægtsnavn.

Kragebøgsager. Dok 1722 (ChrK XIX 9) Kragebøgsager.

Krogager. Dok 1636 (ChrK XIX 28) Kraegagerßdeel; Dok 1688 (ChrK XIX 7) Krog Agger; Dok 1722 (ChrK XIX 9) Krogager.

Langager [*ɛ* ˜*laŋaxə*]. || **Langmade.** Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Langmai; ChrK XII 6 Lang Maj; TM, I 1912, I 1923 Langmai. || **Langstykke** [*ɛ* ˜*laŋsdyk*].

Lerbjærg. I 1912 Lebjerg. — Jfr. Udtaleformen af Lerbjærg i Lysabild.

Lillebro. ChrK XIX 87 den lille Bro. || **Lillehave.** TM Lillehave.

Lærkeryde [*lɛʀəgəˈʀy.*]. TM Berkerye, Berkerve, Lerkerue; I 1912 Lerkery. — Lille Areal ved Sarup—Lysabild-Vejen. || **Lærkesland.** Dok 1688 (ChrK XIX 7) ved Lerckes Land. — Forleddet er sandsynligvis et Slægtsnavn. Da Stedet ifl. Dok 1688 ligger i Nørremark, kan der ikke være nogen topografisk Forbindelse med Lærkeryde ovfr.

Made [*ɛ maj̥*]. TM Mai. — Made, se Indl.

Midthave. TM, I 1912 Midthave. || **Midtskov** [*ɛ* ˜*mɛdsgɔs*]. TM Midtskov, Mitskov; I 1923 Midtskov. || **Midtstykke** [*ɛ* ˜*mɛdsdyk*]. TM, I 1912 Midtstyk.

Mommark Schweiz [ˈ*mθma·g* ˈ*svæj̥s*]. — Kløft ved Skellet mod Mommark.

Mose [*ɛ* ˜*mu·s*]. TM Moos; I 1912 Mos; I 1923 Muus.

Mumlingbæk [*mθmləŋˈbæk*]. TM Munklebeck; I 1912 Munkelenbæk; I

1923 Mumklingbæk, Momlømbæk, Munkebæk. — Bæk, der fra Sarup By løber mod Nordøst og paa det sidste Stykke danner Skel mod Mommark. Kaldes ogsaa Rævebæk. Forleddet kan maaske være et opr. Indbyggernavn *Mommarkling. Jfr. et Navn som Sædningstrøm i Hostrup S., 3131.

Møllehøj [ˈmǫlhöj]. Mejer 1649 Möllhöuet; Dok 1783 (ChrK XIX 32) Møllhoy; Schröder 1837 Möllehoi; TM Mölhöi, Molhoi; Oldekop Möllehoi; I 1912 Mølhöi, Mölhöisvei; I 1923 Mølhøj. — Høj Vest for Sarup. || **Møllehøjsstykke** [*mǫlhöjsˈsdy·k*]. || **Møllesti** [ˈ*mǫl·sdi*]. || **Møllestykke.** TM Mölstyk; I 1912 Mølstyk. || **Møllevej.** I 1912 Mølleveien.

Neden Huset [*næn ə ˈhus*]. TM Nen e Huus; I 1912 Neden Huset.

Nederskov [*ɛ ˈnæ·sgɔs*]. TM Nedskov; I 1912 Nederskov. — To Lokaliteter.

Næstøverste Stykke. I 1912 Nestøverst Styk.

Nørreelle [*nöˈæl·*]. TM Nörell; I 1912 Nord El; I 1923 Nörell. — Agerjord. || **Nørremark.** Dok 1636 (ChrK XIX 28) Nørmarck; Dok 1688 (ChrK XIX 7) j dend Nørmark; Dok 1722 (ChrK XIX 9) Nørremarken; TM Nörmark. || **Nørreskov.** Dok 1688 (ChrK XIX 7) Nørskauen; TM Nörskov; I 1912 Over Nørre Skov, Neder Nørreskov, Nørreskov; I 1923 Nørskov. — Agerjord.

Oven Huset. TM Ovn a Huus, Ovn e Huus; I 1912 Oven Huset.

Overskov [*ɛ ˈɔsəsgɔs*]. TM, I 1912 Overskov. — Agerjord.

Persløkke Bæk. Dok 1636 (ChrK XIX 28) Perßlöckebeck.

Rimlingbæk [*ræmlənˈbæk*]. TM Remlingbok; I 1912 Over-, Neder Remlingbæk; I 1923 Remlingbæk. — Agerjord. Subst. jy. Rimling „smal jordstrimmel mellem to tørvegrave" (Feilb.).

Rydemose [*ɛ ˈrym0s*]. TM Rymoos; I 1912 Rymos; I 1923 Rydmos. — Nu Agerjord. Ryde, se Indl.

Rævebæk [ˈ*röbæk*]. — Kaldes ogsaa Mumlingbæk.

Sandbjærg. TM, I 1912 Sandbjerg.

Sarup Skov. Reg 1604 Sarup Holth.

Sidbraad. TM Sidbrand; I 1912 Side Braad; I 1923 Si Brod. — Adj. sid „lav".

Skeldbøge. TM Skildbyger, Okildbyger; I 1912 Over-, Neder Skeldbøge; Opt 1921 [*skœlbyɔ*]. — Agerjord ved Skellet mod Lille-Mommark, paa Sydskraaningen af en høj Bakke. Forleddet kan være udviklet af glda. *skialdar-, den gamle Gen. Sing. af Subst. Skjold, der ofte forekommer som Bakkenavn; jfr. Skjoldbjærg i Genner, Ø.-Løgum S., 3204, og Indl. under Skjold.

Skottesbæk. I 1912 Skottesbæk. — Maaske af et Slægtsnavn.

Skov [*ɛ sgɔs*]. TM, I 1912 Skov. — Agerjord. || **Skovsbjærg.** TM, I 1912 Skovsbjerg; I 1923 Skovsbjerre. || **Skovstykke** [*ɛ ˈsgɔssdy.k*]. I 1912, I 1923 Skovstyk. — Der er ingen topografisk Sammenhæng mellem de forskellige Lokaliteter.

Smedeland. TM Schmiedland.

?Sotoft. ChrK XIX 87 Sovtoft el. Sotoft.

Sprænmose [ˈ*sbræ·nm0s*]. Dok 1688 (ChrK XIX 7) sprens Moß hoy; TM Spremoos; I 1912, I 1923 Sprænmos. — Maaske Plantenavnet Sprægen, i Agerskov udt. *sprœ'n* (Feilb.) „Rhamnus frangula".

Stenhøj. TM Steenhöi. || **Stenland.** TM Steenland; I 1912 Stenland, Neder Stenland.

Storedam [*vɛ· ˈsdu·vdam*]. TM Stordamstykker. — Agerjord i Nærh. af Bredevande ovfr. || **Storemose.** ChrK XIX 87 Den store Mose. || **Storestykke** [*ɛ ˈsdu·v ˈsdy.k*]. TM Storstyk; I 1912 Store Styk.

Størresdam. I 1912 Störresdam. — Dam.

Svendshøj [*svænsˈhöj*]. ChrK XIX 87 Swenshöy; TM Svenshöi; I 1912 Svendshöi; I 1923 Svenshøj. — Mandsn. Svend.

Sønderhave. TM Sönderhave, Sönderhaver; I 1912 Sønder Have. || **Søndermade.** TM Söndermai. || **Søndermark.** Dok 1638 (ChrK XIX 28) Søndremarck; Dok 1688 (ChrK XIX 7) Søndemarck; Dok 1722 (ChrK XIX 9) Søndermark.

Tapsbro. ChrK XIX 87 Tapsbro. || **Tapstene.** Aug. F. Schmidt, Danmarks Kæmpesten p. 349 Tapstene. — Om Tapsbro bemærker ChrK, anf. Sted: „paa Veien fra Lysabild til Sarup. Her forefaldt Historien med Junker Tap Ao. 1627". Om Tapstene anfører Aug. F. Schmidt, at de er „to lange flade Sten" beliggende paa „denne Side Broen, der går over Møllebakken", altsaa aabenbart paa samme Sted som Tapsbro. Til Stedet knytter sig ifl. de anførte Kilder et Sagn om en Ridder (ChrK: Junker) Tap, der blev dræbt og begravet her. Et andet Navn paa Broen er Bulbro, se under Lysabild.

?Terkesland. TM Jerkeslaan, Terkeslaan.

Toftkær [ˈtɔ̈sdkæ]. TM Toftkjör; I 1912 Toftkær; I 1923 Tovtkær. — Lille Skov. Toft, se Indl.

Troldhøj. ChrK XIX 87 Troldhöy. — Subst. Trold, der i Sønderjy. har Betydn. „Fanden".

Tværager. TM Tverager.

Tykning. TM Tukning, Tykning. — Jfr. Tykning i Mommark.

Vesby. ChrK XIX 87 Wesby.

Vesterhave. TM Westerhave, Vesterhave; I 1912 Vesterhave. || **Vestermark.** I 1923 Vestemark. || **Vesterstykke.** TM Westerstyk, Westenstyk.

Viekær. TM Wiedkjör, Windkjör; I 1912 Vikjær; I 1923 Hvidkjær. — Plantenavnet Vidie.

Ørbæk [ˈǫ·ibæk, ˈǫ·bæk, ˈö·bæk]. TM Orbiek; I 1912, I 1923 Ørbæk. — Lille Skov ved Rimlingbæk. Subst. ænyda. ør „Grus, Smaasten".

Øverstestykke. I 1912 Øverst Styk.

Skovby med Skovbyballe og Kegnæsgaard.

Aabenstykke [ɛ ˈˈå·fən ˈˈsdy.k].

Agerled [ˈaxəlæj]. || Agerledsstykke. I 1923 Agerleds-Styk. || Agerledstoft. TM Aggerbaistoft, Agerleistoft, Olygerbaistoft. — Agerled er Navn paa to forskellige Lokaliteter, den ene et Areal lige uden for Byen ved en Markvej, den anden det Sted, hvor Vejen til Kegnæs forlader Byen. Forleddet er sandsynligvis Ager, jfr. dog Ageled i Sønderby-Østerby, Kegnæs S., 3251, og i Hørup, Hørup S., 3254.

Bag Sned. Jb 1772 Bag Sned; TM Bay-Snei, Bag Snei.

Balle Bjærg. TM Ballebjerre, Lallebjerre; I 1912 Ballebjerre. || **Balle Kirkesti.** Jb 1772 Balle Kirke Stii. || **Balle Kirkevej.** Jb 1772 Balle Kirkevey. || **Balle Toft.** Jb 1772 Det stöcke i Nörmark kaldet Balletoft. || **Ballevej** [ˈbalɔvæj]. — Efter Bebyggelsen Skovbyballe. Ballevej kaldes ogsaa Borgvej, se ndfr.

Bankær [ˈlaŋkjæ]. Jb 1772 Bankjer; TM Bankjär, Bankjar, Lankjar; I 1912, I 1923 Bankjær. — Udtaleformen maa være forkert, dannet efter Skriveformen Lankjar i TM. Forleddet er uklart; Terrænforholdene synes ikke at kunne forenes med en Tolkning af Subst. Banke.

Birke [ɛ ˈbɛʀəgə]. Dok 1738 (ChrK XIX 40) det saakaldte Birke; Jb 1772 Peter Svens Birke Skift, Birk; Gst 1857—58, Trap[1] Birk; TM Birke; TGst Die Birk; Nik. Andersen [ɛ ˈbɛʀgə]; I 1912, Gst Birke; Trap[4] Birk. || **Birke Led** [ɛ ˈbɛʀəgəˌlæj]. — Birke er en stor Engstrækning Øst for Skovbyballe, Birke Led det Sted, hvor Vejen gennem de tilgrænsende Agerskifter Skov og Skovlodder fører ned i Engene. Kollektivet Birke „Bevoksning med Birketræer".

Bislag. TM, I 1923 Bislag. — Se under Bislag i Fjelby.

Bondedøbbel [ˈbo·ŋdǫfəl]. TM Böndöffel, Bondöffel; (her?) I 1912 Landdøffel; I 1923 Bunddøffel.

Borgvej [b0ʀəvæj]. Jb 1772 Borgevey, Balle Borgevey. — Den optegnede Form bruges om Vejen fra Skovby til Sønderborg, medens Formen i Jb 1772 er Betegnelse for Vejen fra Skovbyballe til Skovby; den sidstnævnte Vej kaldes nu Ballevej, se ovfr. Se iøvrigt under Borgvej i Fjelby.

Bredegrund. Gst Bredgrund. — Grund ca. 5 km Syd for Als, ml. Flensborg Fjord og Lille-Bælt.

Brokkesmade [ˈbrɔgəsˌmaj]. TM Brokesmai; I 1912 Brokkesmaj. — Gen. af et Slægtsnavn eller af Subst. Brok „Grævling" eller, saaledes som antaget under Brokkesmade i Barsmark, Løjt S., 3211, et sammensat Stednavn paa -kær.

Bulbro Made. TM Bolbromai, Lolbremai, Bolbremai. — Se under Bulbro i Lysabild.

?Bygelbæksvej. Jb 1772 Byggel Bæcks Vey, Pogdönds og Bybelbæks Veye. — Forleddet er usikkert. Da Vejen nævnes under Skovby og ikke under Skovbyballe, kan der ikke være nogen topografisk Sammenhæng med Bøgholm ndfr.

Bøgholm [ˈby·xhɔlms ˈsgys·t]. TM Boyholm; I 1912 Byholm. — Del af Engstrækningen Birke.

Bøsløkkehøj [bø̜·slygəˈhöj]. TM Boslykehöi; I 1923 Bøslykkehoi. — Agerjord.

Drejkobbel [ˈdræjkɔfəl]. K 1795 Norder Drei Koppel; TM, I 1912, I 1923 Dreikobbel. — Den Del af Kegnæsgaards Jorder, der støder op til Landtangen Drej, se under Drej i Nygaard, Kegnæs S., 3251.

Drevholm. Jb 1779 paa Schauby Drevholm. — Se under Drevholm i Lysabild.

Dyndholm [ˈinə ˈdynəhɔlm, ˈ0rə ˈdynəhɔlm]. TM Inne-, Urre Dyndholm; I 1912 Dyndholm. — Støder op til Dyndholm i Lysabild. Se under Dyndmose i Sarup.

Ellehave Stykke. TM Elhawstück, Elhav, Elhavstück; I 1912 Elhavstyk. || **Elleholm** [ˈælhɔlms ˈsgys·t]. TM Ellholm; I 1912 Elholm.

Eskebæk. Jb 1772 Æskebæk; TM Inneeskebäk, Eskebäksmai, Nedereskebäk, Owereskebak, Overeskebäk; I 1912 Eskebækmaj; I 1923 Æskebækmai. — Trænavnet sønderjy. Esk „Ask".

Gade. Jb 1772 hos Gaden. — Gade, se Indl.

Gamle Jesses. Dok 1738 (ChrK XIX 40) 1 St. Ende af en Ager, kaldet gamle Jesses.

Graastensvej. Jb 1772 Graasteens Vey.

Gravhøj [ˈgrɑshöj]. TM Grawthöi, Gravthoi; I 1912 Gravhøj; I 1923 Gravhøi. — Ved Udgravning er her fundet en Stensætning (I 1923). Hvis Formen i TM er den opr., kan Forleddet maaske være Partc. af Verbet grave eller et Subst. *graft „Gravning".

Gulmade [ˈgulmaj]. Jb 1772 Guulmaj, Gulmaj; TM Gulmai, Gulmaisstück; I 1912 Gulmaj; I 1923 Guldmai. — Støder op til Gulmade i Lysabild, s. d.

Harbæk. Jb 1772 Harbæck. || Harbækshøj [ha·bægsˈhöj]. TM Harbekshöi, Harbekshoi; I 1912 Harbækshøj; I 1923 Harbækshøi. || Harbæksmade. TM Harbeksmai; I 1912 Harbæksmaj. || **?Harkrogsvej.** Jb 1772 Harkraags Vey. — Snarest Dyrenavnet Hare.

Hatteshøj. Dok 1738 (ChrK XIX 39) Hattenshöy; Jb 1772 Hattenshöys Vey; TM Neder-, Over Hattesköi; I 1912 Hatteshøj; I 1923 Hatteshøi. — Høj i Søndermark. Maaske Gen. af Subst. Hat.

Have. TM Haw, Hav. || Havemade. TM Havmai; I 1912 Havmaj. — Have, se Indl.

Havreland. Jb 1772 i Hauverland.

Hesteled [ɛ ˈhæ·sdlæj].

Hjulmandshave [ɛ ˈjølmɔnˌs ˈhɑs·].

Holm. TM Holm. — Holm, se Indl.

Holt. I 1912 Holt. — Holt, se Indl.

Hovled [ɛ ˈhɔslæj]. || **Hovsti.** Jb 1772 Hofstii fra Rubæk. || **Hovvej** [ɛ ˈhɔsvæj]. Jb 1772 Hoffvej, Fjelbye Hafvey, den nye Fjelbye Hafvey. — Hovvej er Navn paa to forskellige Veje; Fjelbye Hafvey maa være Vejen fra Fjelby til Kegnæsgaard; den optegnede Form er Navn paa Vejen fra Skovbyballe til Kegnæsgaard. Hovled er det Sted, hvor denne Vej forlader Skovbyballe. Subst. jy. Hov „Hoveriarbejde".

?Hulmade. Jb 1772 over de hüll Maj.

Hundsløkke. TM Hundslyk.

Husløkke. TM Huuslyk. || **Husmade.** TM Huusmai. || **Hustoft.** Jb 1772 Det stöcke kaldet Huustoft Vester i nörre Mark.

Hvedebraad. TM Hweedbraad, Hveedbraad; I 1912 Hvedebraad.

Høholt [ˈhǫ.ˌh0ɭd]. Jb 1772 paa Höeholt; TM Hörhold, Hörholdt, Försold, Försoldt. — Agerjord, der støder op til Høholt i Lysabild. Da Formen i Jb 1772 stemmer overens med samtlige Former af Navnet i Lysabild (Höe-, Hø-), er det sandsynligt, at r'et i TM skyldes en Fejllæsning af e-Tegnet i en ældre Kilde, og at Udtaleformen er paavirket af TM. Forleddet er da snarest Subst. Hø.

Hønseled [ɛ *hönslæj*]. — Det Sted, hvor Vejen mod Øst forlader Skovbyballe.

Inderhave. TM Innehaw, Innehav. || **Inderskifter** [ɛ ˈ*iŋə* ˈ⌜*sgys·t*]. || **Inderstykke** [ɛ *iŋəsdy.k*]. TM Innestyk, Nästinnestyk. || **Indertoft.** TM Innetoft. — Komparativen indre.

Inderstbæk. I 1912 Innestebæk. — Superlativen inderst eller Subst. jy. Indest „Indsidder".

Kaadnerhaver [ɛ ⌜*kɔɹinəhasə*]. TM Kaadnerhaver, Neder-Kaadnerhav, Over-Kaadnerhav. — Subst. sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Katmade. TM Katmai; I 1912 Katmaj; I 1923 Katmai.

Kirketræ [⌜*kiʀəgtʀæ*]. TM Kirketres, Kirketris; I 1912 Kirkesis; I 1923 Kirketrids. — Et lille Areal ved Skovby Kirkevej, maaske opr. Navn paa et Træ eller et Gangbræt over et Vandløb. De skrevne Former er vel Gengivelser af en elliptisk Genitiv Kirketræs (Ager ell. lign.). || **Kirkevejstykke.** TM Kirchenweistück, Kirchemaistück, Kirkevejstyk.

Knold. Jb 1772 over Knald; TM Knol; I 1923 Knold. — Knold, se Indl.

Knorkel. TM, I 1912 Knorkel. — Agerjord ved Skellet mod Lysabild. Feilb. anfører efter Skattegraveren et Subst. Knorkel, hvortil han sikkert med Rette konstruerer Betydn. „knarvorn person", jfr. Verb. knorke „smaaskænde, være gnaven" og Subst. Knork „knurren; tvær person". Disse Ord er -k-Afledninger til Stammen i Verbet knurre. Som Marknavn er Knorkel sikkert brugt i nedsættende Betydning, ligesom det beslægtede Knarker i Døstrup S., 3115.

Kobbel. Jb 1772 hos Kecnisgaards Kaabele. — Kobbel, se Indl.

Kongshøj [*k0ŋsˈhöj*]. TM Kongeshoi, Kongeshöi; I 1912 Kongshøj; I 1923 Kongshøi.

Korsbro [⌜*kɔsbʀ0*]. — Ifl. Opt 1936 det Sted hvor Gadestævnet holdtes. Ligger midt i Skovby By, hvor tre Veje mødes, deraf vel Navnet.

Krogager. TM, I 1912, I 1923 Krogager.

Krohave. TM Krohaw, Krohav, Krohave.

Krydsholm. TM, I 1912 Krydsholm. — Støder op til Krydsholm i Lysabild.

Kyllingskifte. TM Kyllingskifte; I 1912 Klyllingskyvt. — En Mand ved Navn Thomas Kylling skal have ejet Kegnæsgaard paa Chr. IV.s Tid (Trap[4] IX p. 608).

Langabild, Æbletræ. Dok 1738 (ChrK XIX 40) 1 sød affel træ, kaldet lang Affel i Westergaarden. || **Langdel** [ˈ*nö laŋˈdi.ɫ*]. Jb ældre end 1722 Langdeell; Jb 1722 Lang Deel; Jb 1730 Langdeel; K 1795 Lang-Deels Koppel; TM Langdeel; I 1912 Langdel; I 1923 Nørlangdeel. || **Langløkker** [⌜*laŋlygə*]. || **Langstykke.** TM Langstück, Langstyk. || **Langtoft.** Jb 1772 Langtoft.

Led. Jb 1772 Veyen til Led.

Lilledam. I 1912 Lilledam. — Dam. || **Lillehave.** TM Lilhaw, Lilhav, Lilhof. || **Lillekobbel** [ˈ*liɭˈkɔfəɫ*]. K 1795 Kleine Koppel; TM Lilkobbel. — Ved Kegnæsgaard. || **Lillemade.** TM Lilmai. || **Lillestykke** [ɛ *liɭsdy.k*]. TM Lilstyk, Lilstük.

Lund. TM, I 1912, I 1923 Lund. — Lille Stykke Skov. Lund, se Indl.

Lysabild Mose [*lysafiɭ* ˈ⌜*mu·s*]. TM Lysabbelmoos. — Del af Birke ved Skellet imod Lysabild.

Lændingskobbel [ˈ*læŋəŋsˌkɔfəɫ*]. TM Länningskoppel; I 1923 Lænningskobbel. — Ved Kysten, Sydvest for Skovby. Her var tidligere en Landings-

plads, Skovby Lænding (se ndfr.); Subst. jy Lænding „sted, hvor der landes“ (Feilb. under Landing), oldn. lending, f. „Landingssted“.

Made [*ɛ maj*]. TM Mai, Mayskifte. — Made, se Indl.

Midtkobbel [ˈ*mɛdkɔfəl*]. ChrK XIX 83 Midtkobbel; TM Midkobbel. || **Midtskov.** TM Midskow, Medskov, Midskov. || **Midtstykke** [*ɛ* ˈ*mɛdsdy.k*]. TM Mitstyk, Midstyk, Nedmidstyk, Overmidstyk.

Mose [*ɛ* ˈ*mu·s*]. ChrK XIX 83 Mosen; TM, I 1912 Moos. || Moseled. Jb 1772 til Moeseled. || Mosemade [ˈ*mu·smaj*]. Jb ældre end 1722, Jb 1722, Jb 1730 Moeß May; K 1795 Ober-, Nieder Moos May; ChrK XIX 83 Første og andet Mosemai, Ydre Mosemai; TM Moosmai, Indre Moosmai; I 1912 Musmaj; I 1923 Mosmai. || Moseskifter [*ɛ* ˈ*mu·s* ˈ*sgys·t*].

Mærsk. TM Märsk. — Mærsk, se Indl.

Møllehøj [*mœlhöj*]. Schröder 1837 Möllhoi; TM Stor-, Lil-, Ower Mölhöi; I 1912 Mølhøj; I 1923 Mølhøi. — Nordvest for Byen, langt fra Humbæk Mølle. Da Stedet ligger højt, har det vel Navn efter en nu forsvundet Vejrmølle. || **Møllekobbel** [ˈ*mœlkɔfəl*]. ChrK XIX 83 Møllekobbel.

Nederhave. TM Nederhav, Nederhaw, Nedhaw, Nörnedhav, Söndernedhav, Norderhav, Nedhav. || **Nedermark.** TM Nedermark. || **Nederskov.** TM Nedskow, Nedskov; I 1912 Nederskov. || **Nederstykke.** TM Nedstyk, Nederstyk. || **Nedertoft.** TM Nedtoft.

Nyled [*nyˈlæj*]. Jb 1772 til nye led, nyeled i Skauven; TM ved ny Lei. — Det Sted, hvor Vejen fra Skovby til det Stykke Agerjord, der hedder Skov, krydser Vejen fra Skovbyballe til Lysabild. || **Nymark.** Jb 1772 Nyemark; I 1923 Nymark. || **Nystykke.** TM Nystück.

Næstnederste Stykke. TM Nestnedstyk.

Næstoverste Løkke. TM Nästowerstlück, Nästoverstlük. || **Næstoverste Stykke.** TM Nestoverstyk.

Nørrekobbel. K 1795 Norder Koppel. — Ved Kegnæsgaard. || **Nørremark.** Dok 1738 (ChrK XIX 40) Nørremarcken; Jb 1772 Skovbye Nörmark, Nörmark, den nöre-Mark, i nörre Mark. — To Arealer, det ene ved Skovby, det andet ved Skovbyballe. || **Nørrestykke.** TM Nörrestück, Nörstyk, Norestyk.

Oven for Made. TM Owenvormai, Ovennormai.

Overhave. TM Owerhav, Owerhaw, Overhav. || **Overlund.** TM Overlund. || **Overskov.** TM Owerskow, Overskov. || **Overtoft.** TM Overtoft.

Overstløkke. TM Owerstlück, Owerstück. || **Overststykke** [*dɛ* ˈ*ɔəəəd* ˈ*sdy.k*, *ɛ* ˈ*ɔəəəd* ˈ*sdy.k*]. TM Owerstyk, Overstyk. — Komparativen overst „øverst“.

Pershave [*pœ·əsˈhas·*]. TM Peershav; I 1912 Pershav; I 1923 Peers Have. || **Per Snedkers Have** [*pæ* ˈ*snɛʀəgəs* ˈ*has·*]. — To forskellige Lokaliteter. I 1923 antager, at Pershave er et Stykke Jord, som en Aftægtsmand har haft til Benyttelse.

Puġdynd [*pΘgˈdo̤.n̥*]. Jb 1772 Pogdynd, Pogdynsvey, Pogdönds og Bybelbæks Veye; TM Pochdoon; I 1912 Pogdynd; I 1923 Pogdøn. — Lavning ved Vejen fra Skovby til Lysabild. Maaske Subst. glda. puggæ, da. Dial. Pugge „Frø, Tudse“ (se ODS m. Henvisn.).

Pøl [*po̤.l*]. Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Skovby-Poel; Gst 1857—58, Trap[1] Pøl; TM Pöhl; Gst, Trap[4] Pøl. || **Pølsbjærg** [*po̤.lsˈbjɛʀə*]. I 1912 Pølshøje; Guide 1922 Pøl Bjerge. || **Pølsbugt,** Bugt. I 1912 Pølsbugt. || **Pøl Skifter** [ˈ*po̤.l* ˈ*sgys·t*]. TM Polskifte. || **Pølsled** [ˌ*po̤.lsˈlæj*]. — Pøl er et stort nu afvandet og inddiget Enġareal mod Øst. Subst. Pøl.

Rubæk [ˈ*ʀubæk*]. Jb 1772 Rubæk; TM Rubeck; I 1912 Rubæk. — Bæk og Mark (Opt 1936). Jfr. Rubæk i S.-Hostrup, Ensted S., 3223.

Rødderskifte [*ɛ* ˈ*ʀö·sgyst*]. — Forleddet synes at være Plur. af Subst. Rod, maaske i Betydn. „Roer“.

Rødkilde, Kilde [ˈ*ʀo̤·kil*]. I 1912 Rødkilde. — Maaske Plantenavnet Rør „Phragmites“ eller Verbet røde „bringe hørstængler til at rådne ved at lægge dem i vand“ (Feilb.).

Rør. TM Röer, Roer; I 1912 Røer. — Plantenavnet Rør „Phragmites“.

Skelbæk Made [*sgælbæg* ˈ*maj*].

Skov [ɛ *sgɔʊ*]. Jb 1772 i Skauven, i Skauen. — Stort Stykke Agerjord Øst for Skovbyballe. || **Skovlodder** [ɛ ˈ*sgɔʊlɔnə*]. TM Nedskowlod, Nästnedskowlod, Skowlod, Skovlod, Nedskovlod, Nästnedskovlod; I 1912 Skovlod; I 1923 Skovlodder. — Marker i Nærh. af Skov ovfr. og Skovmose ndfr. Ifl. I 1923 blev Skoven ryddet 1719 og udlagt i Fællesgræsgang. || **Skovmade.** TM Skovmai. || **Skovmose** [ˈ*sgɔʊ*ˈ*mu·s*]. ChrK XIX 51 Skovmose; TM ved Skovmoos, Skovmose; I 1912 Pøl Skovmose; I 1923, Gst, Trap⁴ Skovmose. — Eng Syd for Skov ovfr. || **Skovvej.** TM Skovvei.

Skovby Lænding. Schröder 1837 ein Ladeplatz (Schaubye Länding); ChrK XIX 83 Skovbylænding. — Se under Lændingskobbel ovfr. || **Skovby Mark.** TM Skowbymark, Skovbymark, Mark. || **Skovby Toft** [*sgɔʊsby* ˈ*tɔʊst*, ɛ *tɔʊst*]. ChrK XIX 83, TM, I 1923 Skovbytoft. — Landsbynavnet Skovby.

Smedeland [ɛ ˈ*smæjlɔŋ*]. TM Smeiland.

Sned. TM Snei; I 1912 Snej; I 1923 Snei. — Lille Skov. Sned, se Indl.

Solm [ɛ *sɔlm*]. TM, I 1912 Solm. — Areal lige Nord for Byen. Rimeligvis udviklet af et sammensat Navn paa -holm. Forleddet kan ikke tolkes med Sikkerhed; som en Mulighed kan nævnes Dyrenavnet So; derimod kan det næppe være Subst. Sø, da dette tidligere synes at have været udtalt *sjɔ*, se under Sjaafald i Lysabild.

Stendysse. ChrK XIX 51 Steendys.

Storedam, Dam. I 1912 Stordam. || **Storehave.** Jb 1772 Den store Hauve hos Gaden. || **Storemade.** TM Stormai, Normai.

Surmade, ChrK XIX 83 Suurmai; TM Suurmai, Surmai; I 1912 Surmaj.

Sønderkobbel. K 1795 Süder Koppel. — Ved Kegnæsgaard. || **Søndermark** [ɛ ˈ*syŋəma.lg*]. Dok 1738 (ChrK XIX 39) Syndermarcken; Jb 1772 Syndermark; TM Sündermark, Synnemark, Söndermark. || **Søndermarksled** [ɛ ˈ*syŋəma·gs*ˌ*læj*]. — Ved Stranden, paa det Sted, hvor Vejen gennem Søndermark standser. || **Sønderstykke.** TM Sönderstück. || **Søndertoft.** TM Söndertoft.

Søvsenstoft [ˈ*sössəns* ˈ*tɔʊst*]. TM Söwesenstoft, Söivesenstoft; I 1923 Søvsenstoft. — Ifl. Oplysning fra Dr. phil. Hans Jørgensen, Oksbøl S., Als N.-H., udtales Slægtsnavnet Sørensen undertiden Søvsen.

Tornebusk [ˈ*u· vɛ·* ˈ*tvanb0sg*]. — Areal i Birke ovfr.

Trekantmade. TM Trikantemai.

Tværdel. TM Twerdeel, Tverdel. || **Tværdræt.** TM Tverdret. — Efterleddet kunde være Subst. jy. Dræt „en omgang med harven på den pløjede mark, den strimmel jord, som harven dækker med sin bredde" (Feilb. fra Vestjylland og Angel).

ʔTygesmose [*tygəs* ˈ*mu·s*]. Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Tygesmose; TM Tyggesmoor, Tyggesmose; I 1912 Tyggemos; I 1923 Tyggesmose. — Maaske Mandsn. Tyge.

Uderlund. TM Urrelund. || **Uderskifter** [ɛ ˈ*0rə* ˈ*sgyə·t*]. || **Uderstykke.** TM Urrerstück, Urrestück, Urrestyk, Nästurrestyk, Tredieurrestyk, Norrestück, Trediurrestyk. || **Udertoft.** TM Urretoft, Noretoft. — Komparativen jy. udre „ydre".

Udgang [ˈ*ugaŋ*]. TM Udgang, Adgang; I 1923 Udgang. — Ved Vejen til Skovby Lænding.

Uføret. ChrK V 39 det saakaldte Uføre; Opt 1909 [ɛ *uˈfǫ·ə*]; Gst, Trap⁴ Uføret. — Engstrækning ved Skovby, ifl. Trap⁴ afvandet 1908.

Vesterhave. Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Vesterhauge; Jb 1772 Den Vester Hauve. || **Vesterkobbel.** Jb ældre end 1722 Westerkuppel; Jb 1722 Wester Kuppel; Jb 1772 Vester Kaabbel; K 1795 Wester Koppel. || **Vestermark.** Jb 1772 Skovbye Vestermark, Vestermark. || **Vesterstykke** [ɛ ˈ*væsdəˌsdy.k*]. TM Westertyk, Westerstyk.

Vibøge.

Aabenstykke. I 1923 aaben Stykke.

Bislag. TM Nedrebislag, Nederbislag, Overbislag. — Se under Bislag i Fjelby.

Bjærg [ɛ *bjɛrə*]. Jb 1781 Den Haue paa Bjerget; TM Bjerre; I 1912 Bjærre.

Borgeled. Jb 1781 Vejen fra Borgeled til Stettes Haue. || **Borgvej** [ˈ*b0rəvæj*]. Jb 1781 Borge-Veyen, Borgewey. — Vejen til Sønderborg. Jfr. Borgvej i Fjelby.

Bredkær [ˈ*brɛ·kjæ*]. TM Bredkjær, Brekdjor; I 1923 Briekær. || **Bredløkke.** TM Bredlükke.

Brokkes Hustoft. Jb 1781 Brokkes Huustoft. || **Brokkeshøj** [*brɔgəsˈhöj*]. TM Braakshöi, Braakshoi. — Brokkeshøj er en Høj ved Kysten. Snarest Gen. af et Slægtsnavn. Jfr. Brokkesmade i Skovby.

Bækkedel [*nö* ˈ*bægədil*, *synə* ˈ*bægədil*]. TM Bekdel, Beckdel; Opt 1909 [*œ bægədilˌ*]; I 1923 Synne og Nør Bækkedil, Midt Bækkedil. — Ved Vibæk.

?Bøj-om. ChrK XIX 72 Böjum ɔ: Ombøjning. — Maaske et imperativisk Navn af samme Type som det hyppigt forekommende Snur-om.

?Eghave. TM Eghau, Ephau.

Gaasehave [ɛ ˈ*g0·shɑs·*]. ChrK XIX 72 Gaasehave; TM Gooshau.

Gade. Jb 1781 Den liden Haue synden Gaden.

Gammeltoft [ˈ*gɑmɔltɔst*]. — Ved Pommersgaarde.

Glastoft [ˈ*glɑstɔst*]. TM Klastoft; Opt 1909 [*glɑsˈtåwt*]; I 1912 Glastoft; I 1923 Glastovt. — Bakke. Jfr. Glasager i Todsbøl, Bjolderup S., 3214.

?Gydeende. Opt 1909 [*œ gyˈwœ·ŋ*]. — Nord for Gaarden Kobbertoft. Maaske af Subst. Gyde, paa Als udtalt [*gju·* eller *gywə*] „indkørsel til gårdsplads; sidevej" (Feilb. Tillægsbd.).

Havdel [ˈ*hɑsdi.l*, ˈ*hɑsdil*]. Jb 1781 Hav-Deel; ChrK XIX 72 Havdiel; TM Haudel; I 1912 Havdeel; I 1923 Havdil. — To Stykker Jord ved Kysten. || **Havkløftsodder** [*hɑsklösˈɔdə*]. — Var ifl. Opt 1936 tidligere en Mark ved Kysten, nu ligger den under Vand; Subst. Havkløft „stejl skrænt ned mod havet" (Feilb. Tillægsbd. fra Als). Jfr. under Odder ndfr.

Have. TM Hau. — Have, se Indl.

Holgrue. TM Holgrue. — Adj. jy. hol „hul".

Holm. TM Holm. — Holm, se Indl.

Hummershoved [*h0məsˈho.j*]. ChrK XIX 72 Hummershoved; TM Hummershoi, Hummerhoi; I 1912 Hommeshoved; I 1923 Hommeshoi. — Stykke Agerjord af meget uregelmæssig Form; det kan vist godt tænkes, at Marken er blevet sammenlignet med Hovedet af en Hummer.

Hustoft. Jb 1781 Huustoften; TM Huustoft.

?Hvedeklint. Jb 1781 Vendeklindt; TM Wedeklint; I 1923 Over og Næe Virreklint.

Indertoft. TM Indretoft; I 1923 Innetovt.

Jeppeshave [*jɛbəsˈhɑs·*]. TM Jepeshau.

Kaadnerland. Jb 1781 ved Kaadnerland.

Kløverhave. TM Kleverhau; I 1923 Over og Næe Kløvhau.

Knar. Jb 1781 Den Haue paa Knarr. — Maaske et Subst. svarende til bornh. Knarr „Knast" eller no. Knarre „spids Stub". Jfr. Knarbjærg i Genner, Ø.-Løgum S., 3204.

Kompesdam [*k0mbəsˈdam*]. TM Kumbusdam, Humbusdam; I 1912, I 1923 Kombusdam. — Maaske et Slægtsn. eller Subst. sønderjy. Kompe „hjulkredsen af træ" (Feilb. fra Sundeved).

Krog [*krå.x*]. Jb 1781 Kraag, fra sit Kraag Skift, paa sit Kraagskift; ChrK XIX 72 Krog; TM Kraag; I 1912, I 1923 Krog. — Subst. Krog, paa Sundeved og Als udtalt [*krå.x*] (Feilb.).

Langdam [ˈ*lɑŋdam*]. Opt 1909 [*e lɑŋ·dam*]. || **Langhøj** [ˈ*lɑŋhöj*]. Jb 1781 Den Haue som kaldes Langhoy; TM Langhöi, Langhoi.

Lessel. Jb 1781 Den Haue som kaldes Lessel; TM Lissel; I 1923 Ledsel. || **Lessel Bæk** [*lɛsəlˈbæk*]. TM Lisselbeck; I 1912 Lisselbæk. || **Lessel Høj.** Jb 1781 Lesel Höy, Lesselhoy. || **Lessel Overgang.** TM Lisselovergang. — Ved Kysten Sydøst for Gaarden Kobbertoft.

Lilleløkke. TM Lillükke, Lilllücke.

Lyshøj [ˈ*lyˑshöj*]. I 1912 Lyshøi. — Støder op til Lyshøj i Fjelby, s. d.

Løkker [ˈ*lygə*]. Jb 1781 Ved i Lykken; TM Lükke, Lücke; I 1912 Lykke.

Midttoft [ˈ*medtɔst*]. TM Mittoft; I 1912 Midttoft.

Mose [ɛ ˈ*mu·s*]. Jb 1781 Moes, östen Moesen; TM Moos; I 1923 Mues. — „Er ikke Mose, men der er nok lidt Mosejord deri" (Opt 1909).

Mærsk [*mæsg*]. TM Mesk. — Mærsk, se Indl.

Møllebjærg. TM Möllbjerre. || **Mølledam.** TM Mölldam, Mölldamm; I 1912 Vibæk Mølledam. || **Møllehave** [ˈ*mǫlhas·*]. Jb 1781 Mölhaue, Molhaue; TM Möllhau, Nedremöllhau, Overmöllhau; I 1923 Mølhau. || **Mølle-hole.** Stiftsbog 1690 Moller Hoele; TM Mölhul, Mölhub; Opt 1909 [*mǫlˈhu·l*]; I 1923 Møllehuel. || **Møllehøj.** Jb 1781 Ved Möllhöy. — Lokaliteter ved Vibæk Mølle; Møllehole er Kløften, i hvilken Vibæk løber.

Nederløkke [ˈ*næ·lyk*, ˈ*næ·ly.k*]. TM Nedrelykke; I 1923 Øver og Næe Lykke. || **Nedertoft** [ˈ*næ·tɔst*]. TM Nedertoft, Nedretoft; I 1923 Øver og Næ Tovt.

Nørreløkke. I 1923 Øst og Nør Lykke. || **Nørremark.** TM Nörmark. || **Nørrestykke.** I 1923 Nørstyk.

Odder. TM Odder. || **Odderbæk** [*ɔdəbæk*, ˈ*ɔdəˌbæk*, *ɔdəˈbæk*]. Jb 1781 Atter Bæck; I 1912 Odderbæk; Gst Oddebæk. || **Odderhave.** Jb 1781 Atter Haue. || **Odderhole.** Jb 1781 Atterhohl. — Odder og Odderbæk er en Eng og en Bæk ved Havkløftsodder ovfr., Odderhole sandsynligvis den Kløft, hvorigennem Bækken løber. Da Bæknavnet Odderbæk (sammensat med Dyrenavnet Odder) forekommer meget hyppigt, er det vel sandsynligst, at Odderbæk er det ældste af de tre Navne, at Udtalen med *d* for ventet *n* er uoprindelig, eventuelt paavirket af Skriveformen, at Odderhole og Odderhave er Ellipser for Odderbæk Hole og Odderbæk Have, og at man endelig har subtraheret det uforstaaede Forled som et selvstændigt Navn paa Arealet ved Bækken (man kan maaske have opfattet det som Plur. af Subst. Od „Spids", der muligvis har været udtalt med *d*-Lyd, jfr. Od i N.-Smedeby, Bov S., 3271). Skønt der ved Bækkens Munding er en lille Pynt, er det mindre sandsynligt, at Odder er Plur. af dette Od og Forled i de øvrige Navne.

Oldemorstoft [*ǒlm0sˈtɔst*]. TM Olmorstoft; I 1912 Oldemorstoft; I 1923 Olmorstovt. — Lidt Sydøst for Vibøge. Jfr. Oldemorsskifter i Emmerlev S., 3107.

Overløkke [ˈ*ɔəlyk*]. TM Overlykke; I 1923 Øver og Næe Lykke. || **Overtoft** [ˈ*ɔəətɔst*, ˈ*öəətɔst*]. TM Overtoft; I 1923 Øver og Næ Tovt.

Paamose. Jb 1781 Pommos; TM Pommers. — Maaske Subst. glda. pā „Paafugl", eventuelt brugt som Persontilnavn, jfr. Paaenge i V.-Vedsted S., 2708, og Paabro i Døstrup S., 3115.

Paddemade [*pæˈmaj*]. Jb 1781 i Padmaj; TM Permai; Opt 1909 [*paˈmaj·*]; I 1923 Pæ Maj. — Dyrenavnet sønderjy. Padde „Frø".

Pavhøj. TM Pauhöi, Pauhoi; I 1923 Pauhøj. — Synes at indeholde Ordet Pave, maaske brugt som Persontilnavn, jfr. oldn. Páfi (Lind Bin.).

Per Jenses Mose [*pæ ˈjæn·s* ˈ*mu·s*]. TM Perjensmoos; I 1923 Pæ Jens Moos.

Præstehave. TM Presthau; I 1923 Præsthau.

Rishøj [ˈ*ʀi·shöj ts* ˈ*bægs*]. Dok 1634 (ChrK XII 61) bj Rießhøi; Dok 1640 (ChrK XII 63) ved Rießhøj; Notitsbog 1752 (ChrK XII 58), Jb 1781 Riishöy; TM Riishöi, Riishoi; I 1923 Reshøj. — Subst. glda. rīs „Krat". Udtaleformen „Rishøj til Bæks" sigter til Beliggenheden ved Vibæk.

Rævehole [*ʀösˈhu·l*]. || **Rævehøj** [ˈ*ʀösh0ld*]. Jb 1781 Den Haue paa Revholdt; TM Revholt; I 1912 Rævholdt; I 1923 Rævholt. — Rævehole ligger ved Vibæk og synes at danne en Fortsættelse af Møllehole ovfr.

Skæveled [ˈ*sgi·fˈlæj*, ɛ ˈ*sgi·fˈlæj*]. — Paa det Sted, hvor Kirkevejen og Vejen fra Fjelby mødes.

Smalløkke. TM Smallükke.

Sprænmose. Jb 1781 ved Sprenmos. — Plantenavnet Sprægen „Rhamnus frangula", i Agerskov udtalt *sbræˈn* (Feilb.).

?Stenneshave [*sdænəsˈhas·*]. Jb 1781 Stettes Haue; TM Sterreshau, Nerreshau; I 1923 Stenneshau. || **?Stennesmade.** ChrK XIX 72 Stennesmai; (her?) TM Lerresmai. — Forleddets oprindelige Form kan ikke fastslaas. Som Muligheder kan nævnes Subst. Stendysse og Stætte (se under Stættehøj ndfr.).

Storehave. TM Storhau. || **Storemade** [ˈsdu·ɒˌmaj]. TM Stormai, Normai; I 1923 stua Mai.

Strandløkke. TM Strandlükke.

Stættehøj. Jb 1781 Stethoy. — Jy. Stætte „en fodstis gennemgang gennem et dige" (Feilb.).

Taskland. Jb 1781, TM, I 1912 Taskland. — Jfr. Taske i Barsmark, Løjt S., 3211.

Trekant. ChrK XIX 72 Trekant; TM Trikank, Trikant.

Udertoft [ˈθʀətɔst]. TM Ortoft; I 1923 Oretovt. — To Lokaliteter. Komparativen jy. udre „ydre".

Vandgabsled [ɛ ˈvɔŋgafsˌlæj]. — Paa det Sted, hvor Vejen fra Vibøge udmunder i Vejen Skovby—Sønderborg. Sønderjy. Vandgab „Vandhul".

Vesterløkke. I 1923 Øst og Vester Lykke.

Vibæk [ˈvi·bæk, ˈvibæk]. Mejer 1649 Wybeck; Jb 1781 Viibæk; TM Wibeck; Oldekop der Wibek; I 1912, Gst, Trap[4] Vibæk. — Bæk, der danner Skel mod Tandslet S. Samme Forled som i Landsbynavnet Vibøge, eller maaske snarere Ellipse for Vibøge Bæk.

Vibøge Toft. Stiftsbog 1690 For Vibyge tofft; Jb 1781 Wiibyge Toft. — Landsbynavnet Vibøge.

?Voldkær Made. TM Wallkärmai.

Øghave [ˈo̤·xhas·]. Jb 1781 Øghauen; TM Oghau, Øghau; I 1912 Øghav; I 1923 Øghau.

Østerløkke. I 1923 Øst og Nør Lykke, Øst og Vester Lykke.

3253. TANDSLET SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Tands Sogn [ˈ*tå·ŋs* ˈ*sɔsn*]. — Se nedfr. under Tandslet.

Tands Kirke. MKr [*tå·ŋs kjeɐ·k*]. $^{11}/_{7}$ el. $^{18}/_{7}$ 1494 Tanskerke. — Se ndfr. under Tandslet.

Tandslet, Lb [ˈ*tå·ŋslət*, ˈ*ɔsə* ˈ*tå·ŋslət*]. $^{20}/_{11}$ 1183 (Odensebogen) Tandeslete; $^{5}/_{1}$ 1423 (Kejserproc. 1424) Hantselt, Auselt, Ausolent; Sk 1483 Tansleyt; Sk 1486 Tansleth; udat. Hans Konge 1487—1513 (ÆDA V 16) Tanslett; $^{28}/_{7}$ 1487 Tandsleth; Sk 1533 Tansleth; Jb 1533 Tanslett, Tanslet; Sk 1543 Tansleue, Tantschlepp, Tandtschlep; Reg 1604 Tantzlett; Mejer 1649 Tandtzleth; Danckw 1652 Tandzleth; DAtl, VSK Tandslet; Schröder 1837 Tandslet, Ober- und Nieder-Tandslet; Gst 1857—58, Trap[1], TGst Tandslet; Nik. Andersen [ˈ*tɔ·ŋslæt*]; Gst Tandslet; Trap[4] Tandslet, Over- og Neder-Tandslet. — Efterleddet er Subst. Slette, se Indl., muligvis i Betydn. „Rydning". Udtaleformen og Formen fra 1183 viser, at Forleddet er et glda. Tandæ-. Det maa sammenstilles med no. Gaardnavne som Tande (flere Gange; 1358 a Tandum), Tandsæteren, Tandstølen, Tandlaa, Tandan (se NG III p. 26, IV 1. p. 24, 145, 174, XI p. 297, XII p. 23 og XIV p. 182), med det oftere forekommende no. Elvenavn Tandaaen (NE p. 263 f.), med de svenske Sognenavne Tånnö (1300 Tanda) og Tannåker (Slutn. af Middelald. Tandaaker), med det sv. Gaardnavn Tannamåla (1539 Tandemola) og med de sv. Sø- og Aanavne Tansjön (med Gaardnavnet Tånneryd) og Tanda, som ifl. OGB II p. 139 „sannol. varit det äldsta namnet på (nedre loppet av) Delsjöbäcken" (se Axel Eile i Sydsv. ortnamnsällsk. årsskr. 1925 p. 17 f., OGB II p. 139, Ödeen, Studier i Smålands bebyggelsehistoria p. 266 f., og NoB 1935 p. 32). Sikre danske Paralleller kendes ikke; det er dog muligt, at Gaardnavnene Tandskov i Serup S., Hids H., 1811 (udt. [*taŋsgas*], 1468 (ÆDA) Tanttschouff) og Tandholm i Borum S., Framlev H., 2095, (udt. [*taŋhål'm*]) hører herhen. Navnene maa hænge sammen med det til Stammen i Verb. tænde hørende Subst. glda. tandæ, nyda. Tande „den forkullede Del af Lysevæge", sv. Dial. tande, tanne „fackla av tjärved", „bloss". Nogle af de svenske Navne er af Axel Eile (l. c.) med Tilslutning fra Ödeen (l. c.) og Hj. Lindroth (OGB II p. 139) tolket af det anførte sv. Dialektord som „beteckningar på orter, där man använde bloss til ett eller annat ändamål", idet han formoder, at det drejer sig om „jakt vid bloss eller fiske vid bloss". Da i al Fald en Del af de herhenhørende Navne enten er Aanavne eller Navne paa Steder, der ligger i Nærh. af Aaer, er det dog rimeligere med Janzén i NoB 1935 p. 31 f. at opfatte Tand- som en Aanavnestamme, der maaske hører sammen med det no. Elvenavn *Tǿndr, Gen. Tandrar (NE p. 264, NG III p. 200; jfr. dog NG X p. 307 og Rygh Personn. p. 245), og som staar i Aflydsforhold til Aanavnestammerne Tundr- (NE p. 278, NoB 1928 p. 172, 1935 p. 31 f.; jfr. ogsaa Købstadnavnet Tønder, 3092) og Tindr- (i glsv. Tindrobæk, NoB 1935 p. 32). Ogsaa her kunde Tandæ være et Aanavn, da Bymarken støder op til Vibækken, og da dette Navn sandsynligvis ikke er særlig gammelt (jfr. under Vibæk i Vibøge, Lysabild S., 3252). Sandsynligst er det imidlertid, at Forleddets oprindelige Betydning i dette og maaske ogsaa i nogle af de sv. og no. Navne er „Areal ryddet ved Brænding"

eller „Svedjeland", saaledes at det er parallelt med de talrige sv. og no. Navne, der er sammensatte med Brenna-, Swith- o. lign. (se f. Eks. NG Indl. p. 45, 49 og 80 f., Falkman p. 33 f., SOÄ I. 2. p. 41 og 54), og med danske Navne som det oftere forekommende Landsbynavn Svinninge (Sognebyen i Tuse H. skrives $^{29}/_{9}$ 1388 Swethningæ); en direkte Parallel er i saa Fald Landsbynavnet Bränneslätt i Ö. Karup S., Hallands län; jfr. Kr. Hald i DF III p. 70 ff.; se ogsaa under Landsbynavnet Svejlund i Hellevad S., 3202, og under Naturnavnet Fælde i Klovtoft, samme S. De ndfr. anførte Sammensætninger Tandselle, Tandsgaarde, Tandshede osv. er, skønt Tandsgaarde nævnes saa tidligt som 1494, sandsynligvis at opfatte som Ellipser for Tandslet Elle, Tandslet Gaarde osv. Paa tilsvarende Maade maa Navnene Tands Sogn og Tands Kirke forklares.

Bjørnemosegaard, [*bjön·m0s*]. Gd. Oldekop Björnmose; Gst Bjørnemose Gd.; Trap[4] Bjørnemosegd. — Naturnavnet Bjørnemose i Tandslet.

Busk, Gd. Gst Busk; I 1924 I ó Busk.

Damsgaard, Gd. VSK Damsgd. — Dam, se Indl.

Dyrehave, Hse [*ɛ ˈdy·haːs·*]. TM, I 1924 Dyrhave. — Ved en lille Skov Syd for Ertebjærg. Naturnavnet Dyrehave i Ertebjærg.

Døbbelgaard, Gd [*dǫfəlˈgå.ə*]. VSK Dyffelgd.; Oldekop Döffelgaard; Gst Døffelgaard; Trap[4] Dybbølgd. — „Før Udskiftningen laa Gaarden i en Sænkning i Tandslet By" (I 1924). Forleddet er Subst. Døbbel, om hvilket se Indl.

Egeskovgaard, Gd. Trap[4] Egeskovgd. — Naturnavnet Egeskov i Lebøl.

Elholm, Store-, Gd [*sdu· ˈˈæɫhɔlm*]. VSK Elholm; Schröder 1837 Ellholm; ChrK III 83 Store Elholm; Gst 1857—58, Trap[1] Elleholm; Oldekop Groß-Ellholm; TGst Ellholm; Nik. Andersen [*ˈælˈhɔlm*]; Gst St Elholm; Trap[4] St.-Elholm; Postadr 1936 St. Elholm.

Ellegaard. Trap[4] Elgd.; I 1924 Elgaard. — Gd ved Ertebjærg.

Ellegaard [*ˈæləgɔ*]. Gst, I 1924 Ellegaard; Trap[4] Ellegd. — Gd ved Tandslet.

Elleled, Hs. Vide 1794 Ellei; Schröder 1837 eine Kathe wird Elley genannt. — Naturnavnet Elleled i Ertebjærg.

Enggaard, Gd. Gst Enggaard.

Engholm. Trap[4], Guide 1933 Engholm. — Hs i Lebøl.

Ensomhed, Hs. I 1923, I 1924, Gst Ensomhed.

Ertebjærg, Lb [*ˈædbjɛrə, ˈɛ·ɒdbjɛrə*]. $^{20}/_{8}$ 1454 (RegChr I), Sk 1483 Ertberge; Sk 1486 Erberg(?); Sk 1533 Ertberig; Jb 1535 Ertberrigk, Ertbarge; Reg 1604 Erdttberge, Erberch; Mejer 1649, Danckw 1652 Erdbierg; VSK Ertebierg Gaarde og Huuse; Schröder 1837 Erdbjerg; Gst 1857—58, Trap[1] Ertebjerg; TGst Erteberg; Gst, Trap[4] Ertebjærg. — Plantenavnet Ært; jfr. Naturnavnene Ærteland og Ærtemose ndfr. i Ertebjærg.

Ertebjærggaard, Gd. Trap[4] Ertebjærggd.; I 1924 Ertebjerggaard. — Se Ertebjærg ovfr.

Ertebjærgroj, Hs [*ædbjɛrəˈrö̜j*]. Gst Ertebjærgryde; Trap[4] Ertebjærgryd; I 1924 Ertebjergroj. — Naturnavnet Ertebjærg Roj i Ertebjærg.

Ertebjærgskov, Gde og Hse [*ædbjɛrəˈsgɔə*]. Reg 1604 Erdtberch Holdt; Gst 1857—58, Trap[1] Ertebjergskov; TGst Ertebergholz; Gst, Trap[4] Ertebjærgskov. — Se under Ertebjærg ovfr.

Favrholm, Gd og Hse [*ˈfɔəshɔlm, ˈfɔəhɔlm*]. Vide 1794 Fauersholms led, Fauerholm; Schröder 1837 Faurholm; Gst 1857—58, Trap[1] Favrholm; TM Fauerholmhuse; TGst Fauerholm; Gst, Faverholm, Faverholm Gd.; Trap[4] Faverholm. — Adj. fager „smuk".

Holballe, Gde og Hse [*ˈh0·bałə*]. Kirkebog 1591 (ChrK V 212) Holeballe; VSK Hoelballe; Schröder 1837 Hohlballig; Gst 1857—58, Trap[1] Holballe; Oldekop Hoballe; TGst Holballe; Nik. Andersen [*ˈho·lbałə*]; Gst, Trap[4] Holballe. — Formodentlig Subst. glda. hol „Hulhed, Hul".

Jestrup, Lb [*ˈˈjɛsdʀ0p, ˈɒə ˈˈjɛsdʀ0p, ˈnæ· ˈˈjɛsdʀ0p*]. $^{5}/_{1}$ 1423 (Kejserproc. 1424) Josterpesowe; s. Dok. (Voss) Jastorpsow; Sk 1483 Jesstorpp; Sk 1486 Jestorppe; Sk 1533 Jestorp; Jb 1535 Jestorpp; Reg 1604 Jestrup; Mejer

1649, Danckw 1652 Iesterup; VSK Jestrup Gde og Huuse; Schröder 1837 Jestrup; Gst 1857—58 Neder-, Over Jestrup; Trap[1] Neder-, Over-Jestrup; TGst Ndr.-, Ober- Jestrup; Gst Neder-, Over Jestrup; Trap[4] Jestrup, O.- og N.-Jestrup. — Muligvis af et Mandsn. (Tiln.) glda. *Hiasi, oldn. Hiasi (Lind Bin. Sp. 146 m. Henvisn.); andre Muligheder er Mandsn. Jes, Jesse (af Johannes), der forekommer i Sønderjylland allerede i Middelalderen, og Subst. Jarl (evt. brugt som Mandsn.) med tidligt Svind af l i Konsonantgruppen og derefter Bortfald af r foran s. I sidstnævnte Tilf. er Navnet en Parallel til Landsbynavnet Jelstrup i Havbro S., Aars H., 1569.

Jestrupgaard, Gd [*jɛsdʀ0b|g0.v*]. Vide 1794 Jestrup Gaard; Schröder 1837 Jestrupgaard; Gst 1857—58 Jestrup Gd.; Trap[1], Oldekop Jestrupgaard; Gst Jestrup Gd; Trap[4] Jestrupgd. — Se Jestrup ovfr.

Jestrup, Neder-. Se under Jestrup ovfr.

Jestrup, Over-. Se under Jestrup ovfr.

Koldingbro [*k0l̥əŋ|bʀu.ə*]. Vide 1794 Collenbroe; I 1912 Koldingbro. — Nu nedrevet Hs ved Svensmølle.

Lebøl, Lb [*lɛfəl̥*]. $^{5}/_{1}$ 1423 (Kejserproc. 1424) Lebuld; s. Dok. (Voss), Sk 1483, Sk 1486, Sk 1533 Lebul; Jb 1535 Lebul, Lebwll, Lebell; Reg 1604 Lebull; Mejer 1649 Leebull; Danckw 1652 Leebeck; VSK Lebel; Schröder 1837 Leebüll; Gst 1857—58, Trap[1] Lebøl; TGst Lebüll; Gst, Trap[4] Lebøl. — Forleddet kan være et Mandsn. glda. *Lēvi, oldn. Leifi (som Navn paa en Søkonge), nyisl. Leifi (ifl. Bløndal, Isl. Ordb. Kortnavn til Ísleifur, Þorleifur o. lign.), der maa forudsættes som Forled i det oftere forekommende Stedn. Leivastadir, se LindDopn. Sp. 733, RyghPersonn p. 173; i Sverige indgaar det sandsynligvis i Stedn. Lewamala, se Lundgren-Brate p. 165, og i Danmark i Landsbynavnet Levetofte, Øde-Førslev S., Ringsted H., 406 ($^{31}/_{1}$ 1415 Leuætoftæ).

Lebølgaard, Gde og Hse [*lɛfəl̥|g0.v*]. Sk 1543 Lebel garde; VSK Lebelgd.; Schröder 1837 Leebüllgaard; Gst 1857—58 Lebøl Gaard; Trap[1] Lebølgaard; TGst Lebüllgaard; Gst Lebølgaard; Trap[4] Lebølgd.

Lebøl Løkke, Gde og Hse [*lɛfəl̥ˈly.k, lɛfəl̥ˈlygə*]. VSK Lebellykke; Schröder 1837 Leebüllykke; Gst 1857—58, Trap[1] Lebølløkke; TGst Lebüllycke; Gst, Trap[4] Lebølløkke.

Lebøl Mølle. Gst 1857—58 Lebøl Ml.; Trap[1] Lebøl Vindmølle; Nik. Andersen [*lefəl|gå·əs ˈmøl*].

Lindegaard, Gd [*ˈlinəgɔ*]. Trap[4] Lindegd.

Lundsgaard, Gd. Trap[4] Lundsgd.

Lærkerede [ˈ*lɛʀəg ˈʀi·ə*]. TM Lerkereden; I 1912 Lærkereden; I 1924 Lærkerede. — Nu nedrevet Hs ved Jestrup.

Meklenborg, Gd [ˈ*mægləˌnˌb0ʀə, ˈmægəlnˌˌb0ʀə*]. Schröder 1837, Oldekop Mecklenburg; Gst, Trap[4], I 1924 Meklenborg. — Ifl. Opt. 1936 efter en Ejer, der hed Meklenborg.

Myrbjærg, Hs. I 1923 Mybjerre (Myrebjerg). — Naturnavnet Myrbjærg i Ertebjærg.

Pilegaard, Gd. Gst Pilegaard.

Pilemose Slot. I 1924 Pilmosslot. — Ifl. I 1924 Navn paa et Hus, der ligger mellem de to Gaarde Pilene og Tandsmose.

Pilene, Hse [*ɛ ˈpi·l̥*]. VSK Piilen; Schröder 1837 Piil; Gst 1857—58, Trap[1] Pilene; Oldekop Pielen; Gst, Trap[4] Pilene; I 1924 I é Pi·l.

Pæleværk, Hse [ˈ*pɛ·l̥væ.g*]. Schröder 1837 Pahlwerk; Gst 1857—58, Trap[1] Pæleværk; TGst Pahlwerk, Päelverk; Oldekop Telverts; Gst, Trap[4] Pæleværk. — Huse nær ved det Sted, hvor Vejen til Gammelgaard passerer „den dybe Pulverbæk, hvorover en Pælebro el. Dæmning er bleven anlagt" (ChrK VII p. 64). Af Subst. Pæleværk, der ifl. ODS bruges om „tømmerværk, bestaaende af nedrammede pæle . . ., der anvendes som fundament for en bygning, som beskyttelse, indhegning . . . olgn.", her aabenbart om Bro bygget paa nedrammede Pæle. Stedet nævnes (men næppe som Husnavn) i Stiftsbog 1690: vdimod Pelverket.

Raaglandsgaard, Gd. VSK Roglandsgd; I 1924 Raaglandsgaard. — Efter Naturnavnet Raagland i Tandslet.

Randsbjærg, Gd. Gst 1857—58 Ransbjerg; Trap[1] Randsbjerg; Kok II Rådsbjerg; Nik. Andersen [*ʀɔŋsˈbjæʀə*]; Oldekop Randsberg; Gst Randsbjærg; Trap[4] Randbjærg. — Naturnavnet Randsbjærg i Ertebjærg.

Rygaard [ˈ*ʀygɔ*]. — Gd ved Tandsryde ndfr. Forleddet er Ryde, se Indl.

Skelbækgaard. Trap[4] Skelbækgd.; Postadr 1936 Skelbæk Gd. — Maaske Naturnavnet Skelbæk i Tandslet.

Skelbæk Mejeri. I 1924 Skelbæk Mejeri. — I Neder-Tandslet. Af Naturnavnet Skelbæk i Tandslet.

Sned. I 1924 Enkelte Bosteder i Tandslet, hvor der nu ikke er Skov, kaldes ogsaa Snej. — Naturnavnet Sned i Tandslet.

Stensgaard, Gd [*sdæns*ˈ*g0.v*]. [11]/[7] el. [18]/[7] 1494 Stensgardt; Udat (ca. 1500 ÆDA V 15) Stensgarde, Stengarde; Schröder 1837 Steensgaard; Gst 1857—58 Stensgd.; Trap[1], TGst Steensgaard; Gst, I 1924 Stensgaard; Trap[4] Stensgd. — Paa Gaardens Marker er der ifl. I 1924 mange Sten. Snarest dog Mandsn. glda. Stēn.

Svensmølle, Ml [*svænəsˈˈmœl·*]. Jb 1535 Swensmole; Mejer 1649 Swensmöll; Danckw 1652 Schwensmühl; Jb 1722 Schwens Waßer-Mühle; VSK Svens Mølle; Schröder 1837 Schwensmühle; Gst 1857—58 Svensml.; Trap[1] Svens Vandmøller; Oldekop Svensmühle; TGst Schwens M.; Nik. Andersen [ˈ*svönsˈˈmøl*]; Gst Svensmølle; Trap[4] Svensml. — Mandsn. glda. Swēn.

Tandselle, Gde og Hse [*tɔŋsˈˈæl·*]. Jb 1705 Tans Elle; Vide 1794 Tandselle, Tands Elle; Schröder 1837, Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Gst, Trap[4] Tandselle. — „Diese zerstreut liegenden Stellen haben ihren Namen von einer vormaligen Ellernhölzung erhalten, deren Einfriedigung noch vorhanden ist" (Schröder). Se iøvrigt under Tandslet ovfr.

Tandsgaarde, Gde og Hse [*tɔŋsˈg0.v*]. [11]/[7] el. [18]/[7] 1494 Tansgardt; [3]/[1] 1576 (ChrK VII 7) Tantzgard; Mejer o. 1637 Tansgart; VSK, Gst 1857—58 Tandsgd.; Schröder 1837, Trap[1], TGst, Gst Tandsgaard; Trap[4] Tandsgde. — Se under Tandslet ovfr.

Tandshede, Gde [*ɛ* ˈ*hi·ə*]. Danckw 1652 Tandzleth-Heide; Schröder 1837 Tandsheide; Gst 1857—58, Trap[1], TGst Tandshede; Nik. Andersen [*tɔŋsˈˈhe·* og *e* ˈ*he·*]; Gst, Trap[4] Tandshede. — Se under Tandslet ovfr.

Tandsholm, Hse [*ɛ* ˈ*hɔl·m, tɔŋsˈˈhɔl·m*]. Vide 1794, Gst 1857—58, Trap[1], TGst Tandsholm; Nik. Andersen [*tɔŋsˈˈhɔlm*]; Gst, Trap[4] Tandsholm. — Se Tandslet ovfr.

Tandsletgaard, Gd. Trap[4] Tandsletgd.

Tandslet, Neder-, Gde og Hse [ˈ*næ· ˈˈtå·ŋslət*]. Jb 1705 Neder Tanslet; Schröder 1837 Nieder-Tandslet; Gst Neder Tandslet; Trap[4] Neder-Tandslet. — En yngre Bebyggelse; i Analogi hermed kaldes Tandslet i enkelte unge Kilder Over-Tandslet (se under Tandslet ovfr.).

Tandsmose, Gd [*ɛ* ˈ*mu·s, tɔŋsˈˈmu·s*]. Schröder 1837 Moos; Oldekop, Gst, Trap[4] Tandsmose; I 1924 é Mos. — Se Tandslet ovfr.

Tandsryde, Gde og Hse [*ɛ* ˈ*ʀy·, tɔŋsˈˈʀy·*]. Jb 1705 in Rye; Schröder 1837, TGst Rye; Oldekop Tandsrüh; Gst Tandsryde; Trap[4] Tandsryd; I 1924 E Ryd. — Se Tandslet ovfr. Efterleddet er Ryde, se Indl.

Tandsskov, Gd [*ɛ sgɔə, tɔŋˈsgɔə*]. Schröder 1837, Oldekop Tandskov; Gst Tandsskov; Trap[4] Tandskov. — Se Tandslet ovfr.

Tandsvæle, se Væle ndfr.

Torhavn, Hse [ˈ*tu·vhasn*]. Vide 1794 Thohavn, Thohave; Schröder 1837 Thorhavn; Gst 1857—58, Trap[1] Thorshavn; TM Thorhavn, Thorhaven; Oldekop Thorhave; TGst Thorhavn; Nik. Andersen [ˈ*to·əhawn*]; Gst, Trap[4] Torshavn. — To Hse ved Stranden. Kan maaske sammenstilles med Naturnavnet Torkær i Stollig, Løjt S., 3211, der tolkes af Mandsn. glda. Thōri.

Vestergaard, Gd. Trap[4] Vestergd.

Væle [ˈ*vɛ·l*]. Vide 1794 Vehl; Schröder 1837, TM, TGst, Oldekop Wehl; Trap[4], Gst Veel; I 1924 E Vehl; Postadr 1936 Tandsveel. — Gaard ved Vejen fra Tandsryde til Ertebjærg. Da Terrænet omkring Gaarden er lavt, er Navnet sandsynligvis identisk med Subst. Væle „Vadested", se Indl.

B. NATURNAVNE.

Ertebjærg med Favrholm.

Aarkok [ˈsdu·v ˌå·kɔk, ˈliʃ ˈå·ˌkɔk]. TM Aarkok, Over Kok; I 1924 Aarkok eller Aalkok, Aarkok eller Felt. — To Stykker Agerjord; ifl. I 1924 tillige Navn paa „Den røde Laage, hvor Stien gaar fra Duus' Mark ind i Christen Clausens". Subst. sønderjy. Aarkok „urfuglens han" (Feilb. under Urkok), aabenbart et Sammenligningsnavn, oprindelig kun anvendt om den røde Laage.

Barenakke [ˈba·nak]. Vide 1794 Barnak, Barnaks led; TM Barnak; I 1924 Barmark. — Bakke. Adj. bar, formodentlig i Betydn. „uden Skovbevoksning".

Bjærg. TM Bjerget.

Bostedholm [b0sˈhɔlm]. TM, I 1924 Bostedholm. — Umiddelbart Sydvest for Ertebjærg By.

Bredmade. TM Bredmai; I 1924 Bredmaj.

Brændmose [bræŋˈmu·s]. I 1924 Brændmose. — Sandsynligvis Præt. Partcp. af Verbet brænde.

Bukbjærg [ˈb0gbjɛrə]. TM, I 1912 Bokbjerg; I 1924 Bukbjerg. — Dyrenavnet Buk. Se ndfr. under Gybjærg.

Bæk. TM Bekken.

Bøgebjærg [ˈby·ɔbjɛrə]. TM Bögebjerg; I 1924 Bøgebjerg.

Dam [dam]. — Agerjord. Dam, se Indl.

Domæne [d0ˈmæ·nə]. — Tilliggendet til den tidligere prøjsiske Domænegaard i Ertebjærg.

Dyrehave. Vide 1794 en vei til sin Dyrhave. — Jfr. Bebyggelsesnavnet Dyrehave ovfr.

Ellegaard. TM, I 1924 Elgaard. || **Elleled.** TM Ellei; I 1924 Ellej. — Ved Skellet mellem Ertebjærg og Tandslet, Øst for Vejen til Tandselle. || **Elleskov,** lille Skov [ˈælsgɔs].

Ertebjærg Roj [ædbjɛrəˈröj]. Vide 1794 Peter Christensens Roy, hans Iversens Roy; TM Roi; I 1924 Roj.

Favrholms Have. I 1924 Faurholms Have eller Sandtoft. — „Købt fra Gaarden Faurholm" (I 1924).

Feld. TM Feld; I 1924 Aarkok eller Felt. — Formen i I 1924 er næppe nogen Udtaleform, men snarere en tillæmpet Afskrift af Formen i TM, der formodentlig er en Oversættelse af Mark.

Fikke. I 1924 Æ Fik. — Lille Stykke Eng. Sønderjy. Fikke „Lomme".

Fiskerstykke [ɛ ˈfɛsgsdy.k]. TM Fiskestyk, Fiskerstyk; I 1924 Fiskerstyk. — Agerjord nær ved Kysten.

Fløjknap [ˈflöjknap]. TM Flöiknap, Höiknap; I 1924 Fløjknap. — Ifl. I 1924 „Højdepunkt med Flyvesand". Forleddet er snarest Verbet flyve, der paa Als (Kegnæs S.) udtales *flöj·* (Feilb. Tillægsbd.). Efterleddet er Subst. Knap, der undertiden forekommer som Bakkenavn, se under Knap i Stollig, Løjt S., 3211. En anden Mulighed er Subst. Fløjknap „rund knap, der er anbragt øverst paa masten" (ODS), til Fløj „Vimpel i Toppen af Mast"; i saa Fald maa Navnet opfattes som en Vittighed: man kan fastslaa Vindens Retning ved at se paa Flyvesandsbakken.

Fælled [ɛ ˈfɛ·lə, ˈfɛ·lə]. TM Faelled, Felled; I 1924 Fælled, Selled. — Flere Lokaliteter. Fælled, se Indl.

Gammelhave. I 1924 Gammelhav. || **Gammelmade.** TM Gammelmai; I 1924 Gammelmaj.

Gedebjærg. TM Gibjerg; I 1924 Gedbjerg. — Højtliggende Agerjord Vest for Ertebjærg, langt fra Gybjærg ndfr.

Gybjærg [ˈgybjɛrə]. TM Gybjerg; I 1924 Gybjerg. — Bakke, hvor Vejen fra Ertebjærg drejer ind til Gaardene i Ertebjærgskov. Forleddet er maaske Subst. Gyde, der kendes fra Als i Bet. „indkørsel til en gård, sidevej" (Feilb. Tillægsbd.); da dette Ord paa Syd-Als udtales *gju·* (den hos Feilb. anførte Form *gywə* er kun kendt fra Nord-Als), og da Gybjærg ligger ved Siden af

Bukbjærg ovfr., synes det dog mere nærliggende at forklare Forleddet som opstaaet af Dyrenavnet Ged, paa Als udt. *gi·*, ved Runding foran b; i saa Fald maa det vel antages, at Navnet er ældre end Gedebjærg ovfr., som ikke har rundet Vokal.

Haresned [ˈ*ha·snæj*]. TM Harsmai, Haesmai; I 1924 Haresnej. — Lille Skov. Dyrenavnet Hare.

Have. Vide 1794 Have; TM Haven, Hav, Have; I 1924 Hav, Have. || **Havemose** [*ɛ* ˈ*hasm0s*]. TM Havmoos; I 1924 Havmose. — Langt fra Kysten. Have, se Indl.

Hole. TM Hul; I 1924 Æ Hol, Æ Hul. — Kløft. Hole, se Indl.

Holm. Vide 1794 Holm Skifte; TM, I 1924 Holm. — Holm, se Indl.

Høgebjærg. I 1912 Hygebjerg. — Maaske i Jestrup ndfr. Fuglenavnet Høg.

?**Højt til Sæde** [*höjdəˈsɛ·*]. Vide 1794 Höy til Sæde; TM Höi til Saede; I 1924 Højt til Sæde. — Agerjord paa en stejl Skrænt Nordvest for Byen. Adv. højt hedder paa Als *höjt* (Udv. f. Folkemaals Saml.).

Høsted. TM Hösted.

Inderholm. TM Indreholm; I 1924 Indre Holm.

Jakobs Have [ˈ*jɔk0bs* ˈ*has·*].

Kildemade. TM Kjeldmai; I 1924 Kældmaj.

Krogager [ˈ*krå·xaxə*, ˈ*ɔsə* ˈ*krå·xaxə*]. TM Krogager, Neder-, Over Krogager; I 1912 Krogager; I 1924 Krogager, Over Krogager. — Subst. Krog, paa Als og Sundeved udtalt med *å*-Lyd.

Kærager [ˈ*kænaxə*]. TM Over-, Neder Kjaerager; I 1924 Over-, Neder Kærager. — Kær, se Indl.

Lamled [*ɛ* ˈ*la·mlæj*]. — Korsvej. Subst. Lam.

Langhave. TM, I 1924 Langhave. || **Langhøj.** I 1912 Langhøj. — Maaske i Jestrup ndfr. || **Langmade** [ˈ*laŋma.j*]. TM Langmai; I 1924 Langmaj. || **Langtoft** [ˈ*laŋ· ˈtɔst*]. TM Langtoft; I 1924 Langtoft, Lang Toft.

Lillehave [ˈ*lilˈhas·*]. TM Lillehave, Lille Have; I 1924 Lille Have, Lillehave. || **Lillemade.** TM Lille Mai, Lillemai; I 1924 Lille Maj, Lil' Maj. || **Lilletoft.** TM Lilletoft; I 1924 Lille Toft.

Lyngbjærg. (Her?) Vide 1794 Longbierg; TM, I 1924 Lyngbjerg.

Marinuses Bjærg [*maˈni·nɛs ˈbjɛrə*]. TM Marinesbjerg; I 1912 Malinesbjerg; I 1924 Marinesbjerg.

Midthave. TM Mithav; I 1924 Midthav. || **Midtløkke.** TM Mitlykken; I 1924 Midtlykke. || **Midtmark.** TM Mittermark; I 1924 Midtmark.

Mosemade. TM Moosmai; I 1924 Mosmaj.

Myrbjærg [ˈ*my·bjɛrə*]. Vide 1794 Myrbierg; TM Mybjerg; I 1924 My(re)bjerg, Mybjerg, Myrebjerg. — Bakke paa Vejen til Kettingskov i Asserballe S., 3258. Snarest Subst. ænyda. myr „Mose"; efter Maalebordsbladet at dømme er der ved Siden af Vejen et lille Stykke Eng eller Mose. En anden Mulighed er Insektnavnet Myre.

Møllebjærg. Vide 1794 Mölbierg; TM Möllbjerg; I 1924 Mølbjerg.

Nederhave. TM Nedrehave, Nederhave; I 1924 Nederhave, Neder Hav. || **Nederløkke.** TM, I 1924 Nederlykke.

Nørrehave [*ɛ* ˈ*nöhas·*, ˈ*nöˈhas·*]. TM Nörrehave, Nörhave, Norderhave, Nordrehave; I 1924 Nørrehave. || **Nørremark.** Vide 1794 Nör Marken. || **Nørreskov** [ˈ*nösgɔs*, ˈ*nöˌsgɔs*]. TM Nörskov; I 1924 Nørskov. || **Nørretoft** [ˈ*nötɔst*, ˈ*nöˈtɔst*]. Vide 1794 den Nörre Toft; TM Nordretoft, Nordertoft; I 1924 Nørretoft, Nørre Toft.

Overgaard. TM Overgaard. || **Overhave.** TM Overhave; I 1924 Overhave, Over Hav.

Paradis. TM, I 1924 Paradis. — Lille Stykke Agerjord paa Skraaningen fra Tandslet-Vejen ned mod Vestereng og Gammelmade.

Per Olsens Have [*pæ ˈu·lsəns* ˈ*has·*]. I 1924 Pæ Olsens Hav. — „Her har tidligere været et Kaadnersted" (Opt. 1936).

Præstesned. Stiftsbog 1690 Præstesneiet.

Randsbjærg [*rɔnsˈbjɛrə*, *raŋsˈbjɛrə*]. Vide I794 Rondsbierg; TM Randsbjerg; I 1912 Randsbjærg; I 1924 Randsbjerg. — Bakkedrag, der mod

Nord og Øst falder temmelig stejlt ned mod Pulverbækken. Forleddet er antagelig Subst. glda. rand, f. „Rand" med yngre Gen. paa -s.

Reshøj [ˈʀɛ·shöj]. Vide 1794 Reshöy; TM Reeshoi; I 1912, I 1924 Reshøj. — Bakke. Se under Rejshøj i Spandet S., 3083.

Rugløkker [ˈiŋə ˈʀɔslygə, ˈØʀə ˈʀɔslygə].

Runddøbbel. TM Rundöffel; I 1912 Ruundøffel, Rundøffel; I 1924 Rundøffel.

Rævegrøft. Vide 1794 Rövgrift; TM Over Rävgröft, Neder Raevgröft; I 1924 Rævgrøft. — Se under Rævegrøft i Tandslet ndfr. || **Ræveløkke.** TM Indre Raevlykke. || **Rævemark.** TM Raevmark; I 1924 Rævmark. || **Rævemose.** I 1924 Rævmose.

Sandtoft. I 1924 Faurholms Have eller Sandtoft.

Selholm [ˈsælhɔlm]. TM, I 1924 Selholm. — Formodentlig Plantenavnet Selje „Pil".

Skov [ɛ sgɔs]. TM Skov, Skoven; I 1924 E' Skov, Skoven, Skov. — Agerjord ved Bebyggelsen Ertebjærgskov. || **Skovbjærg** [ˈsgɔsbjɛʀə]. TM Skovbjerg; I 1912 Skovbjærg; I 1924 Skovbjerg. — Agerjord.

Skratmose. I 1912 Skratmose. — Maaske i Jestrup ndfr. Se under Skratmose i Sønderborg Kbst., 3233.

Smalhave. TM, I 1924 Smalhave.

Smedietoft. TM Smedietoft; I 1924 Smirretoft.

Sned [snæj]. Vide 1794 Sned, Snein; TM Snei. — Agerjord. Sned, se Indl.

Stenhøj [ɛ ˈsdænhöj]. Vide 1873 Stenhøi; Gst Stenhøj. — Nu sløjfet Langdysse. || **Stenkobbel.** TM Steenkobbel; I 1924 Stenkobbel.

Storebjærg [ɛ ˈsdu·ʊ ˈbjɛʀə]. TM, I 1924 Store Bjerg. || **Storehave** [ɛ ˈsdu·ʊ ˈʰhas·]. TM Store Have, Storehave; I 1924 Store Have, Store Hav, Storehave. || **Storemade.** TM Stormai, Store Mai, Storemai; I 1924 Store Maj.

Svendsholt [ˈsvænsh0ld]. Vide 1794 Svensholt; TM Svendsholt; I 1924 Svensholt. || **Svendstoft.** TM Svendstoft. — Mandsn. Svend.

Sønderhave [ɛ ˈsyŋəhas·, ˈsyŋəˈʰhas·]. TM Sönderhave, Söndrehave; I 1924 Sønderhave. || **Søndermark.** I 1924 Søndermark. || **Søndertoft** [ɛ ˈsyŋə ˈtɔst]. TM Söndertoft; I 1924 Søndertoft, Sønder Toft.

Tadderager [ˈtaʀəˌaxə]. I 1924 Tarreager. || **Tadderhave.** TM Tarrehave. — Plantenavnet sønderjy. Tadder „Boghvede".

Tidseltoft [ˈtisəltɔst]. TM Tidseltoft, Lille Tidseltoft; I 1924 Tidseltoft, Lille-, Store Tidseltoft.

Toftbjærg [ˈtɔsdbjɛʀə]. || **Toftmose** [ˈtɔsdm0s].

Tomasholm. Stiftsbog 1690 Tommeßholm.

Topmade [ˈtɔbmaj]. TM Topmai; I 1924 Topmaj. — Eng.

Tudam [ˈtudam]. Vide 1794 Tuudam, TM Tuddam; I 1912 Tudam; I 1924 Todam. — Mark med Mose. Forleddet kan være Subst. Tue, et Plantenavn *Tude, jfr. Jenssen-Tusch p. 21 f. og 284, Subst. Tud, der paa Sundeved kan betyde „Drænsrør" (se Feilb.), og endelig Verbet to „vaske", der paa Als hedder *tu·* (Udv. f. Folkemaals Saml.).

Tørvehave [ˈʰtɔʀəˌˈʰhas·]. TM Torvehave; I 1924 Torrehave.

Uderholm [ˈʰØʀə ˈhɔlm]. — Komparativen jy. udre „ydre".

Vad [vaj]. Vide 1794 Vayi; I 1934 Vaj. — Ved Vejen til Kettingskov i Asserballe S., 3258. Vad, se Indl.

Vesterager [væsdəˈɑ·xə]. TM, I 1912 Vesterager; I 1924 Vester Ager. || **Vestereng.** TM Westereeng; I 1912, I 1924 Vestereng. || **Vesterhave** [ˈʰvæsdə ˈʰhas·]. TM Westerhave; I 1924 Vesterhave. || **Vestermark** [ˈvæsdəmɑ·ig]. TM Westermark; I 1924 Vestermark.

Vælebjærg [ˈvɛ·lbjɛʀə]. TM Wehlbjerg; I 1924 Vehlbjerg. — Ved Gaarden Væle, se under Bebyggelsesnavne.

Ærteland [ˈɛ·ɒdlɔŋ]. TM Erteland; I 1924 Ærteland. || **Ærtemose** [ˈɛ·ɒm0s]. TM Ertmoos, Etsmoos, Elsmoos; I 1923, I 1924 Ærtmos. — Staar ikke i topografisk Forbindelse med Ærteland ovfr. Udtaleformen er i Optegnelsen betegnet som usikker og er vel Fejl for ˈɛ·ɒdm0s. Forleddet er Plantenavnet Ært.

Østerhave [ˈˀösdə ˈˀhaə·]. TM Österhave, Øster haver, Östrehaver; I 1924 Østerhave. || **Østermade.** I 1924 Østermaj. || **Østermark.** TM Ostermark; I 1924 Østermark. || **Østertoft.** TM Ostretoft; I 1924 Østertoft.

Jestrup med Jestrupgaard.

Andkær [ˈɔŋkjæ]. TM Andkjaer; I 1924 Andkær.

Bartoft. TM Bartofte; I 1924 Bartovt. — Adj. bar.

Bisholt [*lil ˈbɛsh0ld, ˈsdu·ɒ ˈbɛsh0ld*]. TM Store-, Lille Bisholdt, Store-, Lille Lisholdt; I 1924 Lille-, Store Bisholt. — Agerjord. Jfr. Bisdam i Felsted, Felsted S., 3224.

Bjørnemose [ˈ*bjönm0s*]. TM Björnemoose, Mitbjörnemose; I 1924 Bjørnemose. — Støder op til Bjørnemose i Tandslet.

Bredskifte [ˈ*bɛi·sgyst, ˈvæsdəˌbɛi·sgyst*]. TM Bredskifte, Westerbredskifte; I 1924 Bredskifte, Vesterbredskifte.

Bulbro. (Her?) Vide 1794 Mays Bohlbroe; I 1912 Bolbro. — Nu Stenkiste. Se under Bulbro i Lysabild, Lysabild S., 3252.

Elsager [*æ̀lsaɛə*]. TM, I 1924 Elsager. — Gen. af Trænavnet El.

Eskebjærg. TM Sönder Eskebjerg, Sönder Ertebjerg; I 1912 Eskebjærg; I 1924 Nørre-, Sønder Æskebjerg, Æskebjerg. — Trænavnet Esk „Ask".

Finne. TM Fenn; I 1924 E Fin. — Uregelmæssigt Stykke Agerjord. Se under Finne i Tandslet ndfr.

Gammelhave. TM, I 1924 Gammelhave.

Graffehøj [*gʀafəˈhöj*]. TM Gravhöi; I 1924 Gravhøj.

Gramstoft. TM, I 1924 Gramstoft. — Af et Slægtsn. Gram.

Have [ɛ ˈ*haə·*]. TM Haven, Have; I 1924 Haven. — Have, se Indl.

Holm. Dok 1771 Holm. — Holm, se Indl.

Højholm. TM Hoiholm; I 1924 Højholm. — Adj. høj. || **Højsager** [*höjsaɛə*]. TM Höisager; I 1924 Højsager. — Her var ifl. I 1924 før to Gravhøje. Gen. af Subst. Høj. || **Højstykke.** TM Höystyk; I 1924 Højstykke. — Formodentlig Adj. høj. || **Højtoft** [*höj·ˈtɔst, ˈnæ· höjˌtɔst*]. TM Höitoft; I 1924 Over-, Neder Højtoft. — Ved Joshøj ndfr., derfor snarest Subst. Høj.

Inderstykke. TM Indrestyk; I 1924 Inderstyk.

Jensessned. Stiftsbog 1690 Bag Jenßeß snei.

Jestrup Holme. Stiftsbog 1690 I Jestrupholme. || **Jestrup Sned,** Skov [*jɛsdʀ0bˈsnæj*]. TM Jestrupsnei; I 1912 Jestrup-Sned, Jestrup Snedsvandløb; I 1924 Jestrupsnej. — Landsbynavnet Jestrup.

Joshøj [*j0shöj, ˈsdu·ɒ ˌjǫshöj, ˈlil ˌjǫshöj*]. TM Nörrejorshöi, Lillejorshöi, Storejorshöi; I 1924 Lille-, Store-, Nørre-, Lang Jordshøj. — Høj Bakke Nord for Over-Jestrup. Forleddet er maaske, som hyppigt i Navne paa -høj, et Personn. Som en Mulighed kan nævnes det under N.-Hjarup i Ø.-Løgum S., 3204, anførte Mandsn. glda. *Hior, oldn. Hjǫrr, Gen. Hjǫrs.

Katshul [*kadəsˈhɔl*]. — Lille Stykke Eng.

Kobbelgaard, Agerskifter [ˈ*kɔfəlgɔ, ˈösdə ˈˀkɔfəlgɔ, ˈvæsdə ˈˀkɔfəlgɔ*]. TM Öster-, Westerkobbelgaard; I 1924 Øster-, Vester Koffelgaard, Koffelgaard. || **Kobbelhave.** TM, I 1924 Kobbelhave. — Kobbel, se Indl.

Koholt [*kuh0ld, k0h0ld*]. Stiftsbog 1690 Koeholt; TM, I 1924 Koholt. — Agerjord ved Skoven Jestrup Sned.

Langstykke. TM, I 1924 Langstyk.

Lerager [*læ·ʀaɛə*]. TM Lärager, Lorager; I 1924 Lærager. — Subst. Ler; ifl. Opt. 1936 er Undergrunden leret.

Lillebjærg. TM Lillbjerg; I 1924 Lille Bjerg. || **Lillemade** [ɛ ˈ*lilmɑ.j*]. || **Lilleskov.** TM Lille Skov.

Løkke. TM Lykke. — Løkke, se Indl.

Møllebjærg [ˈ*mǫlbjɛɛə*]. TM Möllebjerg; I 1924 Mølbjerg.

Nederløkke [ˈ*næ·ˈˀly.k*]. TM, I 1924 Nederlykke.

Nørreholm. Dok 1771 Nörholm. || **Nørremark.** Dok 1771 Nor Marck. || **Nørresned,** Agerjord [ˈ*nö· ˈsnæj*]. TM Nörresnei; I 1924 Nørresnej. || **Nørretoft** [ˈ*nö ˈtɔst*]. TM Nörretoft; I 1924 Nørretoft.

Overløkke [ˈɔɛə ˈˀly.k]. I 1924 Overlykke.

Pandekagesbjærg. I 1924 Pandkagsbjerg. — Lille stejl Bakke.

Peberholm [ˈpɛfəhɔl̥m]. TM, I 1924 Peberholm. — Se Peberryde i Lysabild, Lysabild S., 3252.

Peder Nikolajsens Hjørne [ˈklɔi̯səns ˈˈjön·]. TM Nicolaisens Hjörne; I 1924 Pæ Clojsen Hjøn. — Trekantet Jordstykke.

Povlsdele [pɔsl̥sˈˈdi·l̥]. TM Prulsdeel, Poulsdeel; I 1924 Povlsdel.

Pulverbæk [ˈp0l̥fəbæk]. Gst 1857—58, ChrK VII 64, Trap[1] Pulverbæk; TGst Pulverbach; I 1924 Pulverbækken; Gst, Trap[4] Pulverbæk. — Subst. sønderjy. Pulver „Krudt". Samme Navn findes i Flensborg Kbst. (K 1779 Pulver beck). Maaske Omtydning af et opr. *Pæleværk Bæk.

Pæleværksvandløb. I 1912 Pælværksvandløb. — Andet Navn paa Pulverbæk. Efter Bebyggelsesnavnet Pæleværk.

Sandager [ˈsɔŋ̥axə]. TM, I 1912, I 1924 Sandager.

Skaffesæd [sgafəˈsɛ.]. TM Skafssaeg, Skafssang; I 1924 Skafsæd. — Agerjord. Navnet synes at være en Forbindelse (Imperativ eller) Infinitiv + Objekt „Skaffe Sæd" eller „Skaffe æ Sæd (Sæden)" parallelt med Navne som Laasled, Ræktarm o. a.

Skidepold [ɛ ˈsgi·p0l̥]. — Sted i Bjørnemose, hvor der ifl. Opt. 1936 altid var megen Hestegødning.

Skov. TM Skov, Skoven. || **Skovholt, Nørre-.** TM Nörskovholt; I 1924 Nørre Skovholt.

Smørkær [ˈsmökæ, ˈsmö·kæ]. TM Smörkjaer; I 1924 Smørkær. — Se under Smørpyt i Hviding S., 3085, og DS II p. 120 f. Der er ingen topografisk Forbindelse med Smørkær i Tandslet ndfr.

Stegsbjærg. Vide 1794 Stegsbierg; I 1924 Stegsbjerg. || **Stegsmose.** TM Stegsmose; I 1924 Stechsmos. — Høj Agerjord og Lavning ved Siden af hinanden. Gen. af jy. Stege „Stage, Pæl", jfr. Stegholm i Burkal S., 3115, og Stegholt i Brundlund, Aabenraa Kbst., 3191.

Stenborg [ˈsdænb0ʀə]. TM, I 1924 Steenborre. — Bakke ved Jestrupgaard. || **Stenholm.** TM Steenholm; I 1924 Stenholm. || **Stenrebel** [ˈsdændʀɛfəl̥, sdændʀɛfəl̥]. TM Steenrigfeld; I 1924 Stendrøffel, Stenrigfelt.

Svattenbjærg [svadənˈbjɛʀə]. TM Sönder-, Mitter-, Nordre Svatsenbjerg, Svatsenbjerg; I 1912 Sønder og Nørre Svattenbjerg, Svattenbjærgvej; I 1924 Nørre-, Midt-, Sønder Svattenbjerre, Svattenbjerg. — Stort Stykke Agerjord mellem Over- og Neder-Jestrup. Maaske et opr. Sortbjærg (Neutr. af Adj. sort hedder nogle Steder paa Als *svat*, men maaske ikke i Tandslet S.) oversat til det alm. nty. Bakkenavn Swartenbarg. Jfr. Husnavnet Svartenpot i Ø.-Løgum S., 3204.

Svinsmark. Dok 1771 Schwiensmarck. — Støder maaske op til Svinsmark i Vertemine, Asserballe S., 3258.

Syvagre [ˈsysaxə]. TM, I 1924 Syvager. — „7 Agerbredder" (I 1924).

Sønderhave. TM Sönderhave; I 1924 Sønderhav, Sønderhave. || **Søndermark.** Dok 1771 Süder Feld. || **Søndertoft** [ˈsyŋ̥ətɔst]. TM Söndertoft; I 1924 Søndertoft.

Toftmade. TM Toftmai.

Tosholm [ˈtɔshɔl̥m]. TM Talsholm; I 1912 Taalsholm; I 1924 Tosholm, Tosholmsvej. — Ved Vejen til Tandslet, umiddelbart ved Skellet. Som en Mulighed kan anføres Mandsn. glda. Tholf.

?**Tronmade.** TM Tronmai, Trenmai; I 1924 Trònmaj.

Uderstykke. TM Ydrestyk; I 1924 Yderstyk. — Komparativen jy. udre „ydre"; Formen i TM er oversat til Rigsspr., og I 1924 afskrevet efter denne.

Vandstedstykke. Stiftsbog 1690 Ved Vandsteden; TM Wandsestyk; I 1924 Vandstejstyk.

Vesterhave. TM Westerhave; I 1924 Vesterhave. || **Vesterholm** [ˈvæsdəˌhɔl̥m]. TM Westerholm; I 1924 Vesterholm. || **Vestersned.** TM Westersne; I 1912 Vestersned; I 1924 Vestersnej. — Agerjord ved Skoven Jestrup Sned.

Østerhave [ˈösdəˌˈhas·]. TM Österhave; I 1924 Østerhave. || **Østerholm** [ˈösdəˌhɔl̥m]. TM Österholm, Osterholm; I 1924 Østerholm. || **Østerløkke.** TM Österlykke, Osterlykke; I 1924 Østerlykke. || **Østersned.** I 1912 Øster og Vestersned.

Lebøl.

Abildgaard [ˈ*afilgɔ*]. — Abildgaard „Frugthave" (Feilb. fra Als). Samme Areal som Æblehave ndfr.

Baskilde [ˈ*baskil*]. TM Baskild, Barkild, Baskildmai, Barkildmai; I 1912 Baskild, Badskildmaj; I 1924 Baskild, Baskildsmaj. — Agerjord ned mod Vibæk. Forleddet kunde være det Subst. Bast(e), der indgaar i Bastholm, Rejsby S., 3086.

Bislag. TM, I 1924 Bislag. — Se under Bislag i Fjelby, Lysabild S., 3252.

?Bjærg. TM Bjerre, Herre.

Bodum [ˈ*bu·j0m*]. TM Nederbuum, Nederbuun, Overbuum, Overbuun; I 1912 Over-, Nederbuum; I 1923 Bojum, Bujum; I 1924 Over-, Nederbojum. — Agerjord Nordvest for Byen, paa Skellet mod Mintebjærg i Hørup S., 3254. Dat. Plur. af Subst. glda. bōth „Skur, Hytte"; jfr. Landsbynavnet Bodum i Løjt S., 3211.

Bosroj. TM Nörbesroi, Nörbosroi, Störbesroi, Sünderbosroi; I 1912 Synderbosroj; I 1924 Stor-, Sønder Bosroj. — To Stykker Agerjord ved Lebølgaard. Formen Stor- i I 1924 skyldes fejlagtig Afskrift af TM's Form Stör-, der igen er Fejl for Nör-. Forleddet kan være Subst. Bo, Mandsn. Bo eller maaske Subst. Busk.

Bredbæk. TM Bredebeck, Bredebek; I 1912 Bredebæk; I 1924 Bredbæk. — Eng ved Vibækkens nedre Løb.

Brejland. TM Breiland; I 1912 Beiland; I 1924 Brejland. — Jfr. Brejland i Sarup, Lysabild S., 3252.

Bukholm. TM, I 1924 Bokholm. — Dyrenavnet Buk.

Egebjærg [ˈ*lil* ˈ*i·xəbjɛrə*, ˈ*sdu·ɒ* ˈ*i·xəbjɛrə*]. TM Storegebjerre, Lillegebjerre. || **Egeskov.** TM, I 1912, I 1924 Egeskov.

Ellehave. I 1912 Ellehaven.

Fredmark [*ɛˈfræjma·ig*]. TM Overfreimark, Norfreimark, Sünderfreimark; I 1912 Storfreimark; I 1924 Store-, Sønder-, Over Frejmark. — Lige Syd for Lebølgaard. Subst. Fred eller Verbet frede i Bet. „indhegne", jfr. Fredkær i Bylderup S., 3134, og ODS under Fredskov.

Gammeltoft. TM, I 1912, I 1924 Gammeltoft. || Stakket-Gammeltoft. TM Stakegammeltoft; I 1924 Stok Gammeltoft. — To Stykker Agerjord Nord for Byen. Da Stakket-Gammeltoft er kortere end Gammeltoft, er første Led sandsynligvis Adj. stakket „kort". Omtydningen til Stok i I 1924 skyldes Beliggenheden i Nærheden af Stokke ndfr.

Grævlingtoft [ˈ*grøslənˌtɔst*]. TM Grövlingstoft; I 1912 Grøvlingestoft; I 1924 Grævlingstoft.

Have. TM Haven, Hau; I 1924 Haven, Hav. — Have, se Indl.

Hestehave. TM Hesthau; I 1924 Hesthav.

Hudøbbel. TM Hudöffel; I 1912 Heidøffel; I 1924 Hudøffel. — Ved Isdøbbel ndfr.

Høj [*ɛ höj*]. TM Hoi.

Isdøbbel. TM Isdöffel; I 1912, I 1924 Isdøffel. — Formodentlig Subst. Is.

Kalvehave. TM, I 1912, I 1924 Kallehav. || Kalvehaves Eng. I 1924 Kallehavseng. || Kalvehaves Stykke [*kaləhassˈsdy.k*]. || Kalvehavesvej [*kaləhassˈvæj*]. I 1924 Kallehavsvej.

Kirkevejsstykke [*nö ˈkiŋgəvæjsˈsdy·k, syŋə ˈkiŋgəvæjsˈsdy.k*]. TM Kirkeweistück; I 1912 Kirkevejsstykket; I 1924 Kirkevejstyk.

Krogager. TM Kraagager; I 1912 Kragager; I 1924 Krogager. — Subst. Krog, der paa Als og Sundeved udtales med å-Lyd.

Kær. TM Kär, Kür; I 1924 Kær. — Agerjord. Kær, se Indl.

Landevejsstykke. TM Landeweistück; I 1924 Landvejsstyk.

Langstykke [ˈ*laŋsdyk*]. TM Langstück; I 1912, I 1924 Langstyk. || **Langtoft** [ˈ*ɔsə* ˈ*laŋtɔst*, ˈ*næ·* ˈ*laŋtɔst*]. TM Nedrelangtoft, Overlangtoft; I 1924 Neder-, Over Langtoft.

Lebølgaards Bjærg. I 1912 Lebølgaardsbjerg. || **Lebøl Moser.** TM Moser; I 1912 Lebøl-Moser; I 1924 Lebøl Moser. — Bebyggelsesnavnene Lebøl og Lebølgaard.

Lillebjærg. I 1924 Lille Bjerre. || **Lilleelle** [ˈliḷæt, liḷˈˈæt·]. TM Lilell; I 1924 Lil' Del. — Formen Lil' Del er i I 1924 Navn paa samme Areal som Lilleelle i den fonetiske Optegnelse og skyldes derfor antagelig forkert Afskrift af TM. || **Lillehave.** TM Lillhau; I 1924 Lil' Hav, Lilhav, Lillehav. || **Lillestykke.** TM Lillstück; I 1924 Lill' Styk.

Løkkestykke [ɛ ˈlygsdyk]. TM Lükkestück; I 1912 Lykkestykke; I 1924 Lykkestyk. — Løkke, se Indl.

Løskre [ˈlo̤·skʀə]. TM Löskre; I 1912 Bøskre; I 1924 Bøskre, Baskre, skrives ogsaa: Bøskre og Løskre. — Agerjord mellem Lebøl og Lebølgaard. Maaske Ellipse for Løskreløkke el. lign., af Subst. jy. Kre „Hornkvæg" (Feilb. under Kræ), altsaa Indhegning for løsgaaende Kreaturer.

Mekkelmose. TM Mekkelmos, Mekkelmor; I 1912 Mekkelmose; I 1924 Mikkelsmose [Mekkelsmos]. — Ved Gaarden Meklenborg, se under Bebyggelsesnavne; sandsynligvis Elipse for Meklenborg Mose, jfr. Udtalen [ˈmægəłnˌb0ʀə].

Midthave. TM Mitthau. || **Midtstykke.** TM Mitstück; I 1924 Midtstyk.

Moselodder. TM Moser; I 1923 Moselodder.

Møllebjærg. TM Mölbjerre; I 1924 Mølbjerre. || **Møllehole** [mo̤łˈˈhu·ł]. TM Mollhul, Mollhulesmai; I 1912 Mølhul; I 1924 Mølhul, Møhulsmaj. — Støder op til Møllehole i Vibøge, Lysabild S., 3252.

Nederstykke [ˈnæ·sdy.k]. TM Nederstestükke, Nederstücke, Nederstükke, Nederstestück; I 1924 Nederst Styk, Nederstyk.

Nørrehave. TM Nörhau. || **Nørretoft.** TM Nörtoft.

Oldemorsmade [ˈ0ḷm0sˌmaj, ˈ0ḷm0sˌma.j]. TM Olmorsmai; I 1924 Old'morsmaj. — Subst. Oldemoder; I 1924 formoder, at Marken har været overladt til en Aftægtskone.

Pavhøj. TM Pauhoi; I 1924 Pavhøj. — Se under Pavhøj i Vibøge, Lysabild S., 3252.

Røndebæk. TM Röndebek; I 1912 Bøndebæk; I 1924 Røndebæk. — Areal ved Møllehole. Et Subst. *Rønde el. *Rynde, maaske laant fra nty. Rönn, Rünn „Vandrende".

Skøttoft. TM Sküttoft; I 1912 Skeittoft; I 1924 Skejttoft, d. e. Skøjtetoft. — „I Skejttoft var der indtil 1835 et Stemmeværk. Mølleren i Vibæk havde „Afstæmningsret", Ret til paa saa lang Afstand at opdæmme Vibækkens Vand. Derved oversvømmedes et Areal paa 200 Tønder Land. Dog skulde det saakaldte „Skyt" være fjernet til den 25. Marts og gemmes i Tandslet Klokketaarn til næste Aars Brug" (I 1924). Forleddet er sandsynligvis opr. Subst. sønderjy. Skøt „Sluse"; Omtydningen til sønderjy. skejte „løbe paa Skøjter" ligger nær, da det store oversvømmede Areal sikkert har været benyttet til Skøjteløb, men den er rimeligvis fremkaldt ved en Fejllæsning af Formen i TM.

Smedeland. TM Schmeidland, Schneidland; I 1924 Smedeland.

Sned [ɛ snæj]. TM Sneid; I 1924 Snej. — Nu Agerjord, i TM betegnet som „Hölzung".

?**Sovsløkke** [ˈsɔssly.k]. TM Pauslükke, Sauslükke; I 1923 Sovslykke; I 1924 Sovslyk. — Da saavel Udtaleformen som Formerne i I 1923 og I 1924 formodentlig er afhængige af TM, kan Forleddets opr. Form ikke fastslaas med Sikkerhed.

Stennekhøj. TM Sünderstennekhöi, Norstenekhoi, Sünderstemekhoi; I 1912 Storstennekhøj, Synderstennekshøj; I 1924 Stor-, Sønder Stennekhøj. — To Stykker Agerjord ved en Sti. Forleddet kunde være et sammensat Stedn., f. Eks. et *Stennakke.

Stokke [ˈsdɔ.k]. TM, I 1912 Stok; I 1924 Lebøl Stok. — Ved Skellet mod Tandslet, paa begge Sider af Vejen. Se under Stokke i Tandslet.

Storebjærg. I 1924 Store Bjerre. || **Storehave.** TM Storhau; I 1924 Storhav. || **Storemade** [ˈsd0·əmaj]. || **Storestykke.** TM Storstück; I 1924 Storstyk.

Strandmade [ɛ ˈsdʀɔŋma.j]. TM Strandmai; I 1912, I 1924 Strandmaj. — Eng ved Stranden.

Sønderledstykke. TM Sünderledstück. || **Søndermark** [ˈsyŋəˌma.ig].

TM Sündermark; I 1924 Søndermark. || **Sønderstykke** [ɛ ˈsyŋəˌˈsdy.k]. TM Sünderstück, Owersünderstück, Nedersünderstück; I 1924 Sønderstyk, Over-, Neder Sønderstyk.

?Tørveskov. TM Tornskov; I 1912, I 1923 Torreskov; I 1924 Torreskov, Tornskov. — Ifl. I 1923 har Skoven Mosebund.

Udensted [ɛ ˈʁʁənsdæj, ˈ0·nsdæj]. TM, I 1912 Uhnsted; I 1924 Un'stej. — Areal lige Øst for Byen.

Vesterbjærg [ˈvæsdəˌbjɛʁə]. || **Vesterhave.** TM Westerhau; I 1924 Vesterhav. || **Vestermark.** TM Sünderwestermark, Norvestermark, Norrewestermark; I 1924 Søndervestermark, Store Vestermark.

Æblehave. TM Eblehaven; I 1912 Æblehaven; I 1924 Æblehave. — Samme Areal som Abildgaard ovfr.

Østerbjærg [ösdəˈbjɛʁə, ˈösdəˌbjɛʁə]. TM Owerösterbjerre, Nedreösterbjerre, Overösterbjjerre, Nedreösterbjjerre; I 1924 Over-, Neder Østerbjerre. || **Østermark.** TM Sünderöstermark, Nöröstermark; I 1924 Søndøstermark, Store Østermark.

Tandslet.

Aasløkker [ɛ ˈ0·slygə]. TM Aarslykke, Neder Aarslykke; I 1912, I 1924 Aarslykke. — Højtliggende Agerjord. Aas, se Indl.

Abildhave. TM Abildhave, Neder Abildhave; I 1924 Afildhav. || **Abildholm** [ˈɑfilˌhɔlm]. Stiftsbog 1690 Avelhollem; TM, I 1924 Affildholm. — Sønderjy. Abild „Æbletræ".

Aftægtsmark. TM Aftägsmarken, Aftägtsmarken; I 1912, I 1924 Aftægtsmark.

Aghøjsmark. I 1924 Aghøjs Mark. — Andet Navn paa Grønmark ndfr., ifl. I 1924 kaldt saaledes efter en Mand fra Sarup, der bar Tilnavnet Aghøj.

Andkær. Stiftsbog 1690 Andkier; TM Ankjersbjerg; I 1912 Ankersbjærg; I 1924 Andkærs Have. || **Andmose** [ɛ ˈɔŋm0s]. TM Andmos, Andemos; I 1912 Andmose; I 1924 Andmos.

Bag Abildgaarden [bɑx ɜ ˈˈɑfilgɔ]. — Sønderjy. Abildgaard „Frugthave".

Baskilde. TM Barskild, Bauskild; I 1924 Barskild. — Støder op til Baskilde i Lebøl, s. d.

?Basseskær. TM Wester Barkeskjer, Wester Basseskjer, Barkeskjer, Basseskjer; I 1912 Basseskjæ̈r. — Navnets rigtige Form kan ikke fastslaas med Sikkerhed, da Formen i I 1912 formodentlig er afskrevet efter TM.

Bislag [ɛ bislas]. TM Bislag. — Se under Bislag i Fjelby, Lysabild S., 3252.

Bjavermose. Stiftsbog 1690 Biaurmoße. — Støder maaske op til Bjavermose i Nabobyen Mintebjærg, Hørup S., 3254; s. d.

Bjærg. I 1924 E Bjerre.

Bjørnemose [ˈˈsdu·ɒ ˈˈbjönm0s, ˈlil ˈˈbjönm0s]. TM Lille Björnmose; I 1924 Store-, Lille Bjørnemose. — Nu Agerjord ved Skellet mod Jestrup. „Man siger, at her blev den sidste Bjørn paa Als dræbt" (I 1924).

Blankroj. Stiftsbog 1690 Blanch Roe; TM Blankröi; I 1924 Blankroj. — Agerjord, der støder op til Skoven ved Tandsholm. Adj. blank.

Blomestaarn. Trap[4] Blomestaarn. — Ifl. Trap[4] en lav Borgholm omgivet af Grave, i Nærh. af Junkerplads ndfr. Den holstenske Adelslægt Blome har Tilknytning til Als, idet Hans Blome i Slutn. af 16. Aarh. ejede Gammelgaard i Ketting S., 3257 (se Trap[4] IX p. 616).

Borgvejs Have [ɛ ˈb0ʁəvæjsˌhɑs·]. TM Borreweishawe, Borreweishave; I 1912 Borgvejshaven; I 1924 Borgvejshave. — Areal ved Vejen Mommark—Tandslet—Sønderborg. Se under Borgvej i Fjelby, Lysabild S., 3252.

Boten. Stiftsbog 1690 6 smaa styker kaldiß boten.

Braadekuleshave. I 1924 Braadkulshav. — Subst. sønderjy. Braadekule „et hul i jorden, hvor der göres ild på, derover jærnstænger, hvorpå hørren lægges for at törres, inden den brydes" (Feilb. under Brødekule).

Bredeskifter [ˈˈbʁi·ˌˈsgyə.t]. TM Bredskift; I 1924 Brudskifte. — Lille

Eng ved Tandsryde. Formen i I 1924, der er Betegnelse for det samme Areal, kunde skyldes forkert Afskrift af Formen i TM.

Bremholm. Stiftsbog 1690 Bremholm; TM Brendholm, Nordre Brendholm; I 1912 Brændholm; I 1924 Bræmholm, Bagbræmholm. — Støder op til Bremholm i Majbøl, Hørup S., 3254.

Brændbro [*bʀæŋˈbʀu.*]. I 1912 Brændbro; I 1924 Brændtbro [bræn Bro]. — Nu en Stenkiste ved Vejen fra Tandslet til Lebøl. Forleddet er snarest Præt. Part. af Verb. brænde.

Bækmark. TM Bekmark.

Bønneløkke [ˈ*bö·nlygə*]. TM Bönlykke; I 1924 Bønlykke. — Plantenavnet Bønne.

Bønstoft. Stiftsbog 1690 Bønßtofft; TM Neder-, Over Bönstof; I 1912 Bønstoft, Neder Bønstoft; I 1924 Neder-, Over Bønstovt. — Areal mellem Over- og Neder-Tandslet, uden topografisk Forbindelse med Bønneløkke ovfr. Forleddet kan ikke godt, saaledes som foreslaaet af I 1924, være Plur. af Subst. Barn, da r ikke falder bort foran n paa Als. Jfr. Bønsager i Dybbøl, Dybbøl S., 3241.

Dam. TM Dam; I 1924 E' Dam. || **Damholm** [ˈ*damhɔl̥m*]. TM, I 1924 Damholm. || **Damstykke** [*ɛ* ˈ*damsdyk*]. TM, I 1912 Damstykke; I 1924 Damstyk. — Dam, se Indl.

Degneland. TM Degneland.

Domæne [*d0*ˈˈ*mæ·nə*]. — Areal ved Skellet mod Ertebjærg. En prøjsisk Domænegaard fandtes i Ertebjærg.

Duuses Have. TM Duuseshave. — Slægtsnavnet Duus.

?**Dyrmose.** Stiftsbog 1690 Durmoße.

Dønger [*dọ·ŋə*]. (Her?) Notitsbog 1752 (ChrK XII 58) Fordynge; TM Dynke, Dyeke; I 1924 E Dönge („Dyndkær"). — Lavning paa begge Sider af Bækken ved Svensmølle. Paa Grund af Udtalen med langt *ọ·* kan Navnet næppe være Plur. af Subst. Dynge, da der ikke kendes noget Eksempel paa Forlængelse af opr. y foran ng. Heller ikke Tolkningsforsøget i I 1924 (Dyndkær) er sandsynligt. Jfr. Meldynge i Asserballe, Asserballe S., 3258.

Elbuskkrat. TM Elbusk Krat; I 1912, I 1924 Ellebuskkrat. — En Elleskov.

Elholms Del. Stiftsbog 1690 Elholmß Del. || **Elholms Have** [ˈ*æl̥hɔl̥ms·*ˌˈ*has·*]. TM Elkolmshave, Elholmshave; I 1912 Elholmhave; I 1924 Elholms Have. — Slægtsnavnet Elholm.

Elishøj. Stiftsbog 1690 Elißhiøe.

Elleskov [*ɛ* ˈ*æl̥sgɔs*].

Engholm. TM, I 1912, I 1924 Engholm.

Engkeldskilde [ˈˈ*æŋgəs* ˈˈ*kæ·l̥, æŋgəs*ˈˈ*kæ·l̥*]. TM Enkeltskjede; I 1912 Erkelskjæde; I 1924 Enkelskæ'l, Enkelskæl, Enkeltskæl. — Lavtliggende Areal, hvori der ifl. I 1924 findes en Kilde, der holder Vand selv i de tørreste Somre. Forleddet er sandsynligvis opr. et Stednavn Engkilde, som har været brugt først om Kilden, derefter om hele det tilgrænsende Areal; derpaa har man ved at tilføje et tautologisk Kilde dannet et nyt Navn til Betegnelse for selve Kilden, og til Slut har dette helt fortrængt det opr. Navn.

Erikseng. I 1912 Ierkeseng. || **Erikshave** [ˈ*jɛʀigəs*ˌ*has·, jɛʀigəs*ˈˈ*has·*]. I 1924 Eriks Have. || **Eriksmade.** I 1912 Ierkesmaj.

Ertebæk. Mejer 1649 Erdbeck. — Bæk mellem Jestrup og Tandslet. Sandsynligvis en af Mejer selv dannet Ellipse for Erdbierg Beck (Erdbierg er Mejers Form for Landsbynavnet Ertebjærg).

Eskebjærg. I 1912 Eskebjærg. || **Eskemose** [ˈ*æsgəm0s*]. TM Eskemose; I 1924 Eskemos. — Plantenavnet Esk „Ask".

Finne [*ɛ* ˈ*fɛn·*]. I 1924 E Fin. — To ganske smaa Arealer, et ved Gaarden Holballe og et ved en Gaard i Tandslet. Navnet forekommer desuden i Jestrup ovfr., i Nygaard, Kegnæs S., 3251, og i Kettingskov i Asserballe S., 3258; desuden maa Finled og Finløkke i Sottrup, Sottrup S., 3242, muligvis henføres hertil, og maaske ogsaa Finnessøle i Dynt, Broager S., 3245. Paa Grund af den hyppige Forekomst maa det trods Udtalen med *ɛ* formodes, at Navnet er identisk med det i Vestslesvig alm. forekommende Ord Fenne

(se Indl.); paa nederty. Omraade er en tilsvarende Udtale af dette Ord optegnet i Hohn Herred.

Fiselergrav. Stiftsbog 1690 Fißelergrav.

Fiskedam [*ɛ ˈfɛsgdam*]. — Agerjord.

Fjelby Skel. TM Tjelbyskjel; I 1924 Fjelbyskjøb. — Agerjord ved Skellet mod Fjelby. Formen i I 1924 skyldes maaske forkert Afskrift af TM.

Foldsted. Stiftsbog 1690 Folsted; TM Folsted, Foldsted, Wester Foldsted, Wester Holdsted; I 1912 Folsted; I 1924 Foeldstej. — Agerjord lidt Vest for Holballe. Fold, se Indl.

Fruekilde. TM, I 1924 Frukild. — Agerjord umiddelbart ved Stranden.

Gammelhave [*ˈgaməlhaːˑ*]. TM Gammelhau, Gammelhave; I 1912 Gammelhav; I 1924 Gammelhave, Gammelhav.

Græshave. I 1924 Græshav. || **Græsmade.** TM Lille Gräsmai; I 1912 Lille Græsmaj.

Grønismose. Stiftsbog 1690 Grønißmuß.

Grønmark [*ˈgrönmaig*]. I 1924 Grønmark.

Guldhøj [*ˈnœˑ ˈguljhöj, ˈɔsə ˈguljhöj, ˈguljhöj*]. Stiftsbog 1690 Guldhiøe, Guldhoi; TM Guldhöi, Gulhöi; I 1912, I 1924 Guldhøj. — Agerjord ved Tandsgaard. Se under Guldhøj i Lysabild, Lysabild S., 3252.

Hakkenstoft. TM Hakkenstof; I 1924 Hakkenstoft. — Maaske af et Slægtsnavn.

Hans Lornsens Have [*hans ˈlɔˑnsəns ˈhaːˑ*].

Harled. TM Neder-, Over Harled; I 1912, I 1924 Neder-, Over Harled. — Agerjord ved Vejen Tandslet—Mommark. Maaske Dyrenavnet Hare.

Harresbjærg [*haʀəsˈbjɛʀə*]. TM Harrisbjerg, Lille Harresbjerg; I 1912 Harisbjerg, Lille Harresbjerg; I 1924 Lille Harsbjerg, Harrisbjerg. || **Harresmose.** TM, I 1912, I 1924 Harresmose. — Harresbjærg og Harresmose ligger ved Siden af hinanden Nord for Neder-Tandslet, medens Lille-Harresbjærg er en mindre Bakke Nord for Tandslet og sandsynligvis opkaldt efter Harresbjærg. Forleddet kunde være udviklet af Mandsn. Harald. Jfr. Harreshøj i DS II p. 8.

Hattesenshave. TM Hattesenshave, Hattefenshave; I 1912, I 1924 Hattesenshave. — Slægtsnavnet Hattesen.

Have [*ɛ ˈhaːˑ*]. — Have, se Indl.

Havkant. TM Havkant. || **Havklev.** TM Havklev, Havkleu. || **Havstykke.** TM Havstykke; I 1924 Havstyk. — Arealer ved Kysten. Om Havklev se under Havklev i Lysabild S., 3252.

Hjulmandshave. TM, I 1912 Hjulmandshave; I 1924 Hjulmands Have.

Holballe Toft. Stiftsbog 1690 Hoelballetofft. — Gaardnavnet Holballe.

Holm. Stiftsbog 1690 Hollemen; I 1924 E Holm. || **Holmager.** TM Wester Holmager. || **Holmbjærg** [*ˈhɔlmbjɛʀə, ˈsynə ˈhɔlmbjɛʀə, ˈnö ˈhɔlmbjɛʀə*]. TM Holmbjerg, Hellunbjerg, Hollunbjerg, Ollunbjerg; I 1912 Holombjærg; I 1923 Ollunbierg, Ollundbjerg; I 1924 Ollundbjerg, Holmbjerg. — Ifl. I 1923 er Ollundbjerg Folkemaalsformen. Marken grænser op til Lund, og Indberetteren formoder, at Navnet skal betyde „aa e Lundbjerg". || **Holmløkke.** TM, I 1924 Holmlykke. || **Holmskov.** TM Store Holmskov; I 1912 Holmskov, Holmskovene. || **Holmsned.** TM Holmsnei, Holmsmai; I 1924 Holmsnej. || **Holmsten.** Ussing, Det gl. Als p. 177 Holmstenen. || **Holmvej** [*ˈhɔlmvæj*]. — Forskellige Lokaliteter ved Tandsholm.

Horskær. TM Store-, Lille Horskjer, Store-, Lille Harskjer; I 1912 Store-, Lille Horskjær; I 1924 Horskær. — Jy. Hors „Hoppe". Jfr. dog Toskær ndfr.

Hugholm. Stiftsbog 1690 Hugholm. — Jfr. Hugholm i Stenderup, Nybøl S., 3244.

Humlegaard [*ˈhʊməlgɔ*]. TM Hummelgaard. || **Humlehave.** I 1924 Hummelhav.

Hvalpkær [*vɑlbkæ, ˈvɑlbkæ*]. Stiftsbog 1690 Hualpkier, Sønder og Nør Hvalpkier; I 1912 Valpkjær, Valbkjær; I 1924 Hvalpkær eller Valkkær. — Subst. Hvalp, der paa Als i Modsætn. til den øvrige Del af Sønderjyll. udtales med a (se Feilb. Tillægsbd.).

Hyldbjærg [ˈ*hylbjɛrə*]. TM Hyldbjerre; I 1912 Hyldebjærg; I 1924 Hyldbjerre, Hyldbjerg.

Hængeholm [ˈ*hæŋəhɔlm*]. — Betegner samme Areal som Engholm ovfr. og er sikkert en Omdannelse af dette Navn, maaske en Omtydning efter Subst. Hænge, der i Sønderjy. skal kunne betyde „Hængedynd" (Feilb. efter Fischer, Slesvigske Folkesagn).

Høgmose. Stiftsbog 1690 Høgmoße.

Høj. TM Höi.

Høled. Dok 1826 fra Hölei.

Ildershøj [ˈ*iləsˌhöj*]. Stiftsbog 1690 Ildeßhøi; TM Illeshöi; I 1912, I 1924 Illeshøj. — Dyrenavnet Ilder.

Indersned [ˈ*inəˌsnæj*]. — Rydning i Holmskov, samme Areal som Holmsned ovfr.

Jakobs Have [ˈ*jɔkɔbs ˈhas·*].

Johanneses Skov. I 1923 Johannes' Skov. — Samme Lokalitet som Lund.

Junkerplads. I 1924 en saakaldt Junkerplads foran Kirken; Trap[4] Junkergd. — Ifl. Trap[4] „en plan Tomt med Munkestensbrokker omgivet af udviskede Grave". Sandsynligvis har her ligget en adelig Gaard; Ordet Junkergaard bruges ifl. I 1924 paa Als om „smaa Herregaarde med enkelte Fæstebønder".

Kaadnerager. TM Kordnerager. || **Kaadnermark** [ˈ*kɔinəma·ig*]. TM Kaardnermark, Kaadnermark; I 1924 Kaadnermark. — Sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kaadshave [*kɔ·sˈhas·*]. — Areal ved et Hus i Neder-Tandslet. Subst. sønderjy. Kaad „Hus med Jord" eller det dermed identiske Slægtsnavn Kaad, der er alm. paa Als.

Kalvehave [ˈ*kalləhas·*]. Stiftsbog 1690 Kallehaffue; TM Kalvehave; I 1912 Kallehave, Kallehavesvej; I 1924 Kalvehave [Kalhav].

Kapellantoft [*kabəˈla·nˌtɔst*]. TM Kappellantoft; I 1912 Kappelantoft; I 1924 Kapellantoft.

Kattefjerding [ˈ*kadfjærən*]. Stiftsbog 1690 Katfierding, Katfiering; TM Katfjerding; I 1912, I 1924 Katfjerding. — Lille Stykke Agerjord.

Kirkeblok [ˈ*kirəgblɔk*]. TM, I 1912, I 1924, Gst Kirkeblok; Ussing, Det gl. Als p. 243 Kirkeblokken. — Et navneforklarende Sagn fortæller, at Tandslet Kirke opr. skulde have været bygget her. || **Kirkeholm** [ˈ*kirəghɔlm*]. Stiftsbog 1690 Kierkeholm; TM Kirchholm; I 1912 Kirkholm; I 1924 Kirkeholm.

Kirstenstoft. TM, I 1912, I 1924 Kjestenstoft.

Knudsmade [*knu·sˈmaj*]. TM Knudsmai, Kundsmai; I 1912 Knudsmaj; I 1924 Knuds Maj.

Kobbelled [*ɛ kɔfəlæj*]. I 1924 Kobbelled. — Det Sted hvor Vejen fra Tandsgaard skærer Sønderborg Landevej. „Forklares som Leddet til Junkergaardens Marker; muligvis Leddet til Byens Fællesmark" (I 1924).

Kogang [*kɔgaŋ*]. TM, I 1912, I 1924 Kogang. — Agerjord Syd for Tandslet. Subst. sønderjy. Kogang „Græsgang for Køer".

Korshave [*ɛ ˈkɔshas·*]. I 1924 Korshav. — Areal ved Stensgaard, langt fra Kaadshave ovfr.

?Kortskov. TM Kortskov; I 1924 Korsskov, Kortskov.

?Krageager. I 1912 Krogager; I 1924 Kragager. — Fuglenavnet Krage eller Subst. Krog.

Kroghave. Stiftsbog 1690 En Liden Have udj Krogen; TM Kroghave; I 1924 Kroghav, E' Kroghav. || **Krogled.** TM Kroglei.

Kromose Toft [*kɔ0mɔsˈtɔst*]. TM, I 1924 Kromostoft.

Krumhave [ˈ*kɔ0mənhas·*]. TM Kummenhau; I 1912 Krumhav; I 1923 Krumhav, Krumhave; I 1924 Krumhav. — Lige Syd for Gaarden St.-Elholm. Den optegnede Udtaleform maa være paavirket af TM.

Kræmmersbjærg. I 1924 Kræmers Bjerg. — Kaldtes før Moosmannsbjærg, se ndfr.

Kulbjærg [ˈ*kɔlbjɛrə*]. TM, I 1912 Kulbjerg; I 1924 Raalbjerre. — Forleddet er sikkert Subst. Kul; maaske et Minde om Kulbrænding, skønt Navnene

paa de omgivende Marker ikke tyder paa gammel Skovbevoksning. Formen Raalbjerre, der i I 1924 forklares som Rullebjærg, betegner samme Lokalitet som Kulbjærg og maa være Fejlskrivning af dette Navn.

Købeland. I 1924 Køfland. — „Købt fra Tækkers Gaard" (I 1924).

Langager [ˈlaŋaxə, laŋˈaxə]. I 1924 Langager. || **Langhave** [ˈlaŋhas·, ɛ ˈlaŋhas·]. TM Langhau; I 1924 Langhav. — To Lokaliteter. || **Langhøj** [ˈɔsə ˈlaŋhöj, ˈnæ· ˈlaŋhöj, ˈlaŋhöj]. Stiftsbog 1690 Langhiøe, Langhøi; TM Langhöi; I 1912 Langhøj; I 1924 Over-, Neder Langhøj. || **Langkær.** I 1912 Langkjær. || **Langmose** [ˈlaŋm0s]. TM, I 1924 Langmos. || **Langskifte.** I 1924 Langskift. || **Langsned** [ˈlaŋsnæj].

Langs Vejen. TM Langswei, Baugsmai; I 1923, I 1924 Langsvej.

Lasseskær. I 1924 Lasseskær, Vester Lasseskær.

Lerbjærg [ˈlæ·bjɛrə]. Stiftsbog 1690 Leebere; TM Leerbjerg; I 1924 Lerbjerg.

Lilleelle. Stiftsbog 1690 Lille Elle; TM Lillell. || **Lillehave** [ˈlil ˈhas·, ɛ ˈlil ˈhas·]. TM Lillehave, Lillehau; I 1924 Lille Have, Lil' Hav, Lille Hav, Lillehave. || **Lilleholm** [ˈlilhɔlm]. || **Lilleløkke.** TM, I 1924 Lille Lykke. || **Lillemark** [ˈlilˌma·ig]. || **Lilleskov.** TM Lilleskov. || **Lillesned** [ɛ ˈlilˌsnæj]. TM Lillesnei, Lillesmei; I 1924 Lille Snej. || **Lilletoft.** I 1924 Lille og store Toft.

Ludvigshave. TM Ludwigshave. — „Formodentlig købt af Kaadner Ludvig" (I 1924).

Lund [ɛ l0.ŋ]. TM, I 1912 Lund; I 1924 E Lund. — Agerjord. || **Lundsmark.** I 1924 Lundsmark.

Lykkedøskag. TM Lykkedöskaeg; I 1923 Lykkedøs-kag; I 1924 Lykkedöskæg, Lykkedøskag. — Agerjord.

Made. TM Mai; I 1924 Maj i e Mos. — Made, se Indl.

Magerpold. TM Magerpold; I 1924 Mager-Pold. — Adj. mager i Betydn. „ufrugtbar".

Majbøl Skel. TM Maibüllskjel; I 1924 Majbølskel. — Ved Skellet mod Majbøl i Hørup S., 3254.

Metteshave [ˈmædəsˌhas·]. || **Metteløkke.** TM Metteslykke.

Midthave. TM Mithau. || **Midtmark.** TM Midtmarken; I 1924 Midtmark. || **Midtskov** [ˈmɛdsgɔs]. TM Mitskov; I 1924 Midtskov. || **Midtstykke** [ˈmɛdsdyk, ɛ ˈmɛdsdy.k]. TM Midtstykke, Midtstykker, Mittestykker; I 1912 Midtstykke; I 1924 Midtstykke, Midtstyk, Midtstykket. — Navn paa flere Lokaliteter.

Moloft [m0ˈlɔst]. TM Molluft; I 1924 Molovt, Mollovt, Muldloft. — To Stykker Agerjord, et lige Vest for Tandslet og et ved Skellet mod Jestrup, lige Syd for Over-Jestrup By. Af uvis Oprindelse.

Moosmannsbjærg. I 1924 Moosmands Bjerg. — Kaldes nu Kræmmersbjærg. Moosmann forekommer som Slægtsnavn i Udskiftningssagerne og er sikkert et Tilnavn til Ejeren af Gaarden Mose, jfr. Wehlmannsmade ndfr. og Piilmanns Skelbæk ovfr.

Mose [ɛ ˈmu·s]. TM Moos, Mosen, Imosen; I 1924 e Mos, Mosen. || **Moseskov** [ˈmu·sɛgɔs].

Mærsk [mæsg]. I 1924 E' Mærsk. — Mærsk, se Indl.

Møllebjærg [ˈmœlbjɛrə, ɛ ˈmœlbjɛrə]. Stiftsbog 1690 Mølber; TM Mölbjerg; I 1912 Mølbjærg, Møllebjærget; I 1924 Mølbjerre, Mølbjerg. || **Møllestykke** [ɛ ˈmœlsdyk]. — Møllebjærg er to forskellige Arealer, der begge ligger langt fra Møllestykke; paa sidstnævnte Sted stod der ifl. Opt. 1936 en Mølle indtil 1856; paa det ene Møllebjærg skal der ligeledes have staaet en Mølle, der ifl. I 1912 tilhørte Junkeren paa Tandsgaard.

Nederhave. I 1924 Nederhav. || **Nederholm** [ˈnæ·ˌhɔlm]. TM, I 1924 Neder Holm. || **Nederskov** [ˈnæ·sgɔs]. I 1924 Nederskov. — To Stykker Agerjord. || **Nederstykke.** TM, I 1924 Nederstykke. || **Nedertoft** [ˈnæ·tɔst]. TM Neder Toft.

Nitager. TM Nitager, Stitager; I 1912, I 1924 Nitager. — Kaldes nu Køb**e**land. Da I 1912 og I 1924 er afskrevet efter TM, er Forleddets opr. Form usikker.

Nyvej. I 1912 ny Vej.

Nørrehave [ɛ ˈnöhas·, ˈnöˈhas·, ˈnöhas·]. TM Nörrehau; I 1924 Nørrehav, Nørrehave. — Tre forskellige Lokaliteter. || **Nørreløkke.** TM Nörrelykke; I 1912 Nørrelykke; I 1924 Nørrelykke, Nørre Lyk. || **Nørremark** [ɛ ˈnöma·ig]. Stiftsbog 1690 I Nørmarken; TM Nörre Mark; I 1924 Nørremark. || **Nørresned** [ɛ ˈnösnæj]. TM Nörre Snei; I 1924 Nørresnej. — Agerjord ved Tandsryde. || **Nørrestykke.** TM, I 1924 Nörre Stykke. || **Nørretoft.** TM Nörre Toft; I 1924 Nørre og Søndertoft, Nørretoft.

Oggeselle. Stiftsbog 1690 Oggeßelle.

Opholdshave [ˈ0bhöls|ˈhas·]. — Subst. Ophold, der kendes fra Als i Betydn. „Aftægt" (Feilb. Tillægsbd.).

Overhave. TM Overhau; I 1912, I 1924 Overhav. || **Overskov** [ˈɔəəsgɔə]. TM Overskou, Overskov; I 1924 Overskov. — To Stykker Agerjord. || **Overtoft** [ˈɔəətɔst, ˈɔəə|tɔst]. TM, I 1912 Overtoft. — To Lokaliteter.

Per Hjulmands Toft. TM Pehjulmandstoft; I 1912 Pærhjulmandstoft; I 1924 Pæ Hjulmands Tovt.

Pershave. I 1924 Peters Have [Pæ's Hav].

Piilmanns Skelbæk [ˈpi·lmɔŋs ˈsgɛlbæk]. — Agerjord i Nærheden af de Huse, der kaldes Pilene. Piilmann, der forekommer som Slægtsnavn i Udskiftningssagerne, er sikkert opr. et Tilnavn til Ejeren af et af disse Huse, jfr. Moosmannsbjærg ovfr. og Wehlmannsmade ndfr.

Pindeshøj [ˈfɔ·sd ˈˈpiŋəshöj, ˈå·ŋˈˈpiŋəshöj, ˈpiŋəs|höj]. TM Öster-, Wester Pinneshöi, Öster-, Wester Pumeshöi, Pinneshöi; I 1912 Pinneshøj; I 1924 Pinneshøj, Øster-, Vesterpinneshøj. — Agerjord lidt Syd for Tandsgaard. Navnet maa sammenstilles med Pindesholm i Vertemine, Asserballe S., 3258, der ogsaa forekommer som Gaardn. i 16. og 17. Aarh. og skrives Pendings-, Pendes- og Pindesholm i de ældste Kilder. Forleddet er da Subst. glda. pænning, Navn paa en bestemt Mønt. Navnet skyldes maaske et Sagn om en nedgravet Skat, jfr. f. Eks. Pengestenen i Aug. F. Schmidt, Danmarks Kæmpesten p. 120, Pengebacken i OGB IV p. 119 og Pengekistan i OGB III p. 210; lignende Sagn er formodet under Pengestensager i Varnæs, Varnæs S., 3225, og under Pengebakken i DS I p. 109. Sandsynligere er det dog, at der faktisk er fundet gamle Mønter i Jorden, og at dette har givet Anledning til Navnet (en Del af Skattesagnene har sikkert samme Oprindelse). Samme Forled indgaar formodentlig i Navnene Pindeskær i Varnæs S., 3225, Penneshøj i Genner, Ø.-Løgum S., 3204, Pindingsbjærg i Spandet S., 3083, og Penningshøj i Rise, Rise S., 3112.

Pisbæk [ˈpɛsbæk]. — Lille Vandløb.

Povls Have [ˈpɔsls ˈˈhas·]. TM Paulshau; I 1912 Paulshav; I 1924 Povlshav.

Pusdøbbel. Stiftsbog 1690 Pußdøvel.

Raagland [ˈrå·xlɔŋ, ˈɔəə ˈˈrɔxlɔŋ, ˈnæ· ˈˈrɔxlɔŋ]. Stiftsbog 1690 Raaglund, Rog Land; TM Raagland, Neder Raagland; I 1912 Raagland; I 1924 Raagland, Neder Raagland. — I 1924 formoder, at Forleddet er Subst. jy. Roge, der i Sønderjy. kan have Betydn. „dynge af mög, således som de hakkes af vognen, når gødningen køres ud på marken" og „korndynge i loen" (Feilb.). Snarere er Navnet dog et opr. Raagelund (jfr. første Form fra 1690), af Fuglenavnet Raage.

Raskesmark. TM, I 1912 Raskesmark. — Formodentlig et Slægtsnavn Rask.

Rembes Bulbro. I 1912 Rembes Bolbro. — Se under Rembes Mølle i Svenstrup S., 3262.

Ringkilde [ˈrɛŋkæ·l]. TM Over Ringkild, Ringkildskov, Ringkild; I 1912 Ringkild, Ringkildskov, Over-Ringkild; I 1923 Ringkild. — Ved Skellet mod Mommark i Lysabild S., 3252.

Rughøj. Stiftsbog 1690 Rovhiøe.

Rusmade [ru·s|maj]. TM Ruelsmai; I 1912 Rusmaj, Ruusmaj; I 1924 Ru(u)lsmaj, Ruelsmaj. — Maaske Verbet sønderjy. ruse „styrte ned, om jorden fra stejle brinker f. eks." (Feilb.).

Rydemade. I 1923 Rymaj; I 1924 E' Rymaj. — Ligger ifl. I 1923 ved Gaarden „e Ry'" ɔ: Tandsryde.

Rævegrøft [ˈrösgrösd]. TM Raewgröft; I 1912 Rævgrøft; I 1924 Rævgrøft. — Formodentlig et ellers ukendt Subst. Rævegrøft „Rævegrav".

Sandager. Stiftsbog 1690 Sanager, lile Sanage; I 1912 Sandager.

Skelbæk [ˈmɛdˌsgɛlbæk, ˈnœ·ˌsgɛlbæk]. Stiftsbog 1690 Skilbech; TM Lille-, Öster Skjelbek, Midtskjaellet, Midt-, Overskjelbek; I 1912 Overskælbæk; I 1924 Skelbæk, Midt-, Over-, Neder Skelbæk. — Agerjord ved Skellet mod Mommark i Lysabild S., 3252.

Skolelod. TM Skolelod. || **Skolemark.** TM, I 1912 Skolemark; I 1924 Skolemark, Skolemarken.

Skov. TM Skov; I 1924 E' Skov. — Agerjord.

Skøten. Stiftsbog 1690 1 stych kaldiß Skiøten. — Jfr. Skøttoft ovfr. i Lebøl.

Smedeland. TM Smedeland.

Smedietoft [ˈsmiɪətɔst]. TM, I 1912 Smedetoft; I 1924 Smedietoft. — Her har tidligere ligget en Smedie (Opt. 1936).

Smørkær [ˈsmö·ɫjæ]. Stiftsbog 1690 Smørkier; TM Smörkjer; I 1912 Smørkjær; I 1924 Smørkær. — Se under Smørpyt i Hviding S., 3085, og DS II p. 120 f. Jfr. Smørkær i Jestrup ovfr.

Sned [snæj]. TM Snei; I 1924 E' Snej, Bøndernes Skovlodder kaldes Snej, enkelte Marker i Tandsholm ligeledes Snej, Bag é Snej. — Sned, se Indl.

Sprænmose. Stiftsbog 1690 Sprenmoß; TM Sprendmose; I 1912 Sprænmos; I 1924 Sprendmos. — Plantenavnet jy. Sprægen „Rhamnus frangula", i Agerskov udt. *spræ'n* (Feilb.).

Stokke [ˈvæsdə ˈsdɔ.k, ˈösdə ˈsdɔ.k]. TM Westerstock; I 1924 Stok, Vester-, Øster-, Neder-, Overstok, Nørre-, Sønder Stok. || **Stokkes Bulbro.** I 1912 Stokkesbolbro; I 1924 Stokkesbro. — Stokke er nu et stort Stykke Agerjord langs Vejen til Lebøl, Stokkes Bulbro maa være Broen over Vibæk, der danner Skel mellem Tandslet og Lebøl. „Vejen førte før gennem Lavningen og Lebøl Moser paa den Maade, at man ved Hjælp af Stokke (Riskoste) ledede den over de højeste, tørreste Steder" (I 1924). Paa Grund af Pluralisformen kan der næppe tænkes paa Stok i Betydn. „Gangbræt over Vandløb".

Storedam [ˈsdu·ɒdam]. I 1912 Stordammen. || **Storeløkke.** TM, I 1924 Store Lykke. || **Storemade.** TM Storemai; I 1924 Store Maj. || **Storemark** [ˈsdu·ɒˌma·ig]. TM Store Mark, Nore Mark; I 1924 Store Mark. || **Storemose.** I 1924 Store Mose. || **Storesned** [ɛ ˈsdu·ɒˌsnæj]. I 1924 Store Snej. || **Storestensbjærg.** I 1912 Storestensbjerg. || **Storetoft.** TM Store Toft; I 1912 Store-Toft; I 1924 Stoe Tovt.

Stætteager. TM Sletager, Stetager; I 1923 udtales Stætager; I 1924 Stæntager (efter Grundbogen). — Ifl. I 1923 af Subst. Stætte „Stente"; der gaar en Fodsti igennem. S. Lok. som Over-Visløkker.

Sønden Vejen. TM Sönden Weien; I 1924 Søndenvej.

Sønderhave [ˈsynə ˈhaɛ·]. TM Sönderhau, Sönder Have, Neder Sönder Have; I 1924 Sønderhav, Næe Sønderhav, Sønderhave. || **Søndermade** [ɛ ˈsynəˌmaj]. || **Søndermark** [ɛ ˈsynəma·ig, ˈsynəma.ig]. Stiftsbog 1690 Syndermarken; TM Sönder Mark, Söndermark; I 1912, I 1924 Søndermark. || **Søndermose.** Dok 1791 von dem sogenannten Suder-Moos. || **Sønderskov.** TM Sönderskov. || **Søndersned** [ɛ ˈsynəˌsnæj]. TM Sönder Sned; I 1924 Søndersnej. || **Søndertoft.** TM Sönder Toft; I 1924 Søndertoft, Søndre Toft. || **Søndervej Løkke.** I 1912 Søndervejlykke.

Terkelsbjærg [tægɛlsbjɛrə, ˈvæsdə ˌtægɛlsbjɛrə, ˈösdə ˌtægɛlsbjɛrə]. Stiftsbog 1690 Terkølßbierg, lille Terchelßber, stor Terchelßbere; TM Wester-, Öster Tekkelsbjerg, Wester-, Öster Tokkelsbjerg; I 1912 Tækkelsbjerg; I 1924 Vester-, Øster Terkildsbjerg [Tekkelsbjerre]. — Bakke og Agerjord Nord for Tandslet. Mandsn. Terkel.

Toftmade. Stiftsbog 1690 Tofftmaien. || **Toftsbjærg** [tɔsdsbjɛrə]. TM, I 1924 Toftsbjerg.

Tordholm. Stiftsbog 1690 Tordholm.

Toskær [ˈɔsə ˈtɔskjæ]. — Samme Areal som Horskær ovfr., ligger ved Skellet mod Jestrup. Sandsynligvis en Omdannelse af Horskær foraarsaget af Beliggenheden nær ved Tosholm i Jestrup.

Tranemose [ˈsdu·v ˈtrå·nm0s, ˈlil ˈtrå·nm0s]. TM Tranmose, Lille Tranmose; I 1912, I 1924 Tranmose. || **Tranetoft.** Stiftsbog 1690 Trantofft. — Fuglenavnet Trane.

Trekant [ɛ trikɔnd]. TM, I 1924 Trekant.

Tudam. TM, I 1912, I 1924 Tudam. — Støder op til Tudam i Ertebjærg ovfr., s. d.

Tvisløkke. TM Twislykke, Tvislykke. — Forleddet kunde være det samme som i Landsbynavnet Tvismark paa Rømø, 3112.

Tværager [ˈtvæ·iaxə]. || **Tværløkke.** I 1924 Tværlykke.

Uderhave [ˈsrə ˈhas·]. TM Uderhau, Yderhave; I 1924 Yderhave. — Komparativen jy. udre „ydre".

Utvit [udvit]. TM Udevit; I 1924 Utvit, Udtvit. — Støder op til Utvit i Mommark, Lysabild S., 3252.

?Ved Smedens Hus. Stiftsbog 1690 ved Smeßhuß.

Wehlmannsmade [ˈvɛ·lmɔns ˌmaj]. TM Wehlmandsmai; I 1923, I 1924 Vehlmandsmaj. — Slægtsn. Wehlmann, der forekommer i Udskiftningssagerne, er sikkert opr. et Tilnavn til Ejeren af Gaarden Væle; jfr. Piilmanns Skelbæk og Moosmannsbjærg ovfr.

Vejager. Stiftsbog 1690 Veiageren. || **Vejmark.** TM Weimark; I 1912, I 1924 Vejmark.

Vestereng. I 1912 Vestereng. || **Vesterhave.** TM Westerhau. || **Vesterhede** [ˈvæsdə ˈhi·ə]. I 1924 Vestre Heden. || **Vesterløkke.** TM Westerlykke; I 1912 Vesterlykke; I 1924 Vester Lyk, Vesterlykke. || **Vestermark.** Stiftsbog 1690, I 1924 Vestermark. || **Vestermose.** I 1924 Vester Mose. || **Vestersned.** I 1912 Vestersned.

Visløkker [ˈvi·slygə, ˈɔsə ˈvi·slygə, ˈmɛd ˈvi·slygə, ˈnæ· ˈvi·slygə]. Stiftsbog 1690 Viß Løche; TM Wieslykke, Over-, Sönder-, Neder-, Mitwieslykke; I 1924 Viis Lyk („visse Lykke"), Viislyk, Midt-, Neder-, Overviislykke, Overviislyk, Midtvislyk, Nedervislykke, Mettes Vislykke. — Stort Areal Syd og Øst for Gaarden Tandsskov, paa begge Sider af Bækken ved Svensmølle. Forleddet maa sammenstilles med den i flere norske Elvenavne og i et svensk og et norsk Sønavn forekommende Stamme wīs-, der antages at staa i Aflydsforhold til ohty. wisa, f., nhty. Wiese „Eng", og til oldn. veisa, f. „Sump"; se NE p. 299 og 342 f., NG IX p. 227, Indrebø, Norske Indsjønamn p. 219 og Nat. Lindqvist, Bjärka-Säby Ortnamn p. 418 f. med Henvisn. Jfr. Bebyggelsesnavnet Visgaarde i Kliplev S., 3222.

Æltebjærg. TM Eltebjerg; I 1924 Æltebjerg. || **Æltemade** [æl̥də ˈmaj]. TM Eltemai, Elsemai; I 1924 Æltemaj, Æltemaj. — Bakke og Eng ved Vejen til Lebøl, lige Nord for Stokke ovfr., s. d. Forleddet er Subst. jy. Ælte „dyndet el. leret sted på en vej" (Feilb.); Vejen førte her gennem en Lavning, jfr. under Stokke ovfr.

Østerbjærg [ˈösdə ˌbjɛrə] TM Öster Bjerg; I 1912 Østerbjerg; I 1924 Østerbjerre. || **Østereng.** I 1912 Østereng. || **Østerhave.** TM Österhau, Oesterhau; I 1924 Østerhav. || **Østerhede** [ˈösdə ˈhi·ə]. I 1924 Østre Heden. || **Østermark.** Stiftsbog 1690 Ostermarchen; TM Östermarken; I 1924 Østermark. || **Østermose.** I 1924 Øster Mose. || **Østersned.** TM Oestersnei, Onstersnei; I 1912 Østersned; I 1924 Østersnej. || **Østertoft.** TM Öster Toft; I 1912 Oster-Toft.

3254. HØRUP SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Hørup, Sb [*hörəp*]. Udat. (1481—1513 ÆDA V 12, 14) Høyrop, Hodorp; $^{17}/_{4}$ 1483 (1774) Hodorp; Jb 1535 Horup; Reg 1604, Mejer 1649, Danckw 1652 Hörup; DAtl, VSK, Gst 1857—58, Trap[1] Hørup; TGst Hörup; Postadr9, Gst Hørup. — Adj. glda. hēgh „høj" eller snarere det tilsvarende Subst. i Betydningen „Gravhøj". Jfr. Sognenavnet Højrup, 3082.

Ageled, Hs. 1769, 1786 (ChrK XVI 139) ved Agelei el. Agelei. — Se Ageled ndfr. u. Naturnavne i Hørup.

Aghøj, Hs. 1693 (ChrK XVII 34) Agehøi; 1768 (sst. 144) Aghøj; Dörfer 1805 Aghoi; Schröder 1837 Aghöi; ChrK XVI 8 Agehøi; Trap[4] Aghøj (i ældre Tid Skruborg). — Se Aghøj ndfr. u. Naturnavne i Mjang. Jfr. Skrueborg ndfr.

Bag Kirken, Gd. ChrK XVI 152 bag Kirken. — I Hørup.

Benneris, forsv. Bebygg. 1584 (ChrK XVII 143) Bennris; 1662 (ChrK XVII 11) Benvidriß; 1692 (sst. 143) Benvedriis; 1696 (sst. 11) Berneriß, Herberiß; 1700 (sst. 11) Benriiß; 1705 (sst. 11) Benneris, Benriiß; 1712 (sst. 11) Benriiß; Jb c. 1730 Benditries. — Antagelig i Lambjærgskov (ChrK XVII 11). Forleddet er sikkert Plantenavnet Benved, sønderjy. [*bæn·ət, bæn·ər*] (Feilb.), saaledes som det er opfattet 1662 og 1692. Formen Herberiß 1696, som ChrK henfører hertil, beror sikkert paa en Sammenblanding med Hørupris ndfr.

Bjærggaard. ChrK XVII 63 paa Bjerget el. Bjergegaarden. — Tidligere Navn paa en Gaard i Majbøl By. Ved Udskiftningen i 1773 udflyttedes den til Majbøl Roj og fik Navn efter denne Lokalitet; se ndfr. Manden i Gaarden hed „Bjergemanden", og Gaarden kaldtes ogsaa „Bjergemandens Gaard" (ChrK a. St.).

Bjærghus, Hs. ChrK XVI 5 Bjerrehuus. — I Høruphav.

Bjærgmandens Gaard. — Se ovfr. u. Bjærggaard.

Bjørnemose, Gd [*bjönm0s*]. Kirkebog 1775 (ChrK XVII 73) Bjørnmose; Dörfer 1829 Biörnmose; Gst 1857—58, Trap[1] Bjørnemose; TGst Björnemosegaard; Postadr9, Gst Bjørnemose; Trap[4] Bjørnemosegd. — Ifl. ChrK XVII 64 udflyttet fra Majbøl ved Udskiftningen 1773. Se Bjørnemose ndfr. u. Naturnavne i Majbøl.

Bromølle. — Se u. Ketting S., 3257.

Dansenborg, Hs [*dønsənb0rə*]. 1807 (ChrK XVII 65) Dandsborg; ChrK XVII 59, 65 Dandsborg, Dandsenborg; TM Dandsenberg; Dirksen, Sogne- og Stedfortegnelse 1893 Dandsenborg; Trap[4] Dansenborg. — Om Oprindelsen oplyser ChrK XVII 65: „Navnet er sandsynligvis oprindelig et Spotnavn. Der fortælles, at nogle Mænd kjørte forbi Stedet den Dag, Krandsen var heiset paa Huset, og der holdtes Dands og Lystighed paa Plætten, og derfor benævnede Stedet saaledes".

Degnetoft, Hs. ChrK XVI 166 (efter gl. Kirkebog) paa Degnetoft. — Se Degnetoft ndfr. u. Naturnavne i Hørup. Samme Sted som Mjang Led ndfr.

Egehave, Hs. 1821 (ChrK XVI 47) Huset i Egehaven; ChrK XVII 19, Trap[4] Egehave. — Huset nævnes 1782 (ChrK XVII 19). Se Egehave ndfr. u. Naturnavne i Lambjærg.

Egemose, Hse [˹*i·xəm0s*]. 1829 (ChrK XVI 51) Eegemose; Dirksen, Sogne- og Stedfortegnelse 1893, Postadr9, Trap⁴ Egemose. — Se Egemose ndfr. u. Naturnavne i Hørup.

Egemosedam, Hs. 1829 (ChrK XVI 51) Damm; ChrK XVI 152 Egemosedam el. Skolehuset. — Se Egemose Dam (u. Egemose) ndfr. u. Naturnavne i Hørup. Huset blev opført 1668 (ChrK XVI 137).

Eskelandstoft, Gd. [*æsglaŋs*ˈ*tɔst*]. 1829 (ChrK XVI 51) Eskelandstoft; ChrK XVI 152 Eskelandstoft el. Kurven el. Kobbertoft; Oldekop, Trap⁴, Guide 1933 Askelandstoft. — Se Eskelandstoft ndfr. u. Naturnavne i Hørup. Kurv og Kobbertoft, se ndfr.

Foldtoft, Gd [˹*få·ḷtɔst*]. — Se Foldtoft ndfr. u. Naturnavne i Mintebjærg. Navnet bruges ikke.

Fredmark, Gd. 1788 (ChrK XVII 90) Fredemarken. — Kaldes nu Mintebjærg Ryde; se ndfr. Jfr. Fredmark ndfr. u. Naturnavne i Mintebjærg.

Færgehus, Hs. Mejer 1649 Fehrstette; 1829 (ChrK XVI 51) Færgehuset; ChrK XVI 152 Færgestedet. — Færgestedet ved Hørupskov omtales 1656 (ChrK XVI 155).

Gadekær, Gd. VSK Gadekiær gd og H; ChrK XVI 152 ved Gadekjær. — Se Gadekær ndfr. u. Naturnavne i Hørup.

Grynmøllerens, Hs [*ɛ* ˹*gʀynmo̤ɫəs*]. — Her har boet en Mand, der malede Boghvedegryn (Opt. 1936).

Halvbol, Gd [˹*haɫbu·ɫ*]. — Ejeren kalder den Skovgaard (se ndfr.), men dette Navn kendes ikke af andre (Opt. 1936). Subst. Halvbol „Halvgaard".

Hiornwehr, Gd. Dörfer 1829, Schröder 1837 Hiornwehr. — Maa antagelig, som formodet af ChrK XVII 65, være samme Lokalitet som Bjørnemose ovfr. Formen er i saa Fald Fejl for *Biornmohr el. lgn.

Holdan, Hs. 1780 (ChrK XVII 90) Holdan; TM Holan; Dirksen, Sogne- og Stedfortegnelse 1893 Koldan; Postadr9, Trap⁴, Guide 1933 Holdan. — Imperativnavn. Om Oprindelsen oplyser ChrK XVII 147, at Huset ligger „ved Landevejen, der gaar gjennem Maibøllegaards Kobbel og Hensigten er, at det skulde passe at holde Ledet lukket, der førte ind til Kobbelet. Det skulde ogsaa holde dem an, der kjørte eller gik gjennem Ledet og lod det staa".

Hovløkke, Gde [˹*hɔslygə*]. 1829 (ChrK XVI 52) Hovlykke; Gst 1857—58 Hovløkke; ChrK XVII 15 Hovlykkegaard; ChrK XVI 7 Hovlykke- el. Havlykkegaarden; TGst Hovlückegaard; Oldekop Haulücke; Postadr9 Hovløkkegaard; Gst Hovløkke Gd.; Trap⁴ Hovløkke. — Se Hovløkke ndfr. u. Naturnavne i Lambjærg.

Hørløkke, Gd. Trap¹, Postadr9 Hørløkke.

Høruphav, Fiskerleje [*höʀəb*ˈ*has*]. 1690 (ChrK XVI 155) Høruphaff, Høruphafv; VSK Horup hav; Gst 1857—58, Trap¹ Høruphav; TGst Höruphaff; Postadr9, Gst Høruphav. — 1609 oplyses det ifl. ChrK XII 155, at der i 1559 var „3 Vaaninger som Fiskerkaad". Se Hørup Hav ndfr. u. Naturnavne i Hørup.

Hørup Kirke, Lb. VSK Hørup K; Gst 1857—58 Hørup Ke; ChrK XVI 152 ved Kirken; TGst Hörup Kirche; Dirksen, Sogne- og Stedfortegnelse 1893 Hørupkirke; Opt. 1920 [*hör0b*ˈ*kje·ɹk*]; Trap⁴ Hørupkirke; Gst Hørup K (Kirkehørup); Postadr 1937 Kirkehørup. — Se Hørup ovfr.

Hørup Klint, Fabrik. Gst Hørup Klint. — Se Klint ndfr. u. Naturnavne i Hørup.

Hørup Kro. ChrK XVI 150 „Hørup Kro bestaar af et Præsteindersted og et øde Kaadsted".

Hørup Mølle, fsv. Ml. VSK Hørup K og M; TGst Hörup M.; Oldekop Hörup-Mühle; Opt. 1920 [*hör0b*ˈ*möl·*]. — Brændt 1909 (Opt. 1936).

Hørupris, Gd [*höʀəb*ˈ*ʀis, höɹb*ˈ*ʀis*]. 1829 (ChrK XVI 51) Herrebriis; Gst 1857—58 Hørupris; Trap¹, ChrK XVI 149 Hørupriis; TGst Hörupriis; Postadr9, Gst Hørupris. — Ifl. ChrK XVI 149 udflyttet 1801. Se Hørup Ris ndfr. u. Naturnavne i Hørup. Jfr. Benneris ovfr.

Hørupskov. Udat. (1481—1513 ÆDA V 12) Ørupskowg; Sk 1483

Hodorpschouwe; Sk 1486 Hoidorpschou; Sk 1533 Horupschowe; Jb 1535 Hoerupschow; 1571 (ChrK XVI 137) Høerupschaw.

Julemosegaard, Gd [ˈjuːlm0sˌg0.ɒ]. ChrK XVI 8 Julmosegaard; Dirksen, Sogne- og Stedfortegnelse 1893 Julemosegaard; Trap[4] Julemosegd. — Udflyttet 1819 (ChrK XVII 40). Se Julemose ndfr. u. Naturnavne i Mjang.

Kaadsager, Gd. Trap[4], Gst Kaadsager. — Se Kaadsager ndfr. u. Naturnavne i Mintebjærg.

Katkol. — Se ndfr. u. Katkær.

Katkær, Hs [ˈkadkæ]. ChrK XVII 19 Katkjær. — Hed tidligere „Katkol" og er oprettet c. 1738 (ChrK XVII 125). Se Katkær ndfr. u. Naturnavne i Lambjærg.

Kildegaard, Gd. Trap[4] Kildegd.

Kirkenskær. ChrK XVI 152 Kirkenskjær. — Se ndfr. u. Majbøl Kro.

Klansege, Gd. VSK Klanseegesgd. — Se Klansege ndfr. u. Naturnavne i Hørup.

Knarmose, forsv. Gde. Sk 1483 Knarremoße; Sk 1486 Knaeremaße; 1514 (ChrK XVII 145) Knarmosze; 1524 (sst. 145) Knarmoße; 1535 (sst. 145) Knarmosze. — 1483, 1486 og 1524 opføres Navnet mellem Mjang og Majbøl, 1514 og 1535 mellem Lambjærg og Lambjærgskov. Hvis Bebyggelsen har hørt til Mjang, er den maaske gaaet ind under Gammelgaard i Ketting S. (ChrK XVII 145). Forleddet er sikkert det samme som i Knarbjærg, Genner, Ø.-Løgum S., 3204; s. d.

Kobbelled, fsv. Hs [ˈkɔfəlæj]. 1829 (ChrK XVI 51) ved Kobbelled; ChrK XVII 63 ved Kobbelledet el. ved Maibøllegaards Kobbel; Dirksen, Sogne- og Stedfortegnelse 1893 Kobelled; Trap[4] Kobbelled. — Ved en Markvej fra Majbøl til Majbølgaard paa Skellet til Majbølgaards Mark. Nævnes ifl. ChrK allerede omkring 1700. Det er oprettet som et Kaadnersted til at vogte Leddet ind til Herregaardsmarken (ChrK XVII 63). Kobbelled forekommer ogsaa som Bebyggelsesnavn i Esgrus S. i Angel (Kok II 229). Kobbel, se Indl.

Kobbertoft. ChrK XVI 5 Kobbertoft. — Samme Lok. som Eskelandstoft og Kurv. Jfr. Bebyggelsesnavnet Kobbertoft i Lysabild S., 3252.

Kongenstoft. — Paa Kongenstoft blev et Hus oprettet 1653 (ChrK XVII 146). Se Kongenstoft ndfr. u. Naturnavne i Mintebjærg.

Kurven, Hse [ɛ ˈkɔʀə]. ChrK XVI 3 I Kurven; sst. 142 i Kurven eller Korre; Dirksen, Sogne- og Stedfortegnelse 1893, Postadr9 Kurven. — Samme Lokalitet som Eskelandstoft og Kobbertoft ovfr. 1776 fik Anders Jørgensen Korremand Tilladelse til at opføre et Hus i Eskelandstoft. „Stedet kaldes efter Marken Eskelandstoft, efter Manden i Kurven eller Korre" (ChrK XVI 142). „Korremand" er vel et Appellativ med Betydningen „Kurvemager".

Kærgaard, Gd. Gst Kærgaard. — I Mintebjærg.

Kødbæk, Hs. ChrK XVII 90 Kjødbæk; TM Kjödbeck; Nik. Andersen [ˈkjøbæk]. — Se Kødbæk ndfr. u. Naturnavne i Mintebjærg.

Laaddenbjærg, Hs [ˈlɔjnbjɛʀə]. 1799 (ChrK XVII 39) Lodenbjerg; Trap[4] Loddenbjærg. — Se Laaddenbjærg ndfr. u. Naturnavne i Mjang. Kaldes ifl. ChrK anf. St. ogsaa „paa Mianghøi".

Lambjærg, Lb [ˈlaːmbjɛʀə]. (Her?) udat. Erik af Pommern 1396—1439 Langberges marke; udat. (1481—1513 ÆDA V 14) Lamberchgardt; $^{14}/_{6}$ 1507 (19. Aarh.) Lamberge; Sk 1533 Lamberch; Jb 1535 Lamberge, Lambarge; Sk 1543 Lamberge; Reg 1604 Lamberch, Lamberge; Mejer 1649 Lambirg; Danckw 1652 Lambierg; DAtl, VSK Lamberg; Gst 1857—58, Trap[1] Lambjerg; TGst Lamberg; Postadr9 Lambjerg; Gst Lambjærg. — Af Dyrenavnet Lam eller muligvis, hvis Formen Langberges marke hører herhen, af Adj. lang.

Lambjærghus. — Se ndfr. u. Lambjærg Indtægt.

Lambjærg Indtægt [lambjɛʀəˈɪŋtæjt], Skovfogedbolig. Postadr9 Lambjerg Indtægt; Trap[4] Lambjærghs. — Se Lambjærg Indtægt ndfr. u. Naturnavne i Lambjærg.

Lambjærglund, Gd [lambjɛʀəˈlɒ.nˌ]. Dörfer 1829 Lamberglund; ChrK

XVI 7 Lambjerglund; Oldekop Lund; Postadr9 Lambjerglund; Gst Lambjærglund. — Gaarden blev udflyttet til Lund (se ndfr. u. Naturnavne i Lambjærg) i 1795 (ChrK XVII 15). Jfr. Lundegaard ndfr.

Lambjærg, Over-. 1664 (ChrK XVI 113) offuer Lambere. — ChrK XVII p. 7: „Lambjerg kaldes i ældre Tid øvre Lambjerg i Modsætning til Nederbyen eller Skoven."

Lambjærgskov, Lb [*lambjɛʀəˈsgɔs*]. Udat. (1481—1513 ÆDA V 12) Lambretskowg; Sk 1483 Lamberghschouwe; Sk 1486 Lambergeschou; Sk 1533 Lamberigschou; Jb 1535 Lambergeschow; Mejer 1649 Lambirgholt; Danckw 1652 Lambiergholt; 1692 Søkortdirektør Jens Sørensens Papirer p. 88 Lambre Skov; VSK Lambergskov; Gst 1857—58, Trap[1] Lambjergskov; TGst Lambergholz; Postadr9 Lambjergskov; Gst Lambjærgskov. — Jfr. ovfr. u. Over-Lambjærg.

Lambjærgskov Mark, Gd. 1829 (ChrK XVI 52) Lambjergskov-Mark. — Vistnok s. Lok. som Paradis ndfr.

Landeshøj, Gd. ChrK XVII 19 Landeshøi; Trap[4] Landeshøj. — Ifl. ChrK anf. St. Navn paa „et Sted, som for en kort Tid blev oprettet, men atter er gaaet ind." Se Landeshøj ndfr. u. Naturnavne i Lambjærg.

Lindegaard, Gd [*ˈliŋəgɔ*]. — I Hørup. Navnet er ifl. Opt. 1936 nyt.

Lindeløkker, Gd. ChrK XVII 90 Lindelykkerne. — Samme Lokalitet som Mintebjærg Ryde ndfr. Se Lindeløkker ndfr. n. Naturnavne i Mintebjærg.

Lundegaard, Gd. ChrK XVII 15 Lundegaard. — Samme Sted som Lambjærglund ovfr.

Lundehave, Gd. ChrK XVI 7 Lundhave; ChrK XVII 19 Lundehave. — Samme Sted som Teglgaard ndfr.

Løkkegaard, Gd. ChrK XVII 63 Lykkegaarden. — Ifl. ChrK anf. St. en Gaard i Majbøl By, der omtales 1696 til 1710 ff.

Majbæk. 1772 (ChrK XVII 65) ved Maibæk. — Se Majbæk ndfr. u. Naturnavne i Mintebjærg.

Majbæk Mølle. — Se Majgaardsmølle ndfr.

Majbøl, Lb [*ˈmaɟbøl*]. Udat. (1476 ÆDA I 2) Madebyl; udat. (1481—1513 ÆDA V 11) Madebøll; Sk 1483, Sk 1486 Madebul; 1515 (ChrK XVII 58) Maybull; Sk 1533 Maiebul; Jb 1535 Maybull, Maybwlle; Reg 1604 Maybull; Mejer 1649 Maybulle; Danckw 1652 Maybull; DAtl Maybølle; VSK Maibøl; Gst 1857—58 Majbøl; Trap[1] Maibøl; TGst Maibüll; Opt. 1920 [*ma·ɟböl*]; Postadr9, Gst Majbøl. — Af Subst. Made, hvorom se Indl.

Majbølgaard [*maɟbølˈgɔ.ɐ*]. 1605 (ChrK XVII 106) Maybyllgard; Mejer 1649 Maygard; Danckw 1652 Maybullgarde; J. Sørensens Kort c. 1692 May gr.; DAtl Maybøllegaard; VSK Maibøl Gd.; Gst 1857—58 Majbøl Gd; Trap[1] Maibølgaard; TGst Maibüllgaard; Nik. Andersen [*majbølgɑ̈·a*]; Postadr9 Majbølgaard; Gst Majbøl Gd. — Jfr. Majgaarde ndfr.

Majbølgaards Kobbel. — Se ovfr. u. Kobbelled.

Majbøl Kro. ChrK XVII 65 Maibøllekro. — Benævnes allerede 1736 „ved Kirkens Kjær" el. „ved Maibølle". Den er oprettet paa Præstegrund (ChrK anf. St.).

Majbøl Løkke, Gde [*maɟbølˈˀlygə*]. Dok 1773 Maybüller Lücke, Maybüller Lücken; 1782 (ChrK XVII 70) Maibøllykke; Dörfer 1829 in der Lücke, Maibüllücke; Schröder 1837 Lücke; Gst 1857—58 Majbølløkke; Trap[1] Maibølløkke; Postadr9, Gst Majbølløkke. — Jfr. Løkke ndfr. u. Naturnavne i Majbøl. Ifl. ChrK XVII 64 udflyttet ved Udskiftningen i 1773.

Majbølroj, Gd [*ɛ ˈʀöj, maɟbølˈʀöj*]. 1777 (ChrK XVII 70) Roy; Dörfer 1829, Schröder 1837 Roi; Gst 1857—58 Ryde; Trap[1] Røi; ChrK XVII 70 Roi eller Maibolleroy; Dirksen, Sogne- og Stedfortegnelse 1893 Majbølrød; Oldekop Maibüllroi; Nik. Andersen [*ɛ ʀoj*]; Postadr9 Majbølroj (Majbølrode); Gst Majbølroj; Trap[4] Majbølrode. — Jfr. Roj ndfr. u. Naturnavne i Majbøl. Hed før Udskiftningen Bjærggaard; se ovfr.

Majgaarde, fsv. Gde. Dok 1640 (ChrK XVII 62) Maygarde. — Navn paa to Gaarde Syd for Majbøl By. Af dem og tre Gaarde i Mintebjærg blev Majbølgaard oprettet c. 1640. Den ene af Gaardene kaldtes dog Majbølgaard allerede

før Hovedgaardens Oprettelse (ChrK XVII 107), ligesom omvendt denne undertiden kaldes Majgaard; se Belæggene ovfr. u. Majbølgaard. Forleddet er Made, se Indl., eller Navnet er ligefrem Ellipse for Majbøl Gaarde.

Majgaardsmølle. 1620 (ChrK XVII 79) Maigaards Molle; 1653 (ChrK XVI 16) Majgaards Mølle; VSK Maibek M.; ChrK XVII 110 Maigaards el. Maibøllegaards Vandmølle. — Nedlagt i det 18. Aarh. (ChrK XVII 111).

Majled, Gde [ɛ ˈmɑ·jlæj]. 1703 (ChrK XVII 34) ved Mailedet; Dörfer 1805, Schröder 1837 Mailed; Gst 1857—58 Majled; Trap[1], TGst Mailed; Postadr9, Trap[4] Majled. — Bygget ved et Led, der førte ind til Tovrup Made i Ketting Sogn (ChrK XVII 144).

Mintebjærg, Lb [ˈmiŋbjɛʀə]. Udat. (1476 ÆDA I 2) Myntenbergh; udat. (1481—1513 ÆDA V 11) Myntteberg; Sk 1483 Mynteberghe; Sk 1486 Mynteberge; Sk 1533 Mynteberg; Jb 1535 Mynteberge, Myntheberge, Mintebarrig, Mintebarrick, Mijntebarge, mynte; Sk 1543 Mynthberge; Reg 1604 Minttberch; Danckw 1652 Mintberg; DAtl Minteberg; VSK Mintebierg; Gst 1857—58, Trap[1] Mintebjerg; TGst Minteberg; Postadr9 Mintebjerg; Gst Mintebjærg. — Snarest Plantenavnet glda. mintæ „Mynte" (saal. Harpestreng), med Bortfald af t i Trekonsonantgruppen. Ordet, der i sidste Instans er et Laan fra lat. mentha, forekommer i Angel i Formen [miŋt] (Feilb.). Bebyggelsen kan i saa Fald næppe antages at være ældre end Middelalderen.

Mintebjærghav, Gde. 1666 (ChrK XVII 79) Mynbyrg haff; 1690 (sst.) Mintebjerg haff; VSK Mintebierghav; Gst 1857—58, Trap[1] Mintebjerghav; Nik. Andersen [miŋbjɛʀəˈhaw]; Postadr9 Mintebjerghav; Gst Mintebjærghav. — Se Mintebjærg Hav ndfr. u. Naturnavne i Mintebjærg.

Mintebjærgryde, Gd [miŋbjɛʀəˈʀɤ·]. Gst 1857—58, Trap[1] Ryde; ChrK XVII 90, 147 Ry, e Ry; Dirksen, Sogne- og Stedfortegnelse 1893 Mindebjergrød; Nik. Andersen [ɛ ˈʀɤ·]; Postadr9 Mintebjergrye; Gst Mintebjærgryde; Trap[4] Mintebjærgryd. — Se Ryde ndfr. u. Naturnavne i Mintebjærg. Jfr. ogsaa Lindeløkker og Fredmark ovfr.

Mjang, Lb [mjaŋ]. Udat. (1481—1513 ÆDA V 11) Maig; Sk 1483 Meyangk; Sk 1486 Meyang; 1515 (ChrK XVII 29) Meiangk, Miangk; Sk 1533, Jb 1535 Meange; Sk 1543 Meyan, Meang; 1579 (ChrK XVII 30) Myangk; Reg 1604, Mejer 1649 Miang; Danckw 1652 Miarg; DAtl, VSK, Gst 1857—58, Trap[1], TGst Miang; Postadr9, Gst Mjang. — Forleddet er Adj. glda. miō(r) „smal", sidste Led snarest Subst. Vang, hvorom se Indl.

Mjanghøj, Gde [mjaŋˈhöj·]. 1778 (ChrK XVII 144) Mianghøje; 1800 (sst. 40) paa Mianghøi; Dörfer 1829 Mianghoy; Gst 1857—58 Mianghøj; Trap[1] Mianghøi; Nik. Andersen [mjaŋˈhöj]; Postadr9, Gst Mjanghøj. — Ved Marken Høje. Se ndfr. u. Naturnavne i Mjang. Jfr. Laaddenbjærg ovfr.

Mjang Led, Hs. ChrK XVI 166 (efter gl. Kirkebog) ved Miangled. — Samme Lokalitet som Degnetoft ovfr.

Nederby. ChrK XVII 44 Nedrebyen. — Del af Mjang.

Nederby. — Se ovfr. u. Over-Lambjærg.

Nederby, Hørup-. Trap[1] Hørup-Nederby; ChrK XVI 152 Hørup Nedreby; Nik. Andersen [ˈhörop ˈnæ·əby]; Trap[4] Nederby.

Overby. ChrK XVII 45 Øvre-Byen. — Del af Mjang.

Overby, Hørup-. Trap[1], ChrK XVI 152 Hørup-Overby; Nik. Andersen [ˈhörop ˈɔwəby]; Trap[4] Over- og Nederby.

Paa Bjærget. — Se ovfr. u. Bjærggaard og ndfr. u. Peberbjærg.

Paradis, Gd. 1704 (ChrK XVII 69) Paradiis. — Ifl. ChrK XVII 63 Navn paa en Gaard i Majbøl By, der omtales 1696 til 1710 ff. Ved Udskiftningen 1773 udflyttedes Gaarden til Marken Skaartoft og fik Navn efter den. Se ndfr.

Paradis, Gd [ˈpɑ·vdis]. Gst 1857—58 Paradis gd; Trap[1] Paradisgaard; Kok II p. 304 Paradis; ChrK XVI 7 Paradiisgaarden; ChrK XVII 17 Paradiis eller Paradiisgaarden; TGst Paradiesgaard; Nik. Andersen [ˈpaʀadis]; Opt. 1920 [paradi·s]; Postadr9, Gst Paradisgaard; Trap[4] Paradis. — I Lambjærg. Gaarden fik ifl. ChrK XVII 143 Navn „efter Stedet, hvor den kom til at ligge, der kaldtes Paradis paa Grund af sin Frugtbarhed og yndige

Beliggenhed". Det er dog muligt, at der her foreligger Opkaldelse efter Slægten Paradis, der bor paa Gaarden, saaledes som antaget Heimat-Blätter I p. 38. Christen Paredis, Paradies nævnes i Dok 1772—1773 i Majbøl, hvor Navnet stammer fra den udflyttede Gaard Paradis ovfr. Fra Majbøl har Slægtsnavnet antagelig bredt sig til Lambjærg.

Peberbjærg, Hs [ˈ*pɛfəbjɛrə*]. K 1795, Dörfer 1805 Pfefferberg; ChrK XVI 5 Paa Bjerget el. Peberbjerg, Pifferbjerg; Postadr9 Peberbjerg; Trap[4] Peberbjærg. — Oprettet for at vogte et Led ind til Majbølgaards Mark (ChrK XVII 63) og eksisterede allerede 1673 (ChrK XVI 137). Se Peberbjærg ndfr. u. Naturnavne i Majbølgaard.

Pramgaard, Gd [ˈ*pʀa·mg0.ɒ*]. — I Hørup. Navnet er ikke meget brugt (Opt. 1936). Forleddet er vel et Familienavn.

Ramsherred [*ʀamsɛrəð*]. ChrK XVII 19 Randsherred; TM Ramsherred. — Ifl. Opt. 1936 et lidt spottende Navn paa nogle Huse i den sydlige Del af Lambjærgskov. Det er en forvansket Form af Ramsherred, et Navn, der er laant fra Købstæderne; se u. Ramsherred i Aabenraa Kbst., 3191.

Reshøj, Gd. VSK Reeshøy. — Se Reshøj ndfr. u. Naturnavne i Majbøl.

Ryesminde, Andelsmejeri. Trap[4] Ryesminde. — I Mintebjærg. Jfr. Naturnavnet Ryeshave sst.

Rævehøj, Gd. — Se Rævehøj ndfr. u. Naturnavne i Hørup.

Skaartoft, Gd [ˈ*sg0·vtʊəd*]. Dörfer 1829 Skaardtoft; 1829 (ChrK XVI 51) Skaartofte; Schröder 1837 Skaartoft; Gst 1857—58, Trap[1] Skaartofte; TGst Skortoft; Nik. Andersen [ˈ*sgɑ·vtʊvd*]; Postadr9, Gst, Trap[4] Skaartoft. — Se Skaartoft ndfr. u. Naturnavne i Majbøl. Jfr. ogsaa ovfr. u. Paradis.

Skivegaard [ˈ*sgi·vəgɒ*]. VSK Skriver gd; Gst 1857—58 Skivegd; Trap[1] Skivegaard; Kok II p. 347 Skivegård (Skjyvvgård); ChrK XVI 152 Skivergaard; ChrK XVII 142 Skivgaard, udt. Skjyvvgaard; TGst, Postadr9, Gst Skivegaard. — Se Skivegaard ndfr. u. Naturnavne i Hørup.

Skovgaard, Gd. ChrK XVII 26 Skovgaard. — Ved Vejen fra Lambjærg til Lambjærgskov. Gaarden blev udflyttet 1862 (ChrK anf. St.). Jfr. Halvbol ovfr.

Skrueborg, Hs [ˈ*sgʀu·b0ʀə, sgʀu·b0ʀə*]. TM Skrueborg, Skoueberg; Trap[4] Skruborg. — Samme Lokalitet som Aghøj ovfr.

Slot, Hs. ChrK XVII 13 Slottet. — Tidligere Navn paa et Hus i Lambjærgskov. Det ejedes af en Peder Jensen (1714—94), om hvem ChrK a. St. oplyser følgende: „Til Gilder skulde han altid op at sidde hos Præsten. Han dandsede altid med en trekantet Hat paa, og Konen havde Sæt paa Hovedet. Deres Hus maa ogsaa have udmærket sig fremfor de andre til hans Tid; thi til Spot kaldtes det altid Slottet, og Konen benævnedes Dronning Ellen".

Sned, Hse [*snæj*]. 1680 (ChrK XVII 11) det nye Huß udj Sneddet; 1731 (sst. 12) Præstens Sned; Trap[4], Guide 1933 Sned. — Se Sned ndfr. u. Naturnavne i Lambjærg.

Snedbjærg, Gd. VSK Snebek; Gst Snejbjærg Gd. — Se Snedbjærg ndfr. u. Naturnavne i Majbøl.

Stendesgaard, Gd. ChrK XVII 59 Stennesmosegaard (Bebyggelsesnavn?); ChrK XVI 10 Stennesgaard. — Udflyttet til Majbøl Mark i Nærheden af Stendeshøj og Stendesmose og opkaldt efter disse Naturnavne (ChrK XVII 71).

Sølvtoft, Gd. 1805 (ChrK XVII 40) Sølvtoft; 1829 (ChrK XVI 51) Solvtofte; Oldekop Solotoft; Trap[4] Sølvtoft. — Se Sølvtoft ndfr. u. Naturnavne i Mjang.

Tangsmose, Hs [ˈ*tɑŋm0s*]. ChrK XVII 19 Tangsmose; Dirksen, Sogne- og Stedfortegnelse 1893 Tangmose; Trap[4] Tangsmose. — Oprettet 1792 (ChrK XVII 18). Se Tangsmose ndfr. u. Naturnavne i Lambjærg.

Teglgaard, Gd. VSK Tegl gd; ChrK XVII 18 Teglgaarden. — Her var der i sin Tid en Teglovn ved Stranden (ChrK a. St.) Jfr. Lundehave ovfr.

Tjørnemosegaard, Gd. ChrK XVI 3 Tornemosegaard; TGst Tjörnemosegaard; Postadr9 Tjørnemosegaard; Gst Tjørnemose Gd. — Ifl. ChrK XVI 149 udflyttet 1801 og opkaldt efter en nærliggende Mose; sst. p. 152 oplyses det dog, at den er udflyttet 1795. Se Tornemose ndfr. u. Naturnavne i Hørup.

Tomhave, Gd [ˈt0mhɑs·]. Jb 1789 (ChrK XIII 99) Thomhave; K 1794 Tummhav; VSK Thomhauge gd.; Gst 1857—58, Trap[1] Tomhave; TGst Tomhavegaard; Postadr9, Gst Tomhave; Trap[4] Tomhavegd. — Se Tomhave ndfr. u. Naturnavne i Mjang.

Torpedoskydebane, Hs. Postadr9 Torpedoskydebanen.

Transmose, Hs. Postadr9 Transmose. — Fejl for Tangsmose ovfr.?

Trompetergaard [tɾ0mˈpɛ·dəgɔ]. VSK Trompetergd.; ChrK XVI 152, TGst, Postadr9, Gst Trompetergaard.

Tulles, Hs. ChrK XVII 19 Tulles. — I Lambjærg. Gen. af Mandsn. sønderjy. Tulle (Kok II p. 54). Jfr. Naturnavnet Tulleshjørne i Lambjærg.

Vandsted, Hs. ChrK XVII 65 ved Vandstedet. — I Majbøl. Kaldes saaledes, fordi det er udflyttet i Bymarken og opført i Nærheden af et gammelt fælles Vandsted (ChrK a. St.).

Ved Majbøl. — Se ovfr. u. Majbøl Kro.

Vinkel, Gd. ChrK XVI 152 i e Vinkel. — I Hørup.

Ørhus, Hs [ˈø·ihus]. 1690 (ChrK XVII 90) Øret; ChrK XVII 109 Øre-Huus. — Huset har tidligere ligget i Ørkobbel; se u. Naturnavne i Majbølgaard.

B. NATURNAVNE.

Hørup.

Ageled. ChrK XVI 3 Ageled el. Agelej ved Byen. — Verb. age „køre". Se u. Ageled i Sønderby-Østerby, Kegnæs S., 3251.

Algerskilde. 1605 (ChrK XVI 92) Algers Kilde. — Af Mandsn. glda. Alger (DgP Sp. 30).

Andenæb. Stiftsbog 1690, 1730 (ChrK XVI 81) Andnib; ChrK XVI 3 Aandenep, Andenæb. — Sammenligningsnavn efter Jordstykkets Form.

Asserløkke. 1605 (ChrK XVI 66, 80) Aßerlycke, Atzerlykke; Stiftsbog 1690 Atzerlycke; ChrK XVI 3 (efter ældre Kilde) Aßerlycke, Atzerlycke el. Adserslykke. — Mandsn. glda. Azur.

Baskløv [bɑsˈklɛ·]. ChrK XVI 5 (efter ældre Kilde) Baßkløv; TM Basklee, Lasklee. — Den nordlige Del af Hørup Skov. Efterleddet er sikker -kløv som hos ChrK, idet den optegnede Udtale øjensynlig beror paa Paavirkning fra TM. Forleddet er muligvis Bast; se u. Bastholm i Rejsby S., 3086.

?Bendtbøgt. 1605 [?] (ChrK XVI 66) Bendtbøitt. — Sidste Led er sikkert jy. Bøgt, i Sundev. udt. [böjt], „en bøjning, krumning på vejen f. eks." (Feilb.). Forleddet kan være Plantenavnet Benved.

Berris. ChrK XVI 5 Berriis. — Muligvis af Subst. Bær.

Bjørnemose. ChrK XVI 152 Bjornemose. — Der er ingen topografisk Forbindelse med Bjørnemose i Mjang.

Blaamose. 1730 (ChrK XVI 81) Blomoße; L 1794 (sst.) Blaamose. — Adj. blaa.

Blustoft [ˈbl0.stɔɔt]. 1605 (ChrK XVI 87) Bloßetofft; Stiftsbog 1690 Blaastofft; ChrK XVI 4 Bloestoft; TM Blostoft. — Var henlagt til Hørup Degnekald og er sikkert, som andre Navne paa Blus-, Betegnelse for et Jordstykke, som Degnen havde i Brug mod at holde Kirken med Lys; se Gunnar Knudsen i NoB 1934 101 ff.

Bonesbohøj [ˈb0·ŋɔsˌhöj]. TM Bonesbohöi, Bruesbohöi; Maalerids Bonesbohöi. — Det er tvivlsomt, om Navnet udtales med patatalt n.

Bonroj [ˈb0·nˌʁöj]. — Maaske af Mandsn. glda. Bone (DgP Sp. 146).

Borgled. ChrK XVI 4 Borgeled. — Maa være et Led paa Borgvej. || **Borgvej.** 1605 (ChrK XVI 80) Sünderburgerweien, Sünder Burgerweien; U 1794 (sst. 145) Borreveien. — Vejen til Sønderborg.

Bovland. 1605 (ChrK XVI 80) Bouland; ChrK XVI 4 Bauland. — Subst. glda. boghæ „Bue".

Brodersløkke. 1605 (ChrK XVI 66) Broßlycke, Broislycke, Broes Lycke; Stiftsbog 1690 Broislycke; ChrK XVI 4 Broerslykke el. Broderslykke; TM Broderslükke. || Brodersløkke Mose. Stiftsbog 1690 Bro[i]slyckis mose. — Mandsn. sønderjy. Broder.

?Brynerkær. 1605 (ChrK XVI 92) Brünerkier; ChrK XVI 4 Brunerkjær.

Brønsbjærg [*brönsˈbjɛrə*]. 1605 (ChrK XVI 66) Brynsbierg; Stiftsbog 1690 Brunsbiere; 1769 (ChrK XVI 141) Brynnedsbjerg; ChrK XVI 3 Brynnersbjerg; TM Brüningsbjerre.

Bævreesk. ChrK XVI 4, 103 Bævreaske, Bæveraske. — En lille Toft ved Præstegaarden. Trænavnet Bævreesk „Populus tremula" (Feilb.).

Dal. Stiftsbog 1690 I Dallet. — Jfr. ndfr. u. Skoldeløkke.

Damsløkke. 1605 [?] (ChrK XVI 66) Damslycke; ChrK XVI 5 (efter ældre Kilde) Damßlycke el. Danslycke (en enkelt Gang), Sønder Dammslykke.

Degnetoft. Stiftsbog 1690 Paa Degnens tofft.

Duehøj. 1730 (ChrK XVI 81) Duehøi. — Gravhøj. Fuglenavnet Due eller Tilnavnet Due.

Døvmose [*ˈdɒ̝·ˌmu·s*, *ˈdɒ̝·m0s*]. Stiftsbog 1690 Døffue Mose; U 1794 (sst. 146) Døvemose; L 1794 (sst. 81) Dødemose; TM Dödmose. — Af Adj. døv, der her maa have Betydningen „ufrugtbar"; jfr., at Ordet i Sønderjy. bruges om Korn og Frugter uden Kærne (Feilb.). Den samme Betydning har nty. doof i et Stedn. som Doofhörn („unfruchtbare Ecke", Mensing I Sp. 765). Senere er Forleddet omdannet til død, der kan have tilsvarende Betydning. Jfr. Dødmose i Varnæs, Varnæs S., 3225.

Egemose [*ˈi·xəm0s*]. 1605 (ChrK XVI 66, 80) Norden Egemoß, Norden Egemoße; Stiftsbog 1690 Egemose, store Egemose; ChrK XVI 3 (efter ældre Kilde) Gam. Eegemoße, Store- og Lille-Egemoße, Eegemoßedam; TM Jgemoose. — Man kan endnu pløje Egestammer op her (Opt. 1936). || **Egsager** [*i.saxə*]. 1605 (ChrK XVI 80) Ecksager; Stiftsbog 1690 Synder-, Nør Egsager; ChrK XVI 4 Iisager, Nørre Egsagers Laane; TM Jisager. — Kollektivet glda. ēkæ „Egebevoksning".

Eskelandstoft. 1605 (ChrK XVI 80) Sünden Eskelandstoft; Stiftsbog 1690 Eskelandtztofft; TM Askelandstoft. || **Eskeroj** [*ˈɛsgərö̞j*]. ChrK XVI 4 Eskerød; TM Askewi; Maalerids Askeroi. — Trænavnet Esk „Ask" eller snarere Kollektivet glda. æskæ „Askebevoksning".

Firkant [*ɛ ˈfikɔnd*].

Fladskifte. Stiftsbog 1690 Fladskiffte, Fladeschifft; ChrK XVI 3 (efter ældre Kilde) Flattskifftager.

Flyde [*ˈfly·*]. Stiftsbog 1690 Flye, Norden Flye; 1780 (ChrK XVI 143) Enghave kaldet Flye; ChrK XVI 5 Enghave ved Flye; sst. 4 Flye el Fløe; TM Flye. || **Flydedam.** Dok 1640 (ChrK V 106) Flüedam. || **Flydehave.** U 1794 (ChrK XVI 145) Flye-Have. || **Flydepold.** ChrK XVI 5 Flyepold. — Flyde, se Indl.

Fredmark. U 1794 (ChrK XVI 145) Fredemarken; ChrK XVI 5 Fredemarken el. Freimarken. — Subst. Fred el. Verb. frede. Jfr. Fredkær i Bylderup S., 3134. || **Fredskov** [*ˈfræjsgɔs*]. U 1794 (ChrK XVI 146) Fredeskoven; TM Fredskov. — Del af Hørup Skov.

Fæbjærg [*ˈfɛ·bjɛrə*] 1605 (ChrK XVI 80), Stiftsbog 1690 Fæbierg; TM Fäbjerre. — Subst. Fæ „Kvæg".

Færgehus Ager. ChrK XVI 4 Færgehuusager. — Se Færgehus ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Gaardbugt. 1605 (ChrK XVI 80) Gardbugtet; Stiftsbog 1690 Gaardbugte; ChrK XVI 3 f. (efter ældre Kilde) Gardbugtet, Gaardbugte el. Gjerbøyt. — Se Gaardbugt ndfr. u. Mjang.

Gaasehøj [*ˈg0·shö̞j*]. 1605 [?] (ChrK XVI 66) Gaaßhøy; Dok 1640 (ChrK V 106) goßehöy; Stiftsbog 1690 Gaasehøy; TM Gaashoi.

Gadekær [*ˈgɑ·kæ*]. 1605 (ChrK XVI 80) Gadkier; Stiftsbog 1690 Ved gadekier; U 1794 (sst. 146) Gadekjær; TM Gadekjär. — Eng ved Hørup Kirke.

Gassevad [*gɑsəˈvɑj*]. Stiftsbog 1690 Gasse vaj; ChrK XVI 4 Gassevad; TM Gassewai, Gassewei. — Agerjord. Fuglenavnet Gasse „Gase".

Gavl. L 1794 (ChrK XVI 81) paa Gaul. — Se Gavl ndfr. u. Lambjærg. Der kan ikke være topografisk Sammenhæng med dette Navn.

Grilager. Stiftsbog 1690 Grilager. || **Grilbæk.** U 1794 (ChrK XVI 146)

Grilbæk. — Der er sikkert topografisk Sammenhæng mellem disse Navne og Grilager i Mjang, der støder op til Hørup; s. d.

Grundsege. ChrK XVI 152 Grundsege. — Af Subst. Grund, formodentlig i Betydningen „lavt Areal"; jfr. Grund i Nybøl, Hjordkær S., 3213.

Grønvej. ChrK XVI 4 Norden Grønveien; TM Der grüne Weg.

Gundersmose. L 1794 (ChrK XVI 81) Gundnersmose; ChrK XVI 3 (efter ældre Kilde) Gundersmoße, en enkelt Gang Gundnersmoße. — Mandsn. gldа. Gunnar, eller Kvinden. gldа. Gunnur.

Have [ɛ ˈhɑs·, ˈhɑs·]. ChrK XVI 4 f. Have, Haven; TM Have. || **Havebjærg** [ˈhɑsbjɛrə]. ChrK XVI 5, TM Havbjerg. — Ved Hørup By. || **Havemose** [ˈhɑsm0s]. TM Hawmoos. — Ved Hørup Kirke. Have, se Indl.

Hestager. 1605 (ChrK XVI 66) Hesthagger; Stiftsbog 1690, 1730 (ChrK XVI 81) Hestager; ChrK XVI 3 Hestager, Lille Hesteager.

Holt [h0ld]. 1605 (ChrK XVI 80) Holdt; Dok c. 1640 (ChrK V 107) Sönderholtt; Stiftsbog 1690 Holt, Nørholt, Synderholt; TM Holt. — Agerjord ved Hørup Skov. Holt, se Indl.

Hovsløkke [ˈhɔsˌly.k]. — Agerjord umiddelbart ved Hørup By.

Humledam. ChrK XVI 4 Humledam.

Hussted [ˈh0sdæj]. — Subst. Hussted „Sted, hvor et Hus har staaet". Se ndfr. u. Hørup Ris. || **Hustoft.** 1605 (ChrK XVI 80) Hußtofften.

Hyldestub [ɛ ˈhylˌsd0f]. ChrK XVI 4 Hyldstof; TM Hülstoft, Hüldtoft.

Højebøge. 1605 [?] (ChrK XVI 66) Høibyge; Stiftsbog 1690 Hoye byge; U 1794 (ChrK XVI 146) Heubyge; ChrK XVI 4 Høibyges Skovskifte. || **Højstykke** [ˈhöjˌsdyk]. ChrK XVI 5 Høistykke; TM Höistykke.

Hørløkke. [ˈɔsə ˈˈhö·lygə, ˈnæ· ˈˈhö·lygə]. 1605 (ChrK XVI 80) Hørlykke; Stiftsbog 1690 Hørlycke; U 1794 (ChrK XVI 146) Hørlykken; TM Höilykker, Hoilykke.

Hørup Hav. Mejer 1649 Großwick; Schmidt 1852 Høruphav; Gst 1857—58 Hørup Hav; Trap[1] Hørup-Hav; TGst Hörup Haff; Trap[4] Høruphav. — Navn paa Bugten mellem Kegnæs og Als. || **Hørup Ris** [hölbˈʁis]. 1605 [?] (ChrK XVI 66) Herberyße, Herberriß, Herberiis; Stiftsbog 1690 Herberriß; ChrK XVI 4 (efter ældre Kilde) Herberriiß, Herberyße og Herberiß ɔ: Hörupriis, Herberriiß Laane. — Kaldes ogsaa Hussted (se ovfr.); Gaarden Hørupris har tidligere ligget her (Opt. 1936). De ældre Former viser, at den nuværende Udtale maa skyldes en sen Omdannelse under Paavirkning af Bynavnet. Forleddet kan maaske være Ordet Herberg. Jfr. Herbergvæle i Rinkenæs, Rinkenæs S., 3229. || **Hørup Skov** [hölbˈsgɔs]. Reg 1604 Horup Holtt; Gst Hørup Skov.

Ingeborgsmose. Stiftsbog 1690 Ingeborgs mose; 1730 (ChrK XVI 81) Ingeborgs Mose; ChrK XVI 3 (efter ældre Kilde) Ingeborrigsmoße el. Ingeborgsmoße.

Jytelle. U 1794 (ChrK XVI 147) Jütelle; TM Jüttel, Tüttel. — Efterleddet er vel Subst. Elle „Ellebevoksning". Forleddet er uklart.

Jørgen Koks Have. U 1794 (ChrK XVI 146) Jørgen Kocks Toft; ChrK XVI 149 Jørgen Kocks Have el. Toft. — Ifl. ChrK XVI 149 en Mark i Hørup By, hvor den i 1801 udflyttede Tornemosegaard laa, der tilhørte Jørgen Kock.

Kaadnerløkker. TM Kaadnerlykker. — Sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kaadsdøbbel. — Se ndfr. u. Koksdøbbel.

Kallestoft. 1605 (ChrK XVI 66) Kallandtstofft; 1676 (sst. 136) Kallistofft; Stiftsbog 1690 Kallestofft; TM Kallestoft. — Hørte til Præstegaarden. Formen 1605 tyder paa, at et oprindeligt *Kalentestoft, en Toft, der har hørt til et gejstligt Gilde.

Kalvehave. 1823 (ChrK XVI 151) Kallehave; ChrK XVI 3 Kallehave el. Kalhave.

Kanbæk [ˈkanbæk]. ChrK XVI 5 Kanbæk el. Kandebæk; TM Kornbek. — Formodentlig samme Navn som Kannebæk (saal. Guide 1869) i Folding S., Malt H. Forleddet kunde muligvis være et ellers ukendt Plantenavn *Kande i Betydningen „Aakande".

Kapellanisned. ChrK XVI 5 Capellani-Snei.

Katholm. ChrK XVI 3 (efter ældre Kilde) Kattholm. || **Katkær** [ˀ*kadɬkæ*]. 1605 (ChrK XVI 80) Kattkers forland; ChrK XVI 3 (efter ældre Kilde) Kattkier el. Katkjær; TM Kattekjär.

Kavsløkke. 1605 (ChrK XVI 66) Koußlycke Ager; Stiftsbog 1690 Kouslyckis ager; L 1794 (ChrK XVI 81) Kaauslykke; ChrK XVI 4 Kauslykke, Kauslykkesmose; TM Kauslykke. — Forleddet er muligvis Gen. af Ordet Kog, hvorom se Indl. Jfr. Kavsager i Varnæs, Varnæs S., 3225. En anden Mulighed er vel jy. Kovs „en Slags Lerkar".

Kildeager [ˀ*kœ·ɭaxə*]. ChrK XVI 4 Kildeager; TM Keelager.

Kirkebjærg [ˀ*ki.igəbjɛrə*]. 1605 [?] (ChrK XVI 66) Kirckebierg; ChrK XVI 4 Kirkebjerg, Kirkebjergsmai; TM Kirkebjerg. — Paa Grænsen til Majbøl. || **Kirkemade** [*ki.igəˈmaj*]. TM Kirkemai. || **Kirkenskær.** Stiftsbog 1690 Kirkens Kier. || **Kirkenstoft.** 1605 (ChrK XVI 92) Kirckenstofft. || **Kirketræ.** ChrK XVI 3 Kirketræ. || **Kirkevej.** Stiftsbog 1690 over Kirk-Veyen, offuer Kirkeveyen; U 1794 (ChrK XVI 146) Kirkeveien; ChrK XVI 3 (efter ældre Kilde) Offuer Miang Kirkevej.

Klansege [*klɔŋsˈˀi·xə*]. TM Clonsiger, Klansege. — Jfr. Klansager u. Bebyggelsesnavne i Ulkebøl S., 3255.

Klint [*kliŋd*]. U 1794 (ChrK XVI 145) Øvre- og Midt-Klint; ChrK XVI 5 Øvre-, Midt og Nedre Klint, Præstens Klint; TM Klint. — Skrænt ved Hørup-Hav.

Klokkær [ˀ*klɔɬkjæ*] 1605 (ChrK XVI 80) Klockkier; Stiftsbog 1690 Klokier, Kladekier; U 1794 (ChrK XVI 147) Klock-Kjær; Heimat-Blätter I p. 36, TM Klokkjär. — Eng Vest for Hørup Kirkegaard. Ifl. et Sagn i Heimat-Blätter anf. St. blev der engang ringet saa stærkt med Kirkeklokken, at den styrtede ud af Taarnet, rullede ned ad Skraaningen og sank i Kæret.

Kløverholm. 1605 (ChrK XVI 80) Kleffverholm; ChrK XVI 4 Kløverholm; TM Klöverholm. — Støder op til Kløverholm i Lambjærg.

Knap [*knap*]. TM Knap. — Bakke ved Kysten. Subst. Knap, brugt om en Forhøjning; se u. Knap i Stollig, Løjt S., 3211.

Knøshave. 1663 (ChrK XVI 135) den saakaldte Knøß Have. || **Knøsled.** ChrK XVI 4 Knøs' Led. — Af Slægtsnavnet Knøs. Christen Knøß i Hørup nævnes 1660 (ChrK XVI 135).

Kobberroj [ˀ*k0·fʁo*, ˀ*k0.fʁə*, ˀ*k0.ɬfʁo*]. 1605 [?] (ChrK XVI 66) Kaabrøy; 1676 (sst. 136) Koberoy-Skifte; Stiftsbog 1690 Kaaberrøy; 1730 (ChrK XVI 81) Kobberøy; U 1794 (sst. 145, 146) Koperroj, Kaaberoys Skifte; ChrK XVI 5 Kofferoy, Øvre- og Nedre Kaaferøysager; TM Kofroi. — Skov og Agerjord. De nuværende Udtaleformer maa bero paa en Forvanskning. Af Subst. Kobber eller muligvis af et Personnavn, der ogsaa indgaar i Landsbynavnet Kobbersted, Aller S., 3032.

Koksdøbbel. 1605 (ChrK XVI 66, 80) Kockesdybbel, Kockdübbel, Kocksdübbel; Stiftsbog 1690 Kocksdybel; 1730 (ChrK XVI 81) Kohsdøbbel; U 1794 (sst. 146) Kaadsdybbel; 1794 (sst. 66) Kaas Døbel; ChrK XVI 4 (efter ældre Kilde) Koddybbel, Køhsdøbbel, vistnok Kaadsdybbel. — Ifl. ChrK to forskellige Lokaliteter, Koksdøbbel og Kaadsdøbbel, men det rimeligste er vistnok, at alle Formerne skal henføres til samme Navn. I saa Fald af Slægtsnavnet Kok. I Stiftsbog 1690 nævnes Kocksdybel lige før „Peder Kockis led".

Konroj. ChrK XVI 5 Kannrej, Udt. Konrøy; TM Kornroi.

?Kornløs [ˀ*kɔŋlǫs*]. 1605 (ChrK XVI 80) Kornlæß; TM Kannlös, Rannlös. — Formen 1605 tyder paa, at Navnet er et oprindeligt *Kornløs, en spottende Betegnelse for et daarligt Stykke Jord. Udtalen [*kɔŋ-*] for ventet *[*kvan-*] kan skyldes Paavirkning fra Skriveformen i TM. Jfr. Kornløs i Vollerup, Ulkebøl S., 3255.

Kraghøj [ˀ*kʁa·xhöj*]. ChrK XVI 4 Kraghøi; TM Kraghoi; Heimat-Blätter I p. 36 Kragehöi. — Gravhøj. Af Fuglenavnet Krage.

Kærløkke. TM Kjärlykke.

Käth. TM Käth, Keth; Maalerids Käth.

Laagled. ChrK XVI 3 (efter ældre Kilde) ved Waangsgaarden og Laagledt

imod Lambjerg Mark. — Se Laagled ndfr. u. Lambjærg. Der er ingen topografisk Sammenhæng med dette Navn.

Lambjærgskov Mose. 1605 (ChrK XVI 80) Lambergskou mose. — Efter Nabobyen Lambjærgskov. Se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Langhave [ˈlaŋhaːˑ]. TM Langhave. || **Langstykke** [ɛ ˈlaŋsdy.k]. TM Langstück.

Laves Abildgaard. ChrK XVI 4, 22 Laues's Abildgaard, Laues Afildgaard. — Abildgaard „Frugthave". Ifl. ChrK XVI 22 „den lille Toft paa høire Haand ved Indkjørselen til Hørup Præstegaard".

Lemkær [ˈlæmkæ]. ChrK XVI 4 Liimkjær; TM Lemkjär, Lamkjär. — Formen hos ChrK stammer formodentlig fra en ældre Kilde og viser, at Forleddet er Subst. Lim „Kalk".

Lergrav. Stiftsbog 1690 Leergraffs ager; ChrK XVI 5 Leergrav. || **Lersig.** 1605 [?] (ChrK XVI 66) Leersiig.

Levløkke. Stiftsbog 1690 Levlyck, Levlyckis mose, Leulycke; 1794 (ChrK XVI 66) Levlycke, Laublycke; ChrK XVI 3 Lefslycke, Leulykke, Udt. Levlykke. — Af Subst. Leve „Brød" eller muligvis af Mandsn. glda. Lēvi, sønderjy. Leve (Kok II p. 35).

Libbesager. Stiftsbog 1690 Libes ager; 1769 (ChrK XVI 141) Liveds Ager; ChrK XVI 3 (efter ældre Kilde) Libbisager, Libesager, Livisager, Livetsager, Levedsager. — Støder sikkert op til Libbesager i Lambjærg (s. d.), der ligger paa Grænsen til Hørup.

Lillehav. ChrK XVI 155 Lillehav. — Et andet Navn paa Hørup Hav.

Lillehave [ˈlilhaːˑ]. TM Lilhaw, Lilhau. — To forskellige Lokaliteter. || **Lillestykke** [ɛ ˈlilˌˈsdy.k]. TM Lilstück.

Lindstykker. ChrK XVI 4 Lindstykker.

Lopperoj. 1605 (ChrK XVI 80) Lopperodt. — Insektnavnet Loppe.

Louisenhügel. Ifl. Medd. fra J. Raben 1937 et andet Navn paa Rævehøj ndfr.

Lund [ɛ lɔ.ŋ]. 1730 (ChrK XVI 81), U 1794 (sst. 146) Lunden; ChrK XVI 4 Store- og Lille-Lund, Vesten Lunden; TM Lillelund, Storelund. || **Lundbjærg** [ˈlɔ.ŋbjɛrə]. ChrK XVI 4 Lundbjerg. — Ved Lund ovfr. || **Lundkær.** 1730 (ChrK XVI 81) Lunkier.

Lundsløkke. ChrK XVI 4 (efter ældre Kilde) Lundslycke. || **Lunds Vandsted.** ChrK XVI 4 Lunds Vandsted. — Formodentlig af et Slægtsnavn Lund.

Lyng. Stiftsbog 1690 paa Lingen; U 1794 (ChrK XVI 146) paa Lyng.

Løkkesager. ChrK XVI 3 Lykkesager. || **Løkkesmose.** ChrK XVI 4 Lychißmoße.

Marhøj [ˈmaˑhöj]. 1605 (ChrK XVI 80) Madhoy; ChrK XVI 3 (efter ældre Kilde) Madhøy el. Modhøy; ChrK XVI 100 Modhøi; TM Madhöi. — Muligvis af Subst. Maade, sønderjy. [maˑ(r)] (Feilb.) „Maal".

Midtstykke [ˈmɛdsdyk]. ChrK XVI 5 Midtstykke; TM Midstük, Midtstykke. — To forskellige Lokaliteter.

Molhole. 1605 (ChrK XVI 80) Møllhaal; Stiftsbog 1690 Molhole; ChrK XVI 3 (efter ældre Kilde) Molthaale, Molshule, Mollhuule, Møllhaal, Møllehule, Udt. Molhole.

Moselyng. 1605 (ChrK XVI 80) Moß løngen.

Munkestætte. Stiftsbog 1690 Munckstet. — Se Munkestætte ndfr. u. Mjang.

Møllebjærg [ˈmœlbjɛrə]. 1605 (ChrK XVI 66) Molberg, Milberg; Stiftsbog 1690 Mylbiere; ChrK XVI 3 (efter ældre Kilde) Mylbiere, Møllbjerge, Molbiere og Milbjerg el. Mildberg, Molbjergsdeel; TM Möllebakke. — Hørup Mølle har tidligere ligget her. Se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Nederflyde. ChrK XVI 5 Nedreflyd. — Jfr. Flyde ovfr.

Nydam [nyˈdam]. 1676 (ChrK XVI 136), 1730 (sst. 81), U 1794 (sst. 146) Nydam. — Støder op til Nydam i Majbøl. || **Nygaard.** ChrK XVI 4 Nygaard. || **Nymade.** ChrK XVI 4 Nymai.

Nørreflyde. 1766 (ChrK XVI 141) Nord Flyge. — Jfr. Flyde ovfr.

Overflyde. ChrK XVI 5 Overflyd. — Jfr. Flyde ovfr.

Pastpælen. ChrK XVI 4 (efter ældre Kilde) Past-Pællen ɔ: maaske: Pæst-Pælen (Mai og Busk).

Pegmose. U 1794 (ChrK XVI 146) Pechmose; ChrK XVI 4 Pichmoße, Udt. Pigmose ɔ: Begmose. — Subst. sønderjy. Peg „Beg". Jfr. Pegskifter i Løgumkloster Lands., 3119.

Pistorn. Stiftsbog 1690 Pistorn; 1730 (ChrK XVI 81) Pistern.

Povsterbøg. Stiftsbog 1690 Ponsterbøy; 1730 (ChrK XVI 66) Pousterbøy; 1735 (sst. 21) Poster Bøys; L 1794 (sst. 81) Posterbøg; ChrK XVI 4 (efter ældre Kilde) Pousterbøyh, Pouserbøyh, forklares af de Gamle: Paternoster-Bøg, Posterbøshøi, Udt. Pousterbøshøi.

Præstens Skov [*ɛ ˈpʀɛsdəs ˈsgɔs*]. (Her?) Stiftsbog 1690 Præstens Sned; ChrK XVI 4 Haven el. Præstens Have; TM Prästens Skov. || **Præstland** [*ɛ ˈpʀæ·sdlɔŋ*].

Pugager. 1605 (ChrK XVI 66) Pugagger; ChrK XVI 3 (efter ældre Kilde) Sønden Steensager el. Puugager, Pugager og Puager, det sidste kun een Gang. — Snarest Subst. Puge „Nisse".

?Purre. ChrK XVI 4 Podene, udt. Paare el. Pore.

Rakkerstoft. ChrK XVI 152 Rakkestoft. — „Efter de mange flaaede, døde Dyr, som her bleve begravede" (ChrK anf. St.).

Risløkke. 1605 (ChrK XVI 66, 80) Ryßelyckke, Rißlycke; Stiftsbog 1690 Riselycke; ChrK XVI 4 Riislykke. || **Rismose.** 1605 (ChrK XVI 80) Sønden Rißmoße. — Subst. Ris „Krat".

Rævehøj [*ˈʀöshöj*]. 1823 (ChrK XVI 150) Rævehøi; ChrK XVI 5 Rævehøi el. Sophiehøi; TM Ravehöi; Trap[4] Rævehøj. — Gravhøj. Højen blev i 1823 solgt til Pastor Schwensen, og det blev ved den Lejlighed bestemt, at den i Fremtiden skulde have Navnet „Sophiehøi" (ChrK XVI 150 f.).

Rønnemose. U 1794 (ChrK XVI 146) Rønnemose. — Trænavnet Røn.

Saksager. Stiftsbog 1690 Saußager; L 1794 (ChrK XVI 81) Saxagger. || **Saksløkke.** 1605 (ChrK XVI 80) Sauslycke. — S. Lok. som Saksager ovfr.? Se under Saksager i Rinkenæs, Rinkenæs S., 3229.

Sisager. ChrK XVI 4 Sisager.

Sivmade. ChrK XVI 3 (efter ældre Kilde) Siewemay.

Skindertoft. 1605 (ChrK XVI 66), Stiftsbog 1690 Skindertofft; ChrK XVI 3 Skindertoft. — Af Skinder „Garver".

Skivegaard [*ˈsgi·və*] 1605 (ChrK XVI 80, 66) Skiffgaard, Schiffgarde; Stiftsbog 1690 Skivergaard, schiffuegaard; TM Skiwe. — Agerjord. Den oprindelige Form er Skivegaard, men efter at Navnet er gaaet over til ogsaa at bruges som Gaardnavn, har man dannet et nyt Marknavn Skive. Udtalen er iøvrigt paavirket af Skriften. Den genuine Udtaleform er „Skjyvvgaard", som anføres af Kok og ChrK; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Forleddet er antagelig Ordet Skive, maaske i Betydningen „Bord"; jfr. Skiveblad „Bordplade" som Marknavn i Hostrup S., 3131. Sidste Led er Gaard i Betydn. „Indhegning", se Indl.

Skoldeløkke. 1605 (ChrK XVI 66, 80) Skollerlycke, Sckollelycke; Stiftsbog 1690 Skioldelyckis ager; ChrK XVI 3 (efter ældre Kilde) Sckollelyckis Dall. — Næppe samme Lok. som Skoleløkke ndfr. Der er sikkert topografisk Forbindelse med den ene Skoldeløkke i Mjang; s. d.

Skoleløkke. TM Skolelykke. — I TM Skolejord.

Skovlandsager. Stiftsbog 1690 Skovlands ager. || **Skovsholm** [*sgɔəsˈhɔlm*]. ChrK XVI 5 (efter ældre Kilde) For Anderß Fogets Led, kaldes ogsaa Schausholm; TM Skovsholm. — Ved Hørup Skov. || **Skovshøj** [*sgɔəsˈhöj*]. ChrK XVI 5 Skovshøi; TM Sckowshoi, Skovshöi.

Skratmose [*ˈsgʀadm0s*]. TM Skratmose. — Se u. Skratmose i Sønderborg Kbst., 3233. Der er ingen topografisk Forbindelse med Skratmose i Mintebjærg.

Skærsbjærg [*ˈsgæsbjɛʀə, sgæsˈbjɛʀə*]. 1605 (ChrK XVI 80) Skiersbierg; Stiftsbog 1690 Skierbere; ChrK XVI 3 Skierbiere, Sckerßbjerg, Skjærsbjerge, Udt. Skjærsbjerg; TM Skersberg.

Smededøbbel. 1605 [?] (ChrK XVI 66) Smeydübbel; Stiftsbog 1690 Smeddedybbel; 1794 (ChrK XVI 66) Smidedøbel.

Sned [ɛ *snæj, snæj*]. TM Snei. — Tre forskellige Stykker Agerjord, alle ved Hørup Skov. || **Snedmose.** U 1794 (ChrK XVI 146 f.) Schneimose, Schneimoes, Sneimose, Schneimoos. — Sned, se Indl.

Sofiehøj. Se ovfr. u. Rævehøj.

Stamløkker [ˈ*syŋə* ˌ˹*sdamlygə*, ˈ*nö*ˌ˹*sdamlygə*]. 1605 (ChrK XVI 80) Stamlycke; 1676 (sst. 136) Stamlykke; Stiftsbog 1690 Stamlycke, Stamme Lycke; ChrK XVI 4 Stamlykke, Stamlykkemai; TM Nörre-, Sönder Stamlükke. — Snarest Tiln. glda. Stammæ (Eks. Dominus Esbernus dictus Stammæ, Kannik i Ribe 14. Aarh. NecRip, SRD V p. 547).

Stene. ChrK XVI 4 Steene. || **Stenribbel** [˹*sdænʀɛfəl*]. 1605 [?] (ChrK XVI 66) Steenriffel; Stiftsbog 1690 Stenribel; TM Stanreffel, Nanreffel. || ?**Stensager.** Stiftsbog 1690 Steenager, Steensager. — Jfr. Pugager ovfr.

Storevig. — Se ovfr. u. Hørup Hav.

Svensager. 1605 (ChrK XVI 66) Svensagger. || **Svensløkker** [˹*svænslygə*]. 1605 (ChrK XVI 80) Svenslycke; Dok 1640 (ChrK V 106) Swenßlücke; Stiftsbog 1690 Svenslycke, Suenslycke; U 1794 (ChrK XVI 146) Svenslykke; ChrK XVI 5 Svanslykke; TM Svends Lykke. — Personnavnet Svend.

Svinedøbbel [˹*svindo̤fəl*]. Stiftsbog 1690 Svinßdybbel, Svinsdybel; ChrK XVI 4 (efter ældre Kilde) Swinsdybbel, Svinsdybbel el. Svinedybbel; TM Svindoffel.

Sønderbjærg. ChrK XVI 4 Sønderbjerg. || **Sønderflyde.** U 1794 (ChrK XVI 146) Sønderflye. — Jfr. Flyde ovfr.

Tangsmose [*taŋs*ˈ˹*mu·s*]. ChrK XVI 4, TM Tangsmose. — Støder op til Tangsmose i Lambjærg. Derimod er der ingen topografisk Sammenhæng med det følgende Navn. Forleddet er vel i begge Navne Gen. af Subst. Tang, en Enstavelses-Sideform til Tange; se Indl. || **Tangsøje** [*taŋs*ˈ˹*y·*]. ChrK XVI 152 Tangsøie; TM Tangsoie, Tanghoie; Maalerids Tangsöie. — Efterleddet er aabenbart opfattet som Ordet Øje, i Alsisk udtalt [*y·*] (Feilb.), men er muligvis en Omdannelse af et ældre -høj(e).

Tornemose [˹*tvanm0s*]. Stiftsbog 1690 Tornemose, lille torne mose; ChrK XVI 3 Store- og Lille-Tornemose el. Tvanmose; TM Tornemose.

Trehuk. TM Trihuk. — Subst. Trehuk „Trekant". Jfr. Trehuk i Døstrup S., 3115.

Trekant [ɛ ˹*tʀikɔŋd*].

?**Tykærsmade.** 1605 (ChrK XVI 92) Tyckers May.

Tyvemose [˹*tysm0s*]. ChrK XVI 3 Tyvmose; TM Tüwmoos.

Tørvemose [˹*tɔʀəm0s*]. (Her?) ChrK XVI 100 Thormoße; TM Törwemose, Torremoos.

Ulkrogsmose. U 1794 (ChrK XVI 147) Ulkrogsmoos, Ollkrogsmoos; ChrK XVI 5 Ullkragsmose. — Formodentlig Dyrenavnet Ulv.

Under Lambjærgskov. ChrK XVI 4 Under Lambjergskov. — Se Lambjærgskov ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Vesten Linden. 1605[?] (ChrK XVI 66) Vesten Linden.

Vestermark. 1605 (ChrK XVI 80) Hørup Westermarck; U 1794 (sst. 146) Vestermarken. || **Vestervej** [˹*væsdəvæj*].

Ærtebjærg [ˈ*sdu·ɒ* ˈ˹*ɛɒ̤·dbjɛʀə*, ˈ*lil̥* ˈ˹*ɛ·ɒ̤dbjɛʀə*]. 1605 (ChrK XVI 80) Erdtbierg, Erdtbiergs Moße; Stiftsbog 1690 Ertebierg; U 1794 (ChrK XVI 146) Ertebjergsmose; TM Store-, Lille Ertebjerg.

Østermark. 1605 (ChrK XVI 80) Horup Østermarck; U 1794 (sst. 146) Østermarken; TM Oestermark. || **Østertoft** [ˈ*ösdəˌtɔst*, ˹*ösdətɔst*]. TM Oestertoft. || **Østervej** [˹*ösdəvæj*].

Lambjærg.

Abild. ChrK XVI 6 Abild. — Abild „Æbletræ".

Almbøge Bjærg [ˈ*almbyxə* ˈ*bjɛʀə*]. TM Halmbøgebjerg. — Der er ingen topografisk Forb. med Bøgebjærg ndfr.

Arnested. Stiftsbog 1690 Paa Arnstedet. — Af ChrK XVI 5 opfattet som samme Lokalitet som Hussted ndfr.

Barnakke [ˈ*ba·nak*]. ChrK XVII 28 Barnak; TM Barnak, Barmak. — Agerjord inde i Landet. Forleddet er maaske Adj. bar „uden Bevoksning".

Baskildes Vandsted [ˈ*baskœ·ls* ˈ*vɔŋsdæj*]. ChrK XVI 7 Badskjærs Kilde. || **Baskær.** ChrK XVI 7 Badskjær. — Baskilde er formodentlig s. Lok. som Badskjærs Kilde hos ChrK, og Navnet er altsaa opstaaet ved Ellipse. Forleddet er sikkert Ordet Bast; se u. Bastholm i Rejsby S., 3086.

Bavnbjærg [ˈ*basmbjɛrə*, ˈ*basnbjɛrə*]. 1605 (ChrK XVII 9 f.) Baunbierg, Baunberg Sted; Stiftsbog 1690 Baunbjerg; K 1794 Baun-Berg; Gst 1857—58 Bavnebjerg; TM Baunbjerg, Lambjerg; Gst Bavnebjærg. — Sted i Formen 1605 er sikkert sønderjy. Stætte „Stente".

Bjærg [*bjɛrə*]. TM Bjerget.

Boløkke. Stiftsbog 1690 Bolycke; ChrK XVI 5 Bolykke. — Se u. Boløkke i Roager S., 3084. Kunde dog ogsaa være et oprindeligt *Bol-løkke, af Bol i Betydningen „Gaard".

Borgevejshave. TM Burgreishave, Bergreishave; Maalerids Burgveishave. || **Borgevejsstykke** [ˈ*bɔ0rəvæjsˌˈsdy.k*]. TM Burgreistykket, Bergreistykket. — Ved Vejen til Sønderborg.

Bosted [ˈ*bu·sdæj*]. ChrK XVI 7 Buested; TM Buessted. — Agerjord ved Lambjærg Indtægt. Subst. ænyda. bosted „Gaard, Hus".

Braad. TM Lille-, Store-Braad. — Braad, se Indl.

Brokmose. TM Brokmose. — Se u. Brokmose i Seem S., 2707.

Broløkke [ˈ*ösdə* ˈ*brɔ0lyk*, ˈ*væsdə* ˈ*brɔ0lyk*]. TM Vestre Brolyke, Ostre-Brolyke. — Agerjord ved en Vej.

Brændkær [ˈ*brænŋkæ*]. Stiftsbog 1690 Brendkier; ChrK XVI 7 Brændkjær; TM Breenkjeer, Brænkjær. — Verb. brænde eller Subst. glda. *brænnæ „Svedjeland".

Bukmose [ˈ*b0gm0s*]. Guide 1933 Bukkemose. — Mose i Lambjærg Indtægt. Dyrenavnet Buk, utvivlsomt i Betydningen „Raabuk". Stedet støder op til Vildtholm ndfr.

Bulkemose [*b0lgəˈmu·s*]. K 1794 Bolcke-Moos; ChrK XVI 7 Bulkemose; TM Bulke-Mose. — Forleddet er formodentlig et sammensat Stednavn *Bulkær, hvis første Led kan være sønderjy. Bolle „Tyr".

Bulpyt. TM Bulpyt.

Bækstykke. TM Beekstykket.

Bøgebjærg. 1605 (ChrK XVII 9) Bøygebierg; 1660 (ChrK XVI 87) Byggebjerg; Stiftsbog 1690 Bygebierg; K 1794 Büche-Berg; U 1794 (ChrK XVI 13), ChrK XVI 6 Bygebjerg; TM Bökebjerg, Bokelbjerg.

Damager [ˈ*da·maxə*]. TM Dam-Ager. || **Damstykke.** TM Damstykket.

Dukkesmade. TM Dukkesmay, Onkkesmay; Maalerids Dukkesmay. — Forleddet uklart. Muligvis Gen. af et Personnavn eller af en Sammensætning paa -kær.

Egehave [ˈ*i·xəˈhas·*]. TM Egehave. || **Egehøj.** ChrK XVI 7 Egehøi.

Engstykke. TM Engstykket.

Eskelandstoft. TM Askelundstoft. — Støder op til Eskelandstoft i Hørup.

Feghøj. TM Feghöi, Sondre-Feghöi. — Hvis Formen er rigtigt overleveret, kan Forleddet være Mandsn. glda. Fæggi (DgP Sp. 295). Der foreligger dog muligvis en Fejl for Egehøj ovfr.

Fiskersti. Stiftsbog 1690 ved Fiskerstien; TM Fiskersti. — Se Fiskersti u. Bebyggelsesnavne i Sønderborg Kbst., 3233.

Flage. 1605 (ChrK XVII 9) widt flagen. — Subst. Flage „Laage, Led"; se Mar. Kristensen i DF IV p. 88 ff.

Flækker [ˈ*flægə*]. K 1794 Flecke; ChrK XVII 28 Flække; TM Fleekken. — Agerjord. Antagelig Plur. af Subst. Flæk „Plet".

Flæskhøj. Se ndfr. u. Torhøj.

Frankrig [*fraŋgrix*]. — Se ndfr. u. Kløverholm.

Fredskov. 1794 (ChrK XVII 13 f.) Fredeskoven, Fredeskov; ChrK XVI 5 Fredskoven.

Frømose. ChrK XVI 6 Frømose. — Se Frømose ndfr. u. Mjang. Formen er maaske forkert placeret hos ChrK.

Fælled [ɛ ˹fɛ·ɫə]. TM Feelled. — Agerjord ved Lambjærgskov By. Fælled, se Indl.

?**Gaardstykke.** TM Gaarastikket, Gaarestykket.

Gaasemade. ChrK XVI 6 Gaasemai.

Gademade [˹ga·maį]. TM Gademay.

Galtemose [˹gɔl̥dm0s]. — Støder op til Galtemose i Mjang; se ndfr.

Gamle Anne Maries Made. ChrK XVI 10 Gl. Anne Maries Mai.

Gavl [ɛ gɔsɫ]. TM Geolstykket, Geoldstykket; Maalerids Govlstykket. — Bakkeskraaning. Af Gavl i Betydningen „Skrænt".

Grynmøllerens Stykke [ɛ ˹ˈgʀynmo̤ɫəs˛sdyk]. — Jfr. Grynmøllerens ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Grønvej. TM Der grüne Weg.

Guldager. TM Guldager. — Se Guldager i Løgumkloster Flække, 3118.

Hareholm [˹ha·hɔɫm]. K 1794 Haarholm; ChrK XVII 28 Harholm; TM Hareholm.

Have [ɛ ˹has·]. TM Have, Haven. || **Havemade.** ChrK XVI 6 Havmai; TM Havmay. || **Havemose.** ChrK XVI 7 Havemose; TM Havmose.

Havreløkke. 1731 (ChrK XVII 12) Haurlykken.

Havstykke. TM Havstykket. — Ved Hørup Hav.

Helvede. [˹hælɔ]. 1605 (ChrK XVII 9) Helludt; ChrK XVII 28 Hellod; ChrK XVI 7 Hello; ChrK XVII 8 Hello el. Helvede; TM Helvede. — Ordet Helvede, i Alsisk udtalt [hælo] (Feilb., Till.). Smlgn. Himmerig ndfr.

Hermeløkke. 1605 (ChrK XVII 9 f.) Herme lyckes Kroog; ChrK XVI 5 (efter ældre Kilde) Hermelycke; sst. 7 Herremlykke. — Forleddet kunde være Subst. glda. hærmætæ „Eremit" (Kalkar II p. 218). Herme lyckes Kroog hører i 1605 til Hørup Kirke. Krog, se Indl.

Hesselbjærg [˹hɛsəɫbjɛʀə, ˹hɛsəɫbjɛʀə ell. bjɛʀə]. 1605 (ChrK XVII 9) Heßebierg; ChrK XVI 5 Hæsselbjerg; TM Hesselbjerg.

Himmerig. ChrK XVI 7 Himmeriig. — Jfr. Helvede ovfr.

Hokkesager. ChrK XVI 5 (efter ældre Kilde) Hockesagger. — Af Mandsn. Hokke, der ogsaa indgaar i Hokkerup i Holbøl S., 3231; s. d.

Horsløkke. 1605 (ChrK XVII 9) Haarslycke; Stiftsbog 1690 Hoslyckis Forland. — Subst. Hors „Hest".

Hovløkker [˹ˈlaŋ· ˹ˈhɔsɫygə, ˹ˈsdagə ˹ˈhɔsɫygə]. ChrK XVII 28 Hovlykke; ChrK XVI 7 Haulykke; TM Havlokke, Nordre Havlokke. || **Hovvej.** ChrK XVII 28 Hovvei. — Hovvej gik i ældre Tid tværs over Marken Hovløkke, der har Navn efter Vejen (ChrK XVII 28).

Hul. TM Hul. || ?**Hulsmade.** TM Huulsmay. — Muligvis Fejl for *Huusmay; ligger ved Husstykke ndfr., der i TM ogsaa skrives Huulstykket.

Hundsager [˹huŋsaxə]. — Jfr. Hundsager i Bovrup, Varnæs S., 3225.

Hussted. 1605 (ChrK XVII 9) paa Hußstedet; TM Huussted. — Subst. Hussted „Sted, hvor en Bygning har staaet"; jfr. Arnested ovfr. || **Husstykke** [˹hussdyk]. TM Huulstikket, Huulstykket, Huusstikket. — Agerjord umiddelbart ved Lambjærg By.

Hvedekær. ChrK XVII 28 Hvedekjær.

Hyregrund [˹hy·gʀsŋ]. TM Hyregrund. — Verb. hyre „leje". Har ifl. Opt. 1936 været lejet ud.

Højløkker [˹höįlygə]. K 1794 Hoylücke; ChrK XVI 7 Høilykke; TM Vestre-Höylykke, Hoilykke. || **Højsager.** 1605 (ChrK XVII 9), 1680 (sst. 11) Høysager; Stiftsbog 1690 Hoysagr.

Hølkemose [ho̤ɫgəˈˈmu·s]. TM Holger-Mose, Holgar-Mose. — Ikke langt fra Hølkeris ndfr. || **Hølkeris** [hɔɫgəˈʀis, hɔɫgəˈʀi.s, ho̤ɫgəˈʀis]. 1605 (ChrK XVII 9) Holckriß; K 1794 Hölcke-Ries; U 1794 (ChrK XVI 13 f.) Hølckeriis; ChrK XVI 5 Hølkeriis; TM Holger-Ries-Skove, Holgar-Ries-Skove, Holger-Riis. — Skov og Agerjord. Af et Subst. glda. *hylkæ med Betydningen „Kær, Vandsamling", der ofte indgaar i danske Stednavne; se Steenstrup, Indl. Stud. p. 275. Ordet lever endnu dialektisk som Appellativ, bl. a. i Djurslandsmaal. || ?**Hølkeryde.** ChrK XVI 7 Hølkerue; sst. 100 Holkerüe. — Fejl for det foregaaende Navn?

Hørland. ChrK XVI 5 Hørland.

Indtægtsmade [ˈiŋtæjdsˌmaj]. — Eng ved Lambjerg Indtægt.

Jørgen Hansens Mose [*jö·n ˈhansˌmu·s*]. TM Jörgen-Hans-Mose, Jörgen-Haus-Mose.

Jørgensmose [ˈ*jö·nsˈmu·s*]. TM Jörgens-Mose.

Kaadmade. TM Kaadmay. — Sønderjy. Kaad „mindre Ejendom".

Kaadnerhave [ɛ ˈ*kɔ.inəhas·*]. TM Kaadnerhave. — Sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Katkær [ˈ*kadkæ*]. — Lille Areal i Lambjærgskov By. Der er ingen topografisk Forbindelse med Katkær i Nabobyen Hørup.

Kirkevej. 1605 (ChrK XVII 9) N. f. Kirckeveien; K 1794 Kirch- u. Mühlen-Weg.

Klansager. TM Klansager. — Støder op til Gaarden Klansager i Ulkebøl S., 3255; s. d. || **Klansmose.** TM Klansmose. — Der er ingen topografisk Forbindelse med det foregaaende Navn, men formodentlig samme Forled.

Kløverholm [*klösəhɔlm*]. K 1794 Klever-Holm; U 1794 (ChrK XVII 15) Kløverholm; ChrK XVI 5 Kleverholm. — Støder op til Kløverholm i Hørup. Kaldes ogsaa Frankrig, fordi Marken ligger saa langt fra Gaarden. || **Kløverløkke.** TM Plover-Lykke, Klover-Lykke.

Kobæk. ChrK XVI 7 Kobæk.

Kokhave [ˈ*kɔghas·*]. — Ifl. Opt. 1936 Navn efter Ejeren.

Korskær [ˈ*kɔ·skjæ*]. ChrK XVI 7 Korskjær; TM Korskjeer, Kortkjeer, Korskjor.

Kortløkke. TM Kort-Lökke.

Krageg. ChrK XVI 7 Krageeg; TM Krag-Eeg. — Fuglenavnet Krage.

Krumager. TM Krumager.

Kyshøj [ˈ*ky·shöj*]. TM Kishöi, Nordre-Kishöi, Söndre-Kyshöi. — Af Subst. glda. *kius, identisk med oldn. kjóss, der indgaar i Stednavne i Betydningen „Vig, Fordybning"; se Hønkys u. Bebyggelsesnavne i Egvad S., 3203. En anden Mulighed er vel Plantenavnet Kys, brugt om Agrostis Spica venti (Jenssen-Tusch p. 10) eller Centaurea cyanus (Feilb.).

Laagesmose [*lɔxəsˈmu·s*]. ChrK XVI 7 Laagesmose; TM Lokes-Mose. — I Nærheden af Laagled ndfr. og snarest et oprindeligt *Laagledsmose. || **Laagled** [ˈ*lɔxlæj*] 1605 (ChrK XVII 9, XVI 80) Loogledt, Laagledt; ChrK XVI 5 (efter ældre Kilde) Lochled el. Langled; ChrK XVII 28, ChrK XVI 7 Logled; TM Lok-Led. — Af Subst. Laage, alsisk [*lå·x*] (Feilb., Till.), med Vokalforkortelse som første Sammensætningsled. Der er ingen topografisk Forbindelse med Laagled i Hørup.

Lambjærg Bro. 1660 (ChrK XVI 87) Lamberebro; Stiftsbog 1690 Ved Lambergbroe; ChrK XVI 5 Lambjerg-Bro. || **Lambjærg Dam.** U 1794 (ChrK XVII 13) Lambjerg Dam; ChrK XVI 5 Lambjerg-Dam. || **Lambjærg Indtægt** [*lambjɛrəˈiŋtæjt*]. Reg 1604 Lamberch Intecht; 1605 (ChrK XVII 9) Indtegten; Jb 1705 Lamberg Jndtegt; Jb 1751 Lamberg Indtegt; K 1794 Lamberg Integt; U 1794 (ChrK XVI 15) Indtægtet; Gst 1857—58 Lambjerg Indtægt; Nik. Andersen [ˈ*la·mbjɛrəˈiŋtæjt*]; Gst Lambjærg Indtægt. — Skov. Indtægt, se Indl. || **Lambjærg Skov.** Reg 1604 Lamberge Holtt. — Se Lambjærg övfr. u. Bebyggelsesnavne.

Lammehave [ˈ*la·mhas·*]. ChrK XVI 7 Lammehave, Lamhave; TM Lamhave, Nordre Lamhave. || **Lammeholm** [ˈ*sdu·ɒ ˈla·mhɔlm, ˈliˌ ˈla·mhɔlm*]. TM Lamholm, Sannholm, Store Lamholm, Söndre-Lamholm, Söndre-Sonnholm.

Landeshøj [ˈ*landəs ˈhöj, lɔŋəsˈhöj*]. Stiftsbog 1690 Lantis Høy; ChrK XVI 5 Landeshøi; TM Landeshöi, Söndre Landeshöi. — Formen [*lɔŋəsˈhöj*] repræsenterer utvivlsomt den ægte Udtale paa Stedet. Forleddet kan være Gen. af det Personnavn glda. *Landar, der forudsættes i Navnet Landerslev; se DS II p. 133 f.

Langager [ˈ*laŋaxə*]. 1605 (ChrK XVII 9) Langager; TM Lang-Ager, Söndre-Lang-Ager. || **Langløkke.** TM Lang-Lökke. || **Langsiv** [ˈ*laŋsyə*]. TM Lang Sic, Lang Siv. || **Langskifte.** ChrK XVI 7 Langskifte. || **Langtoft.** TM Lang-Toft.

Lerager. TM Leer-Ager. || **Lerbæk** [ˈ*li·bæk*]. || **Lerkær** [ˈ*ɔəə ˈlɛi.k,*

ˈnæ· ˈlɛi.k]. ChrK XVII 28 Lerekjær; ChrK XVI 7 Lærkkjær; TM Over-, Neder-Leerkjar. — Endelsen er -kær, i den tryksvage Form [*-kə*]. Navnet er imidlertid, efter at Endelsens Betydning er glemt, opfattet som Pluralis, hvorefter man har dannet en ny Singularisform [*lɛi.k*].

Libbesager [*ˈli·səs ˈaxə*]. 1605 (ChrK XVII 9, XVI 80) Lübsager, Libbesager, Lybißagger; ChrK XVI 5 (efter ældre Kilde) Libetsager; TM Lifersager, Lisersager. — Udtaleformen [*li·səs*] gaar tilbage til Skrivemaaden Lisers- i TM, der aabenbart beror paa en Fejllæsning af Lifers-. || **Libbesmose.** ChrK XVI 5 (efter ældre Kilde) Libetsmoße. — Hos ChrK nævnt lige efter det foregaaende Navn, med hvilket der sikkert er topografisk Sammenhæng.

Liggermose [*ˈlɛxəm0s*]. 1605 (ChrK XVII 9) Liggermose; 1680 (sst. 11) Leyermoßes Hjørne; Stiftsbog 1690 Leyermose; 1731 (ChrK XVI 12) Leyesmose; ChrK XVI 6 (efter ældre Kilde) Legsmoße; sst. 7 Leggemose. — Forleddet kan være Subst. glda. liggæræ „en fremmed, der har lov til under et midlertidigt ophold at drive handel", i Ænyda. ogsaa i Bet. som „et kongeligt bud, en kongelig tjener", „slotsfoged", „betjent ved et toldsted" (Kalkar).

Lillehave [*ɛ ˈlilhas·*]. TM Lille-Have. — To forskellige Lokaliteter.

Lunden. 1605 (ChrK XVII 9) paa Lunden; Stiftsbog 1690 Lamberglund; U 1794 (ChrK XVI 14) Lunden.

Løkke. TM Lokken, Lökken.

?Maasroj. 1605 (ChrK XVII 9) Maaßrod; ChrK XVI 5 (efter ældre Kilde) Manßrod el. Maaßrod.

Made. ChrK XVI 5 Maien. || **Madeager.** 1605 (ChrK XVII 9) Maiager; Stiftsbog 1690 Mayager. || **Madebæk** [*ˈmaibæk*]. ChrK XVI 5 (efter ældre Kilde) Maibæk, Maibecksager. || Madebæksforte [*ˈma·ibægəs ˈfu·vt*]. || **Madeløkke.** TM May-Lokke. — Made, se Indl.

Melbjærge [*ˈmælbjɛrə*] TM Mellembjerg. — Mark mellem to Høje. Jy. meld- „midter-", glda. (i)mællæ.

Mellem Kærene. 1605 (ChrK XVII 9) Emellom Kierre. || **Mellem Moserne.** Stiftsbog 1690 Mellem Moser.

Midtstykke [*ɛ ˈmɛdsdy.k*].

Moltesmose. TM Moltesmose. — Mandsn. sønderjy. Molte (Kok II p. 40).

Mølleager [*ˈmɔlaxə*]. ChrK XVI 7 Mølleager; TM Mölager. || Mølleagerforte [*mɔlaxəsˈfu·vt*]. || **Møllebæk.** ChrK XVI 7 Møllebæk. || **Mølleknøs.** TM Mölleknös.

Nedermark. TM Nedre-Marken.

Nirløkke. 1605 (ChrK XVII 9) Nirlycke.

?Nældetved. TM Naltoret, Naltrortgaard; Maalerids Naltvæt, Naltværtgaard.

Nørretoft. ChrK XVI 5 Nørretoft.

Oldefarsmade [*ˈɔlfasˌmaj*]. TM Oldefaers-May. — Se u. Oldefarsløkke i Burkal S., 3131.

?Olkhøj. ChrK XVI 7 Olkui. — Jfr. Olkhøj ndfr. u. Majbøl.

?Omme bag Skoven. TM Ombak-Skoren.

Pandbjærg [*ˈpanbjɛrə*]. ChrK XVI 7 Pandbjerg; TM Pandebjerg. — Agerjord, der støder op til Hølkeris. Snarest af Subst. glda. pannæ „Jægergarn"; se DS II p. 76 f. u. Pandehave, hvor andre Eksempler paa Navnet Pandbjærg anføres.

Paradis. ChrK XVI 7 Paradiis. — Mark. Jfr. Paradis ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Per Skrædders Have. TM Peer-Skreddershave.

Pileløkker [*ˈpi·ɬlygə*]. TM Piillokke, Piillökke.

Potager [*ˈpɔdaxə*]. ChrK XVII 29 Potager; TM Pot-Ager. — Her hentede Pottemageren fra Sønderborg Ler (Opt. 1936).

Præstemose [*præsdˈmu·s*]. 1605 (ChrK XVII 9) Prestmose; ChrK XVI 7 Presmose; TM Preestemose, Præstemose, Prestmose, Prostmose. — Hører i 1605 til Præstegaarden. || **Præstens Sned.** — Se ndfr. u. Sned.

Pækmose [*ˈpægm0s*]. — I Lambjærg Indtægt. Af Plantenavnet Pæk, Betegnelse for forskellige, mest sværdbladede Vandplanter.

Ribbesbjærg [ˈʀifəsbjɛʀə]. K 1794 Rieffes-Berg; ChrK XVII 28 Rieffesbjerg; ChrK XVI 7 Riffesbjerg; TM Sondre Riefesbjerg, Nordre-Riefesbjerg. — Forleddet kunde være Gen. af Indbyggernavnet Riber, brugt som Slægtsnavn. Ifl. ChrK XVII 28 har der tidligere ligget et Hus her.

Risløkker [ˈʀi·slygə]. TM Riis-Lokke, Rus-Lokke. — Ris „Krat", se Indl.

Roj [ɛ ʀöj̯]. TM Röi. — Roj, se Indl.

Rugløkke [ˈɔsə ˈˈʀɔslyk, ˈnæ· ˈˈʀɔslyk]. TM Nedre Ruglokke, Over-Ruglokke, Over-Ruklokke.

Rødabild [ʀo̤ˈafil̥]. ChrK XVI 6 Rødabild; ChrK XVII 8 Rødaffild; TM Rod-Abild. — Se ogsaa Formerne af Rødabild ndfr. u. Mjang. Af Adj. rød, der maa sigte til Blomsternes rødlige Farve. Navnet, der ogsaa forekommer i Blans, Ullerup S., 3243, er da fra Betydningens Side en Parallel til Sognenavnet Lysabild, 3252. Jfr. ndfr. u. Rødkilde.

Rødested. TM Rödested. — Agerjord, der støder op til „Hans Hansens Mose" (TM), nu ligeledes Ager. Se u. Rørsted i Nygaard, Kegnæs S., 3251.

Rødkilde [ʀöj̯ˈˈkæ·l̥]. — Vandet i Kilden er rødt (Opt. 1936). Forleddet Rød- er her gaaet over til [ʀöj̯-]; den samme Udtale har sikkert eksisteret i Rødabild ovfr., idet ChrK har Former som Røyabbel, Røyafel (se ndfr. u. Mjang). Overgangen til [ʀöj̯-] er aabenbart betinget af den tryksvage Stilling, der har medført tidlig Forkortelse af Vokalen. Det er da næppe nødvendigt at antage Omtydning til Roj, saaledes som det er sket under Rødabild i Blans, Ullerup S., 3243 og Rojskræp i Stenderup, Nybøl S., 3244.

Saksbæk. K 1794 Saus-Beck; ChrK XVI 5 Sausbeck el. Sausbæk; TM Saugs-Beek. — Eng. Jfr. Saksbæk i Arrild S., 3081.

Sandgrav. ChrK XVI 6 Sandgrav. || **Sandhøj.** ChrK XVI 6 Sandhøi.

Savgrav. TM Sauggrave, Sauggrawhave. — Savgrav er en gravet Fordybning, hvor Træstammer saves igennem.

Sibbelund [sifəˈl0.n̥]. ChrK XVI 7 Siffelund.

Sjælland. ChrK XVII 28 Sjælland; TM Sjolland, Spolland. — Antagelig Opkaldelsesnavn.

Skiddendøbbel. TM Skindüffel. — Første Led er sikkert Adj. skidden.

Skovhave. TM Skorhave, Skovhave. || **Skovlodder** [ɛ ˈsgɔslɔʀə]. TM Skov-Lod, Skovlodden. || **Skovløkke.** TM Skovlökken. || **Skovstykke** [ˈsgɔssdyk].

Sned [snæj̯]. K 1794 Pastorats Schnei; ChrK XVI 5 Snei eller Præstens Snei; TM Snei. — Sned, se Indl.

Stakkehave. TM Stakkehave. — Adj. stakket „kort". || **?Staktoft.** ChrK XVI 7 Staktoft; ChrK XVII 8 Stakstoft.

?Stalkemose. TM Stalkemose, Nalkemose, Skalkemose.

Starkær [ˈsdɑ·ʀəɟ̥jæ]. ChrK XVII 28 Starkjær; ChrK XVI 7 Starkkjær. — Plantenavnet Star „Carex", der paa Als synes at have a-Vokal. Feilb. Till. har fra Notmark Sammensætningen Startue [statu·].

Storehave [ɛ ˈsdu·ɒhas·]. TM Store-Have. || **Storemade** [ˈsdu·ɒmaj̯]. ChrK XVI 6 Store Mai; TM Store Hay. || **Storetoft.** TM Store-Toft.

Storkemade [ɛ ˈsdɔɹgmaj̯]. ChrK XVI 7 Storkemai; TM Storkmay, Nerkmay, Sterkmay.

Sønderled Stykke [ɛ ˈˈsyŋəlæj̯ˌsdy.k]. TM Sönderledstykke. || **Søndermark.** TM Söndermark. || **Søndertoft.** ChrK XVI 5 Søndertoft.

Tangsmose. K 1794 Tangs-Moose; U 1794 (ChrK XVII 15) Tangsmose; ChrK XVI 5 (efter ældre Kilde) Tangsmose, Tansmose, Udt. Tangsmose. — Støder op til Tangsmose i Hørup; se ovfr.

Toftbæk. 1605 (ChrK XVII 9) Toutbeck; TM Toft-Beek.

Tordengaard. TM Toorden-Gaard. — Subst. Torden.

Torhøj [ˈt0höj̯]. ChrK XVI 4 Thorshøi el. Flæskhøi; Heimat-Blätter III p. 116 Thorshygg, Flæskhöi; Gst Torhøj. — Gravhøj. Torhøj indeholder antagelig Mandsn. glda. Thōri eller muligvis Mandsn. glda. Thōrth. Navnet Flæskhøj kommer ifl. Heimat-Blätter anf. Sted af, at den danske Kystvagt under Krigen 1864 gemte Flæsk i Højens Gravkammer.

Tregrund. TM Tregrund. || **Trekant.** TM Trekanten, Trekant.

Trilde [ɛ ˈtʀil̥·, ɛ ˈlil̥ ˈˈtʀil̥·]. Kirkebog 1826 (ChrK XVI 167), ChrK XVI

4, 7 Trillen; Heimat-Blätter III p. 114 Trill: SkovK 1927 Store-, Lille Trille; Gst Trillen. — Pynt. Ifl. Heimat-Blätter anf. St. „wegen seiner kreisrunden Gestalt". Se iøvrigt under Bebyggelsesnavnet Trilde i Abild S., 3121.

Troldlund [ˈtrɔl̥l0·ŋ]. K 1794 Trollund; ChrK XVII 28 Troldlund; ChrK XVI 7 Troldelunde; TM Troldlund, Trolalund.

Trøffelhave [ɛ ˈtrœfəlhas·]. Guide 1933 Trøffelhaven. — Del af Lambjærg Indtægt. Subst. Trøffel, en Svampeart.

Tulleshjørne [ˈtul̥əs ˈˈjön·, ˈtul̥əˌˈjön·]. SkovK 1927 Thulles Hjørne. — Et lille Stykke af Lambjærg Indtægt. Af Mandsn. sønderjy. Tulle (Kok II p. 54).

Tvihøj. 1605 (ChrK XVII 9) Tviehøi. — Næppe samme Sted som Tohøj ovfr.

Tørvemose. TM Törvemosen.

Vaarbjærg [ˈvå·bjɛrə, ˈlil̥ ˈˈvå·bjɛrə]. ChrK XVI 4 Store Vaarbjerg; Heimat-Blätter III p. 115 Wareberg; Trap[4] Vorebjærg. — Ifl. Heimat-Blätter anf. St. det gamle Navn paa Trilde ovfr. Formen Store Vaarbjerg er hos ChrK anbragt under Hørup, men hører formodentlig herhen. Af Subst. glda. warth „Vagt".

Vesterløkke. TM Vestre-Lykke. || **Vestermark.** 1605 (ChrK XVII 9) Westermarck; Stiftsbog 1690 Lamberg Vester-Mark; U 1794 (ChrK XVI 14) Vestermarken; K 1794 das Wester-Feld; ChrK XVI 5, TM Vestermark.

Viedøbbel. TM Widübbel. — Plantenavnet Vidie.

Vildtholm [ˈvil̥dhɔlm].

Vindemose [ˈvinəm0s]. ChrK XVI 7 Vinnemose; TM Vindemose. — Muligvis Adj. vind „skæv".

Væledam [ɛ ˈvɛ·l̥dam]. ChrK XVI 7 Veeldam; Heimat-Blätter I p. 38 Hvildamm; Gst Vælddam. — Væle, se Indl. Heimat-Blätter anf. St. har følgende folkeetymologiske Forklaring af Navnet: „Hier soll am 29. Juni 1864 eine dänische Abteilung auf der Flucht vor den Preussen gerastet haben".

Ærtelandstoft. TM Ertelands-Toft.

Østermark. Stiftsbog 1690 Lamberg Østermarck; U 1794 (ChrK XVII 13) Østermarken; K 1794 Das Oster Feld; ChrK XVI 5 Østermark.

Majbøl.

Abild [afil, ˈɔsəˌafil, ˈnæ·ˌafil]. TM Abbild, Over-, Neder Abbild. — Agerjord. || **Abildholm.** Dok 1772 Affelholm; ChrK XVII 59 Abelholm; TM Obelholm; Coupon 1873 Æbelholm. || **Abildmose.** ChrK XVII 59 Afelmose; TM Abbildmose. || **Abildtoft** [ˈafil̥ˌtɔst]. ChrK XVII 59 Afeltoft; TM Abbildtoft, Over-, Neder Abbildtoft. || **Abildtorn.** ChrK XVII 59 Afel-Tvan. — Trænavnet sønderjy. Abildtorn „Pyrus malus" (Feilb.).

Biskopløkker [ˈbɛsg0bˈlygə]. ChrK XVII 59, TM Biskoplykke. — Biskoppen i Odense har tidligere haft Gods i Byen (ChrK XVII 60).

Bislag. TM Bislag. — Se u. Bislag i Fjelby, Lysabild S., 3252.

Bjærgmandshave [ˈbjɛrəmənsˈhas·]. ChrK XVII 59 Bjergmands Have; TM Bjergmands Have, Bjergsmands Have. — Af Tilnavnet Bjærgmand; se Bjærggaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Bjærgmose. ChrK XVII 59 Bjergmose.

Bjørnemose [ˈbjönm0s]. ChrK XVII 59 Bjørnemose, Bjørnmoseholm; TM Bjornemoes, Björnemoesholm, Björnemoestoft. — Dyrenavnet Bjørn. Ved Bjørnemose i Tandslet, Tandslet S., 3253.

Borgvej. Dok 1772 am Burger Wege; ChrK XVII 65 Borgeveien. — Maa være en Fortsættelse af Borgvej i Hørup.

Bredmade. ChrK XVII 59 Bremai; TM Bredmai.

?Brændholm. ChrK XVI 11 Brænholm; ChrK XVII 59 Bræmholm; TM Bremholm. — Ikke langt fra Brændholm i Mintebjærg, selv om der ikke er direkte topografisk Sammenhæng.

Bybjærg [ˈnæ·ˌbybjɛrə, ˈɔsəˌbybjɛrə]. TM Overlybjerg, Nederlybjerg.

Bøgeroj. ChrK XVII 59 Lang og Stakke-Bygerøi; TM Staggebyggeroi.

Bøjum [*böjm*]. ChrK XVII 59 Bøim, Bøimmai; TM Börium, Böeium, Böium; Maalerids Böium. — Areal ved et Vejkryds i Majbøl By. Snarest Dat. Plur. af Subst. Bøje „bøjning, krumning i en vej" (Feilb. fra Angel).

Dundøbbel [ˈ*du·nˌd0fəl*]. TM Dundoffel. — Ellipse for *Dungræsdøbbel, af Plantenavnet sønderjy. Dungræs „Kæruld" (Feilb.). Eller af Dun i samme Betydning. Udtalen [*-d0fəl*] for ventet [*-dǫfəl*] skyldes Paavirkning fra TM.

Dødmose. ChrK XVII 59 Dødmose; TM Dodemose. — Jfr. Døvmose i Hørup, med hvilken der dog ikke er topografisk Sammenhæng.

Egebjærg [ˈ*i·xəbjɛrə*]. ChrK XVII 59, TM Igebjerg.

Engmose. ChrK XVII 59 Engmose, Engsmos; (her?) ChrK XVI 11 Ennemose; TM Engemoes.

Eskesned [ˈ*ɛsgəsnæj, ɛsgəˈsnæj*]. ChrK XVII 59, TM Eskesnei. — Trænavnet Esk „Ask" eller Kollektivet glda. æskæ „Askebevoksning".

Fladsig [ˈ*fla·six*]. ChrK XVII 59, TM Flasig.

Frømose. ChrK XVII 59 Frømose; TM Fröhmoes, Troesmoes. — Støder op til Frømose i Mjang; s. d.

Gaasekær. ChrK XVII 59 Gaaskjær. || **Gaasevrøvl** [*ɛ ˈg0.svrösl*]. — Subst. Gaasevrøvl „Gaaserede". Samme Navn forekommer i Ribe Domkirkes Lands., 2701.

Graasten [ˈ*sɥŋə grɛ0ˌsdi.n, ˈnö grɛ0ˌsdi.n*]. ChrK XVII 59, TM Graasteen.

Grydekær [ˈ*gry·kjæ*]. ChrK XVII 59 Grydkjær; TM Grydekjär. — Subst. glda. gryt „Sten".

Have [ˈ*ɔsəˌˈhas·, ˈnæ·ˌˈhas·*]. ChrK XVII 59 Have; ChrK XVI 11 e Hav el. Haven; TM Have, Haven, Overhave, Nederhave. || **?Havemade.** ChrK XVII 59 Havmai. || **Havemose.** ChrK XVII 59 Havemose, Havmose; TM Havmose. — Have, se Indl.

Hestebæk. ChrK XVII 59 Hestebæk.

Holmsmose [*hɔlmsˈmu·s*]. ChrK XVII 59 Holmsmos; TH Holmensmose. — Jfr. Holmsmose i Mintebjærg.

Holvej. TM Holvei. — Jy. Holvej „Hulvej".

Hussted [ˈ*h0sdæj, ɛ ˈh0sdæj*]. ChrK XVII 59 Huussted; TM Hosted. || Hussted Krog. TM Hostedkrog. — Subst. Hussted „Sted, hvor et Hus har staaet". Jfr. ndfr. u. Vammerup. Krog, se Indl.

Højsned [ˈ*höjˌsnæj*]. ChrK XVII 59 Høisnei; TM Höisnei. — Agerjord.

Hønsesned. ChrK XVII 59 Hønssnei. — Formen er muligvis forkert placeret hos ChrK, da samme Navn findes i Mintebjærg.

Hørholm. ChrK XVII 59 Hørholm.

Kaadnerhaver. TM Kaadner Haver. — Sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kalvehave. ChrK XVII 59 Kallehav; TM Kalhave.

Kilager. 1605 (ChrK XVII 62) Kiellagger. — Kile, se Indl.

Kirkebjærg. 1605 (ChrK XVII 63) Kirkebierg. — Støder sikkert op til Kirkebjærg i Hørup. Hørte i 1605 til Præstegaarden.

Kløvermark. ChrK XVII 59 Kløvermark; TM Klovermark.

Kobbelled [ˈ*kɔfəlæj*]. ChrK XVII 59 Kobbelled; TM Kobellei. — Ved Skellet til Majbølgaards Mark. Kobbel, se Indl.

Krogager. ChrK XVII 59, TM Krogager. — Krog, se Indl.

Krostykke [*krɛ0sdyk*]. TM Krohaven.

Kællinghøj. ChrK XVII 59 Kjellinghøi; TM Kjällingehoi.

Kølkær. ChrK XVII 59 Kølkjær. — Jfr. Kølkær i Traasbøl, Felsted S., 3224.

Laane. ChrK XVII 59 Lonne; ChrK XVI 11 e Laane; TM Laaned. — Jfr. Herberriiß Laane under Hørupris og Nørre-Egsagers Laane under Egsager, begge i Hørup ovfr. Ordet maa her være et Appellativ, formentlig i Bet. „Krat"; et Laane i denne Bet. kendes fra Fyn.

Lambjærg Mose [*lambjɛrə ˈmu·s*]. ChrK XVII 59 Lambjerg, Lambjergsmose; TM Lambjergsmose. — Se Lambjærg ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Lammehave. ChrK XVII 59 Lamhav; TM Lamhav r. t. Samhav, Ramhav.

Langager [ˈ*laŋaxə*]. ChrK XVII 59 Langager; TM Langager, Neder-,

Over Langager. || **Langmose.** ChrK XVII 59 Langmos; TM Langemoes. || **Langtoft** [ˈlaŋtɔst]. ChrK XVII 59 Langtoft; TM Langtofte.

Lillebjærg. ChrK XVII 59 Lilbjerg, Lilbjergdam, Over- og Neder-Lilbjerg. || **Lillehave.** ChrK XVI 11 Lillehave; TM Lille Have. || **Lillelund.** ChrK XVII 59 Lillund; TM Lillelund. || **Lillestub.** TM Lillestof, Lillestot; Maalerids Lillestof. || **Lilletoft.** TM Lilletoft, Lillntoft.

Lundager [ˈlunjaxə]. ChrK XVII 59, TM Lundager. — Støder op til Lundager i Mjang.

Lysholm [ˈly·sˌhɔlm]. ChrK XVII 59, TM Lysholm. — Agerjord. Om Lys- i Stednavne se u. Lysemose i Tønder Lands., 3101.

Løkke. Dok 1772 in der Lücke. || **Løkkemade.** ChrK XVII 59 Lykkemai. — Løkke, se Indl.

Made. TM Mai. — Made, se Indl.

Majbølrojs Have. TM Maiboll Rois Have. — Se Majbølroj ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Mare [ˈma·rə]. ChrK XVII 59 Mare, Over- og Nedermarer; ChrK XVI 11 Nederste- og Øvre-Mare; TM Mare, Maen. — Forudsætter sikkert et Subst. Mare „Sump", hvorom se u. Toftmare i Rabsted S., 3133. Mare er nu Agerjord, men støder op til Marken Bjørnemose.

Melbjærg. ChrK XVII 59 Melbjerg; TM Melbjerge.

Midtstykke [ɛ ˈmɛdsdyk, ˈmɛdsdyk]. ChrK XVII 59 Midtstykke; TM Midtstykket. — To forskellige Lokaliteter.

Møllebjærg [ˈmølbjɛrə]. 1605 (ChrK XVII 62) Møllbjerg; ChrK XVII 59 Mølbjerg; TM Mollebjerg.

Nederager. ChrK XVII 59 Nederager. || **Nedermade.** TM Nedermade. || **Nederroj.** TM Neder Roi.

Nydam [nyˈdam]. ChrK XVII 59, TM Nydam. — Støder op til Nydam i Hørup.

Næb [nɛf]. 1605 (ChrK XVII 62) Neb; TM Nef, (her?) Hef. — Agerjord. Næb, se Indl.

?Olkhøj [ˈ0·lkuj·]. ChrK XVI 100 ChrK XVII 59 Olky; TM Olky, Olkog; Maalerids Olkoy.

Ortmose [ˈå·dm0s]. ChrK XVII 59 Olmos; TM Ortmose. — Formen Olmos hos ChrK er sikkert Fejl for *Otmos, da den nævnes i Forbindelse med Lokaliteter, der ligger i Nærheden af Ortmose. Snarest af Subst. Ort „vragede levninger af kreaturernes tørre foder, som efterlades i krybben" (eller det tilsv. Verb.). Feilb. har fra Als Formerne [ywt] og [å·t] (Till.). Jfr. Ortekrog i Uge, Uge S., 3221.

Overager. ChrK XVII 59 Over- og Nederager. || **Overmade.** TM Overmade. || **Overroj.** TM Over Roi.

Ovn. ChrK XVI 11 e Ovn; TM Oven.

Paradesned [paˈrɑ·dəˌsnɛj]. ChrK XVII 59 Paradisessnei; TM Parades Snei. — Den Gaard, hvortil Marken hører, var tidligere et hertugeligt Skovfogedsted, og Medd. mener, at Navnet stammer fra, at der her har været holdt Vildtparade efter Jagterne (Opt. 1936). Snarere dog et oprindeligt Paradissned, der har Navn efter den forsvundne Gaard Paradis; se ovfr. u. Bebyggelsesnavnene. Den moderne Udtale gaar da tilbage til en Skrivefejl i TM.

Pil. Dok 1773 in der sogenannten Piel; ChrK XVII 59 Piil; TM Pilen. — Pil „Piletræ".

Pothøj. ChrK XVII 59 Pothøi; TM Pothoi. — Antagelig efter Fund af Lerkar.

Præstehave. TM Presthav, Prosthav.

?Pytager. ChrK XVII 59 Pøtager; TM Over-, Neder Potager.

Rendsmose [rɛnsˈmu·s el. rænsˈmu·s (?), rænsˈm0sə]. ChrK XVII 59 Rensmose; TM Rindsmose. — Forleddet er maaske et Subst. glda. *rind i Betydningen „Vandløb".

Reshøj. ChrK XVII 59 Reeshøi; ChrK XVI 11 Redshøi; TM Reeshoi. — Skal muligvis sammenstilles med Rejshøj i Spandet S., 3083, der udtales [ˈræ·sˌhyˀ]; s. d.

Roj. ChrK XVII 59 Roi; ChrK XVI 11 e Roy, Øvre- og Nedre-Roy. — Roj, se Indl.

Rundager. ChrK XVII 59 Rundager.

Rørskifte [ˈʀö·sgyst]. ChrK XVII 59 Rørskifte; TM Rorskiftet, Rerskiftet. — Plantenavnet Rør „Phragmites".

Sellestub [ˈsæləsd0f, ˈsəə ˈsælə|sd0f, ˈnæ· ˈsælə|sd0f]. ChrK XVII 59 Selstof; TM Sellesstof. — Trænavnet Selje „Pil".

Sivroj. ChrK XVII 59 Syveroi; TM Sive Roi.

Skaartoft. ChrK XVII 59 Skaartoft; ChrK XVI 99 Skaartofte; TM Skortoft, Skovtoft. — Om Udtalen se ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Kok II p. 354 formoder, at Forleddet er Subst. Skaar i Betydningen „Indhug, Fordybning", men ChrK XVII 69 oplyser, at Stedet har Navn „efter de mange Potteskaar og Urner, som her fandtes i ældre Dage. Her har da rimeligviis i fordums Tid ligget en Deel Kæmpehøie".

Skammerlund. ChrK XVII 59 Skammerlund; TM Skommielund, Skammeelund. — Forleddet kunde være et sammensat Stednavn, muligvis et *Skamager, af Adj. glda. skammær „kort".

Skarremose. ChrK XVII 59 Skarremose; TM Skarremoos, Skerremoos. — Maaske af Fuglenavnet Skarv.

Skelsmose [ˈsgælsm0s, sgælsˈmu·s]. Dok 1772 Scheltes Moes; ChrK XVII 59 Skellesmose; TM Skjelmose. — Forleddet kan næppe være Ordet Skel, da Stedet ikke ligger ved Bygrænsen. Maaske af Tiln. glda. *Skælgh, en stærktbøjet Sideform til glda. Skælghi, Skialghi (Oda. Personn. p. 85). Dette Navn maa sikkert forudsættes i Stednavnet Skelstrup, Hunseby S., Musse H. (1421 (1624 ÆDA III 279) Skelstorpe).

?Skotsager. TM Skotsager, Skotaager.

Skrædderstykke. ChrK XVI 11 Skræderstykke; TM Skrodder Stük, Skredder Stük.

Smedeland [ɛ ˈsmæjlɔŋ]. TM Smedeland. || **Smedens Toft** [ɛ ˈsmæjs ˈtɔst]. TM Smedstofte, Sundstofte. || **Smedshave.** TM Smeds Have.

?Smørdøbbel. 1605 (ChrK XVII 62) Snurdybbel; ChrK XVII 59 Smørdøffel; ChrK XVI 10 (efter ældre Kilde) Snurdybbel, kaldes ogsaa Smeydybbel.

Sned [snæj]. ChrK XVII 59 Snei; TM Snei, Hans Hans Snei. || **Snedbjærg** [ˈsnæjbjɛʀə]. ChrK XVII 59 Sneibjerg. — Ved Sned ovfr.; se Indl.

Solbjærg. ChrK XVII 59 Solbjerg, Solbjerglund; TM Solbjerg. — Areal lige Øst for Majbøl By.

Sosned. ChrK XVII 59 Sosnei; TM Soesnei. — Dyrenavnet So.

Stendeshøj [sdænəsˈhöj]. ChrK XVII 59 Stenneshøi; TM Stenneshoi. || **Stendesmose** [sdænəsˈmu·s]. ChrK XVII 59, TM Stennesmose. — Ved Stendeshøj ovfr. || **Stendesstætte.** ChrK XVII 59 Stennessteet; ChrK XVI 11 Stemmestede. — Stendes er sikkert et sammensat Stednavn *Stendys; jfr. f. Eks. Stendes i Nybøl, Nybøl S., 3244. || **Stenkobbel.** ChrK XVII 59 Stenkoffel. || **Stenrøgel.** 1605 (ChrK XVII 62) Stenryggel.

Storehave. ChrK XVI 11 Store- og Lillehave; TM Store Have.

Stranddel. 1605 (ChrK XVII 62) Strandeel; ChrK XVI 10 Strandeel el. Strondeel.

Stribbellidt. ChrK XVII 59 Strifelit; TM Steffellidt, Neffelyk; Maalerids Streffellidt. — Kunde maaske være et Imperativnavn af Verb. jy. strible. Dette, der er afledt af Subst. jy. Stribbel „Strimmel", bruges ifl. Feilb. i flere forskellige Betydninger, bl. a. „rive hø sammen i smalle diger". Her kunde Navnet maaske sigte til Markens uregelmæssige Form; jfr. det vestjy. Udtryk [æ mark strev·lər u'ð te æ bæk] „løber med en strimmel ud til bækken" (Feilb.).

Stætteager [ˈsdɛ·dæxə]. ChrK XVII 59 Steetager, (her?) Stødager; TM Stedager, Nedager. — Subst. Stætte „Stente".

?Sundhøj. TM Neder-, Over Schuhoi, Over Sohnhoi; Maalerids Sohnhöi.

Svenshøj. 1605 (ChrK XVII 62) Svenshøy.

Søvnes Vandsted [ˈsɔsns ˈvæ·nsdæj]. ChrK XVII 59 Søvnesvandstedsstykke; TM Sovnes Vandsted Styk, Sornes Vandsted Styk; Maalerids

Sövnes Vandsted Styk. — Søvnes er snarest Gen. af det følgende Navn. Udtalen synes at være forvansket. || **Søvnhøj.** ChrK XVII 11 Søvnhøi, Nedre-, Midt- og Øvre-Søvnhøi. — Subst. Søvn. Se u. Søvnhøj i Sottrup, Sottrup S., 3242.

Tandsmark. ChrK XVII 59, TM Tandsmark. — Støder op til Tandslet, Tandslet S., 3253.

Torn [*tvan*]. TM Tvorn. — Agerjord.

Trekant. TM Trekant.

Troldhave [ˈ*tʀ0ḷhas·*]. || **Troldhole.** ChrK XVII 59 Troldhol; ChrK XVI 11 Troldhul; TM Froldhol, Troldhol. — Ikke langt fra Troldhole i Mjang. || **Troldstoft** [*tʀæŋsˈtɔst*]. ChrK XVII 59 Trolstoft; TM Troldstofte. — Placeringen i TM viser, at Troldstofte betegner s. Lok. som den antagelig forvanskede Udtaleform.

Tultoft [ˈ*tu·əˌtɔst, 0ʀəˈtu·əˌtɔst*]. 1605 (ChrK XVII 62) Tultofft; ChrK XVII 59 Tueltoft; TM Tuertoft, Tvertoft?, Ydre Tuertoft. — Jfr. ogsaa Tultoft i Mintebjærg. Forleddet er formodentlig Mandsn. glda. Tuli. Udtalen er antagelig paavirket af Formen i TM.

Tørvemade [*ɛ* ˈ*tɔʀəmaj̯*]. — Ved Rendsmose ovfr. og vistnok egl. s. Lok.

Vammerup. ChrK XVII 59 Vammerup; TM Wammerup. — Eng Øst for Majbøl By. Formodentlig efter en forsvunden Bebyggelse paa -torp; Stedet støder op til Hussted Krog ovfr. Forleddet er usikkert.

Vejager [ˈ*væj̯axə*]. ChrK XVII 59, TM Veiager. || Vejagers Made [ˈ*væj̯axəs ˈma.j̯*].

Vesterbjærg [ˈ*væsdəˌbjɛʀə, væsdəˈbjɛʀə*]. 1605 (ChrK XVII 62) Westerbierg; ChrK XVII 59, TM Vesterbjerg.

Vindsbjærg [ˈ*viŋsbjɛʀə*]. 1605 (ChrK XVII 62) Windsbjerg; TM Vindsbjerg, Vindebjerg. — Af Tiln. glda. Wind (Eks. Aghi wind, nigles wind VJb 1231).

Volsbjærg. TM Wolsbjerg.

Vovtmose. ChrK XVII 59 Voutmos. — Hvis Formen er rigtigt overleveret, maa Forleddet vel være alsisk vogte, udt. [*våw·t*], „trække med ko i grøft og lade den græsse" (Feilb. Till.).

Vrangager [ˈ*vʀaŋaxə*]. ChrK XVII 59 Vrangager; TM Wrangager. — Adj. vrang „skæv".

Vølkerbæk. 1761 (ChrK XVII 64) Wolckerbeck. — Maa være identisk med Vølkerbæk i Mintebjærg; se ndfr.

Østerkrog. ChrK XVII 59 Østerkrog. || **Østerløkke.** TM Osterlykke, Österlykke. || **Østerstykke.** ChrK XVII 59 Østerstyk.

Majbølgaard.

Askule [ˈ*askuḷ*]. TM, I 1912 Askul. — Subst. sønderjy. As „Aadsel". „Antagelig, fordi der var en Kule, hvor de døde Kreaturer blev nedgravede" (I 1912). Jfr. Askuleløkke i Kliplev, Kliplev S., 3222.

Damkobbel. K 1795 Damm-Koppel; TM Damkobbel. — Samme Lokalitet som Gudmose ndfr.

Dødmandsgrav. ChrK XVII 108 Dømandsgrav; Opt. 1920 Dødemandsgrav. — Ifl. Opt. 1920 er en Mand nedmanet her.

Galgehøj. Dok 1640 (ChrK V 106) Galleshöes theill; ChrK XVI 100 Galleshøi. — Hørte oprindelig til Mintebjærg, men kom 1640 til Majbølgaard (ChrK XVII 109).

Græsdam [ˈ*gʀɛsdam*]. I 1912 Græshave. — Eng. || **Græstoft.** K 1795 Gras Toft. — Ved Græsdam ovfr.

?**Gudmose** [ˈ*gsj̯m0s* (?)]. ChrK XVI 8 Gymose; TM Güldmoos; I 1912 Gudmus. — Samme Lokalitet som Damkobbel ovfr.

Hussted. ChrK XVII 108 Huusstedet Kobbel. — Et gammelt, nu jævnet Voldsted i Melkersens Kobbel, hvor man har opgravet gamle Fliser, Tagpander og Mursten. Efter Sagnet skal her have staaet et Taarn og en Kirkelade, hvor Kirkens Tiender henlagdes. Det er sikkert Stedet, hvor den ene af de to Majgaarde har ligget (ChrK XVII 107 f.).

Krat. TM Krattet.

Krogholm [ˈkʀå·xˌhoˀlm]. K 1795 Krag-Holms Koppel; ChrK XVI 8 Krogager, Krogholm; TM Krogholm, r. fra Kraagholm; I 1912 Krogholm. — I Nærheden af Krogholm i Mintebjærg. Krog, se Indl.

Lillekobbel [ˈliˀlkɔfəl]. K 1795 Kleine Koppel; TM Lillekoppel, Lillkoffel; I 1912 Lilkobbel.

Melkersens Kobbel [ˈmɛ·lkəsəns ˈkɔfəl]. K 1795 Melckesens Koppel, Mälckesens Koppel; ChrK XVII 107, 109 Melchersens Kobbel, Melchertsens Kobbel; TM Melkesens-Kobbel, r. fra Melkersens Koffel; I 1912 Melkersens Kobbel. — Antagelig opkaldt efter Melcker Sørensen, der 1640 ejede den ene af de to Majgaarde, der blev lagt ind under Majbølgaard (ChrK XVII 108). Navneformen Melcker er udviklet af Melchior.

Mintebjærg Ør. Se ndfr. u. Ørkobbel.

Møllebjærg. Dok 1640 (ChrK V 106) Müllberg. — Hørte oprindelig til Mintebjærg. Kom til Majbølgaard 1640 (ChrK XVII 109). || **Mølledam** [ɛˈmǫˀldam]. K 1795 Mühlen-Damm; TM Molledam; I 1912 Møldam. — Eng. || **Møllekobbel** [ˈmǫˀlkɔfəl]. K 1795 Mühlen Koppel; TM Mölkoffel, Möllekobbel; I 1912 Mølkobbel.

Nørrekobbel. Jb c. 1730 Norder Kuppel; 1744 (ChrK XVI 24) Nørrekobbel.

Peberbjærg [ˈpɛfəbjɛʀə]. K 1795 Pfefferbergs Koppel; TM Peferbjergskobbel, Peberbjergskobbel r. fra Peferbjerres Koffel; I 1912 Peberbjergs Kobbel. — ChrK formoder, at Navnet kan komme af, at Bakken har været bevokset med Peberskræppe, det sønderjyske Navn for Peberrod, eller ogsaa kan det sigte til Jordens Frugtbarhed (XVII 147).

Saksager [ˈsasaxə]. K 1795 Savs-Agers Koppel, Savs-Ackers Koppel; TM Sausager; I 1912 Sauxager. — Se u. Saksager i Rinkenæs S., 3229.

Skovkobbel [ˈsgɔskɔfəl]. Jb c. 1730 Holtz Grund Koppel; 1744 (ChrK XVI 24) Skovgrundkobbel; K 1795 Schau Koppel; TM Skovkoffel; I 1912 Skovkobbel.

Skrædderdam. Heimat-Blätter I p. 37 Skrædderdamm. — Ved Skrædderhøj. || **Skrædderhøj.** ChrK XVII 109, Heimat-Blätter I p. 36 Skrædderhøi. — En Skrædder er fundet myrdet her (Heimat-Blätter I 36 f.). Jfr. Tobberojshøj ndfr. || **Skrædderkobbel** [ˈsgʀɛðəkɔfəl]. K 1795 Hans Skreders Koppel; TM Skredderkoffel, Hans Skrædders Kobbel, Hans Skrodders Kobbel; I 1912 Skrædderkobbel.

Slethøj. Medd. fra J. Raben 1937 Slæthhoj. — Nu overpløjet Gravhøj ved Majbølgaard.

Snedkobbel [ˈsnæjkɔfəl]. K 1795 Schnei Koppel; TM Sneikoffel, Snedkobbel; I 1912 Sneikobbel. — Sned, se Indl.

Tobberojshøj. 1605 (ChrK XVII 77) Toborriß Høy; Dok 1640 (ChrK V 106) thabergs höy; ChrK XVII 109 Tofferoys Høi eller Skrædderhøi; ChrK XVI 100 Taafferoyhøi, Taafferøyhøi. — Kæmpehøj. Hørte oprindelig til Mintebjærg, men kom 1640 til Majbølgaard (ChrK XVII 109). Forleddet er maaske Mandsn. glda. Tobbi. Roj, hvorom se Indl, beror dog muligvis paa en senere Omtydning.

Vesterkobbel. Jb c. 1730 Wester Kuppel; 1744 (ChrK XVI 24) Vesterkobbel.

Ørhage [ɛ ˈǫ·əˌˈha·x]. I 1912 Ørhave, Ørhage. — Pynt. || **Ørkobbel** [ˈǫ·ikɔfəl]. 1605 (ChrK XVII 77) Mintebergør; 1640 (ChrK V 106) Auff Mindtberg Ør; K 1795 Oer; ChrK XVII 109 Øre; TM Örkoffel, Örekobbel; I 1912 Ørkobbel. — Eng ved Stranden. Hørte før 1640 til Mintebjærg (ChrK XVII 109). Ør(e), se Indl.

Østerkobbel. Jb c. 1730 Oster Kuppel; 1744 (ChrK XVI 24) Østerkobbel.

Mintebjærg.

Alminding. U 1786 (ChrK XVII 88) Alminningen. — Glda. almænning „Fællesjord".

Andetstykke [ɛ ˈå·ŋd ˈsdy.k]. — Skal i et Dok. være kaldt „Fruesager el. Trousager“ (Opt. 1936).

Biager. ChrK XVI 8 Biagger. — Har muligvis s. Betydning som det oftere forekommende Bislag; se u. Bislag i Fjelby, Lysabild S., 3252.

Bjavermose. U 1786 (ChrK XVII 86, 88) Biauer Moes, Biauermose, Biauermoes Haver; (her?) L 1794 (ChrK XVI 81) Giaunmose; Dok 1805 (ChrK XVII 94) Biauermose; ChrK XVI 8 Bjavmose, Bjavmoesager. — Dyrenavnet glda. biavær „Bæver“. Jfr. Bjavermose i Tandslet, Tandslet S., 3253, og Bjavkær i Mellerup, Bjolderup S., 3214.

Bjærg [bjɛræ]. ChrK XVI 9 paa Bjerget; TM Bjerre.

Bodum. U 1786 (ChrK XVII 86 f.) Sønder-Boium, Nør Boium; ChrK XVI 8 f. Bujum, Bøyum. — Støder op til Bodum i Lebøl, Tandslet S., 3253.

Braadeholm [ˈbrå.hʌlm]. U 1786 (ChrK XVII 88), ChrK XVI 9 Braadholm; TM Braaholm. || Braadeholmstoft [brå·hʌlmsˈtʌst]. TM Braaholmstoft, Braholmstoft. — Agerjord Øst for Mintebjærg By. Se Braadeborg u. Bebyggelsesnavne i Ullerup S., 3243.

Bredmade. Dok 1770 (ChrK XXII 133) Breedemai; ChrK XVI 9 Bredmai.

Brændholm [ˈbræ·ŋhʌlm]. 1605 (ChrK XVII 77) Brenholmstofft; ChrK XVI 8 Bræmholm, gl. Navn: Brænholm og Brænholmstoft; TM Brenholm. — Partcp. brændt. || **Brændløkker** [ˈnæ· ˈbrænlygə, ˈbsə ˈbrænlygə]. 1605 (ChrK XVII 77) Brendelyck; Dok 1640 (ChrK V 106) Brendelückes theill; 1653 (ChrK XVI 15) Brendeløchiß Deell; Dok 1753 (ChrK XVII 84) Brendelykkes Skifte; U 1786 (sst. 88), ChrK XVI 10 Brændlykke; TM Brenlük, Över Brenlük. — Subst. glda. *brænnæ „Svedjeland“ eller Verb. brænde. Der er ingen topografisk Forbindelse med det foregaaende Navn.

Busk. U 1786 (ChrK XVII 87) Hæsthave med Busk. — Stednavn?

Bøgeskov. ChrK XVI 10 Bøgeskov; TM Bögeskov.

Bølkemose [bʌlgəˈmu·s]. U 1786 (ChrK XVII 87 f.) Bølkes-Mose, Bolkermoes; ChrK XVI 9 Bølkemose; TM Bölkemoos; Opt. 1920 [bogəmo·s]. — Formodentlig et sammensat Stednavn *Bølkær, hvis første Led er Plantenavnet Bølle „Vaccinium uliginosum“.

?**Dansmose.** TM Dandsmos, Tandsmos, Dandmos. — Forleddet usikkert. Stedet støder ikke op til Tandslet.

?**Danvad.** 1605 (ChrK XVII 77) Danvoy; ChrK XVI 10 (efter ældre Kilde) Damvöy el. Danvay.

Egeholm. U 1786 (ChrK XVII 88) Igeholm, Igeholms May, Igeholms Pløiland; ChrK XVI 10 (efter ældre Kilde) Iggeholm, Iggeholms-May. || **Egestump.** U 1786 (ChrK XVII 88) Igestomb; ChrK XVI 9 Igestomp; TM Igestump, Jyestung.

Ellehave [ˈælhas·; alm. ɛ ˈhas·]. ChrK XVI 9 Ellehave; TM Elhau. || **Ellemose** [ˈælm0s]. ChrK XVI 10 Ellemose; TM Elmos. || **Elleskov** [ɛ sgɔs].TM Elskov. || **Elletoft.** ChrK XVI 9, TM Eltoft.

Engmose. ChrK XVI 10 Engmose.

Eskehave. Dok 1708 (ChrK XXII 128) Eskehauen. — Trænavnet Esk „Ask“.

Finne [ɛ ˈfɛn·]. ChrK XVI 9 f. Fin, Finn; TM Finn. — To forskellige Lokaliteter. Se u. Finne i Nabobyen Tandslet, Tandslet S., 3253. Der er ingen topografisk Sammenhæng med dette Navn.

Firkantethave [ɛ ˈfikɔndə ˈhas·]. TM Vierkeenthaven, Vierkanthaven.

Fladhøj [ˈfla·höj]. U 1786 (ChrK XVII 88) Fladhøy; ChrK XVI 9 Flaghøi, ogsaa skrevet Fladhoi; TM Flahoi, Flehoi; Maalerids Flahoi. — Gravhøj.

Flyde. U 1786 (ChrK XVII 87) Flye. — Flyde, se Indl.

Foldtoft [ˈfå·ltʌst]. Dok 1708 (ChrK XXII 128) foeltofft; Dok 1770 (sst. 133) Føltoft; U 1786 (ChrK XVII 88) Foldtoft; ChrK XVI 9 Faaltoft, Øvre- og Nedre Faaltoft, gl. Navn Foeltofft, Fohltofft el. Foltoft; TM Foltoft, Freltoft. — Agerjord i Mintebjærg By. Fold, se Indl.

Forte. U 1786 (ChrK XVII 88) Forten. — Forte, se Indl.

?**Fraulaane.** U 1786 (ChrK XVII 88) Fraaulaan; ChrK XVI 9 Fraulaan; TM Fraulaun, Fraubaum.

Fredmark [ɛ ˹fʀæjmaɹg]. Dok 1733 (ChrK XXII 130) Haugen eller Freymarken; Dok 1753 (ChrK XVII 84) Freymarken; Dok 1767 (sst. 85) Fredemarken; U 1786 (sst. 87) Freimarken; ChrK XVI 8 Frede- el. Freimarken; TM Freimark. — Se Fredmark ovfr. u. Hørup.

Fælled. ChrK XVI 9 Fælled. — Fælled, se Indl.

Førstestykke. Se ndfr. u. Kildemade.

Gaasvold. ChrK XVI 10 (efter ældre Kilde) gaaß-Vold.

Gadedam. Vilkaarsbrev 1794 (ChrK XVII 93) Gadedammen. — Vandsted i Mintebjærg By.

Gammel-Mintebjærg [gaməl˹˹mjŋdbjɛʀə]. Dok 1640 (ChrK V 106) Alt Mindtberg; 1653 (ChrK XVI 16) Gammel-Mynteberge; Dok 1753 (ChrK XVII 84) Gammel Mintebierg; ChrK XVI 9 f. Gammel-Mindtbjerg, Gammelmindebjerg; TM Gammel Minteberg. — Agerjord Vest for Mintebjærg By. Udtalen er paavirket af Skriftformen.

Grævlinghøj. 1653 (ChrK XVI 15) Grefflingshøy; ChrK XVI 10 Grøvlinghøi. — Gravhøj. || **Grævlingled.** Dok 1775 (ChrK XVII 85) Grevling-Ley. — Dyrenavnet Grævling, som Feilb. har fra Sundeved i Formen [gröw·ləŋ].

Hagenshøj [ha·xəns˹höj]. 1605 (ChrK XVII 77) Hagenshøy; 1753 (sst. 84), ChrK XVI 8 Hagenshøi; TM Hagenshoi, Hargenshoi. — Gravhøj. Mandsn. glda. Hākun, sønderjy. Hagen (Kok II p. 22), her med yngre Gen. paa -s.

Hardøbbel. U 1786 (ChrK XVII 88), ChrK XVI 9 Hardøffel; TM Hardüffel. — Formodentlig af Dyrenavnet Hare.

Have [ɛ ˹has·, ˹has·]. Chr K XVI 8 Haven, gl. Navn: Haugen el. e Hau; TM Hau. — To forskellige Lokaliteter. Have, se Indl. || **Havgaard.** Dok 1640 (ChrK V 106) bei hawgarde; 1653 (ChrK XVI 15) ved Hoffuegaard. — Jy. Havgaard „et indhegnet stykke jord nær ved gården (Feilb.).

Havstykke. TM Havstük. — Ved Hørup Hav.

Hellelund. Dok 1640 (ChrK V 106) Hellelundt; 1653 (ChrK XVI 16) Hellelund, Hellelunds Høy; Dok 1753 (ChrK XVII 84) Hellelunds 3 Agre. — Adj. hellig.

Hestehave. 1605 (ChrK XVII 77) Norden Hesthaffue; Dok 1753 (sst. 84) Heste Have; U 1786 (ChrK XVII 86 ff.) Hesthauve, Hæsthave, Hæsthauve; ChrK XVI 8 f. Hestehave, Øvre og Nedre Hestehave; TM Hesthau, Nedre-, Over Hesthau.

Himmerig [˹hɛmərə]. — Smal Strimmel Jord ved et Vandløb.

Holm [hɔlm]. — Holm, se Indl. || **Holmsmose.** U 1786 (ChrK XVII 86), ChrK XVI 8 Holmsmose. — Støder sikkert op til Holmsmose i Majbøl, der ligger paa Grænsen til Mintebjærg.

?**Huldøbbel.** ChrK XVI 9 Huuldøffel; TM Hudüffel. — Jfr. Hudøbbel i Nabobyen Lebøl, Tandslet S., 3253. Denne Lokalitet støder dog ikke op til Mintebjærg.

Hussted [ɛ ˹h0sdæj]. TM Huussted. — Subst. Hussted „Sted, hvor et Hus har staaet". Her har Gaarden Mintebjærgryde tidligere ligget (Opt. 1936).

Højløkke. ChrK XVI 100 Høilykke. — Efter Gravhøj (ChrK anf. St.).

Hønsesned [ɛ ˹hönsnæj]. U 1786 (ChrK XVII 87), ChrK XVI 10 Hønssnei; TM Hönsnei.

Hørløkke. TM Hörlük.

Jakob Koks Gærde. ChrK XVI 10 (efter ældre Kilde) Jakob Kocks Gierde.

?**Kaadsager.** Dok 1770 (ChrK XXII 133) Kors Ager; ChrK XVI 9 Kaasager; TM Kaadsager. — Subst. Kors eller maaske Slægtsnavnet Kaad, der forekommer i Byen.

Kalvehave [˹kaɫəhas·]. ChrK XVI 9 Kallehave. — Her siges at have været Kalve i en Indhegning i Kvægpestens Tid (Opt. 1936). Støder op til Kalvehave i Lebøl, Tandslet S., 3253.

Kapunhale. ChrK XVI 9 Kapunhale. — Lille Skov. Subst. Kapun „kastreret Hane".

Kildemade [˹kæ·ɭmajs ˹˹ly.k]. Dok 1708 (ChrK XXII 128) Keelmaj; Dok

1733 (sst. 130) Keelmai; Dok 1770 (sst. 133) Kieldemay; U 1786 (ChrK XVII 87) Kældmay, Kældemais Hauve; ChrK XVI 9 Kældmai, Kældmaisstyk; TM Keilmaislük, Keilmoislyk, Kailmaislyk. — Kaldes for det meste [ˈfo·sd ˈsdy.k]. Have og Løkke, se Indl.

Kobbelgaard. Dok 1775 (ChrK XVII 85) 1 Ager Kaabelgaard. — Kobbel, se Indl.

?Koksbjærg. 1605 (ChrK XVII 77) Koecksbierg; ChrK XVI 10 (efter ældre Kilde) Hoecksbierg. — Snarest af Slægtsnavnet Kok, der forekommer i Byen; jfr. Jakob Koks Gærde ovfr.

Kongenstoft. 1605 (ChrK XVII 77) Kongenstofft; Dok 1666 (ChrK XXII 122) Kongens Tofft; Dok 1753 (ChrK XVII 84) Kongenstoft; U 1786 (ChrK XVII 86, 88) Kongens toft, Kongens Toft; ChrK XVI 8, TM Kongenstoft. — Kongen har haft Jord i Byen, idet Hertug Henrik ifl. et udat. Brev i ÆDA I p. 2 pantsætter Gods i Mintebjærg til Kong Valdemar (Atterdag).

Korsager. — Se Kaadsager ovfr.

Krogholm [ˈkrå·xhɔlm]. ChrK XVI 9 Krogholm; TM Kragholm. — I Nærheden af Krogholm i Majbølgaard. Krog, se Indl.

Kællingled. Dok 1640 (ChrK V 106) Kerlingley.

Kær. ChrK XVI 9 Kjærret (Skov). — Kær, se Indl.

Købæk [ˈkʃǫbæk, ˈkǫbæk]. U 1786 (ChrK XVII 87) Kjøbæk; ChrK XVI 10 Kjøbæk, Kjøbæksheld; Gst Købæk. — Skov og Bæk. Ifl. ChrK XVII 147 af Ordet Kød; „maaske der har været god Græsning, der har givet Køerne godt Huld og sat Kjød paa Kroppen". Fra Betydningens Side vilde det være mere tiltalende i Forleddet at se en Parallel til det no. Fiskenavn kjøda „Ørred"; Ordet indgaar i det no. Sønavn Kjødetjernet (Indrebø, Innsjønamn I p. 112).

?Langbænk. U 1786 (ChrK XVII 87) Langbencke; ChrK XVI 9 Langbænk. || **Langhave** [ˈlaŋhæs·]. ChrK XVI 10 Langhave; TM Langhaven. || **Langløkke.** Dok 1666 (ChrK XXII 122) Lang Lycke; Dok 1733 (sst. 130) Langlycke; U 1786 (ChrK XVII 88) Langlykke, Langlykkes Stæte; ChrK XVI 9 Langlykke.

Lavshøj. ChrK XVI 101 Laushøi. — Snarest Mandsn. Lave.

Lebølforte [ˈlɛfəlˈfu·vt]. — Forte, se Indl. || **Lebølgaardstoft.** U 1786 (ChrK XVII 88) Lebelgaard; ChrK XVI 9 Lebølgaardstoft; TM Leebüllgaardstoft. — Efter Lebølgaard i Tandslet S., 3253. || **Lebøl Høj.** TM Leebüllhoi. || **Lebøl Led** [ˈlɛfəlˈlæj, ˈlɛfəlˈlæjs ˈly.k]. 1605 (ChrK XVII 77) Norden Lebüllei; 1653 (ChrK XVI 15) Ved Lebbelej; Dok 1753 (sst. 84) Levelleye; Dok 1767 (sst. 85) Level-Ley; U 1786 (sst. 88) Lebellei; ChrK XVI 9 Leffelei, Leffellei; TM Leebüllled, Lebülledslük. — Efter Nabobyen Lebøl i Tandslet S., 3253.

Ledmands Have [ˈlæjmɔŋs ˈhæs·]. TM Leimanns Huusstedt. — Lille Areal i Mintebjærg By. Ledmand „en, der bor ved Leddet", maaske anvendt som Slægtsnavn. Hussted „Sted, hvor et Hus har staaet".

Lerager [ˈli·ərəxə]. ChrK XVI 9, TM Leerager. || **Lergrav.** ChrK XVI 9 Leergrav.

Lillehave. ChrK XVI 8 Lillehave; TM Lillhau.

Lindeløkker [ɛ ˈlimlygə]. ChrK XVI 10 Lindlykke; TM Linnlükke. — Udtalen beror sikkert paa en Forvanskning. || **Lindetoft** [ɛ ˈlinʦɔst]. TM Linnetoft. — I Nærheden af Lindeløkker. Forleddet er sikkert i begge Navne Trænavnet Lind.

Made. ChrK XVI 9, TM Mai. — Made, se Indl.

Majbæk. Mejer 1649 Maybeck. — Paa Grænsen til Majbølgaard og snarest Ellipse for *Majbøl Bæk. Navnet er ikke, som flere andre Bæknavne, en Konstruktion af Mejer; det forekommer ogsaa 1772 som Bebyggelsesnavn, se ovfr. Jfr. Møllerbæk ndfr.

?Mellem Vangene. TM zwischen Gewannen Hau.

Melskifte. U 1786 (ChrK XVII 87 ff.) Mælskifte, Melskift, Meelskifte.

Midtløkke. TM Mittlük. || **Midtstykke.** TM Mittstük.

Mintebjærg Hav [miŋbjæə ˈhæs]. — Et andet Navn paa Hørup Hav; se ovfr. u. Hørup.

Mose [ɛ ˈmu·s]. ChrK XVI 8 Mosen; TM Mosser. || **Mosebraad.** TM Mosbraad. || **Mosehave.** U 1786 (ChrK XVII 86, 89) Moes-Hauve, Mose-Hauve, Moeshave, Moeshaven; ChrK XVI 10 Moeshaue. || **Mosestykke.** ChrK XVI 9 Mosestykke; TM Mosstyk.

Mærsk [mæsg]. ChrK XVI 10 Mærsk; TM Mesk. — To forskellige Lokaliteter. Mærsk, se Indl.

Møllerbæk. U 1786 (ChrK XVII 88) Møllerbæk; ChrK XVII 109 Møllebæk. — Samme Vandløb som Majbæk ovfr. (ChrK XVII 109).

Møllestolpe. 1605 (ChrK XVII 77) Molstolp; Dok 1708 (ChrK XXII 128) Mølstolp; Dok 1733 (sst. 130) Møllestolp, Nørre Mollestolp; U 1786 (ChrK XVII 88) Mølstolb; ChrK XVI 8 Mølstop; sst. (efter ældre Kilde) Molsolp, Molsal; TM Mölstop. — Jfr. Møllestolpe i Sottrup, Sottrup S., 3242. Navnet betyder maaske „Stub til en Stubmølle".

Mørkehøj. Dok 1640 (ChrK V 106) Morckehoi; 1653 (ChrK XVI 16), Dok 1753 (ChrK XVII 84) Mørkehøye; ChrK XVI 100 Mørkehøi; TM Mörkehoi. — Gravhøj. || **Mørkemose.** ChrK XVI 9 Mørkemose.

Nederstestykke. TM Nederstestük.

Nikolaj Kaads Toft. ChrK XVI 8 Nikolai Kaads Toft; TM Nicolai Kaads Toft.

Næbstykke. 1653 (ChrK XVI 15) et lidet Neb Stykke. — Næb, se Indl.

Nørremark. Dok 1640 (ChrK V 106) Norder Koplen. — Jfr. Østermark ndfr.

Oldefaders Abild. Dok 1770 (ChrK XXII 133) Oldefaders Abel. — Navn paa et Æbletræ, der ifl. anf. Dok. bruges af en Aftægtsmand.

Omløbled. 1605 (ChrK XVII 77) Ved omlübledt; ChrK XVI 10 (efter ældre Kilde) ved om Løbledt. — Se Omløb i Burkal S., 3135.

Opholdsstykke [ˈ0bh0lsˌsdyk]. — Subst. Ophold „Aftægt". Maa have været tillagt en Aftægtsmand.

Per Hunds Banker [pæ ˈhu.ns ˈbaŋgə].

?Pessenstykke. TM Pessenstük, Peffenstük; Maalerids Pessenstük.

Peter Tomsens Kær. Vilkaarsbrev 1794 (ChrK XVII 93) Peter Thomsens Kjær. — Vandsted i Mintebjærg By.

Pilkær [ˈpi·lɣæ]. 1605 (ChrK XVII 77, XVI 93) Pullkier, Püllkier; U 1786 (ChrK XVII 88) Piilkær; ChrK XVI 9 Pilkjær; TM Pilkjer.

Pjusmose [pj0sˈmu·s]. U 1786 (ChrK XVII 88) Piøusmose; ChrK XVI 10 Pjøvsmose; TM Pjeusmos, Pjensmos. — Navnets ældre Form har sikkert været Pjøvsmose. Forleddet er Ordet Pjævs, udt. [pjöw's], som Feilb. har fra Sønderjy. i Betydningen „en stakkel, dårlig af helbred og kræfter". Her er det formodentlig anvendt i ubestemt, nedsættende Betydning om daarlig Jord.

Pothøj. ChrK XVI 100 Pothøi; TM Pothoi. — Gravhøj. Se Pothøj ovfr. u. Majbøl. Der er ingen topografisk Forbindelse med denne Lokalitet.

Prunsager. Dok 1666 (ChrK XXII 122) Pryß Agger; U 1786 (ChrK XVII 88), ChrK XVI 9, TM Prunsager.

Præsteholm [præsdˈhʌlm]. 1605 (ChrK XVII 77) Prestholm; U 1786 (sst. 88) Nør Præstholm; ChrK XVI 9 Præstholm. || **Præsteløkke.** TM Prestlükke. — Ved Præstemark ndfr. og maaske oprindelig s. Lok. || **Præstemade** [præsˈmaj, ˈpræsmaj]. Dok 1666 (ChrK XXII 122) Præste May; Dok 1708 (sst. 128) presmaj; U 1786 (ChrK XVII 87 f.) Præst May, Præstmay; ChrK XVI 10 Presmai; TM Prestmai, Prestwi. || **Præstemark** [ɛ ˈpræ·sdma.ig].

Ravnshøj. Dok 1640 (ChrK V 106) Rawenshöes theill; 1653 (ChrK XVI 15) Raffnshøy; Dok 1775 (ChrK V 85) Rafnhøy; ChrK XVI 100 Ravnhøi. — Gravhøj. Om Oprindelsen til Navnet oplyser ChrK XVI p. 9: „Den kaldtes saaledes, fordi der fra Arildstid havde staaet nogle gamle Ege paa den, hvori Ravnene altid sad og skrege."

?Rejmelkær. Dok 1708 (ChrK XXII 128) Reimelkjers moße; U 1786 (ChrK XVII 88) Reimerkær; ChrK XVI 9 Reimskjær.

Roj. U 1786 (ChrK XVII 86) Sneiet paa Roy. — Roj, se Indl.

Roselund [ʀ0sˈl0.ŋ]. U 1786 (ChrK XVII 88) Roselond; ChrK XVI 8, TM Roslund. — Plantenavnet Rose.

Rueroj [ˈʁu·ərœjˌ]. ChrK XVI 9 Rurøi; sst. 10 (efter ældre Kilde) Ruer-Roy; TM Ruhroi.

Rugløkke [ˈʁɔslygə]. Dok 1666 (ChrK XXII 122) Rouw Lycke; Dok 1708 (sst. 128) raulycke, Roulycke; U 1786 (ChrK XVII 87 f.) Raaulycke, Raaulykke; ChrK XVI 9 Roulykke; TM Raulükke.

Ryde. U 1786 (ChrK XVII 88) Rye; ChrK XVI 10 Rye. — Ryde, se Indl.

Ryeshave [ˈʁy·s ˈhɑə·]. TM Rühnaw; Coupon 1873 Rühhav.

Sandsbro. ChrK XVI 9 Sandsbro.

Skipperhave. TM Skibberhaue.

Skovløkke. U 1786 (ChrK XVII 88) Skaaulykke.

Skratmose [ˈsgʁadm0s]. ChrK XVI 9 Skradtmos; TM Skrodmos. — Se Skratmose i Sønderborg Kbst., 3233.

Skrædderløkke. TM Skredderlük.

Smedeland. TM Schmiedeland.

Sned. U 1786 (ChrK XVII 86) Sneiet paa Roy. — Sned, se Indl.

Sprøkager [ˈsbʁœ̝·axə]. ChrK XVI 9 Sprøkager; TM Sprögager, Sprökager. — Subst. sønderjy. Sprøkke „gamle grene, som bruges til brændsel; klejnt, dårligt tømmer" (Feilb.). Udtalen er forvansket.

Stedsager [sdɛsaxə]. U 1786 (ChrK XVII 88), ChrK XVI 8, TM Stedsager. — Forleddet er snarest Gen. af et Personnavn, maaske det samme som i Landsbynavnet Stedstrup, Kirke-Eskilstrup S., Merløse H. (1400 (1476 ÆDA I 151) Stersthorp).

Stenbro [sdænbʁ0]. ChrK XVI 10 Steenbroe; TM Steenbra. — Agerjord ved et Vandløb.

Stihave [ɛ ˈsdihɑə·]. TM Stiehaven, Stinhaven. — Ved en Fodsti (Opt. 1936).

Storehave. ChrK XVI 8 Storehave; TM Storhau.

Surkær [ˈsu·ʁkjæ]. U 1786 (ChrK XVII 87) Suderkær; ChrK XVI 10 Suderkjær. || **Surløkker** [ˈsu·ilygə]. ChrK XVI 9 Suurlykke; TM Surlük. — Adj. sur eller maaske Subst. Suder „Skomager".

Svinshøj [ˈsvinshœjˌ]. ChrK XVI 10, 99 Svinshøi, Sviinshøi; TM Svinshoi, Svieshoi. — Gravhøj.

Sønderkær. Vilkaarsbrev 1794 (ChrK XVII 93) Sønderkjær. — Vandsted i Mintebjærg By.

Trekant [ɛ ˈtʁikɔnd].

Tultoft. U 1786 (ChrK XVII 88) Tueltoft, Tueltoftes Led; ChrK XVI 8 Tuetoft; sst. 101 Tuetoft, Tultoft. — ChrK opfatter Tuetoft og Tultoft som to forskellige Navne, men formodentlig med Urette. Støder sikkert op til Tultoft i Majbøl, der ligger paa Grænsen til Mintebjærg; s. d.

Tværbalk [ˈnö ˈtvæ·əbalg, ˈsynə ˈtvæ·əbalg]. ChrK XVI 9 Tverbalk; TM Twerbalk, Nordleg Twerbalk. — Et stort Stykke Agerjord. Sidste Led er Ordet Balk, her vel i Betydningen „skel på marken" (Feilb.).

Uderløkke [dæŋ ˈ0nə ˈly.k].

Vandager [ˈɔsə ˈvɔŋaxə, ˈnæ· ˈvɔŋaxə]. ChrK XVI 10 Vandager, Nedre-, Midt- og Øvre-Vandager; TM Nedre-, Over Wandager.

Vegeholm. U 1786 (ChrK XVII 88) veege Holm. — Maaske af Plantenavnet jy. Vægger „Vidier".

Vesterfinne. U 1786 (ChrK XVII 87 f.) Vester Fin ved Huset, Vesterfin. — Jfr. Finne ovfr. || **Vesterhave.** U 1786 (ChrK XVII 86) den vestre Hauve; TM Westerhau. || **Vestermark.** Dok 1640 (ChrK V 106) Mindberg westermark; Dok 1708 (ChrK XXII 128) Westermark; U 1786 (ChrK XVII 86) Vestermarken. || **Vestermose.** U 1786 (ChrK XVII 87) Vester-Moesen; ChrK XVI 9 Vestermoese. || **Vesterstykke.** ChrK XVI 9 Vesterstykke.

Vibestykke. TM Wifstük.

Vinkel. ChrK XVI 9 Vinkel; TM Winkel. — Vinkel, se Indl.

Visløkker [ˈvis ˈlygə, ˈvi·slygə]. ChrK XVI 9 Vislykke; TM Wieslükke. — Se u. Visløkker i Nabobyen Tandslet, Tandslet S., 3253, med hvilket der dog ikke er topografisk Sammenhæng.

Vølkerbæk. U 1786 (ChrK XVII 88), ChrK XVI 10 Vølkerbæk. — Krat. Jfr. Vølkerbæk i Majbøl ovfr.

Østermark. Dok 1640 (ChrK V 106) Oster Koplen; Dok 1733 (ChrK XXII 130) Østermark; U 1786 (ChrK XVII 86) Østermarken. || **Østermose.** U 1786 (ChrK XVII 86 f.) Østermosen, Øster Moesen; ChrK XVI 9 Øster- og Vestermoese. || **Østerstykke.** TM Österstyk.

Mjang.

Abildager [ˈ*afjlaxə*]. ChrK XVI 8 Ebleager; TM Abildager. — Subst. Abild „Æbletræ".

Ageled [*ɛ* ˈ*axəlæj*]. ChrK XVI 7 Ageled. — Korsvej i Mjang By. Se Ageled ovfr. u. Hørup.

Ager. TM Ager.

Agersned. TM Ager-Sned.

Aghøj. U 1778 (ChrK XVII 39), ChrK XVI 100 Aghøi. — Forleddet kan være Mandsn. glda. Aggi.

Arkmose [ˈ*axəgm0s*]. TM Argmose, Argmose-Stykket. — Hvis Udtaleformen er rigtig, kan Forleddet være Verb. ænyda. arke „at slæbe og trælle". (Kalkar efter Moth), sønderjy. arke „arbejde rask" (Feilb., Till.). I saa Fald om en Mose, hvor Arbejdet er vanskeligt.

Arnhøj [ˈ*a·nhöj*]. TM Arnhöi, Lille-, Store Arnhöi. — Se u. Arnbjærg paa Barsø, Løjt S., 3211.

ʔAttemose [ˈ*adəm0s*]. TM Attesmos. — Navn paa et lille Krat.

Bagehøj [ˈ*ba·xhöj*]. Heimat-Blätter III p. 56 Baghoi. — Gravplads.

Barbæk. TM Bar-Beek. — Forleddet kan være Ordet Barn med Bortfald af n i Trekonsonantgruppe. Jfr. sv. Barnbäcken i Bjärkä-Säby, der har Navn af, at et Barn er omkommet der (Bjärka-Säby ortnamn p. 36). || **Barmose** [*ɛ* ˈ*ba·m0s*]. 1605 (ChrK XVII 32) Barmoß; U 1794 (sst. 36 f.) Barmos, Barmose; ChrK XVI 8 Bormoße el. Barmoße, nu Barmose; TM Barmose, Midt-Barmose, Söndre-Barmose, Store-, Lille-Barmose, Andreas Barmose, Kromandens Barmose. || Barmose Bjærg [*ba·m0sˈbjɛrə*]. U 1778 (ChrK XVII 38) Barmosebjerg; TM Barnesbjerg. — Der er ingen topografisk Sammenhæng med Barbæk. Barmose er et oftere forekommende Navn, hvis Forled sikkert er Adj. bar, der sigter til, at Mosen er uden Bevoksning.

Bavn. U 1778 (ChrK XVII 39) Bavn.

Bislag. TM Bislag. — Se u. Bislag i Fjelby, Lysabild S., 3252.

Bjærghave. TM Bjerghave. || **Bjærgløkke.** TM Bjerg-Lökke.

Blindmose [ˈ*blinm0s*]. Stiftsbog 1690 Blindmose; 1769 (ChrK XVII 36) Blindmoße; U 1778 (ChrK XVII 38), ChrK XVI 8, TM Blindmose. — Adj. blind. Formodentlig om en Mose uden synligt Afløb. Jfr. Blindfyld i Hviding S., 3085.

Bommersbæk [*b0məsˈbæk*]. || **Bommerstoft** [*b0məsˈtɔst*]. TM Bommerstoft. — Ved Bommersbæk. Forleddet er snarest et sammensat Stednavn, muligvis *Bomager, af Subst. Bom.

Bondbjærg [ˈ*b0·ŋbjɛrə*] ChrK XVI Bondebjerg. — Mandsn. glda. Bōndi.

Brodershøj. TM Bruushöi. — Snarest af Mandsn. Broder.

Bromøllevej [*brø0*ˈ*mølvæj*]. — Efter Bromølle i Ketting S., 3257.

Brovold. — Se u. Naturnavne i Bro, Ketting S., 3257.

Brændledstoft [*brænŋˈlæjsˌtɔst*]. TM Breenledstoft, Breenlends-Toft. — Antagelig Partcp. brændt.

Bøjum [*böjm*]. — Et skævt Stykke Agerjord mellem to Markveje ved Mjang By. Se Bøjum ovfr. u. Majbøl. Der er ingen topografisk Forbindelse med dette Navn.

Damhals [ˈ*damhals*]. — Navn paa et Vandløb. Se u. Bro, Ketting S., 3257. || **Damstykke.** TM Damstykket.

Dyndgaard. TM Dyndgaard.

Egebjærg [ˈ*i·xəbjɛrə*]. TM Egebjerg. — Ingen topografisk Forbindelse med Egebjærg i Nabobyen Majbøl. || **Egestykke** [ˈ*i·xəsdyk*].

Eskelandstoft. 1605 (ChrK XVI 80) Eskelandstofft. — Er sikkert s. Lok. som Eskelandstoft i Hørup, der ligger ikke langt fra Grænsen til Mjang. ||

Eskeløkke [ˈæsgəlyk]. U 1778 (ChrK XVII 38) Espelyk; TM Espelykke. — Oprindelig Trænavnet Esp „Asp" eller Kollektivet glda. æspæ „Aspebevoksning". Omdannelsen skyldes vel det nærliggende Eskestub ndfr. || **Eskestub** [ˈɛsgəsd0f]. ChrK XVI 8 Eskestub; TM Ostre-,Vestre-Eskestub.

Finne. U 1778 (ChrK XVII 38) Fin. — Se u. Finne i Tandslet, Tandslet S., 3253.

Frømose [ˈfʀǫ·m0s]. ChrK XVI 8 Frømose; TM Frömose. — Støder op til Frømose i Majbøl. Jfr. under Frøland i Møgeltønder S., 3102.

Fuglsang. 1660 (ChrK XVI 87), Stiftsbog 1690 Fulesang; ChrK XVI 7 Fulesang el. Fuglesang; TM Vogelsang. — Se u. Bebyggelsesnavnet Fuglsang i N.-Løgum S., 3242.

Førstehave. TM Förste-Have. || **Førstestykke** [ɛ ˈfǫ·sd,ˈsdy.k]. TM Förste-Stykke.

Gaardbugt [ˈb0·əbɔst]. 1605 (ChrK XVI 80, 93, XVII 32) Gaardbugtet, Gaarbugtet, Gordbugtet; 1660 (ChrK XVI 87) Gaardbugtet; Stiftsbog 1690 Gaarbugtet; 1769 (ChrK XVI 141) Gaardbugt; ChrK XVI 7 Gaardbaut; TM Saadbugter. — Jordstykke af uregelmæssig Form. Gaardbugt forekommer ogsaa i Hørup ovfr., men det er usikkert, om der er topografisk Sammenhæng. Udtalen og Formen i TM er forvansket. Navnet er aabenbart identisk med det under Gaardbugtroj i Sottrup, Sottrup S., 3242, forudsatte Appellativ *Gaardbugt. Betydningen „Krumning paa et Gærde" kunde passe godt paa de nuværende Forhold.

Galtemose. ChrK XVI 8, TM Galtmose; Heimat-Blätter III p. 56 Galtmose, Goldtmoos, Goldmose. — Til Stedet er knyttet et Sagn om en hovedløs Præst, der rider rundt paa en Galt (Heimat-Blätter anf. St.). Støder op til Galtemose i Lambjærg.

Golkesdam [g0ʀgəsˈdɑm]. ChrK XVI 8 Golckis Dam. — Forleddet er sandsynligvis Tilnavnet Gudelucke, der forekommer i Byen i Sk 1483.

Grilager [gʀɛlˈɑxə]. 1605 (ChrK XVI 80, XVII 32) Grillager, Gryllager, Grillagersdall; Stiftsbog 1690, U 1794 (sst. 38) Grilager; ChrK XVI 7 Grilager, Nørre- Midt- og Søndergrilager, Grillagersdeel; TM Grillager, Frillager. — Forleddet er uklart. Muligvis kan det sammenstilles med sv. Grille- i Grillesiken (OGB I 262 f.).

Grimshøj. 1660 (ChrK XVI 87) Grimshøi. — Mandsn. glda. Grīm.

Grønland [ˈgʀönlɔŋ]. — Efter en Smed, der hed Grøn (Opt. 1936). S. Lok. som Smedeland ndfr. || **Grønnehus.** ChrK XVI 8 Grønnehuus.

Gundekær. U 1778 (ChrK XVII 38) Gundekær, Gundekjær. — Mandsn. glda. Gunni.

Have [ɛ ˈhɑs·]. ChrK XVI 8, TM Haven. || **Havemade.** TM Havemay, Vestre Hafmay. — Have, se Indl.

Hestehals. 1605 (ChrK XVII 32) Hesthals. — Sammenligningsnavn, der sigter til Arealets Form.

Hjulmanddørnsk [ɛ ˈj0lmən ˈdön·sg]. — Forhøjning i Marken. Forleddet er Subst. Hjulmand, der paa Als udtales [jolmåŋ] (Feilb.). Efterleddet er sønderjy. Dørnsk „Opholdsstue".

Holetoft [ˈhu·ltɔst] TM Huultoft.

Holkelund. U 1778 (ChrK XVII 39) Holkelund.

Hussted. TM Huussted. — Subst. Hussted „Sted, hvor et Hus har staaet".

Højbjærg. 1605 (ChrK XVII 32, XVI 93) Høybjerg, Høybierg; TM Hübjerg, Hebjerg, Söndre Hübjerg; Maalerids Höbjerg. || **Høje** [ɛ ˈhöi·]. U 1778 (ChrK XVII 36) Mianghøi, Mianghøy; TM Höien. || **Højhave.** TM Höihave. || **Højsnap** [ˈhöisnap, ˈlilˌhöisnap]. Dok 1773 Höschnap; TM Hoisnap, Midt-Höisnap, Lille Höisnap. — Bakke. || **Højstykke.** TM Höistykke.

Indmose. 1605 (ChrK XVII 32, XVI 93) Indmooß, Indmoß. — Navnet har maaske samme Betydning som Indremose i Hovslund, Ø.-Løgum S., 3204. Muligvis dog Fejl for Julemose ndfr.

Jenseshave [ˈjænsəsˈhɑs·].

Jestrup Sned. TM Jestrup-Sned. — Støder op til Jestrup Sned i Jestrup, Tandslet S., 3253.

Julemose [ˈju·lm0s]. ChrK XVI 8 Julmose; TM Jordmose. — ChrK XVII 144 formoder, at Forleddet er Ordet Hjul, og at Mosen har Navn efter sin runde Form. En anden Mulighed er Mandsn. glda. *Iūli.

Karlsager. Dok 1778 Carls Acker.

Karl Ulriks [kɔl ˈʊlɳixəs]. TM Karl Ulrichs Lökke, Karl Abrichs Lökke.

Kasmose. TM Kasmus, Casmus. — Plantenavnet Karse.

Kirkebjærg [ˈkjɳgəbjɛrə]. U 1778 (ChrK XVII 39) Kirkehøi; TM Kirkehöi. — Paa Vejen mellem Mjang og Hørup Kirke. || **Kirkevej.** ChrK XVI 7 (efter ældre Kilde) Offuer Kirckeveien.

Kobbel. TM Kobblet. || **Kobbelhave** [ˈkɔfəlˈhas·]. TM Kobbelhave. — Kobbel, se Indl.

Kragedøbbel [ˈkra·xdǫfəl]. — Fuglenavnet Krage.

Kromandens Have. TM Kromandens Have.

Laaddenbjærg [ˈlɔjnbjɛrə]. U 1778 (ChrK XVII 38) Laadenbjerg; ChrK XVI 8 Lodenhøi, Lodenbjerg. — Adj. laadden. „Bakken har været bevoxet med Krat med lodne, uldagtige Blomster" (ChrK XVII 144).

Laanslund. U 1778 (ChrK XVII 38) Laanslund; TM Laanslund r. fra Lars-Lund, Larolund, Leerelund.

Laare. — Se ndfr. u. Lere.

Lambjærg Tved [lambjɛrə ˈtvɛ.t]. TM Lambergtved, Lambjergtved, Midt-Lamberg, Midt-Bauberg, Söndre Lambergtved. — Se Lambjærg ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Stedet støder ikke op til denne By. Tved, se Indl. Udtalen er paavirket af Skriftformen.

Langager. TM Lang-Ager. || **Langeng.** TM Lange Eng. || **Langhave.** TM Langhave. || **Langkær.** ChrK XVI 8 Langkjær. || **Langmade** [ɛ ˈlaŋ·ˌmaj]. || **Langsned.** TM Lange-Sned. || **Langstykke** [ˈlaŋsdy.k].

Lere [ˈli·ɒ]. TM Leer, Laare; Maalerids Laare. — Hvis Udtaleformen er rigtig, foreligger her et Tostavelsesord *Lere, svarende til oldn. leiri, m. ell. leira, f. „leret Strand". Jfr. det undertiden forekommende Marknavn Leren, f. Eks., Leren, udt. [li·ərən], i Ingstrup S., Hvetbo H. (I 1928).

Lillehave. TM Lille-Have. || **Lilleløkke.** TM Lille Lökke. || **Lilleskov.** TM Lille Skov. || **Lillesned.** TM Lille Sned. — Der er ingen topografisk Forbindelse med Snedstykke ndfr. || **Lilletoft.** TM Lille-Toft.

Lofersbjærg. TM Lofersbjerg.

Lottesløkker [ˈlɔdəs ˈlygə]. TM Löttes-Lökke. — Kvindenavnet Lotte.

Lundager [ˈlunˌjaxə, ˈluŋaxə]. 1605 (ChrK XVII 32, XVI 93) Lundeagerbeck, Lündeaggerbeck. — Støder op til Lundager i Majbøl.

Lyng. 1605 (ChrK XVII 32) hos Løngen.

Lysabild Toft. 1605 (ChrK XVI 80) Lyßabbeltofft. — Efter Sognebyen Lysabild, 3252. Der er ingen topografisk Sammenhæng.

Løkke. TM Lokken. — Løkke, se Indl.

Made. ChrK XVI 8 hos Maien. — Made, se Indl.

Majbøl Løkker [majbəˈlygə]. TM Maibüll-Lükke. — Paa Grænsen til Majbøl. Se ovfr. u. Bebyggelsesnavne. || **Majledseng** [ˈma·jlæjsˌæŋ]. — Se Majled ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Mavmose [ɛ ˈma·m0s]. 1605 (ChrK XVII 32, XVI 93) Moumooß, Maumoß; Jb 1778, U 1794 (ChrK XVII 36) Magermose; ChrK XVI 8 Moumoße el. Maurmoße, nu Maumose; TM Mag-Mose, May-Mose. — Forleddet er antagelig Slægtsnavnet Mau; Las Magen (ɔ: Mau) i Mjang nævnes 1609 (ChrK XVI 106). Den moderne Udtale maa bero paa en Forvanskning. Jfr. Mavmose i Nabobyen Bro i Ketting S., 3257, med hvilket der dog ikke er topografisk Sammenhæng.

Meggermose [ˈmɛxɔm0s]. TM Mikkemose. — Kan muligvis sammenstilles med Meggereng i Abild S., 3121, der dog er forklaret som Fejl for *Weggereng.

Mesbjærg [ˈmæsbjɛrə]. TM Masbjerg; Gst Mesbjærg. — Forleddet kunde være Ordet Messe. Jfr. Messeagre i Emmerlev S., 3107.

Midtstykke [ˈmɛ·dsdyk, ɛ ˈmɛ·dsdyk]. TM Midt-Stykke. || **Midttoft** [ˈmɛdtɔst].

Mjangdam Made. TM Miang Dams May. — Se Mjang Dam i Bro,

Ketting S., 3257. || **Mjang Mark.** TM Miang-Mark. || **Mjang Toft.** 1605 (ChrK XVII 32), 1660 (ChrK XVI 87) Miangtoft. — Se Mjang ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Mose. TM Mosen.

Munkestætte. 1605 (ChrK XVI 80, XVII 32) Munckstedt, Munck Stet. — Efterleddet er sandsynligvis -stætte, og da Navnet ogsaa forekommer under Hørup (se ovfr.), er der vel Tale om en Stente paa Grænsen mellem de to Byer. Rydkloster havde Gods i Mjang ifl. ChrK XVII 30.

?Møllesten. 1605 (ChrK XVII 32) paa Molstien. — Hvis det er Ordet Møllesten, kan Navnet sammenlignes med Møllestensager i Brede S., 3116. Der er dog ogsaa Mulighed for et Møllesti.

Nørremark [ɛ ˈnömɑ.ig]. U 1778 (ChrK XVII 36) Nørremarken; TM Nordmark, Store Nordmark. || **Nørreskov.** TM Nordre Skov. || **Nørrestykke.** TM Nörre-Stykke. || **Nørretoft.** U 1778 (ChrK XVII 37) Nørtoft.

Oblebjærg. TM Oblebjerg, Ostre Oblebjerg.

Overtoft [ˈɔəətɔst]. TM Ovre-Toft.

Paddeholm [ˈpahɔ̈lm]. TM Parhelm; Maalerids Parholm. — Subst. Padde i den sønderjy. Betydning „Frø".

?Persesten [pæsəˈsdi.n]. — Høj, muligvis Gravhøj, ved Mjang By.

Præstevad. U 1778 (ChrK XVII 39) Præstvai; TM Prästevai, Preestevai.

Pulverbæk. Oldekop Pulwerbach; Nik. Andersen [ˈpolfəbæk]. — Samme Vandløb som Pulverbæk i Jestrup, Tandslet S., 3253.

Rødabild. 1605 (ChrK XVII 32) Rødabel; Stiftsbog 1690 Røabbel; ChrK XVI 7 (efter ældre Kilde) Røabbel el. Røyabbel el. Røyafel. — Støder sikkert op til Rødabild i Lambjærg, paa Grænsen til Mjang; s. d.

Rødevejsstykke [ɛ ˈʀ̥ǫ·væjsˌsdyk]. — Folk havde Lov til at køre herover for at røde Hør i Dammen (Opt. 1936).

Sivtved [ˈsystvɛt]. — Udtalen maa være paavirket af en Skriftform.

Skaarløkke. TM Skaarlykke. — Jfr. Skaartoft i Majbøl.

?Skibbjærg. Stiftsbog 1690 skievberg; ChrK XVI 7 Skiverbierg el. Skievberg el. Skiefbjerg, det sidste endnu brugeligt. — Formen Skiefbjerg hos ChrK tyder paa, at Forleddet er Ordet Skib.

Skoldeløkker [ˈsgɔ̈llygə]. 1605 (ChrK XVII 32, XVI 93) Skoldelycke, Skolderlycke; ChrK XVI 7 (efter ældre Kilde) Skioldelycke, nu Skjoldelykke. — To forskellige Lokaliteter. Den ene ligger paa Grænsen til Hørup og støder formodentlig op til Skoldeløkke i denne By. Snarest af Trænavnet jy. Skolde „Populus tremula".

Skoleløkke. ChrK XVI 7, TM Skolelykke.

Skovløkke. TM Skovlykke.

?Skyndholm. 1605 (ChrK XVII 32) Skyndholm; ChrK XVI 8 Skyndholm el. Skundholm.

Smedeland [ˈsmæjlɔŋ, ɛ ˈsmæjlɔŋ]. U 1778 (ChrK XVII 38) Smeiland. — Jfr. Grønland ovfr.

Sned. U 1778 (ChrK XVII 39) Sneierne; TM Sned. — Skov. || **Snedstykke** [ɛ ˈsnæjsdyk]. — Ved Sned. Sned, se Indl.

Snedkerlund [snægəˈlɔ̈·ŋ]. TM Snedkerlund. — Skov og Agerjord.

Spadeager [ˈsbɑ·jaxə]. TM Spandager, Lyadager; Maalerids Spadager. — Forleddet synes at være Ordet Spade.

Stenhøj. TM Steenhöi.

Storehave. TM Store-Have. || **Storeløkke.** TM Store-Lökke. || **Storemade** [ɛ ˈsdu·əˌmɑj]. || **Storeskov.** TM Store Skov.

?Sølunebjærg. 1605 (ChrK XVII 32, XVI 93) Solunenbjerg, Sølune-Bjerg.

Sølvtoft [ɛ ˈsɔ̈ltɔst]. U 1778 (ChrK XVII 37) Søltoft; ChrK XVI 8 Sølvtoft; TM Sölvtoft, Sölotoft, Nordre Solotoft, Ostre-Selotoft, Ostre Selstoft? — Forleddet kunde være Mandsn. glda. *Silvi, der indgaar i Sølsted, Abild S., 3121.

Sønderhave. TM Sönderhave. || **Søndermark** [ɛ ˈsyŋəmɑ.ig]. Dok 1770 Süder Feld, Sünderfeld; U 1778 (ChrK XVII 36) Søndermarken; TM Söndermarken. || **Sønderskov.** TM Söndre-Skov. || **Søndertoft.** TM Söndre-Toft.

Tomhave. U 1778 (ChrK XVII 38 f.) Tomhave, Tomhaus Vandsted; ChrK XVI 8 Tumhave; TM Thomhave, Lille Thomhave, Thomhave-Ager. — Om Udtalen se ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Forleddet er sikkert, som ogsaa antaget af ChrK XVII 144, Mandsn. glda. Tumi.

Torhøj. ChrK XVI 8 Thorhøi. — Mandsn. glda. Thōrth (Gen. -ar) el. Thōri.

Tovrup Made. TM Turkmay. — Støder op til Tovrup Made i Gammelgaard, Ketting S., 3257. Dette Navn udtales [*tɔ·ig'maj̯*], hvilket stemmer med Formen fra TM.

Troldbjærg. ChrK XVI 8 Troldbjerg; ChrK XVII 30 Troldhøi. || **Troldhole** [ˈ*tʀ0l̥jul̥*]. TM Troldhul. — Ikke langt fra Troldhole i Majbøl. Udtalen er forvansket.

Trumhusager. 1605 (ChrK XVII 32, XVI 93) Thrumhuusager, Thrumhuußagger.

Trundbjærg [ˈ*tʀ0n̥bjɛʀə*]. 1605 (ChrK XVII 32, XVI 93) Trumbjerg, Trunbierg, Thrunbierg; ChrK XVI 8 Thrundbjerg; TM Trondbjerg. — Af Mandsn. glda. Thrond, Gen. -ar (Oda. Personn. p. 98).

Vandager [*vɔŋ̥axə*]. TM Vandager.

Vesterløkke. TM Vestre-Lökke. || **Vestermark.** Stiftsbog 1690 Miang Vester Mark; U 1778 (ChrK XVII 36) Vestermarken. || **Vestertoft.** ChrK XVI 8 Vestertoft; TM Vester-Toft.

Ørholm [ˈ*o̤·ihɔl̥m*]. — Eng. Subst. Ør „Grus".

Østerløkke. TM Ostre-Lökke.

3255. ULKEBØL SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Ulkebøl, Lb [ˈ*0lbo̤l*, ˈ*0lb0l*]. $^{22}/_{10}$ 1245 Ulkebole; $^{15}/_{11}$ 1306 Wfkebøøl; $^{18}/_{4}$ 1400 (Pontoppidan Ann. II 532 efter Vidisse $^{7}/_{3}$ 1423) Ulkebul, Ulckebull; RegCapSlesv 1445—50 Vlkelbul, Ulkebüll; Sk 1483, Sk 1486 Vlkebul; Notarialpaategning paa Dok $^{28}/_{7}$ 1487 Vlkebøll; Sk 1533 Vlkebul; Jb 1535 Vlkebwl, Vlkebull; Sk 1543 Wlkebøl, Vlckebull, Olkebuil, Olkebol; Reg 1572 Vlckenbuell; Reg 1604, Mejer 1649, Danckw 1652 Ulckebull; DAtl Ulkebüll, Ulkebølle, Ubberbølle; VSK, Gst 1857—58, Trap[1] Ulkebøl; TGst Ulkebüll; Gst, Postadr9 Ulkebøl. — Af Mandstiln. glda. Ulki, VJb 1231 (13. Aarh.) petri ulke, som ogsaa findes i Stednavnet Ulkerup, Egebjærg S., Ods H., RJb c. 1370 Wlkethorp, Vlkurp.

Abildgaard [*ɛ afil̥gɔ*]. Gst 1857—58 Æblegd; Trap[1] Æblegaard; TGst Abildgaard; ChrK XII 108 Eblegaard; Opt. 1920 [*abi̥lgɔr*]; Gst Æblegaard; Postadr9 Abildgaard; Trap[4] Abildgd. — Af Trænavnet Abild „Æbletræ". Gaarden er ogsaa blevet kaldt for Sogab, s. d. ndfr.

Abkærshus. Stiftsbog 1690 Ved Abkiærshuus. — Af Mandsn. glda. Abbi, eller maaske efter en Mand fra Abkær i Vedsted S., Gram H.

Arbejdsholt, Gd [ˈ*aɹibəs*ˌ*h0l̥d*]. Oldekop 1906 Arbeidsholt; Trap[4], I 1926 Arbejdsholt. — Af Naturnavnet Arbejdsholt i Ulkebøl ndfr.

Arnkil, Hs [ˈ*ankil̥*]. Reg 1604 Arnkiehll; DAtl Ahrenkiel-Huus; Schröder 1837 Ahrenkiel; TGst, Oldekop Arnkiel; Postadr9 Arnkil; Trap[4] Arnkilshus. — Af Skovnavnet Arnkil ndfr. i Kær.

Arnkilsfred, Hs. Kok II 69 Arnkilsfred (udt. Ankilsfrej). — Af Skovnavnet Arnkil Fred ndfr. i Kær.

Arnkilsmade, Hs. Kok II 69 Arnkilsmade (udt. Ankilsmaj). — Af Naturnavnet Arnkilsmade ndfr. i Kær.

Baadsager, Gd [*bɔsaxə*]. Gst 1857—58, Trap[1] Baadsager; TGst Baadsagger; Oldekop Bosager, Bosacker, Bosagergaard; I 1926 Baadsager, Bosagerdal; Gst, Postadr9 Baadsager. — Jfr. Marknavnet Baadsager ndfr. i Ulkebøl.

Bagmose, Gde og Hse [*bax*ˈ*mu·s*]. Sk 1483, 1575 (ChrK V 226) Backmoße; Mejer 1649 Bagmoes; Danckw 1652 Bagmoess; VSK Bagmoese; Schröder 1837 Bagmose; Oldekop Bagmoos, Backmoos; TM Bagmose; TGst Bagmoose; Postadr9, Trap[4] Bagmose. — Har Navn efter Beliggenheden bag en Mose.

Bag Mosen, Gd [*ɜbax ɛ* ˈ*mu·s*]. B 1793 Bag Moßen. — Hører til Bebyggelsen Bagmose ovfr.

Bavnebjærg, Gd. Gst 1857—58 Bavnebjerg. — Af Subst. Bavn „Vedstabel, Baal", se u. Bavnehøje i Ballum S., 3111.

Bjørnemose, Gd [*bjönm0s*]. Kirkebog 1828, Opt. 1921 Bjørnemose.

Bomhus. Trap[4] Bomhus. — I Spang.

Bukegegaard, Gd [*b0gɛxəˈg0.ə*]. Oldekop Bockaegger; I 1926 Bukagergaard; Gst Bokegegaard; Postadr9 Bokegaard; Trap[4] Bokegd. — Af Naturnavnet Bukege i Ulkebøl ndfr.

Bøgegaard. TGst Bygegaard; I 1912, Gst Byggegaard; Postadr9 Bygegaard; Trap[4] Bygegd.

Egeløkke, Gd. Gst Egeløkke.

Egemose, Gd [*i·mu·s*].

Egetoft, Gd. Trap[4] Egetoft; Gst, Postadr 1936 Egetofte.

Elholm, Gd [*ælhɔlm*]. TGst Elholm; Nik. Andersen [ˈ*ælhɔlm*]; Gst, Postadr9, Trap[4] Elholm.

Ellegaard [ˈ*æləgɔ*]. Gst, Postadr9 Ellegaard; Trap[4] Ellegd.

Engelshøj, Gd [ˈ*æŋəlshöj*]. Jb c. 1685 Engelßroygard, Engels Seegard; Schröder 1837, Oldekop Engelshoi; ChrK XXII 108 Engelshøigaard; I 1926 Engelsroj, Engelshøj; Gst, Postadr9 Engelshøj. — Af Naturnavnet Engelshøj i Sønderborg Købstad, 3233; Gaarden ligger paa Grænsen til Sønderborg.

Favrbysminde, Gd. Gst Faurbysminde.

Fiskebækgaard. TGst Fiskebekgaard; I 1912 Fiskbækgaard; Postadr9 Fiskebæk; Trap[4] Fiskebækgd. — Samme Gaard som Sovbyholt ndfr.

Fiskerhytte, Hs [ɛ ˈ*fɛsgəˈhø.t*]. Opt. 1921 Fischerhütte; Postadr9, Trap[4], K 1928 Fiskerhytten. — Egentlig det tyske Navn paa Fredsmade.

Fogedløkke, Gd. Oldekop 1906 Fauerlykke. — Af Naturnavnet Fogedlykke i Klinting.

Fold, Gd [*o·ɜ ˈf0l*]. Oldekop 1906 Fold. — Fold, se Indl.

Fredsmade, Hs [*fnɛsˈmaj*]. Opt. 1921 Fredsmade [*fresˈmaj*]; Postadr9 Fredsmade; Trap[4] Fredsmadehus; SkovK 1927 Fredsmajhus; Gst Fredsmade Hs. — Samme Sted som Fiskerhytte ovfr.

Frost, Gd. TGst, Postadr9, Trap[4] Frost. — Rimeligvis Slægtsnavnet Frost, som forekommer paa Als, jfr. Frostløkke i Varnæs, Varnæs S., 3225.

Frydendal, Gd. TGst, Gst, Postadr9 Frydendal.

Frørupgaard [*fnœnsbˈg0.ə*]. ChrK XI 285 Frørupgaard paa Langdel; ChrK XXII 108 Frörupgaard; TM Frörupgaard; Trap[4] Frørupgd.; I 1926 Frørupgaard. — En af Gaardene Langdel. Af et Familienavn Frørup eller Opkaldelse efter en af Landsbyerne Frørup.

Gaasebæk, Hse [ˈ*g0·sbæk*]. Postadr9, Trap[4] Gaasbæk; I 1926 Gaasebæk.

Glasergaard, Gd [*ɛ gla·shus*]. Guide 1922 Glashus; Gst Glasergaard; Trap[4] Glashus (Marienhof). — Har Navn efter de mange Vinduer i Stuehuset (Guide 1922). Glashus er efter Ejerens Ønske forandret til Glasergaard; Glaser betyder paa Jy. „Glarmester" (Feilb.).

Grandegaard. Oldekop 1906 Grammergaard; Trap[4] Granegd.; Gst, Postadr 1937 Grannegaard. — Muligvis af Subst. Grande „Bymand".

Grikken, Hse [ɛ ˈ*gʀɛ.k*]. Oldekop 1906 Grick; Nik. Andersen [*e* ˈ*gʀɛk*]; Opt. 1921 [ɛ *gʀɛ·(ə)k*]; Trap[4] Grik. — Jy. Grikke „en lille krog" (Feilb.). Jfr. Grikløkke ndfr. i Kær.

Hesselgaard [ˈ*hæsəl, hæsəlˈg0.ə*]. Gst 1857—58 Hesselgde; Trap[1] Heslegaarde; TM Hessel; ChrK XXII 108 Hesselgaard; Gst Hesselgaarde; Postadr9 Hesselgaard; Trap[4] Hesselgd. — Af jy. Hessel „Nøddebusk".

Hesselhøj, Gd. Schröder 1837 Hesselhog. — Af jy. Hessel „Nøddebusk".

Honninghul, Hse. Oldekop 1906 Honnehul; Nik. Andersen [*e* ˈ*honəhɔl*]; Opt. 1921 Honninghullet; Gst Hundehullet. — Af Naturnavnet Honninghul i Kær ndfr.

Huholt, Gde og Hse. Oldekop 1906 Hüholt; Opt. 1921 [*hu·hɔlt*]; Postadr9 Huholt; Trap[4] Huholthus; Gst Huholt, Huholt Hs. — Af Naturnavnet Huholt i Vollerup ndfr.

Humlehøj, Gd. ChrK XXII 108 Hummelhøi; Oldekop Hommelhöi; Gst Humlehøj; Postadr9 Hummelhøj; K 1928 Humlehøj; Trap[4] Hummelhøj. — Af Plantenavnet Humle.

Højhus. SkovK 1927 Højhus.

I Sikken, Gd [*i· ˈsɛk*]. — Samme Gaard som Straabjærg. Af Subst. jy. Sik „lavning i marken, lille vandløb" (Feilb.).

Katrinelund, Gd [*kvˈtʀi·nəˌlun*]. TGst Cathrinenlund; Oldekop 1906 Katharinenlund, Cathrinenlund; Gst, Postadr9 Katrinelund; K 1928 Katrinenlund; Trap[4] Katrinelund.

Kimeresmølle. Udat (Kong Hans' Tid ÆDA V 12) Kymeres møllestædt. — Ligger øde (ÆDA V 12). Af et Tilnavn Kimer „Ringer".

Klandsager, Gd [*klaŋsˈa.xə*]. Gst 1857—58, Trap[1] Klandsager; TM Klansager; TGst Glandsagergaard; Nik. Andersen [ˈ*klaŋsˌaxə*]; Gst Glansager Gd; Postadr9 Glansager; Trap[4] Klansagergd.; Opt. 1921 [*klɔnsˈɑ·xə*]; I 1926 Glandsagergaard. — Af Naturnavnet Klandsager i Vollerup ndfr.

Klinting, Lb [ˈ*klinʈiŋ*]. VJb 1231 (13. Aarh.) Clintyngy; Sk 1483 klyntyngh; Sk 1486 Klintinghe; Sk 1533 Clyntinge; Jb 1535 Klyntynck, Klinting; Reg 1604, Mejer 1649, Danckw 1652, Stiftsbog 1690, DAtl Klinting; VSK, Gst 1857—58, Trap[1] Klintinge; TGst, Gst Klinting; MarKristensen [*klenɖəŋ*]. — Af Subst. Klint, om Endelsen -ing se Indl.

Klintingholt, Gd. Danckw 1652 Klintingholt. — Jfr. Klinting Holt i Sønderskov ndfr.

Krog, Gde og Hse [*ɛ krɑ̊.x*]. Opt. 1921 Krogen; Trap[4] Krog. — I Ulkebøl By. Krog, se Indl.

Kydsminde, Gd. Gst Kydsminde. — Ligger ved Kydsnor i Ulkebøl ndfr.

Kær, Lb [*ɬjæ, kæ*]. Reg 1604 Kehr; Mejer 1649 Keerr; Danckw 1652 Keerd; Stiftsbog 1690 Kiær; DAtl Kier; VSK Kiær; Gst 1857—58, Trap[1] Kjær; TGst Kjärr; Oldekop 1906 Kjär; Gst, Postadr9 Kær. — Kær, se Indl.

Kær Hestehave, Gde og Hse [*ɛ ˈhæ·sdhaə*]. Trap[1] Hestehaven; Opt. 1921 Hestehaven [*hæ·əsthaə*]; Gst Kær Hestehave; Postadr9 Hestehaven; Trap[4] Hestehave. — Ligger i Nærheden af, men støder ikke umiddelbart op til Skoven Hestehave i Kær.

Kær Vestermark, Gde og Hse. Gst 1857—58 Kjær Vestermark; Trap[1] Kjær-Vestermark; Oldekop Kjär-Westerfeld; Gst Kær Vestermark; Nik. Andersen [*kæ ˈvæsdəmaɐk*]; Postadr9 Kær-Vestermark.

Langdel, Gde. 1844 (ChrK XII 256) Langdeel; TM Langdehl; TGst, Oldekop Langdeel; Gst, Postadr9, I 1926 Langdel. — Jfr. Frørupgaard ovfr. Af Marknavnet Langdel i Vollerup ndfr. I 1926 forklarer Navnet som „den lange Del af Vollerup Kommunes Nørremark".

Lavbrinke, Gd [ˈ*lasbʁɔŋgə*]. TGst Laubrinke; Oldekop Laubrynke; Opt. 1921 [*lasbriŋgə*]; Gst, Postadr9 Lavbrinke. — Af Naturnavnet Lavbrinke ndfr. i Sundsmark.

Lillehus. Oldekop Lyllehuus; I 1926 Lillehus [æ lilhus]; Trap[4] Lillehus. — Jfr. Lillehus i Sønderborg Købstad, 3233.

Lindegaard. Oldekop 1906, Postadr9, I 1926 Lindegaard; Trap[4] Lindegd.

Lysemose, Gd. Gst 1857—58 Lysmose; Trap[1] Lysemose; TGst Lysemoose; Oldekop Lyssemos; Nik. Andersen [ˈ*ly·smos*]; Postadr9 Lysemose; Gst, Trap[4] Lysmose. — Af Naturnavnet Lysemose i Sundsmark ndfr.

Løkkegaard. TGst Lyckegaard; I 1912 Lykkegaard; Gst, Postadr9 Løkkegaard; Trap[4] Løkkegd. — Løkke, se Indl.

Madehus. TM Maihuus, Mouhuus; I 1912 Maihus; Trap[4] Madehus. — Made, se Indl.

Madeskov Hse [ˈ*ma·sgɔs*, ˈ*masgɔs*]. TM Madskov; Nik. Andersen [ˈ*masgɔw*]; Oldekop Madskov; Gst Madeskov Hse; Postadr9 Madeskov. — Af Naturnavnet Madeskov i Vollerup ndfr.

Mariegaard, Gd. Postadr9 Mariegaard; Trap[4] Glashus (Marienhof). — Samme Gaard som Glasergaard ovfr.

Møllestedgaard [*mœlsdæˌ ˈgɒ.ə*]. TGst Møllestedtgaard; Gst Møllested Gd; Postadr9 Møllestedgaard; I 1926 Møllestedgaard; Trap[4] Mølstedgd. — Navn efter Marknavnet Møllested i Ulkebøl.

Nørreby [*ɛ ˈnöby*]. — Del af Vollerup.

Omme i den anden Verden, Gd [ˈ*ɒm i dæŋ ˈɑ·jn ˈvæ·in*]. — Den nordligste Gaard i Ulkebøl, isoleret og afsides beliggende.

Ormstoft, Hse [*vɒimstɔst*]. Reg 1604 Wormtorp; Schröder 1837 Wormstoft; Trap[1] Ormtofte; Opt. 1921 Ormstoft [ˈ*vɒɯsˈtɔst*]; Postadr9 Ormstoft. — I Kær By. Af Mandsn. glda. Orm.

Paa Borgvej, Gd [*ɒ ɛ ˈbɒʁəvæˌ*]. — Samme Gaard som Stensgaard i Klinting. Borgvej er Vejen til Sønderborg.

Paa Hoved, Gd [*ɒ· ˈhɒ.ˌ*]. — Andet Navn paa Bøgegaard. Af Naturnavnet Hoved i Kær.

Persillegade [*pɜˈrsilə|ˈgaˑ*]. — Vej i Ulkebøl. Af Plantenavnet Persille, jfr. Persillegade i Aabenraa Købstad, 3191.

Rindebæk, Gd [*ˈʀɛnbæk*]. TGst Ringbek; Gst, Postadr9 Ringbæk; I 1926 Rennbæk, Ringbæk. — Af Naturnavnet Rindebæk i Ulkebøl ndfr.

Rojgaard, Gde [*ɛ ˈʀ0ˑj, ʀöjˈg0.ə*]. Gst 1857—58 Ryde; ChrK XXII 108 Roigaard; Opt. 1921 [*ɛ ʀ0ˑj*]; Gst, Postadr9 Rojgaard; Trap⁴ Rodegd. — Roj, se Indl.

Rojum, Hs [*ˈʀ0ˑjɛm*]. DAtl Roium; Jb 1793—94 Royem; Schröder 1837 Rojum; Oldekop Roium; Postadr9 Rojum; I 1926 Rodum; Gst Rojum. — Jfr. Svinesti ndfr. Af Subst. Roj og Endelsen -um, se Indl. Støder op til Rojum i Sønderborg Købstad, 3233.

Rugmølle. Ussing Det gamle Als p. 260 e Rogmøl.

Rævlingbjærg, Hse [*ʀöslənˈbjɛʀə*]. Oldekop 1906 Revlingberg; Postadr9 Revlingbjerg; Trap⁴ Revlingbjærg. — Af Naturnavnet Rævlingbjærg i Sundsmark ndfr.

Rønhave, Gd [*ˈʀönhas*]. Sk 1543 Ronhoff, Ronthofgarden; Mejer 1649, Danckw 1652 Ronhoff; Stiftsbog 1690 Ronhafve, Rönhawe; DAtl Rønhave Gd; Jb 1793—94 Rønhav; K 1796 Rönnhaf; VSK Rønhave; Schröder 1837 Rönhof; Gst 1857—58, Trap¹ Rønhave; TM Rønnhof; TGst Rönhof; Gst, Postadr9 Rønhave. — Af Trænavnet Røn.

Saksgaard, Gd [*sɑɜsˈg0.ə*]. ChrK XXII 108 Sasgaard; Oldekop Saxgaard; Postadr9 Saksgaard; Trap⁴ Saksgd.; I 1926 Saxgaard. — Ligger ved Saksmose i Ulkebøl. Af Subst. Saks, jfr. Kronavnet Saksborg i Burkal S., 3135.

Skelbæk, Gd. Oldekop 1906 Skelbaek; Gst Skelbæk Gd; Postadr9 Skelbæk; Trap⁴ Skelbækgd. — Af Naturnavnet Skelbæk i Ulkebøl ndfr.

Skovhuse, Hse og Skole. Schröder 1854 Skovhuus (Schauhaus); Trap⁴, Gst Skovhuse. — Ifl. Schröder har der været en forsvunden Landsby af dette Navn Nord for Rønhave; Navnet synes genoptaget i nyeste Tid.

Skyttegaard, Hs og Kro. Oldekop 1906 „Schützenhof"; Trap⁴ Skyttegden; Gst Skyttegaarden.

Sogab, Gd. ChrK XXII 108 Sogaf el. Sogab. — Andet Navn paa Abildgaard.

Sommerlyst, Hs [*ˈs0məlo̥sd*]. TM, I 1912, Postadr9 Sommerlyst.

?Sovbyholt, Gd [*sɔsbəh0lˌd*]. — Samme Gaard som Fiskebækgaard ovfr. Af Naturnavnet Sovbyholt i Kær.

Spang, Lb [*sbaŋ*]. Jb 1793—94, Jb 1795 Spang; Schröder 1837 Spangkroe; Nik. Andersen [*ˈsbaŋ kʀuˑ*]; Trap¹ Spang Kro; TGst, ChrK III 145, Oldekop, I 1912, Gst, Postadr9 Spang; Trap⁴ Ulkebøl-Spang. — Spang „Gangbræt over Vandløb", har vel Navn efter en Overgang over Vadebæk, som løber gennem Byen.

Stenagergaard. Trap⁴ Stenagergd; Gst Stenager Gd.

Stenbjærgkær, Gd. Oldekop 1906 Steenbergkjär; Gst, Postadr9 Stenbjærgkær; Trap⁴ Stenbjærggd. — Af Naturnavnet Stenbjærgkær i Sundsmark ndfr.

Stenbrokær, Gd. Oldekop 1906 Steenbrokjär. — Af Naturnavnet Stenbrokær i Ulkebøl ndfr.

Stengaard. TGst Steengaard; Oldekop Steenhof; I 1926 Steensgaard; Trap⁴ Stengd. — Gd i Ulkebøl, ifl. I 1926 lig Stødager ndfr.

Stenholt, Gde [*ˈsdænh0lˌd*]. Reg 1604 Steenholtt; VSK Steenholt Hse; Schröder 1837 Steenholt; Gst 1857—58 Stenholt; Trap¹, TGst Steenholt; Postadr9 Stenholt; Gst Stenholt, Stenholt Hs.

Stensgaard. Oldekop 1906 Steensgaard; Postadr9, Gst Stensgaard; I 1926 [stensgaard]. — Gd i Klinting, kaldes ogsaa Paa Borgvej.

Straabjærg, Gd [*ˈsdʀ0ˑbjɛʀə*]. ChrK XXII 108 Strandbjerggaard; TGst Strohberg; Oldekop Stroberggaard; Gst Straabjærg Gd; Postadr9 Straabjerg; I 1926 Strohbjerg; Trap⁴ Straabjærg. — Af Naturnavnet Straabjærg i Sundsmark ndfr.

Stødager, Gd [*ˈsdo̥ɑxə, ˈsdöˑʀɑxə*]. Oldekop „Stoedager"; Gst, Trap⁴, Postadr 1936 Stødager. — Har ifl. stedlig Meddelelse Navn efter en Købmand

Stød i Sønderborg. Allerede i Middelalderen findes Stød som Familie- el. Tilnavn i Sønderborg, $^{6}/_{10}$ 1397 Peter Støt og $^{14}/_{8}$ 1400 (Vidisse $^{7}/_{3}$ 1423) Petrum Stoed; men da der i Ulkebøl findes et Marknavn Stødager, som nævnes allerede 1690, har Gaarden vel Navn efter denne Mark.

Sundsmark, Lb [*s0ŋsma.ig*]. Sk 1483 Sundæmarck; Sk 1486 Sundeßm*arck*; Sk 1533 Sundesßmarck; Jb 1535 Sundesmark, Sundeszmark; Reg 1604 Sundeßm[arck]; Mejer 1649 Sondesmanck; Danckw 1652 Sondesmarck; Stiftsbog 1690 Sundsmarck; DAtl, VSK, Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Gst, Postadr9 Sundsmark. — Byen kan efter sin Beliggenhed ikke godt have Navn efter Als Sund (Steenstrup, NoB II 130), men Forleddet er et Mandsn., dog ikke Sune, som Steenstrup a. St. formoder, men glda. *Sundir eller *Sundi, jfr. glsv. Sunder og Sunde (Lundgren-Brate), kendt fra Stednavne.

Svinesti, Hs [*ɛ ˈsvinsdi*]. — Samme Hus som Rojum ovfr., oprindelig bygget til Svinehyrden paa Ladegaard, Sønderborg Købstad, 3233.

Søgaard, Hs [ˈ*sǫgɔ*]. Opt. 1921 Søgaard. — I Ulkebøl By.

Sønderby [*ɛ ˈsyŋəby*]. — Del af Vollerup.

Sønderskov, Hse. DAtl Sonderskov-Huus; Schröder 1837 Süderholz; Postadr9 Sønderskov; Trap[4] Sønderskovhus; Gst Sønderskov Hs.

Teglgaard. VSK Teglgd.; ChrK XIV 66 „gl. Teglegaard"; I 1926 Teglgaard. — Hos ChrK Navn paa et Hus i Sønderskov.

Tombøl, Gd [*t0mbǫl ˈg0.ə*]. TGst Tombüllgaard; Postadr9 Tombølgaard; Trap[4] Tombølgd. — Af Marknavnet Tombøl i Kær ndfr.

Trehyer, Hse. Medd. fra C. Maiböll $^{30}/_{1}$ 1938 Trehyer. — „De første Huse Nord for Landevejen mellem Ulkebøl Kirke og Landevejen. I min Drengetid var der her kun to Huse, men Far mente, at der tidligere havde været tre" (C. Maiböll).

Tvigade, Hs [ˈ*tviga* el. ˈ*tvigɔ*]. Opt. 1921 Tvegaden [*ɛ tviga*]. — I Ulkebøl By.

Ulkebøl Chaussee, Gde og Hse. Oldekop Ulkebüll-Chaussee.

Ulkebølgaard. Trap[4] Ulkebølgd.

Ulkebøl Nørremark, Gde og Hse. Gst 1857—58 Ulkebøl Nørremark; Trap[1], ChrK XXII 108 Ulkebøl-Nørremark; Oldekop Ulkebüll-Norderfeld; Nik. Andersen [ˈ*nömark*]; (her?) Trap[4] Ulkebøl Nørreskov.

Ulkebølskov, Gde og Hse. ChrK XXII 108 Ulkebølskov; TGst, Oldekop Ulkebüllholz; Nik. Andersen [*olbølsgɔw*]; Gst Ulkebølskov; Postadr9 Ulkebøl Skov; Trap[4] Ulkebølskov.

Ulkebøl Sten, Hs [ˈ*0.b 0· ˈsdi.n*]. Opt. 1921 Stenene; Postadr9 Ulkebøl Sten. — I Ulkebøl By.

Ulkebøl Vad, Hs [*u· i· ˈva·į* el. *ɛ ˈva·įhus*]. Postadr9 Ulkebøl Vad.

Ulkebøl Vestermark, Gde og Hse. Gst 1857—58 Ulkebøl Vestermark; Trap[1] Ulkebøl-Vestermark; Oldekop Ulkebüll-Westerfeld; Nik. Andersen [ˈ*væsdəmark*]; Postadr9 Ulkebøl-Vestermark.

Vibæk, Gd [*viˈbæk*]. TM Wiback; TGst Wybek; Postadr9 Vibæk; Trap[4] Vibækgd.; I 1926 Vibæk. — Af Naturnavnet Vibæk i Ulkebøl ndfr.

Winysmade, Gd. Mejer 1649 Winysmay. — Gd i Klinting.

Vollerup, Lb [ˈ*v0lɔr0p*]. Udat. (Kong Hans' Tid ÆDA V 12) Wolderup; Sk 1483 Woldorpp; Sk 1486 Woldorppe; $^{14}/_{6}$ 1507 (19. Aarh.) Valdorp; Sk 1533 Wolderup; Jb 1535 Woldorp, vldorp; 1571 (ChrK V 196) Wolderup; Reg 1604 Woldrup; Mejer 1649 Wulderup; Danckw 1652 Wolderup; Stiftsbog 1690 Wolderup, Volderup; DAtl Wolderup; VSK, Gst 1857—58, Trap[1] Vollerup; TGst Wollerup; Gst, Postadr9 Vollerup. — Forleddet er den gamle Gen. af Subst. Vold i Betydningen „Græsslette, Mark" eller muligvis „Skov", jfr. Vollerup i Bjolderup S., 3214.

Vraabjærg, Gd [ˈ*vr0·bjɛrə*]. Oldekop Vroberg; Gst Vraabjærg; Postadr9 Vrobjerg; Trap[4] Vraabjærg. — Af Naturnavnet Vraabjærg i Klinting ndfr.

Vranglandgaard [*vrɑŋlanˈg0.ə*]. TGst Wranglundhof; Postadr9 Vrangland; Trap[4] Vranglandgd. — Af Naturnavnet Vrangland i Ulkebøl ndfr.

Vællinghøj, Gd. I 1912 Vællinghøj; Trap[4], Gst Villinghøj. — Af Naturnavnet Vællinghøj i Ulkebøl ndfr.

B. NATURNAVNE.

Klinting.

Aasmose. K 1795 Aas-Moos. — Af Subst. Aas „langstrakt Bakke".

Abild. K 1795 Lang-, Kurze-Apfel. — Abild „Æbletræ".

Bertelsmose. K 1795 Bertels-Moos.

Birkemose. K 1795 Bercke-Moos.

Bjærgløkke [ˈ*bjɛʀəlyk*, ˈ*bjɛʀəˌly.k*].

Bolskifte. K 1795 Bohl-Schift. — Af Subst. jy. Bol „Gaard".

Braadekule [*ɛ* ˈ*bʀɔkuł*]. — Tidligere fælles Braadekule „Grav til Tørring af Hør" (Opt. 1936), jfr. Braadekuleshave i Tandslet, Tandslet S., 3253.

Braadhave. K 1795 Brehav; TM Brödhave. || Braadhave Ager [*bʀ0*ˈ*hɔsaxə*]. TM Brodhavagger, Brodhovagger. — Af Subst. jy. Brod i Betydningen „Agerskifte" (se Feilb. Tillæg u. Brud).

Bremhave. K 1795 Bremhav, Bremgav. || **Bremsted** [ˈ*bʀɛŋsdɛ*]. K 1795 Bremstæd, Bremsteds Moose, Bremstæds-Holm; TM Bremsted, Brennsted. || **Bremsten.** K 1795 Bremmsteen. — Af ænyda. breme „tornet Vækst".

Brisdam. K 1795 Bris-Damm.

Brokløkke [ˈ*bʀɔglyk*, *ɛ* ˈ*bʀɔglyk*]. — To Lokaliteter. || **Broksdam.** K 1795 Brogs-Damm. — Af Dyrenavnet jy. Brok „Grævling".

Buskryde [*b0sg*ˈ*ʀy·*]. K 1795 Busch-Roe; TM Buskry.

Fiskerbjærg. I 1926 [fiskebjerg]. — Navn paa en Vej. Samme Vej som Fiskerbjærg i Vollerup.

Flagbæk. K 1795 Flag-Beck.

Fogedløkke [ˈ*fɔslygə*]. K 1795 Vogelecke; I 1926 [faurlyk].

Fold. K 1795 Fall; TM Fold. || **Foldmose.** K 1795 Fall Moos. — Fold „Kreaturfold", se Indl.

Fredskov [ˈ*fʀæjsgɔs*]. TM, I 1926, Gst Fredskov.

Fuglesig. K 1795 Vogel-Siek.

Gedemose [ˈ*gi·m0s*]. K 1795 Giv-Moos; TM Geedmoos.

Granhøj [ˈ*gʀanhöj*]. I 1926 [æ granhøj]. — Gravhøj. Skovrider Ulrich lod 1862 Højen beplante med Gran (I 1926).

Himmerig [ˈ*hɛmərə*]. — Jordstykke i Bymarkens nordøstlige Hjørne.

Holm [*ɛ hɔlm*]. — Holm, se Indl.

Holtsmose. K 1795 Holtes-Moos. — Holt, se Indl.

Hussted [ˈ*husdæj*]. TM Huusted, Hunsted. — Hussted „Sted, hvor et Hus har staaet".

Hvedeland [*vɛ·lan*]. K 1795 Wehland.

Jeppesled. K 1795 Ieppes-Lay.

Kallesbæk. K 1795 Kallis-Beck. || **Kallesskifte.** K 1795 Kallis-Schifft. — Af Mandsnavnet sønderjy. Kalle (Kok II 30).

Klinting Høj. Gst Klintinghøj. || **Klinting Mark** [ˈ*klintɪŋ* ˌ*maːik*, ˈ*klintɪŋ* ˈ*maːik*]. Jb 1705 Klintingerfeld; Jb ældre end 1722 Klingtingfeldt; Jb 1722 Klinting Feld; Jb c. 1730 Klintingefeld; Jb 1751 Klintings-Feld; TM Klintingmark.

Koland. TM Kohland, Kohlaerd.

Krageskifte. K 1795 Krag-Schifft. — Af Fuglenavnet Krage.

Kramsmade. K 1795 Krams-May. — Maaske Sammentrækning af *Kragemarksmade, jfr. Gaardnavnet Krammark i Broager S., 3245, eller Sammensætning med Familienavnet Kramer, jfr. Kramersknæk i Brundlund, Aabenraa Købstad, 3191.

Krinkel. K 1795 Krinckel. — Af jy. Krinkel „Krog" i Udtrykket [*kreŋ'klər o kro·q*] (Feilb. u. krinkelkrog).

Langbraad. K 1795 Lang-Braad. || **Langmose.** K 1795 Lang-Moos; TM Langmoos.

Magerskifte. K 1795 Magerschifft.

?Medøbbel. K 1795 Meedöffel. — Af Komp. mere i den mellemslesvigske Betydning „flere", eller muligvis Adj. meld- „mellem".

Nielsesløkke [*ni·lsəsˈly.k*]. — Har været forpagtet ud til en Mand, der hed Niels.

Nøddeholm [ˈ*n0·hʌlm*]. K 1795 Nusholm; TM Nödholm; I 1926 Nøddeholm. — Af Subst. Nød, paa Alsisk [*n0*]. Der er Nøddehegn om Marken (Opt. 1936).

Nørreskov. Jb 1705 Norderholtz; Jb ældre end 1722, Jb 1722; Jb c. 1730 Norder Holtz; Jb 1751 Norderholtz.

?Oleskvist. K 1795 olles-Quest; TM Aesqwist.

Persillegade [*pɛˈrsiləˈga·*]. — Et Stykke af Vejen mod Stenholt.

Purreshul [*puʀəsˈh0l*]. — Vandsted. Maaske af Subst. Purre „Krat".

Risløkke [ˈ*ʀi·slygə*]. K 1795 Ries-Lücke, Rieslücke Moos; TM Rieslyk. — Ris, se Indl.

Rævehølm. K 1795 Fuchs-Holm.

Rødsted. K 1795 Rödsted, Roested. — To forskellige Steder, det første tæt ved en udflyttet Gaard, det andet umiddelbart Øst for Byen. Maaske af Verb. røde „bringe hørstængler til at rådne ved at lægge dem i vand" (Feilb.). Sidstnævne Sted ligger lige ved Braadekule ovfr.

?Rørmose. K 1795 Schief-Moos. — Vist Fejl for *Schilfmoos.

Skerreshøj [*sgaʀəsˈhöj, sgæiəsˈhöj*]. K 1795 Skærshog; I 1926 [skærreshøj]. — Gravhøj. Samme Navn i Ø.-Gejl, Holbøl S., 3231, og samme Forled i Skerrespold i N.-Hjarup, Ø.-Løgum S., 3204 og Skerreskær i Kollund, Bov S., 3271.

Skoleland. K 1795 Shulland.

Skovholt [ˈ*sgɔsh0ld*]. K 1795 Schau-Holt; TM Skovholdt. || Skovholts Vandsted [ˈ*sgɔsh0ldəs ˈvanʒsdæj*]. || **Skovløkke** [ˈ*sgɔslygə, ɛ ˈsgɔslyk*]. TM Skovlyk. — To Lokaliteter.

Smedeløkke [*ɛ smæjlyk*]. K 1795 Schmiedeland.

Sollebæk. K 1795 Saal-Beck. — Af jy. Solle „et sølet sted i ageren" (Feilb. fra Angel efter Hagerup).

?Solled [*ɛ s0læjə*]. K 1795 Sol-leid; TM Solled; I 1926 Saalejre [Saaleje].

Stakketager [*sdagəˈa.xə*]. I 1926 (korte Agre) [stakkeager]. — Af Adj. stakket „kort".

Staverholk. K 1795 Staverholck. — Af Subst. jy. Stavr „Stage, Gærdestav" og Holk i Bet. „et vandhul, kildevæld på marken, indrammet af en nedsat hul træstamme" (Feilb.).

Stenholt. Jb 1705 Steinholtz; Jb ældre end 1722, Jb 1722, Jb c. 1730 Stein Holtz; Jb 1751 Steinholtz; K 1795 Steenholt.

Stjernesmade [*sdjönəs ˈmaj*]. — Vandsted.

Storemose [ˈ*sdu·əˈmu·s*]. || **Storeskifte.** K 1795 Grot-Schift.

Svagerholm. K 1795 Schwagerholm. — Muligt af jy. Svagge „Hængedynd", kendt fra Mors og Ty, udtalt [*swaw·*] og [*swaw·ər*] (Feilb.).

Svendsløkker [*svænsˈlygə*]. K 1795 Schwens-Lücke, Schwenslücke-Moos. — Tre Marker.

?Svinbro. K 1795 Schwenn-Broe. — Ingen Forbindelse med Svendsløkker.

Teglgaard [*ɛ ˈtæjlgɔ*]. I 1926 Teglgaard. — Her har tidl. været Teglbrænderi.

Toftland. K 1795 Toftland; TM Toft. — Toft, se Indl.

Trappehøj [ˈ*tʀabhöj*]. I 1926 Traphøjen; SkovK 1927, Gst Trappehøjen.

Trekant [ˈ*tʀikanˌd*].

Tryled [*di ˌtʀy.ˈlæj·*]. — Sted paa Vejen fra Klinting til Høruphav. Forleddet Try [*tʀy.*] er Neutr. af Talordet tre.

Tudseløkke [*tå·slygə*]. K 1795 Tas-Lücke; TM Taslyk.

Vihave [ˈ*vi·has*]. K 1795 Wiehav, Wiehavs Moos; I 1926 Hvidhav. — Af Plantenavnet Vidje „Pil".

Vraabjærg [ˈ*vʀ0·bjɛʀə*]. K 1795 Wroeberg; TM Wrobjerg; I 1926 Vraabjerg. — Vraa, se Indl.

Kær.

Arnkil, Inder-, Uder- [*ˈinʒə-, ˈ0ʀəˌankilˌ*]. Stiftsbog 1690 Uden Arenkiel, Uden Aren-Kiel; K 1796 Ober-, Mittel-, Nieder Arnkiel; TM Vorder-,

Auser-Arnkiel; I 1912 Ydre-, Indre Arnkielskoppel; I 1926 ydre-, indre Arnkil. — Agerjord. || Arnkil Fred [*i ɛ fræj·*]. K 1796 Friede Höltzung; Trap[1] Arnkil-Frede; TM Arnkiel Friede; TGst Arnkiels-Friede; Nik. Andersen [ˈ*ankilˌ* ˈ*fræj*]; SkovK 1927 Arnkils Fredskov; Gst Arnkilsfred; Trap[4] Arnkil Frede. — Del af Arnkil Skov. Fred(e) bruges om et fredet Areal, særlig dog om Skovstykker, jfr. Fred i Bovrup, Varnæs S., 3225. || Arnkilsgrund. Gst Arnkils Grund. — Grund i Als Sund. || Arnkilshuk [*ankilsˈha·x*]. Nik. Andersen [*ankilˈsbes*]; Søkort 1933 Arnkilshuk. — Samme Pynt som Vesterhage ndfr. || Arnkil Skov [ˈ*ankil*]. Stiftsbog 1690 Arnn-Kiel; Jb 1705 Ahrenkiel, Holtzung; Jb ældre end 1722 Arnkiel Höltzung; Jb 1722 Arn Kiehl Holtzung; Jb c. 1730 Arnkiehl-Holtzung; Jb 1751 Arn Kiel Höltzung; TGst Arnkiel; Nik. Andersen [ˈ*ankil*]. || Arnkilsmade [*ankilsˈmaj*]. Jb 1705 Ahrenkiels May; Jb ældre end 1722, Jb c. 1730, Jb 1751 Arnkiels May; B 1793 Arnkils Mais Gaard Mai; K 1796 Ober-, Nieder Arnkiels May; Trap[1] Arnkil-Mai; TM Arnkielsmai, Vorder Arnkielsmai, Hinter-Arnkielsmai; I 1912 Over-, Neder Arnkielsmai, Ydre-, Indre Arenkildesmai, Arnkilsmaj; Gst Arnkilsmade; Trap[4] Arnkil Made. — Skov. || Arnkilsøre. Mejer 1649 Arnkielsöer; Schmidt 1852 Arnkjelsøre; Trap[1], Gst 1857—58 Arnkilsøre; TM Arnkielsöre; TGst Arnkiels Öre; Trap[4], Gst Arnkilsøre. — Arnkil kan være en Subtraktionsdannelse til Arnkilshuk og Arnkilsøre, hvis Forled er Mandsn. glda. Arnketil. Muligt er dog Forleddet glda. *arnar-, den gamle Gen. af Fuglenavnet Ørn og Efterleddet Subst. Kilde, som i ubetonet Stilling kan faa Udtaleformen *kil*.

Bagtoft. TM Bagtoft, Bagtofte; I 1912 Bagtoft; I 1926 Bagtoft [bagtovt]. — Ligger bag Vestenden af Kær By.

Bidselager. Stiftsbog 1690 bidzelagre; B 1793 Bidsel Ager; Jb 1793—94 Bießel-Ager; TM Bidselacker, Bjedselacker; I 1912 Bjedselager; I 1926 [bjesselager]. || Bidselagerforte [ˈ*bɛsəlaxəs* ˈ*fu·ət* el. ˈ*bjɛslaxəs* ˈ*fu·ət*]. I 1926 [bjesselagervej]. — Af Verbet bidsle „arbejde med udholdenhed" (Feilb.), altsaa en Ager som kræver Slid og Slæb. Jfr. dog Bidselbæk i Felsted, Felsted S., 3224.

Bislag [*ɛ bislas*]. TM Beischlag, Bischlag; I 1912 Bieslaget, Bislag. — Jfr. Bislag i Fjelby, Lysabild S., 3252.

Bjærgkobbel [*bjɛɐ̯kɔfəl*]. Jb 1705, Jb ældre end 1722 Berg Kuppel; Jb c. 1730 Bergkuppel; Jb 1751 Berg Kuppel; K 1796 Ober-, Nieder Berg Koppel; TM Vorder-. Hinter Bergkoppel; I 1912 Over-, Neder Bjergkoppel.

Blakmade. TM Blackmai. — Maaske Fejl for Blokmade. Blok, se Indl.

Blomkobbel [*blɔmkɔfəl*]. K 1796 Blum Koppel; TM Blumenkoppel; I 1912 Blomkoppel; I 1926 Blomkobbel [blomkoffel]. — Af Subst. jy. Blomme „Blomst".

Bolum [*ɛ* ˈ*bu·l*]. B 1793 store Bulum. || Bolum Made [ˈ*bu·l*ˈ*ma·j*]. B 1793 lild Bulom Mai, Buloms Toft, store Bulom. — Bolum Made ligger langs de vestlige Gaarde i Kær, saa Bolum kan være Dat. Plur. af Subst. Bol „Gaard", hvorom se Indl. Udtaleformen [*bu·l*] er Nom. Plur. Det til Sønderborg Købstad, 3233, henførte Bolum fra Jb c. 1685 hører sikkert til her i Kær, og den der givne Tolkning er urigtig.

Borgvej [ˈ*ɔsə-*, ˈ*næ·* ˈ*bɔɐ̯svæj*]. Jb 1793—94 Borge-Veien; I 1926 nedre-, ovre Borgervej [næe-, øvre borrevej]. — Nedre-Borgvej er den vestlige, Øvre-Borgvej den østlige Vej fra Kær By til Sønderborg.

Brandbjærg. I 1926 Brandbjerg. — Højt beliggende Mark, hvor der er blevet tændt Blus (I 1926).

Bredroj. B 1793 Breiroi; TM Breieroi. — Af Adj. bred.

Brokstoft. K 1796 Brocks Toft. — Agerjord.

Byløkke. TM Bülük.

Damgaard. I 1912 Damgaard.

Engryde. Stiftsbog 1690 Egenrye; TM Engry, Eugry.

Fiskebæk. B 1793 Fiskbæk; TM Fischbeck.

Fiskersti. Jb 1793—94 Fiskerstien.

Fladløkke. Stiftsbog 1690 Fladlykke; B 1793 Fladlüke; I 1912 Flaglykke.

Folekobbel [ˈ*fu·kɔfəl, fu·lkɔfəl*]. Jb 1705 Fohlen Koppel; Jb 1722, Jb 1751 Fohlen Kuppel; K 1796 Fohl Koppel; Trap[1] Folekobbel; TM Fohlenkoppel; TGst Fohlen-Koppel; Nik. Andersen [ˈ*fu·ə*ˌ*kɔfəl*]; I 1912 Følkobbel; SkovK 1927 Arnkils Folekobbel; Gst Folekobbel. — Af Dyrenavnet sønderjy. Fole „Hingsteplag".

Frering [*fʀæ·ʀəŋ*]. Stiftsbog 1690 frering, Lange frering; B 1793 Nør-, Syder Fræring; TM Frering; I 1912 Fredring, Nør-, Sønder Fredring. — Agerjord.

Frydendals Høje. Stiftsbog 1690 frydendalshöy. — Fem Gravhøje, hvis Tomter ses endnu. Jfr. Gaardnavnet Frydendal ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Grikløkke. TM Grek-Lykke. — Af Subst. jy. Grikke „Vinkel, Bøjning, i Ledene paa Legemet, som Haandledet, Albuen, Knæet" (Molbech). Jfr. Grikken u. Bebyggelsesnavne ovfr.

Gællemose [*gæləˈˈmu·s*]. TM Gelmoos; I 1926 Gellemose. || Gællemoseforte [*gæləˈˈmu·s ˈˈfu·ət*]. I 1926 [gellemoes fot]. — Vej fra Gællemose i Kær til Gællemose i Ulkebøl. Af Subst. Gælle i Betydningen „det ved Gælning af Sild fremkomne Affald", der anvendes som Gødning. Jfr. Gællemose i Ulkebøl ndfr.

Hastebjærg. TM Hastebjerg. — Grænser op til Hastebjærg i Ulkebøl ndfr., s. d.

Havløkke. TM Havlykke, Hafflykke; I 1912 Havlykke.

Hesselhjørne. I 1912 Hesselhjørne. — Jy. Hessel „Nøddebusk".

Hestehave. Jb 1705 die kleine Heßhaw; Jb ældre end 1722 die kleine Heßhaw Holtzung; Jb c. 1730 die Kleine Heßhauholtzung; Jb 1751 Die kleine Heßhau Holtzung; Jb 1793—94 Hæst-Hav; K 1796 Ober-, Nieder Hæst Hav; TM Hestehauge; I 1926 Hestehave [æ Hesthav], ved Hestehaven [ved æ Hesthav]. — Skov ved Gaarden Rønhave. Af Dyrenavnet Hest eller maaske snarere Subst. Hæs „Stak af Korn eller Hø", som saa senere er blevet omdannet til Hest.

Hjelmesløkke. TM Hjelmeslykke, Hjelmoslykke. — Agerjord. Rimeligvis af Slægtsnavnet Hjelmer.

Honninghul [*h0nəhɔl*]. TM Honninghul, Hemunghul, Henninghul. — Af glda. hunigh „Honning", jfr. ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Hoved. B 1793 Hoved; TM Auf dem Hoi; I 1926 Hovedet [æ Hoed]. — Bakkefremspring ved Kysten. || **Hoved Dam** [ˈ*h0·ɟdam*]. TM Hoidamm; Oldekop „Hoveddamm"; Trap[4] Hoveddam; I 1926 Hoveddam. — Nord for Hoved ovfr., lig Kær Vig. || **Hoved Kobbel** [*h0·ɟkɔfəl*]. K 1796 Haupt Koppel; TM Hoikoppel; I 1912 Hovedkoppel; I 1916 Hovedkobbel. — Nord for Hoved Dam ovfr. || **Hovedløkke.** TM Hoilykke; I 1912 Hoved Lykke. — Hoved, se Indl.

Hovled [*ɛ hɔslæɟ*]. — Led ved Kær Vesterhave paa Vejen fra Kær til Rønhave. Af Hov „Hoveri".

Hussted. TM Husted. — Hussted „Sted, hvor et Hus har staaet".

Hørhøj. TM Hörhöi.

Ingerryde. I 1926 Ingerryd [ingerry].

Jordbæk. B 1793 Nør-, Syder Jordbæk; TM Jordbeech, Jordbeet.

Jørgenstoft. TM Jörgens Toft.

Kaadnerløkke. TM Kaadnerlykker, Haadnerlykker, Gaadnerlykker. — Af Subst. sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kesselløkke [*ɛ* ˈ*kæsəlyk*]. — Har iflg. Opt. 1936 Navn efter en Mand, der hed Kessel.

Kløvertoft. K 1796 Klever Toft. — Ved Gaarden Rønhave.

Knold [*kn0ɭ*]. TM Knoll. — Agerjord, Bakke ved Als Sund. Knold, se Indl.

Kokær [*k0ɭjæ*]. B 1793 Kohkær; TM Kokjär.

Kortbrink. TM Kortbrink, Kordbrink.

Kær Bæk. Gst, Trap[4] Kær Bæk. || **Kær Halvø.** Trap[4] Kær Halvø. || **Kær Vig.** Gst 1857—58 Kjær Vig; Trap[1] Kjær-Vig; Gst Kær Vig; Trap[4] Kærvig, Kærvig Fiskedam. — Se Kær under Bebyggelsesnavne.

Langløkke [ˈˈ*laŋ*ˈˈ*ly.k*]. TM Langlykke, Langlyk.

Løkker [ˈ*lygə*]. TM Lykken, Lykker, Lykke; I 1926 paa Løkkerne [aa æ lykker]. — Løkke, se Indl.

Malmager. I 1926 Malmager. — Af Subst. Malm i Betydningen „Myremalm".

Midtløkke [ˈ*mɛdlyk*]. TM Midtlykke, Midtlykker, Nieder-Midtlykke; I 1912 Midtlykke.

Moseløkke. TM Mooslykke.

Mærsk [*mæsg*]. — Jord ved Byen med Vandhul. Mærsk, se Indl.

Nederløkke. TM Nederlykke.

Nørrehave. TM Nord-Have. || **Nørreløkke** [ˈ*nöˈly.k*]. TM Nordlykke. || **Nørretoft.** TM Nord-Toft.

Oldefarsløkke. TM Oldefaders Lykke. — Jfr. Oldefarsløkke i Burkal S., 3135.

Overhave. TM Overhave. || **Overløkke** [ˈˈ*ɔsəˈly.k*]. TM Oberlykke, Overlykke; I 1912 Overlykke.

Persmade. I 1912 Per's Maj.

Ridelaage [*ɛ* ˈˈ*ʀi·ˈlå·x*]. — Sted i Vejen mellem Vestermarken og Kær By.

Roj. TM Roi. — Roj, se Indl.

?Rugavn. B 1793 Ru-Auen, Ruauen; Jb 1793—94 Ravavn; K 1796 Rauavn. — En Del af Skoven Arnkil Fred. Maaske Forvanskning af *Rughave.

Saksmose. TM Sausmoos. — Grænser op til Saksmose i Ulkebøl ndfr., s. d.

Skræddermade. TM Skreedermai.

Smaaskifter. TM Smaaskifter.

Smedeland. TM Schmiedeland.

?Sovbyholt. Stiftsbog 1690 Saadbyholt; I 1912 Sabeholt. — Jfr. Gaardnavnet Sovbyholt ovfr.

Spaansbøge [ˈ*ɔsə-*, ˈ*næ·* ˈ*sbɔnsbyxə*]. B 1793 Spansbierge; TM Sponsbyge; I 1912 Spundsbygge. — Ligger ved Bøgegaard. Forleddet kan være *Spaannæs af Subst. Spaan, enten om Affald ved Træfældningen eller i Betydningen Spaan til Tagtækning.

Sønderkobbel [*ɛ* ˈ*syŋəkɔfəl*]. Jb 1705, Jb ældre end 1722 Die Süder Kuppel; K 1796 Süder Koppel; TM Süderkoppel; I 1912 Sønderkoppel. || **Sønderløkke** [*ɛ* ˈ*syŋəlyk*]. TM Sönderlykke, Süderlykke, Süderlykker; I 1912 Sønderlykke.

Tombøl. Stiftsbog 1690 Tompel; B 1793 Tombøl. || Tombølsforte [ˈˈ*t0mbǫls* ˈˈ*fu·st*]. — Af Mandsn. glda. Tumi. Tombøl er vel oprindelig Navn paa en Bebyggelse, derefter paa et Stykke Jord, hvorefter atter den nuværende Gaard Tombøl har Navn, medens Tombølsforte er Navn paa Vejen til denne. Jfr. Tombøl ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Trekant [*ɛ tʀekand*].

Trindskifte. Stiftsbog 1690 Lille Trindskifft, Trindskifft. — Af Adj. trind „rund".

Vesterhage. Gst Vesterhage. — Pynt paa Vestsiden af Arnkilsøre.

Visroj [*visˈʀ0·j*]. TM Visroi. — Forleddet kan være Gen. af Mands- eller Familienavnet Hvid eller det kan være et glda. wis-, beslægtet med ty. Wiese „Eng", jfr. Visløkker i Tandslet, Tandslet S., 3253.

Østerhage. Gst Østerhage. — Pynt paa Østsiden af Arnkilsøre.

Sundsmark.

Borgvej [ˈ*b0ʀəvæj*]. Jb 1793—94 Borge Veien fra Byen til Sunderburg; Jb 1795 (ChrK XXII 107) Borgerveien; I 1926 Borgervejen. — Vejen fra Sundsmark til Sønderborg.

Bremerholm [*bʀɛməˈhɔlm*]. B 1793 Bremerholm; TM, I 1912 Bremmerholm; I 1926 Bremerholm. — Opkaldelse efter „Slaveriet" Bremerholm i København.

Bundsgab [*buŋsgaf*]. TM Bundsgab; I 1912 Bundgab. — Ligger lige ved Sundsmark, hvor to Veje støder sammen i en Gaffel. Af Subst. Bund, der

bruges om det inderste af noget, f. Eks. en Fjordbund, her om Jorden helt inde ved Vejgaflen. Med Hensyn til Udtalen jfr. Bundsmade i Hjortholm, Kegnæs S., 3251.

Byledsmade. B 1793 Byeleds Mai.

Døbbelløkke [ˈdɒfəlyk]. B 1793 Døfel stycker; TM, I 1926 Döffellykke. — Døbbel, se Indl.

Dødeleder. B 1793 de Døde leeder.

Elager. B 1793 Elager. — Af Trænavnet El.

Fiskersti [ɛ ˈfɛsgəsdi]. I 1926 Fiskerstien [æ fiskersti]. — Stien gaar gennem Sønderskov og langs Sognets Sydgrænse ind til Sønderborg.

Flæskdøbbel. I 1926 Flæskdyffel [flæskdøffel]. — Af Subst. Flæsk i rosende Betydning, jfr. Flæskland i Brøns S., 3087, og Smørkær ndfr.

Flyttoft. B 1793 Flyttoft, Fløttoft. — Kunde være assimileret af *Flyd(e)toft. Flyde, se Indl.

Foldbæk [få·ɫbæk]. I 1926 Faldbæk. — Bydam. Fold, se Indl.

Fredskov. TM Fredskov.

Gaardbugt [ˈg0·bɔst]. B 1793 gaardbugt; Jb 1793—94 Gaardebogt; TM Gaardbugt; I 1912 Gaardbaut; I 1926 Gaardsbugt. — Agerjord ved Gaarden Lysemose. Gaardbugt kunde have Betydningen „Krumning paa et Gærde", jfr. Gaardbugt i Mjang, Hørup S., 3254 og Gaardbugtroj i Sottrup, Sottrup S., 3242.

?Goldmose. Jb 1793—94 Golmoße. — Maaske af Dyrenavnet Galt eller Adj. gold.

Grønneforte [ɛ ˈgrø·nˈfu.ət]. || **Grønnegaard.** Jb 1793—94 Gröngaards Lyk, den Grön Gards Lyk, Grön Gaards Lyk. || **Grønspring.** B 1793 Grønspring; TM Grönspning, Grönpning; I 1912 Grønsprung.

Hampeland. B 1793 Hamplund. — Hamplund maa være Skrivefejl for Hampeland.

?Holtensløkke. B 1793 Holtenslück, Hordenslükes Moße, Hordenslyck Mai; TM Hondtenslykke, Söndenslykke.

Humlehave. B 1793 Humelhave. || **Humlehøj.** Jb c. 1685 hommelhøy; B 1793 Humelhøi; TM Humlehoi; I 1912 Hommelhøi; I 1926 Hummelhøj. — Af Planten. Humle.

Højmade. B 1793 den høie Mai.

Hørhave [ˈhöhas]. TM Hörhav; I 1912, I 1926 Hørhave.

Jørgen Bæks Have. I 1926 Jorgen Becks Have. — Agerstykke.

Kasserernes Have. I 1912 Kasseererenshave, Kassererens Have.

Kirkemark [ɛ ˈkiigəmɑ.ig]. Jb 1793—94 Kirke-Marken, Kierkemarken Busk; I 1912, I 1926 Kirkemarken.

Krumager. B 1793 Kromager.

Kær [ə kæ]. B 1793 Sonds-Mark Kær; Jb 1793—94 Kier; TM Kjär; I 1912 Kjær; I 1926 Nørre og Sønderkær.

Landevejsløkke [ˈlaŋvæjsˈly.k]. TM Landeveislykke; I 1912 Landeveislykke, Landevejslykke.

Langager [ˈlaŋə·xə]. TM, I 1912 Langager. || **Langmade.** B 1793 Lang Mai.

Lavbrinke [ˈløsbrɒŋgə]. Jb c. 1685 Lauer Brüncke, Lauer Brünck, Lauerbrüncke; B 1793 lang-, staket Lavbrünk; TM, I 1912 Laubrynke. — Forleddet kunde være Komparativ af Adj. lav.

Ledsted. B 1793 Leisted.

Lerkær. B 1793 Leerkiær.

Lilleskifte. B 1793 Lildskift.

Limesgaard. B 1793 Limesgaard.

Lindeskifte [ˈlinˈsgyə·t]. I 1912 Lindskifte; I 1926 Lindeskifte.

Lysemose [ly·sm0s]. Jb 1585 Lüßmaaß; Jb c. 1685 lysmoes, lüsmos; B 1793 Lysmos, Lysmoses Mai; TM Lysmose; I 1912 Lysmoss, Lysmose. — Jfr. Lysemose, Tønder Landsogn, 3101.

Midtløkke [ˈmɛdlyk]. TM Midtlykker; I 1912 Midtlykke.

Morhøj. B 1793 Morhøi. — Af jy. Mor „Mosejord, tørveagtig Jord" el. „Hedemuld".

Mølledam. Jb 1793—94 Møldamen. || **Møllehøj** [ˈ*mo̤ɫhöj̥*]. B 1793 Ald Mølhøi; TM Mölhoi; I 1912 Mølhøi; I 1926 Møllehøj. || **Mølleløkke.** TM Möllelykke. || **Møllemark** [*ɛ mo̤ɫmaɹg*]. B 1793 Møl-Mark; Jb 1793—94 Mölmarken, Möllmarken; I 1912 Møllemarken; I 1926 Møllemark. || **Møllesigsmade.** B 1793 Mølsigs Mai.

Møllersdam [*mo̤ɫəsˈdam*]. TM Möllersdamm; I 1926 Mølledam.

Nederløkker. TM Nedlykker, Nerlykker.

Nørreløkke. I 1912 Nørrelyk.

Olgertorn. B 1793 Olger torn.

Overløkke. TM Overlykker; I 1912 Overlykke, Overlyk.

Papegøjemade. B 1793 Popegoi Mai. — Jfr. Navnene med Papegøje som Forled i Sønderborg Købstad, 3233.

Præstebæk [ˈ*pʀæ·sdbæk*]. B 1793 Præstebæk, Præstebæks Mai; TM Prestebeck, Prestebek; I 1926 Præstebæk.

Pytstykker. B 1793 Pøtstücker.

Rakkergrav. TM Bakkergrev; I 1912 Rakkergrav. — Rakkergrav „et Sted hvor en Rakker er blevet begravet", jfr. Tatergrav i N.-Hostrup, Egvad S., 3203.

Rojumsløkke [ˈ*ʀ0·jəms ˈlyk*, ˈˈ*ʀ0·jsms ˈˈly.k*]. B 1793 Roiom; Jb 1793—94 Røyem, Røyen; TM Roiomslykker; I 1912 Roiumslykke, Roiom, Røjum Sletlund. || **Rojumvej.** I 1926 Rodumvej [rojumvej]. — Af Bebyggelsesnavnet Rojum.

Rævlingbjærg. Jb c. 1685 Røfflundsberg; B 1793 Rævelingbierg; TM Rovlingbjerg, Revlingbjerg; I 1926 Rævlingbjerg [rævlingbjerre]. — Af Plantenavnet Rævling „Empetrum nigrum". Maaske er Navnet dog et oprindelig Rævelundsbjærg, omtydet til Rævlingbjærg.

Rytterhave. B 1793 Ryterhave; I 1926 Rytterhave [æ ryttehav]. — Jfr. Rytterhave i Sønderborg Købstad, 3233, som er samme Lokalitet. || Rytterhave Led. B 1793 Ryter havled.

Rødeled. TM Ved det röde Let.

Sig. I 1912 Sieg, Sig. — Sig, se Indl.

Sivhave. B 1793 Sive have Mai; TM, I 1912 Sivhave.

Skelholm. B 1793 Skiauholm; TM Skjelholm; I 1912 Skeelholm.

Skidenled. Jb c. 1685 Schidenley; B 1793 Skidenleed, Skidenled, Skidenleds Moße; Jb 1793—94 Skidenley, Skiden Lei; I 1926 Skidenled [skienled].

Skovløkke. I 1912 Skovlykke.

Sletenge [*slædˈˈæŋ·*]. B 1793 slet Eng; Jb 1793—94 Slet-Eng; TM, I 1926 Sleteng. — Enge som slaas og ikke afgræsses. || **Sletlund** [*slædˈvɛ*]. Jb c. 1685 Schlalunde; B 1793 sleelund, Slelonds Mai; TM Sletved, Sletend; I 1912 Sletlund, Røjum Sletlund. — Af Adj. slet „jævn". Udtaleformen stammer sikkert fra den ene af de fejlagtige Former i TM.

Smedeløkke [ˈˈ*smæj̥·ˈˈly.k*]. TM Smeilykke; I 1912 Smedehave.

Smørkær. B 1793 Smørkærs Jørn. — Rimeligvis et rosende Navn, jfr. Flæskdøbbel ovfr.

Snoghøj [ˈ*snå·xhöj̥*]. B 1793 Snoghøi; TM Snoghoi; I 1912 Snoghøi; I 1926 Snoghøj.

Stejldøbbel. B 1793 Steildøfel, steil døfel.

Stenbjærg. TM Steenbjerg. || Stenbjærg Kær [*sdæmbʀɜˈɮæ*]. Jb c. 1685 Stenbergkärr; Blyantsnotits i Jb 1793—94 Stenbjergkjær; I 1912 Steenbjergkjær.

Straabjærg [*sdr0·bjɛʀə*]. Jb c. 1685 grotte-, grott Strodberg, klen Stradberg, Klen-, grott Stroyberg, Klen Ströyberg; B 1793 Stroibierg sigs Mai, lilde stroibierg, straabierg, Straabierg sigs Mai, Straabierg; TM Strohbjerg; Oldekop Stroberg; I 1912 Straabjerg, Stråbjerg. — De nyeste Skriftformer og Udtalen viser Forleddet Straa-, men de ældre Skriftformer viser et Forled Stroth- af uvis Betydning.

Sundsmarkforte [*s0ŋsmaɹg ˈˈfu.ət*]. I 1926 Sundsmarkforte. || **Sundsmark Løkke.** Jb 1793—94 Sundsmark Lyk. || **Sundsmark Mark.** Jb c. 1685 Sundtsmarck klenmark; L 1796 Sunds-Marks Mark.

Sønderdøbbel. B 1793 Syder Døfel. || **Sønderløkke.** I 1912 Sønder-

lykke. || **Søndermark** [ɛ ˈsyŋəmaiɡ]. B 1793 Syder Mark; Jb 1793—94 Sundermarken, Syndermarken, Synder Marken; TM Söndermark; I 1912, I 1926 Søndermarken. || **Søndertoft.** Jb 1793—94 Synder-Toft.

Toft [ɛ tɔst]. TM, I 1912 Toft. || **Toftager.** Jb 1793—94 Toftager Led. — Toft, se Indl.

?**Vandesholm** [vaŋəsˈhɔlm]. B 1793 Vandesholms Mai, Neder Vandesholm; TM, I 1912 Wandersholm; I 1926 Vandersholm. — Navn paa en Skov. Forleddet er rimeligvis Subst. Vanding „Vandsamling, Vandhul".

Vestermark. Jb 1793—94 Vestermarken.

Sønderskov.

Arnbjærg. Trap[4], SkovK 1927, Gst Arnbjærg. — Ligger i Nærheden af Arnhøj. || **Arnhøj** [ˈɑ.inhöj]. I 1926, SkovK 1927 Arnhøj; Fra Als og Sundeved X 96 Arnehøj; Gst Arnhøj. — Samme Høj som Himmelbjærg. Forleddet er den gamle Gen. af Subst. Ørn, glda. arnar-, eller Gen. Plur. arna-.

Barklade [ɛ bɑ·ɹglaj]. — Lade, hvori Bark opbevares? Jfr. Barkmøllegade i Aabenraa Kbst., 3191, der har Navn efter en Barkmølle. Muligt dog Fejl for Bagkleve, der i Angel udtales [baglaj], jfr. Bagkleve i Brede S., 3116.

Bellevue [bæləˈvy]. Fra Als og Sundeved X 96 Bellevue. — Nyt Navn paa Vonshøj. Jfr. Bellevue i Sønderborg Kbst., 3233, u. Bebyggelsesnavne.

Brudgomsallé. SkovK 1927 Brudgomsalléen. || **Brudgomskobler.** Heimat-Blätter IV 148 Brauteichen oder Herzogseichen; Trap[4] Brudgomskobler. — Egebevoksning. I Aaret 1696 udkom den Lov, at alle unge Folk, som vilde giftes, skulde plante 10 unge Træer i Skoven (ChrK IX 212). Forordningen blev givet af Hertug August, og Navnet Herzogseichen sigter til ham.

Endeløs [ˈæ·ŋlǫs]. Jb 1705 Enlös; Jb ældre end 1722 Enlös Holtzung und Weideland; Jb 1722 Enlös; Jb c. 1730 Enlöß Holtzung und Weide; Jb 1751 Enlös Höltzung und Weideland; $^{20}/_{3}$ 1764 Holz-Koppel Endelöhe; Jb 1793—94 Endløs; B 1793 Endløs Laage; Jb 1795 Endelös; Schröder 1837 Endlös; I 1912, I 1926 Endeløs; SkovK 1927 Endeløse. — Den nordlige Ende af Sønderskov.

Fiskersti. I 1926 Fiskerstien [æ Fiskersti]; SkovK 1927 Fiskerstien. — Samme Sti som Fiskersti i Sønderborg Købstad, 3233.

Fredskov [ɛ fʁæjsgɔs]. Schröder 1837 Endlös-Friede. || **Fredsmade** [fʁɛsˈmaj]. Gst Fredsmade; I 1926, SkovK 1927 Fredsmaj. — Strækning langs Kysten. Muligvis Ellipse for *Fredskovmade.

Hessel [ɛ ˈhæsəl]. I 1926 Hessel. || Hesselholm. SkovK 1927 Hesselholm. — Af jy. Hessel „Nøddebusk". Grænser op til Hesselkobbel i Sønderborg Købstad, 3233.

Himmelbjærg. Fra Als og Sundeved X 1935 Himmelbjerg. — Samme Høj som Arnhøj.

Hvide Ellemose. SkovK 1927 Den hvide Ællemose.

Hælshøj [hɛ.ɬshöj]. Gst Helshøje; I 1926 Helshøj; SkovK 1927 Helleshøje. — Maaske af Subst. Hæl.

Høgebjærg [ˈhy·xəbjɛʁ]. I 1926 Hygebjerg [høgebjerre]; SkovK 1927 Høgebjærg. — Grænser op til Høgebjærg i Sønderborg, 3233.

Hønsegrav [hönsgʁɑs].

Jomfruens Fælled. SkovK 1927 Jomfruens Fælled.

Jørgen Mogensens Fred [jə·n ˈm0·nsəns ˈfʁæj]. SkovK 1927 Jørgen Mogensens Frede. — Parti i Sønderskov. Fred betyder „fredet Skov".

Klinting Holt. Mejer 1649 Klintingholt. — Betegnelse paa Sønderskov. || **Klinting Hoved** [klinŋtiŋ ˈh0.j]. Gst Klinting Hoved. — Skovklædt Pynt. Klinting, se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Kokærmose [kukvˈmu·s]. I 1926 Kukamose; SkovK 1927 Kokærmose, Kokærmosevej.

Kongebøgen. SkovK 1927 Kongebøgen. || **Kongenshave.** SkovK 1927 Kongens Have.

Langmose. SkovK 1927 Den lange Mose.

Midtskov. SkovK 1927 Midtskoven.
Onde Hjørne. SkovK 1927 Det onde Hjørne.
Postrenden. SkovK 1927 Postrenden. — Vandløb.
Rævehøj [ˈröshöj]. SkovK 1927, Gst Rævehøj.
Skovrideregen. SkovK 1927, Trap[4] Skovrideregen. — Ved Skovridergaarden.
Skratmosevej. SkovK 1927 Skratmosevej. — Har Navn efter Skratmose i Sønderborg Købstad, 3233.
Staalsmose [ˈsd0·ɫsm0s]. I 1926 Stolsmose; SkovK 1927 Staals Mose.
Strandvejen. SkovK 1927 Strandvejen.
Sydbæk. SkovK 1927 Sydbæk. — Bæk i den sydlige Ende af Sønderskov. || Sydbæksbjærge. SkovK 1927, Gst Sydbæksbjærge.
Sønderskov [ɛ ˈsyŋəsgɔs]. Jb 1705 Syderholtz; Schröder 1837 Süderholz, Süderholz-Friede; Gst 1857—58, Trap[1] Sønderskov; TGst Süder Holz; Trap[4] Sønderskov, Sønderskoven.
Tre Rader Ege [tʁi· ræj ˈi·xə]. — [tʁi·] er Fælleskønsformen af Talordet tre.
Vadbæk. I 1926 Vadebæk [æ vajbæk]; SkovK 1927, Gst Vadebæk.
Walkürenfels. Fra Als og Sundeved X 96 Walkürenfels. — Tidligere Vonsklint, s. d.
Vonshøj. Fra Als og Sundeved X 96 Vonshøj. — Ældre Navn paa Bellevue. || **Vonsklint.** Fra Als og Sundeved X 96 Vonsklint. — Samme Lokalitet som Walkürenfels. Forleddet kan være Mandsnavnet Vagn, forstaaet som Gudenavnet Odin, og derefter romantiseret til ty. Walkürenfels.

Ulkebøl.

Aaland. Stiftsbog 1690 Aadland; TM Aaland.
Abildgaardsløkke. TM, I 1912 Abildgaardslykke. — Af Subst. Abildgaard „Frugthave".
Agetoft. Stiftsbog 1690 Agetofft; B 1793 Agtofts Stæte, Agtoft; Jb 1793—94 Agtoftsted, Agtoft Stedt, Agtoft Sted; TM Agertoft. || Agetoftsforte [ˈɑ·xətəsds ˈfu·ət, ˈɑ·xtəsds ˈfu·ət]. — Af Verb. age „køre", i TM omtydet til Subst. Ager.
Arnkilsmade [ankilsˈmaj]. TM Arnkildsmai, Amkildsmai; I 1912 Arnkilsmei, Arenkildesmaj, Arnkilsmade. — Støder op til Arnkilsmade i Kær ovfr., s. d.
Arbejdsholt. Stiftsbog 1690 Arbeidzholt, Arbeidsholt. — Maaske Skov, hvor man gør Hoveritjeneste.
Assertoft. Stiftsbog 1690 Atzerstofft; B 1793 Adseltoft; TM Assetoft; I 1912 Assertoft. — Af Mandsn. Asser.
Baadsager. TM Bosager. || Baadsager Nakke. I 1926 Bosagernak. — Jfr. Gaardnavnet Baadsager ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Forleddet er antagelig Gen. af Mandsnavnet Bo eller Tilnavnet Baad.
Bagmose Led. Jb 1793—94 Bagmos Lei. — Af Bebyggelsesnavnet Bagmose ovfr.
Bassevraa [basəˈvɑ0.]. Stiftsbog 1690 Basses Vraa, Basses-Wraa; B 1793 Basevraa, Basevraas Mai; TM Bassevro; I 1926 Bassevraa [baassevraa]. — Forleddet kunde maaske være Subst. ænyda. basse „Vildsvin".
Bidsten. Stiftsbog 1690 Ved Bidsteen.
Bislag [bislas]. TM Bislag, Beslag; I 1912, I 1926 Bislag. — Bislag i Kær ovfr. er ikke samme Lokalitet, se iøvrigt Bislag i Fjelby, Lysabild S., 3252.
Bjærg. TM Bjerget. || **Bjærgløkke.** I 1912 Bjerglykke; I 1926 Bjerglykken [æ bjerrelyk].
Bjørnemose. TM Björnemose.
Blomestoft. Stiftsbog 1690 Blommis-tofft. — Af Adelsnavnet glda. Blome, jfr. Blomesmølle i Kegnæs S., 3251.
Bolskifte. B 1793 Bohlskift. — Skifte som hører til et Bol „en Gaard".
Bosebæk. TM Bolsebeck; I 1912 Boesebæk, Bosebæk. — Forleddet kunde være Mandsn. glda. Bösi.

Botesegaard. I 1912 Botesegaard. — Marknavn. Af alsisk Botese „potet, kartoffel" (Feilb. Tillæg). Efterleddet Gaard betyder her „Have".

Bredlejre. TM Bredleire.

Brænaare. B 1793 Brændaare. — Efterleddet er Aare i Betydningen „Vandaare, Kilde". || **Brænbæk.** B 1793 Brænbæk; TM Brembak; I 1926 Brembæk. — Forleddet er Plantenavnet jy. Bræn „Bregne".

Bukege [ˈb0gɛx]. Stiftsbog 1690 Bockeeg; B 1793 Bokeeg, Brokegs Ager; TM Bokeeg; I 1912 Bockege, Bokege. — Af Dyrenavnet Buk.

Bulbro. B 1793 Bolbro. — Subst. Bulbro „Plankebro".

Bølkemose [bo̤ɫgəˈˈmu·s]. Stiftsbog 1690 Bølckes Mose; B 1793 Bølke Mose; TM Bölkemose; I 1926 Bølgemose. — Samme Navn som Bølkemose i Mintebjærg, Hørup S., 3254, hvis Forled er *Bølkær af Plantenavnet Bølle „Vaccinium uliginosum".

Christianshave. Stiftsbog 1690 Christians Hafve.

Dakhøj. B 1793 Dakhøi. — Af et Subst. svarende til no. dokk, sv. Dialekt dakk, oldn. dǫkk „Fordybning i Landskabet", jfr. O. Nielsen i UBl I 329.

Dambjærg. TM Dambjerg. || **Damhave.** I 1912 Damhav, Damhave. || **Damløkke** [ˈdamlyk, ˈdamlygə, ˈnæ· ˈˈdamlyk]. TM Damlykke; I 1912 Over-, Nedre Damlyk, Damlykke. — Tre Lokaliteter. Dam, se Indl.

Davreholt [ˈdɔsəh0l̥d]. Stiftsbog 1690 Daverholt; B 1793 Dauerholt, stacket Dauerholt; TM Dauerhoft, Dauerholt; I 1912 Dauerhold, Davrhold; I 1926 Davreholt. — Af Subst. Davre „Morgenmaaltid", jfr. Davreblok i Visby S., 3106.

Degnefondsland. I 1926 Degnefondsland [degnfondsland]. || **Degnegaard.** TM Degnegaard. || **Degnetoft.** B 1793 Degnetoft.

Dotterholm [ˈdɔdəhɔɫm]. B 1793 Daatterholm; Jb 1793—94, Jb 1795 Dotterholm; TM Dotteholm; I 1926 Dotterholm. — Af Plantenavnet Dodder, her som nyere Laan fra nty. dotter, dötter „Camelina sativa".

Dyndbæk. B 1793 Dyndbæk.

Døbbel [ɛ do̤fəɫ]. || **Døbbelkær.** Stiftsbog 1690 Neden-, Ofrendyppelkiær, Ved Dyppelkiær; TM Döffelkjaer. — Døbbel, se Indl.

Efterkær. B 1793 Efterkærs Moße Mai og Plovland.

Elbæk. B 1793 Elbæk, Elbæks Mai, Elbæks Mose; Jb 1793—94 Ellbæck; TM Elbeck; I 1912 Over-, Nedre Elbæk. — Af Trænavnet El.

Engelshøj. B 1793 Engelshøi; TM Engelshoi; Trap[4] Engelshøj. — Samme Høj som Engelshøj i Sønderborg Kbst., 3233. || **Engelsroj.** Stiftsbog 1690 Engelsraadgjærde; B 1793 Jngelsry. — Den under Engelshøj i Sønderborg Kbst., 3233, opførte Form Jb c. 1685 Engelß Roy hører rimeligvis herhen. Af Mandsn. el. Slægtsn. Engel.

Enghave. B 1793 Enghave. || ?**Engsøre.** Stiftsbog 1690 Engsør, Engör. — Muligvis samme Lokalitet som Egsøre i Sønderborg Købstad, 3223, s. d.

Flæskhave. B 1793 Fleskhave. || **Flæskmose.** TM Feskmose; I 1912 Flæskmose. — Jfr. Flæskdøbbel i Sundsmark ovfr.

?**Foldager.** B 1793 Foldager; TM Földager, Töldage. || **Foldbæk.** Stiftsbog 1690 Foelbeck; B 1793 Foldbæk. — Fold, se Indl.

Fredskov [ˈfʀæɟsgɔs]. Jb 1793—94 Fredeskov i Veesbæk. — Subst. Fredskov „Skov som skal indhegnes og vedligeholdes".

Gaasehave. B 1793 Gaas have.

Gasseled. Stiftsbog 1690 Ved Gasselid, Gasseled, Gasseledztofft; B 1793 Gaseled. — Af Fuglenavnet Gasse.

Gevørtshave. TM Gewurzhave; I 1912 Gevyrtshave. — Af jy. Gevørts „Krydderier" (Feilb.).

Gibraltar Løkke [giˈbʀaɫtɒˌlyk]. — Ved Augustenborg Fjord, ikke langt fra Arnkilsøre.

Grene [ˈgʀi·n]. Stiftsbog 1690 Greene; B 1793 Güm; TM Green; I 1912 Green, Gren. — Gren, se Indl.

Grisekær. B 1793 griisekærs Moße. — Maaske samme Lokalitet som Grisekær i Vollerup ndfr.

Grøngrund. B 1793 Grøngrund, Grønning.

Guldager. B 1793 Güldagers Holm. || **Guldmose.** B 1793 Guldmos;

Jb 1793—94 Gylmose. — Af Subst. Guld el. Adj. gylden, idet der sigtes til Bevoksning med gulblomstrede Planter.

Gællemose [*gæłəˈ⌜mu·s, gæłəˈ⌜mu·s*]. B 1793 Gællemoße, Gælmoshale; Jb 1793—94 Gællemose, Gællemoos; TM Göllmose. — Forbundet med Gællemose i Kær ovfr. (se dette) ved en Vej, der kaldes Gællemoseforte.

Gørresbæk. Stiftsbog 1690 Görritzbeck; TM Görsbeck, Görsbeek; I 1912 Børsbæk, Over-, Nedre Børsbeek, Over-, Nedre Gaasbeek, Over-. Nedre Gåsbæk; I 1926 Øvre-, Nedre Gaasebæk [over-, neer gørresbæk]. — Af Mandsn. Gørres, som ogsaa findes i Gørresmark i Tønder Landsogn, 3101, og Gørresblad i Uge, Uge S., 3221.

Halvmaane. I 1926 Halvmaanen [æ halvmaan]. — Muligvis efter Arealets Form.

Hartensløkke. Stiftsbog 1690 Hartens Lykke. — Forleddet er rimeligvis et Person- el. Familienavn Harting, Hartung, jfr. dog Hartensholt i Barsø, Løjt S., 3211.

Hastebjærg [*hasdəˈbjɛʀə*]. Stiftsbog 1690 Hastebierg; B 1793 Hastebjerg, Hastebiergs Moße; Jb 1793—94 Haste-Bierg; TM Hastebjerg. || **Hastebæk.** B 1793 Hastebæk, Hastebækes Mai. — Hastebæk er muligvis Ellipse af Hasteknavbæk i B 1793, se Knavbæk ndfr.

Have [*ɛ has·*]. TM Haven, Hav, Have; I 1912 Hav. || **Haveløkke.** TM Havelykker. — Have, se Indl.

Havforte. I 1926 Havforte [æ havfuert].

Havløkke [*haslygə*]. TM Havlykker, Havlykke; I 1912 Havlykke, Over-, Nedre Havlykke; I 1926 Havlykke.

Havskov. TM, I 1926 Havskovlodder; Gst Havskov. — Ligger ved Als Sund.

Helled [*ɛ ⌜hæɹlæj*]. B 1793 helled, ald Helled; TM, I 1912 Herled. — Samme Lokalitet som Møllemark ndfr. Af jy. Helled „en fold, hvori markmanden sætter kreaturer ind, når han har fanget dem løsgående (Feilb.) eller Hellet „Helvede". Udtalen og I 1912 beror paa TM.

Hestekobbel. Reg 1604 De Perde Koppel.

Hok. B 1793 Huk mellem Veie; TM Hok. — Hok, se Indl.

Holkesgrund. Stiftsbog 1690 Holckes Grund. — Forleddet kan være Gen. af det flg. Holkær eller af Familienavnet Holck. Familien Holck ejede i 16—17. Aarh. Rønhave.

Holkær. Stiftsbog 1690 I det hole Kiær. — Af Adj. hul.

Hornløkke. TM Hornlykke.

Husfogedshave. Stiftsbog 1690 Ved Huusfogedens Hafve. — Husfoged „et vist Slags Embedsmænd i Sønderjylland, som have Opsigt over de kongelige Slotte" (VSO).

Hussted. TM Hustei. — Hussted „Sted, hvor der har staaet et Hus".

Højholt. B 1793 højknold; Jb 1793—94 Høyholt. || **Højløkke** [*⌜höjlyk, ˈnæ· ˈ⌜höjlyk*]. TM Hoilykke, Hoilück; I 1912 Hoilyk, Hojlykke, Højlykke, Over-, Nedre Hoilyk. — Tre Lokaliteter.

Hørroj. B 1793 Hørroi.

Indertoft. I 1912 Indertoft.

Kaadnerløkke. TM Kaadnerlykke, Haadnerlykke; I 1926 Kaadnerlykke. — Af Subst. sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kalvehave. TM Kalhav.

Kapellanløkke. TM Kapellanlykke; I 1926 Kapellanilykke.

?**Karstensager.** B 1793 Kestensager. — Af Mandsnavnet Karsten el. Kvindenavnet Kirsten.

Kirkestiløkke. TM Kirkestilykke, Kirkestyllykke.

Knavbæk. B 1793 Knavbæk, Hasteknavbæks stycker; TM Knavbeck; I 1912 Knavebeek; I 1926 Knavbæk. — Af Verb. jy. knave „gnave", om Bækken, der æder sig gennem Jordsmonnet.

Knoldmose. B 1793 Knold Moße.

Knor. Stiftsbog 1690 I Knor; B 1793 Knar, Over Knar; TM Knor; I 1912 Knad. || **Knordam.** B 1793 Knordam. — Af Knorre, der undertiden forekommer i Stednavne i Betydningen „knudret, tuet Jordstykke, Knold", jfr. Knoreng i Højer Flække, 3103.

Knærrefedt [*knɛʀəfɛt*]. TM Knerfedt; I 1912 Knærrefedt.

Koldmose. B 1793 Kollemoße; Jb 1793—94 Kolmose, Kolmoße; TM Koldmoos; I 1912 Kulmose; I 1926 Koldmose. — Af Adj. kold, om fugtig og sur Jordbund.

Korntved. B 1793 Korntvæt, Korntvætes Moße og Busk. — Jfr. Landsbynavnet Korntved i Tønder Landsogn, 3101.

Krog. TM Krog. || **Krogshøj.** B 1793 Kraagshøj; TM Kraagshod, Kraagshoi; I 1912 Kroghøi; I 1926 Krogshøj.

Kulesbæk. B 1793 Kulbæk, Kulesbæk; TM Kollesback, Kolleslack. — Kule, se Indl.

Kulhøj. B 1793 Kulhøi; TM Kulhoi; I 1912 Kaalhøi, Kålhøj; I 1926 Kulhøj [Kaalhøj, Kolhøj]. — Af Subst. Kul. Der er her fundet Trækulrester.

Kydsnor [ˌ*ky.əsˈnu.ə*]. Gst Kydsnor. — Navn paa en lille Bugt i Augustenborg Fjord ved Ulkebøl. Af Familienavnet Kyd, ifl. lokal Meddelelse.

Kærtoft. B 1793 Kærtoft.

Laaddenhøj. Stiftsbog 1690 Laadenhöj; B 1793 Laadenhoi. — Af Adj. laadden, som sigter til Kratbevoksning.

Landevejsløkke. TM, I 1912 Landeveislykke.

Langager [ˈ*laŋaxə*]. TM, I 1912 Langager. || **Langknold.** B 1793 Langknold. || **Langløkke.** TM Langelykke; I 1912 Lang Lykke, Langlykke. || **Langspjæld.** B 1793 Langspil.

Ledløkke [*lɛlygə*]. TM Ledlykke; I 1912 Ledlykke, Leys Lykke, Legslykke.

Lillebæk. B 1793 lildbæk. || **Lillemark.** Stiftsbog 1690 Lildmarck.

Lindehøj. B 1793 lindhøj; TM Lindehoi. || **Lindemark.** TM, I 1912 Lindemark.

Lyskær. B 1793 Lyskær Skov. — Jfr. Lysemose i Tønder Landsogn. 3101.

Løkke. Stiftsbog 1690 Lykke. || **Løkkemose.** B 1793 Lückemose. — Løkke, se Indl.

Made. TM Mai; Trap[4] Made. || **Madelykke.** TM Mailykke. || **Madeskov.** Jb 1793—94 Madskov. — Made, se Indl.

Melbæk. B 1793 Mælbæks Moße. || **Melkær.** B 1793 Mælkær. — Af glda. mæthæl „midt-" el. glda. (i)mællæ „mellem".

Mellem Vejene [*smæl ɛ* ˈ*væj·*]. I 1926 Mellem Vejene. — Agerjord ved Gaarden Stødager.

Midtløkke [ˈ*mɛdlygə*]. TM Midtlykke, Midtlöckken, Mydtlykker, Midtlykker; I 1912 Midtlykke; I 1926 Midtlykken. || **Midtsand.** I 1912 Midtsand.

Moseløkke. TM Moselykke.

Musikanterløkke. TM Muskanterlykke; I 1912 Mussekantelyk, Musikanterlyk. — Af jy. Musikanter „Spillemand, Musiker".

Møllebæk. B 1793 Mølbæk. || **Møllehøj.** I 1926 Møllehøj [mølhøj]. — Ved Møllestedgaard. || **Møllemark** [*ɛ mǫlmaig*]. Stiftsbog 1690 Møllmarck; B 1793 Møl-Mark; Jb 1793—94 Møl-Marken; TM Mölmark. — Samme Lokalitet som Helled ovfr., ligger ved Skelbækgaard, hvor der er Vandmølle. || **Møllested** [ˈ*mǫlsdæj*]. Stiftsbog 1690 Gamlemøllsted; B 1793 Mølsted; TM Mölsted; I 1912 Møllested. — Ved Møllestedgaard.

Møllersdam [*mǫləsˈdam*] I 1926 Mølledam. — Ved Pumpestationen Syd for den udtørrede Ulkebøl Dam.

Nakke. TM Nakke, Nak; I 1912 Nak. — Nakke, se Indl.

Nederløkke [ˈ*næ·ˌlyk*]. TM, I 1912 Nederlykke. || **Nederskov.** B 1793 Ulkebøl Nederskov.

Nørreager. TM Nörager, Störager. || **Nørrehav.** Stiftsbog 1690 Ved det Nörrehaff. — Augustenborg Fjord. || **Nørrehave.** TM Nörrehaven. || **Nørreløkke.** TM Nordlykke, Norlykke; I 1912 Nørrelykke; I 1926 Norrelykken. || **Nørremark** [ˈ*nömaig*]. Stiftsbog 1690 Nörmarck; B 1793 Ulkebøl Nørmark; Jb 1793—94 Nørmarken; TM Nörremark; Oldekop Norderfeld. || Nørremarkshøj. Stiftsbog 1690 Nörmarckshöy; B 1793 Nørmark høis styker; TM Nordmarkshoi; I 1912 Nørremarkshoi, Nørremarkshøj. || **Nørresand.** I 1912 Nørsand. — Jfr. Sand ndfr.

Nørringhøj. Stiftsbog 1690 Nörringhöy. — Nørring er en Afledning af Verdenshjørnebetegnelsen Nord, jfr. Nørringager i Hjerpsted S., 3108, eller muligvis blot *Nørre-eng.

Oldefarsløkke. TM Oldefaders Lykke; I 1912 Oldfarlykke. — Jfr. Oldefarsløkke i Burkal S., 3135.

Overskov. B 1793 Over Skov. || **Overtoft.** I 1912 Overtoft.

Papegøjeløkke [*pɔbəˈrgöjlyk*]. — Jfr. Navne med Papegøje som Forled i Sønderborg Kbst., 3233.

Per Maales Grav. Medd. fra J. Raben 1937 Per Maales Grav. — Stensamling i Krat, maaske ødelagt Dyssekammer.

Per Smeds Løkke [*pæ ˈsmæjs ˈrly.k*]. I 1926 [pe' smejs hjørn].

Plejhale. I 1912 Pleihale.

Portløkke. TM Portlykke.

Præstensdam. TM Præstensdamm. || **Præstenssned.** Stiftsbog 1690 Præstens Snid. — Derhoß findiß udi Nörremarcken een liden, indhegnet Tofft, med nogle Ellbuske, kaldis Præstens Snid hvor om Sommeren kand græßis 4 Kalve (Stiftsbog 1690). || **Præstenstoft.** Stiftsbog 1690 Præstenstofft.

Prøjserløkke [*ɛ prö̜jslyk*]. I 1912 Preuserlykke, Prøjserlykke.

Pugeshul. Jb c. 1685 Pugesholl; B 1793 Puges hul. — Af Subst. Puge, som paa Als har Betydningen „Nisse", i Glda. om forskellige overnaturlige Væsener (ODS).

Rindebæk. Stiftsbog 1690 Rendbeck; B 1793 Store Rendbæk, store-, Lilde Rændbæk, Rendbæk, Rændbæk. — Af Verbet rinde.

Ringerløkke. I 1926 Ringerlykken. || **Ringerselle.** TM Ringeselle, Riegaselle. — Af Subst. Ringer „Klokker" og Kollektivet Elle „Ellekrat Elleskov".

Risløkke. TM, I 1912 Riislykke. — Ris „Skov, Krat", se Indl.

Rohøj. B 1793 Rohøi.

Roj [*ɛ röj*]. B 1793 Roi, Rüed; TM Roi; I 1912 Roi, Røj. — Roj, se Indl.

Ruglløkke. TM Ruglykke; I 1926 Ruglykke [ravlyk]. || **Rugvang.** Stiftsbog 1690 Rugvaangen, Rugvaang. || Rugvangsled. Stiftsbog 1690 Rugvaangsleed, Rugvaangsled.

Rævehøj [*röshöj*]. TM Ravehoi; I 1926 Rævehøjen. || **Rævsborg.** Stiftsbog 1690 Refsborrig.

Rønholt [*ˈry·nhɔld*]. B 1793 Rønholt; TM Rymholdt; I 1912 Rynholt. — Af Trænavnet Røn. Udtaleformen og I 1912 har formodentlig faaet y under Indflydelse fra TM.

Saksmose [*saɔsˈrmu·s*]. B 1793, TM Saxmose; I 1912 Saksmose, Saxmose. — Ligger ved Saksgaard.

Saltmade [*ɛ sɔldmaj*]. TM Soltmai; I 1926 Saltmaj.

Sand. Stiftsbog 1690 Paa Sandet; TM Sand. || **Sandmade.** B 1793 Sandmai. || **Sandvad.** Stiftsbog 1690 Sand Vaad, Sand-Vad. || Sandvadsstykker. B 1793 Sandvais styker. || Sandvadsmose. B 1793 Sandvais Mose.

Sikær. B 1793 Sikærs Mose, Sikær Styker. || **Siledløkke.** TM Sieledlykke; I 1912 Sivlykke. — Af Subst. Sig el. Plantenavnet Siv.

Skelbæk. Gst Skelbæk. — Grænsebæk mod Nord mellem Kær og Ulkebøl Jorder.

Skels. Reg 1604 Up Scheels (Schels).

Skibhøj. B 1793 lild skibhøj. — Maaske en Høj med Skibssætning.

Skoleforte [*ɛ sgu·lˈrfu·ət*]. — Navn paa en Mark. || **Skoleløkke.** TM Skolelykke; I 1926 Skolelykke. — Samme Lokalitet som Skoleforte.

Skovløkke [*sgɔslygə*]. TM Skovlykke, Skovlykker; I 1912 Skovlykke, Skovlyk. || **Skovnakke.** TM Skavnak, Skovnak.

Skraathjørne. Stiftsbog 1690 Skraathiörn.

Skrafenskær. I 1926 [skrafenskær].

Sletmade. B 1793 den slette Mai.

Slusebraad. I 1912 Slusebraad, Slusebråd. || **Sluseløkke** [*slu·slyk*]. TM Sluslykke.

Smaaskifte. Stiftsbog 1690 Smaaskiffte.

Smalmade [ɛ ˈsmalmaj]. I 1926 Smallemaj.

Smedeløkke. TM Schmedeland; I 1912 Smedlykke.

Sned. TM Snei; I 1926 Snede [æ snej]. || **Snedløkke.** TM Sneilykke. — Sned, se Indl.

Spang Nor [ˈsbaŋˌnu.ə]. Gst Spang Nor. — Af Landsbynavnet Spang.

Stenbrokær. B 1793 Steenbrokær. — Stenbrokær Mose. Jb c. 1685 Stenbroker Moes.

Stene. B 1793 Mai Ved Steene; TM Steen; I 1926 Sten [æ steen]. — Agerjord ved Ulkebøl. || **Stenkiste.** I 1912 Store-, Lille Stenkiste. — Maaske Fejl for Stenskifte ndfr. || **Stenshøj.** B 1793 Steenshoi og Moße; I 1912 Stenshoi, Stenshøj. || **Stenskifte** [*sdu·ə-, liljə* ˈ*sdænsɕjyst*]. B 1793 Steenskift; TM Steenskifte.

Stenneshøj [*sdænəsˈhöj*]. TM Stenneshoi; I 1912 Steendershöi, Steendershøj. — Et Dyssekammer blev fjernet c. 1870. Forleddet er rimeligvis Subst. Stendysse eller Stenhus i Betydningen „Dysse".

Stiløkke. TM Stiellykke, Niellykke, Stilykke.

Stærager. B 1793 Stæragers stof. — Af Plantenavnet Stær „Carex". Stof betyder „Træstub", i Stednavne ofte „Kratskov", jfr. Stubbene i Selsø S., Horns Herred Sjælland (DS II 140).

Stødager. Stiftsbog 1690 Stödager, Paa stacket stödager; B 1793 Stødager. || Stødager Løkke. I 1926 Stødagerlykke. — Af Subst. Stød „Træstub". Jfr. Gaardnavnet Stødager ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Svømmesten. Medd. fra C. Maiböll $^{30}/_{1}$ 1938 Svømmesten, Svømmestenen. — Stor Sten i Spang Nor.

Synsmandshjørne. TM Syndsmanshjöme; Maalerids Synsmandshjörne.

Syvløkke [*syslyk*]. TM Syv, Syr. — Har Form som et Syvtal, deraf Navnet.

Søgaard. TM Sögaard.

?Taaberoj [ˈ*tå·fəlhöj, tå·fəhöj*]. Jb c. 1685 Togeray; Stiftsbog 1690 Taaberaad; B 1793 Nør Tovroi, Tagroi; TM Tafelhoi, Tafelroi; I 1912 Tafelhøj, Tafelhoi; I 1926 Taabroj [taafroj]. || Taaberojs Vandsted ˈ[*tå·fəhöjs ˈvaŋsdæj*]. I 1926 Taabroj Vandsted [taafroj vandstej]. — Forleddet er maaske Mandsnavnet Tage, som saa er blevet omtydet dels til Subst. Tavle, udtalt [*tå·fəl*], dels til Adj. taabelig, udtalt [*tå·fə*]. Efterleddet er oprindelig Roj, hvorom se Indl., senere omtydet til Subst. Høj.

Toft [*ɛ tɔst*]. TM, I 1912 Toft. || **Toftager.** B 1793 Toftager. || Toftager Led. Stiftsbog 1690 tofftagerlidd. || Toftager Made [*tɔsdaxə ˈmaj*]. TM Toftagermai; I 1926 Toftagermaj. — Toft, se Indl.

Trekant [ˈ*trækaŋd*]. TM Trekant, Trekanten; I 1912 Trekant; I 1926 Trekanten.

Troldmose. Jb c. 1685 Trollmoes; B 1793 Trolds Mose, Troldmos høi; TM Troldemose.

Tværager. B 1793 tvær Ager. || **Tværskifte** [*tvɛ·vsgyst*]. Jb c. 1685 Twerschifft; Stiftsbog 1690 Tverskiffte; B 1793 Tværskift; TM Tverskifte.

Uderløkke. Stiftsbog 1690 Udelykke; TM Ydrelykke; I 1912 Yderlykke. — Af Komparativen jy. uder „ydre".

Ulkebøl Dam [*ʊlbəl ˈdam*]. Jb c. 1685 olkebøldam; Stiftsbog 1690 Ulckebølldams tofft; Jb c. 1730 Ulckebülldamm; B 1793, I 1926 Ulkebøldam. || **Ulkebøl Skov** [*ʊlbəl ˈsgɔs*].

Ulveholt. B 1793 Ulveholt.

Vadbæk [ˈ*vaj̯bæk*]. B 1793 Vaibeck, Vaibæk; Gst Vadebæk. — Vad, se Indl.

?Vandled. Stiftsbog 1690 Ved Vandled; TM Wandlund; I 1912 Vondlund. || **Vandvidder.** I 1912 Vandvidder.

Vesebæk [ˈ*vɛ·sbæk*]. B 1793 Vees Bæk, Veesbæk, Veesbæks Skov; Jb 1793—94 Veesbæk, Veesbæck Skov; TM Weesbeek, Veesbeck; I 1912 Veesbæk, Vesbæk; I 1926 [væsbæk]. — Bæk og Skov. || Bag Vesebæk [*sbax* ˈ*vɛ·sbæk*]. I 1912 Bag Veesbæk, Bag Vesbæk. — Mark. || For Vesebæk [*fɔ* ˈ*vɛ·sbæk*]. I 1912 For Veesbæk, For Vesbæk. — Mark. Vese, se Indl.

Vestermark. Stiftsbog 1690 Westermarck; B 1793 Vester Mark.

Vie. TM Vidie. || **Viebæk.** I 1912 Wibeek, Over-, Nedre Wibeek. || **Viestoft.** B 1793 Viis Toft. — Af Plantenavnet Vidje „Pil".

Vilsroj. B 1793 Vils Roi. — Maaske s. Lok. som Visroj i Kær, der støder op til Ulkebøl.

Vognpark. TM Wognpark.

Vrangland [*vʀaŋlanˌ*]. Stiftsbog 1690, B 1793 Vrangland; TM Wrangland; I 1912 Vrang Land, Vrangland. — Af Subst. *Vrang, en Vekselform af Subst. Vraa „Afkrog, Udmark". Vrangland ligger i en Afkrog af Ulkebøl Marker, langt fra Byen.

Vællinghøj [ˈ*vælˌəŋhöjˌ*]. B 1793 Vellinghøi, Vellinghøis Skov og Busk; TM Wellinghoi; I 1912 Vællinghøj; I 1926 [wællinghøj]. — Forleddet er rimeligvis *Vældeng af Subst. Væld „Kilde" og Eng, jfr. Vællingkæreng i Søderup, Hjordkær S., 3212.

Æbildløkke [ˈˈ*ɛ·filˌˈˈlyk*]. — Af Æbild „Æbletræ", jfr. Æbild i Kværs, Kværs S., 3228.

Ændermade. I 1912 Ændemaj, Andemaj. — Ænder, Plur. af Fuglenavnet And, jfr. Ænderdam i Sønderborg Kbst., 3223.

Ærtebjærg. Jb 1585 Erdtberge; Jb c. 1685 Arfftberg, Erdberg; Stiftsbog 1690 Ertebierg; B 1793 Erdtbierg.

Vollerup.

Almager [*ælmaxə*]. TM, I 1912 Almager. — Af Trænavnet Alm „Ælmetræ", som ellers nu hedder Niffer.

Askager [*asgaxə*]. — Af Trænavnet Ask, som ellers hedder Esk.

Bislag [*ɛ bislaɔ*]. I 1926 Bislaget. — Jfr. Bislag i Fjelby, Lysabild S., 3252.

Bolhave [*ɛ ˈb0lˌhaɔ*]. TM Bolhave; I 1926 Tyrehaven [æ bolhav]. — Har tidligere været Fælleseje. Af Dyrenavnet sønderjy. Bolle „Tyr".

Borgvejen. Jb 1795 Borg-veien, den nör Borgvey. — Vejen til Sønderborg.

Brandbjærg. I 1926 Brandbjerg. — Har ifl. I 1926 Navn efter Blusbrænding.

Bukkeshøj [*b0gəsˈˈhöjˌ*]. Gst, Fra Sundeved og Als X 96 Bukkeshøj. — Muligt Slægtsnavnet Buk, jfr. Bukkeshave i Løjt-Skovby, Løjt S., 3211.

Bøsroj [ˈ*bǫ·sʀöjˌ*]. TM Bøsroi; I 1912 Bosroi, Bosrøj; I 1926 Bøsryd. — Af Mandsn. glda. Bøsi.

Dambjærg. I 1926 [dambjerg]. || **Damsmose** [ˈ*damsm0s*]. TM Damsmose; I 1926 Dammose. — Dam, se Indl.

Degnetoft [*ɛ ˈdi·ntəst*]. TM Degnstoft; I 1926 Degnetoft. — Det nordlige Stykke af Sønderkær.

Egenæs. TM Ekenis.

Fiskerbjærg [ˈ*fɛsgəbjɛʀə*]. TM Fiskebjerg; I 1912 Fiskebjerg, Fiskbjerg. — Vej fra Vollerup til Klinting, se u. Klinting, samt Jordstykke ved denne.

Fredskov. Jb 1795 Frede Skau, frede Skauven.

Gamle Nordborg Landevej. I 1926 Gamle Nørborg Landvej. — Vej fra Vollerup By ud til Landevejen Sønderborg—Augustenborg.

Grazienhügel. TGst Grazien-Hügel; Guide 1922 Grazien Hügel; Fra Als og Sundeved X 96 Grazienhügel. — Navn paa Bukkeshøj, givet af tyske Jægere.

Griskær. Jb 1795 Grieskier. || **Gristoft.** TM Griestoft. — Gries- kan maaske være tysk Gengivelse af da. Grus.

Grønmark. I 1926 [grønmark]. || **Grønmose** [*grönm0s*]. TM Grönmoos; I 1912 Grønmose, Grønmos; I 1926 Gronmose.

Hale. I 1926 Halen [æ hal'].

Hans Andresens [*hans anˈdʀɛ.səns*]. — Efter en tidl. Forpagter.

Have [*ɛ ˈhas·, ɛ has·*]. || **Haveløkke** [*ɛ ˈhaslyk*]. || **Havemose** [*hasm0s*]. TM Havmoos; I 1926 Havmose. — Have, se Indl.

Havvej. Jb 1795 Hav veien fra Landveien.

Hessel [*ɛ hæsəl*]. I 1926 Hesle. || **Hesselløkke** [ˈ*sduə-*, ˈ*lilˌ ˈhæsəlyk*]. — Af jy. Hessel „Nøddebusk".

Holbæk [*h0lˈbæk, h0·lˈbæk*]. TM Holbek; I 1912, I 1926 Holbæk. — Bæk

med tilstødende Mark, samme Lokalitet som Oldemorsbæk. Af Subst. jy. Hol „Hul" eller det dertil svarende Adj.

Holm. I 1926 Holm. — I Odum. Holm, se Indl.

Huholt [ˈ*hu·h0ḷd*, ˈ*huh0ḷd*, ˈ*hu·xh0ḷd*]. Jb 1705 Huheholtz; Jb ældre end 1722, Jb 1722 Huhe Holtz; Jb c. 1730 Huheholtz; Jb 1795 Huughold, Hueholt, Huegholt. || Huholtshjørne. TM Huholtshjørn, Husoltshjørn. — Af Subst. jy. Hug „Drøbelen, uvula", mnty. hûk, eller maaske snarest Mandsn. glda. Hughi.

Hussted [ˈ*husdæi̯*]. TM Huusstei. — „Sted, hvor der har staaet et Hus".

Hvedelandsløkke [*vɛl̥aŋs* ˈˈ*ly.k*]. TM Villand, Hvedland; I 1926 Vildandsløkken.

Høgsknob [ˈ*hy·xskn0f*]. TM Hylskno, Hylsknof; I 1912 Hylsknof; I 1926 [hysknof]. — Af Fuglenavnet Høg og Subst. Knob „Knude", her maaske brugt om en Forhøjning i Terrænet.

Højløkke [ˈ*höi̯lyk*]. I 1926 Højløkken. — To Lokaliteter.

Jens Olsens [*jæns* ˈˈ*u·l̥səns*]. — Efter tidligere Forpagter.

Kaadnerløkker. TM Kaadnerlükker. — Af sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kildekær [ˈ*kæḷkæ*]. TM Kildkjeer, Koldkjeer; I 1926 Keldkær.

Kirkeløkke. I 1912 Kirkelykke.

Klandsager [*klaŋs*ˈ*a.xə*]. TM Klandsagerslykke. — Samme Forled som i Klandsege i Hørup, Hørup S., 3254, med hvilket der ikke er topografisk Sammenhæng. Af et Subst. glda., oldn., glsv. kland i Betydningen „Retstvist, Retstrætte", idet der kan have været retslig Strid om Jordstykket. Jfr. det ret hyppige Stednavn Trædeager, f. Eks. i Nybøl, Nybøl S., 3244, der har en lignende Betydning.

Klintbæk. Mejer 1649 Klintbeck. — Løber ud i Bugten ved Spang.

Knæbrehøj [ˈ*nö-*, ˈ*syŋə* ˌ*knæfəʀə*ˈ*höi̯*]. TM Knefrehöi, Kuefrehöi; I 1912 Knefredhøi, Knefredhøj; I 1926 [knøfrehøj]. — Af et Adj. *knæbbret, en formodet Sideform til knabbret „knortet, ujævn".

Kokkeshjørne [*kɔgəs*ˈˈ*jön·*]. B 1793 Kockes Jørn; TM Kokkeshjörne; I 1926 Kokkeshjørne. — Af Slægtsnavnet Kok (Kock).

Kornløs [*kv0nlo̤s*]. TM Kornlös; I 1912, I 1926 Kornløs.

Kovløkke. I 1912 Kovlykke, Kovlyk. — Vel Fejl for Kroløkke eller Koløkke. Maaske dog af jy. Kove „Langdysse".

Kroløkke. TM Krolykke.

Kromandens [*ɛ kʀ0maŋs*]. — Efter tidligere Forpagter.

Krumme Laar og Ben [*di* ˈ*kʀ0m· l0·ə ɔ* ˈ*bi.n*].

?Kukkerløkke. I 1912 Kukkelykke. — Fuglenavnet jy. Kukker „Gøg", eller Forleddet kan være et Stednavn Kokær, jfr. Kokærmose i Sønderskov ovfr.

Kær [*ɛ ḳæ*]. Reg 1604 Woldrup Kehr; Jb 1795 Kier Marck, Kier Marken; I 1926 Vollerup Kær.

Laaddenhøj. TM Loinhöi; I 1926 Laaddenhøj [lojnhoj]; SkovK 1927 Loddenhøj. — Af Adj. laadden, som sigter til rig Bevoksning.

Ladkær. Jb 1795 Ladkier. — Vandsted i Byen. Af Fiskenavnet glda. lakæ, oldn. laki „en Slags Ferskvandsfisk", jfr. Ladkær Skov i Avnbøl, Ullerup S., 3243.

Langdel [*laŋ*ˈ*di·l̥*]. Jb 1795 Lang-deeld.

Liggerhøj [ˈ*lɛxəhöi̯*]. TM Liggerhoi; I 1926 [liggehøj]. — Samme Forled som i Liggermose i Lambjærg, Hørup S., 3254.

Lillehave [*ɛ* ˈ*liḷ* ˈˈ*has·*].

Lindbæk [*li·mbæk*]. TM Linbek; I 1926 Lindbæk [lenbæk]; SkovK 1927 Lindbæk. — Navn paa en Bæk fra Vollerup gennem Madeskov til Augustenborg Fjord og tillige det Vejstykke, som krydser Bækken ved Vollerup By.

Madeskov [ˈ*ma·sgɔs*, ˈ*masgɔs*]. Reg 1604 Mattschow; Jb 1705 Matschaw; Jb ældre end 1722 Matschau; Jb 1722 Matschow; Jb c. 1730 Matschaw; Jb 1751 Matschau; Trap[1] Madeskov; TGst Madskow; SkovK 1927 Madskov; Gst, Trap[4] Madeskov. — Af Subst. jy. Made „Maal" (Feilb. u. måde 3), beslægtet med Verb. oldn. meta „vurdere", mnty. mate „Maal", jfr. de ældre Skrivemaader Matschaw.

Malmonsbjærg. TM Malmonibjerg, Malmonsbjerg.
Marens og Karens [ˈma·əns ɔ ˈka·əns]. — Eng.
Midtløkke [ɛ ˹mɛdlyk].
Mosemade [ɛ ˹mu·smaj].
Møllestub. I 1926 Møllestob. — Har samme Betydning som Møllestolpe i Sottrup, Sottrup S., 3242 og i Mintebjærg, Hørup S., 3254, „Stub til en Stubmølle".
Nørredøbbel. I 1912 Norddeffel. || **Nørrekær** [˹nökæ]. Jb 1795 Nör Kier; TM Norre Kjer, Norder Kjeer. || **Nørremark.** Jb 1795 Nör-Marcken, Nörmarcken; I 1926 Nørremark.
Odum. Jb 1705, Jb ældre end 1722, Jb 1722, Jb 1751, Jb 1795 Odem; TM Urum, Arum; I 1926 Urum [urum]. — Eng. Navnet gaar maaske tilbage til en fællesnordisk Form *wātum, glda. *ōtum, der paa Als bliver til urum, hvilket kan skrives Odem, idet Lyden u, paa Grund af den alm. alsiske Lydovergang ō > [u·] i Skrift kan gengives som o, og r kan, paa Grund af den sønderjyske Overgang t > r, gengives som d i glda. *ōtum er dannet af Stammen i Adj. glda. wātær „vaad", jfr. Landsbynavnet Vodder, 3088. Om Endelsen -um se Indl.
Oldemorsbro [0ḷm0s ˈbʀu.ə, 0ḷm0s ˈbʀ0.]. K 1795 Almons-Broe; TM Oldemoersbro; I 1926 Oldemorsbro. — Bro over Oldemorsbæk eller Holbæk; den vender sig ifl. Sagnet, hvergang den lugter nybagt Brød. || **Oldemorsbæk** [0ḷm0sˈbæk]. — Samme Lok. som Holbæk ovfr.
Ottesmose [ɔdəsm0s]. TM Ottesmoos; I 1912 Ottesmos; I 1926 Ottesmose. — Af Mandsnavnet Otte.
Paa Plet [0 ɛ plæt]. — Plet, se Indl.
Pakkers Vandsted. I 1926 Pakkers Vandsted [pakkers vandstej]. — Fh. Fiskedam, hvor Sønderborg Provst havde Rettigheder (I 1926).
Per Møllers Have [pæ ˈmo̤ɫəs ˈ˹has·].
Potte [ɛ pɔt]. TM Pott. — Navn paa en lille Skov ved Dæmningen over til Augustenborg. Subst. Potte kan muligt ligesom Gryde anvendes til at betegne en Fordybning i Jordsmonnet.
Pytgade [ˈpo̤dˈ˹ga·]. I 1926 Pytgaden.
Rage [ɛ ˹ʀa·x]. I 1926 Ragen. — Subst. Rage „Ildrage, Ovnrage". Navnet maa være et Sammenligningsnavn.
Roj. TM Roi; I 1912 Roi, Røj. — Roj, se Indl.
Rugløkke. I 1912 Rovlykke.
?**Rutstoft.** TM Ruthstoft; I 1912 Rigstoft.
Rørdøbbel. TM Rördoffel.
Saltmade [ɛ ˹s0ḷdmaj]. I 1926 Saltmaj.
?**Skorpeshøj** [sg0ɹ·gəs ˈhöj]. TM Skorpeshoi; I 1912 Skorpeshøj, Skorpeshei; I 1926 Skorkeshøj.
Skovløkke [˹sgɔslyk]. I 1912 Skovlyk.
Skratmose [sgʀadm0s]. — Skrat, se Skratmose i Sønderborg Kbst., 3233.
Spang Made. I 1926 Spangmaj. — Af Bebyggelsesnavnet Spang.
?**Stenager** [sdæmaxə]. TM Steensager, Steenager, Steonager.
?**Stolpekær** [˹sdɔɫbkæ]. TM Stolkjerr; I 1912 Stolkjær; I 1926 Storbkær (Stolbkær).
Storehave [ɛ ˈ˹sdu·ə ˈ˹has·].
Sønderkær [˹syŋəkæ]. Jb 1795 Synder Kier; TM Süder Kjär. || **Sønderløkke.** TM Sönderlykke. || **Søndermark.** Jb 1795 Synder Marcken, Synder-Marck, Syndermarck.
?**Søvsensmose.** I 1926 Sørensens Mose [æ Søvmoes]. — Jfr. Søvsenstoft i Skovby, Lysabild S., 3252.
Toft [ɛ tɔst]. TM Toft.
Tomhave [næ·-, ɔsə ˈ˹t0mhas]. — Støder op til Tomhave i Mjang, Hørup S., 3254.
Trekant [ɛ ˹tʀikaŋd].
Trustoft [˹tʀustɔst, ˹tʀu·stɔst]. TM Trustoft; I 1912 Truelstoft; I 1926 Fruestoft [Frustovt]. — Forleddet er Mandsn. glda. Thrūgot.

Tryntekær [*tʀyŋd̥əˈk̥æ*]. TM Tryntekjär; I 1912 Fryntkjær; I 1926 Trynte Kær. — Af Subst. Trunte „træstub, halvrådden, hul træstamme" (Feilb.). Udtalen beror rimeligvis paa Formen i TM, ligesom de andre Former.

Tøtmose [*t̥ǫdm0s*]. B 1793 Tøtmos; TM Totmoos, Tøtmoos; I 1912 Totmos; I 1926 Tykmose [tykmoes]. — Fuglenavnet jy. Tytte „Hjejle".

Vade [*ɛ ˹va·j̥*]. B 1793 Vai. || **Vadvej** [*ɛ ˹va·j̥* el. *ɛ ˹va·j̥væj̥*]. Jb 1795 Veyen i Vaj. — Vejen fra Vollerup til Spang. Vad, se Indl.

Vejmade. B 1793 Vei Mai, lild Vei Mai.

Vinkelbraad [*˹vɛŋgəlbʀɔ*]. — Jordstykket har vist Navn efter sin Form.

Æblesløkke [*ˈɛ·fəls˛lyk*]. — Af Subst. Æble el. muligt Trænavnet *Æbild „Æbletræ", jfr. Æbild i Kværs, Kværs S., 3228.

Østerløkke. Jb 1795 öster Lycke.

3257. KETTING SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Ketting, Lb [ˈ*kædəŋ*]. VJb 1231 (13. Aarh.) Ketyngy; Dag? 1257 (Cypræus) Kettinga; udat. Erik af Pommern Konge 1396—1439 Kettinge; $^{20}/_{4}$ 1455 (Pavens Kopibog) Kettingen; SJb 1464 Kettingh; Sk 1483 kettingh; Sk 1486 Kettinghe; $^{28}/_{7}$ 1487 Kettinge; Slesvig Biskops Gods 1523 Ketting; Sk 1533 Kettinge; Jb 1535 Ketting, Kettynck; Reg 1604, Mejer 1649, Danckw 1652, Stiftsbog 1690, DAtl, VSK Ketting; Gst 1857—58, Trap[1] Kettinge; TGst, Postadr9, Gst Ketting. — Navnet er identisk med Kettinge i Musse H. og Kettinge, en nu fsv. Lb. i Gloslunde S., Sønder H., Lolland, $^{7}/_{6}$ 1492 (1617) Kiettinge, Kettinge i Blovstrød S., Lynge-Kronborg H. (DS II 27) samt sv. Kättinge (Hellquist, Om de svenska ortnamnen på -inge, -unge ock -unga p. 87) og beslægtet med Kattinge, Herslev S., Sømme H., $^{31}/_{10}$ 1364 Kattingæ, og sv. Kattunga (SOÄ IX: 2 p. 90), begge er Afledninger paa -inge, -unge til Personnavnestammen Katt- (Hellquist, a. St. p. 66); om -inge se iøvrigt Indl. Derimod kan man næppe antage en -ing Afledning til Dialektordet Kætte „Fold, Aflukke", da de gl. Former udtrykkeligt viser -inge.

Aleksander Possens Hus. Oldekop Alexander Possenshuus. — Ifl. Oldekop Navn paa et Hus. 1663 fandtes i Ketting Kirke en Sølvkalk, skænket af Alexander Poss, Forvalter paa Gammelgaard (ChrK XI 4), efter hvem Huset maa have Navn.

Bispegaard [ɛ ˈ*bɛsbgɔ*]. ChrK XI 57, 207, Heimat-Blätter II p. 15 Bispegaarden; Trap[4] Bispegden. — Gaard i Ketting. Her boede Biskop Stephan Tetens 1821—47 (ChrK XI 63).

Blegebæk, Hse [ˈ*bli·xbæk*]. 1689 (ChrK XI 180) ved blege Beck; Gst 1857—58 Blegebæk; ChrK XI 56 Blegebæk el: Vraaen; Trap[1] Blegebæk; TGst Blegebek; Postadr9, Gst Blegebæk. — Af Naturnavnet Blegebæk i Ketting ndfr.

Blomeslade. ChrK III 126 Blommes-Huus; ChrK V 81 Blomeslade. — En gammel Lade paa Gammelgaard, nedbrændt 1853 (ChrK III 126). Af Adelsnavnet Blome, jfr. Blomeskobbel i Kettingskov, Asserballe S., 3258.

Blæsborg, Gde og Mølle [ˈ*blæ·sb0rə* ˈ*mœl*.]. 1702 (ChrK XI 196) Bleshøy; Kirkebog 1736 (ChrK II 62) Blæsborg; Jb 1793 Bleesburg; K 1796 Blesburg; VSK Blæsborg M; Schröder 1837 Bläsborg, Bläsborger Kornwindmühle; Gst 1857—58 Blæseborg Ml.; Trap[1] Blæsborg Vindmølle; ChrK IX 24 Blæsborg; TGst Bläsburg; TM Blaesburg; Postadr9, Gst Blæsborg. — Verb. blæse indgaar ofte i Navne paa højtliggende Steder.

Bommose, Gd [ˈ*b0məs, b0məsˈg0.ə*]. Schröder 1837 Bommos; ChrK III 86, 136 Bommoes; Oldekop 1906 Bommoos. — Udflyttet 1794 (ChrK XI 84).

Bro, Lb [*brɔu.ə*]. Sk 1483 Thobro; Sk 1486 To Bro; 1515 (ChrK XI 47) Bro; Sk 1533 Bro; Jb 1535 Broo; 1552 (ChrK XI 141), Reg 1604 Bro; Mejer 1649 Broe; Danckw 1652 Broedorff und Mühl; Stiftsbog 1690, DAtl, VSK Broe; Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Postadr9, Gst Bro. — Tho, To i de ældste Former er den nty. Præp. to „til, i".

Bromølle, Gd, Kro [*brɔ0*ˈ*mœl·*]. 1524 (ChrK XVII 136) Bromole; Jb 1535 Broemole; 1597 (ChrK XVII 54) Brumol; 1605 (sst. 55) Bromylle; Mejer 1649

Möhll; Dörfer 1805 Broemühle; Schröder 1837 Broemölle (Broemühle); Gst 1857—58 Bromølle; Trap[1] Bromølle Kro; ChrK XVI 8 Bromølle; TGst Möhl; Oldekop Miang Bromühle; Nik. Andersen [*brʌˀmøl*]; Postadr9, Trap[4] Bromølle. — Efter en tidligere Vandmølle (Schmidt 1852 p. 210).

Bøddeli, Hs. ChrK III 126 Borliet, maaskee Borgeledet; Ussing, Det gamle Als p. 229 e Bøddeli (Bøddelledet). — Hus paa Gammelgaard, før 1848 brugt som Kviestald, senere Svinestald. Ordet er laant fra nty. Bödelie „Bolig for Bøddelen, Fængsel" (Mensing u. Bödel).

Digerhøj [ˀ*dæjəhöj*]. — Af Naturnavnet Digerhøj ndfr. i Ketting.

Doktorens, Hs. ChrK XI 96 „e Docters". — Hus ved Bromølle, har Navn efter Hans Hansen, der nævnes 1758 i Bro. Han blev kaldt „Dr. Hans Hansen, Hans Docter el: kloge Hans i Bro", fordi han gav sig af med „at plastre og curere Dyr og buldne Fingre" (ChrK XI 96).

Fred, Gde [*ɛ fʀæj, ɛ* ˀ*fʀæj*·]. ChrK XI 95, 84 Frede, i e Frei; Gst Frey. — To Gaarde i Fredskov i Sebbelev, udflyttede 1794 (ChrK XI 84).

Frisenlund, Hs. 1790 (ChrK XI 135) Frisenlund el. Trekant; Schröder 1837 Frisenlund. — Udflyttet fra Bro c. 1790 (ChrK a. St.).

Frydenholm, Hs. Schröder 1837, ChrK XI 109 Freudenholm. — Et ved Byen Gundestrups Nedlæggelse oprettet Kaad (ChrK a. St.)

Gaasegræs, Hs. 1790 (ChrK XI 77), ChrK III 98, XI 207 Gaasegræs. — Af Naturnavnet Gaasegræs i Ketting ndfr.

Gammelgaard, Gd [ˀ*gaməlgɔ*]. Sk 1543 Gammellgarde, Gammelgarden; 1555 (ChrK XI 141) gammelgarde; Mejer 1649 Gamellgarde; Danckw 1652 Gammelgard; Jb 1705 Gammelgaard; Jb 1722 Gammelgaardt; Jb c. 1730, DAtl Gammelgaard; VSK Gamel Gd.; Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Postadr9, Gst Gammelgaard.

Gammelgaardskro. ChrK III 126 Gammelgaardskro.

Gammelstrup, fsv. Lb. Dag? 1257 (Cypræus) Gammelstorpium, Gammelstorp, Gumelstorp. — Da Forleddet staar i Gen., maa det være Mandsn. glda. Gamal (DgP). og ikke Adj. gammel; Gammelstrup er da næppe identisk med Gammelgaard.

Grønhus, Hs [*grön*ˈ*hus*]. Schröder 1837 Grönhuus; ChrK XI 97 Grønnehuus; TM Grünhaus; Oldekop Grönehuus; Postadr9, Trap[4] Grønnehus. — Ogsaa Marknavn i Bro ndfr.

Gundestrup, Gde, fh. Lb [ˀ*g0ŋsdʀ0p*]. Sk 1483 Ghundæstorpp; Sk 1486 ghundestorppe; Sk 1533 Gunderstorp; Jb 1533 Gundestorpp; 1551 (ChrK XI 141) gunderstorp; Kirkeregnsk 1554 (sst. 142) gunderßdorpp; 1580 (sst. 108) Gunderstrup, Gundestrup; Reg 1604 Gundestrup; Mejer 1649 Hunderup; Danckw 1652 Hunderstorp; Kirkebog 1689 (ChrK I 162) Gundestrupgaard; Kirkebog 1694 (sst. 166) Gondestrup; DAtl Gunstrup; Jb 1789 (ChrK XIII 99) Gunstrob; VSK, Gst 1857—58, Trap[1] Gundestrup; TGst Gundstrup; Oldekop Grundstrup; Postadr9, Gst Gundestrup. — Af Mandsn. glda. Gunnar. Byen er nedlagt o. 1682—90 (ChrK XI 73).

Gundestrup Mark, Gde og Hse. Oldekop Gundstrupfeld; Trap[4] Gundestrupmark.

Hansdam, Gd. Mejer 1649 Hansdam.

Holm, Gd el. Hs. Jb 1793 (ChrK XIII 96) Holmen. — Holm, se Indl.

Horhole, Gd el. Hs. 1690 (ChrK XI 16) Horholl.

Kalvehuse, Hse. 1750 (ChrK XI 135) Kallehavehuus; 1782 (sst. 76) Kallehave; Jb 1793 (ChrK XIII 95) Kallehau; 1809 (ChrK XI 26) Kallehuus; Schröder 1837 Kallehauge; TM Kallehus; ChrK XI 207, Oldekop Kallehuus; Gst Kalvehave Hse; Trap[4] Kalvehus. — Formodentlig fra først af Kalvehave Hus, af Naturnavnet Kalvehave i Ketting, som ved elliptisk Forkortelse er blevet til Kalvehuse; Sagnet fortæller derimod, at der her løber en hovedløs Kalv, hvoraf Huset skal have faaet sit Navn (ChrK III 87).

Kapellangaard. Jb 1790 (ChrK XXII 97) Kablangaard; ChrK XI 78 Capellani Huus; TM Kappelangaard.

Ketting Mark, Gde og Hse. Trap[4] Kettingmark.

Kildegaard. Jb 1793 (ChrK XIII 93) Kældgaarden. — Gd i Sebbelev By Nord for Gaden.

Kolonisthus. ChrK XI 205 Collenistehuus; sst. 206 Kolonisthuset. — Ligger ved Dybbæk.

Krumom, Hse og Kro [*kʀ0m'0m*]. 1735 (ChrK XI 135), Augustenborg Kirkebog 1759 (sst. 278) Krumom; Jb 1789 (ChrK XIII 97) Kroemom; K 1796 Krumum; ChrK XI 205 Kromom; Kok II 240, TGst Krummum; TM Krumum; Opt. 1921 [*krs'mɔm*]; Postadr9, Gst Krumom. — Imperativ af Verb. krumme og Adv. om. Kroen ligger ved et Vejknæk.

Løkkegaard. ChrK XI 44, 85 Lykkegaard. — En 1794 fra Sebbelev udflyttet Gd., liggende Syd for Engen Løkkekær, hvorfor den kaldes Løkkegaard (ChrK anf. St.). Løkke, se Indl.

Mikkelssted, Hs. ChrK XXII 103 Det saa kaldte Mikkels Sted.

Munkegaard. Reg 1564 (ChrK VIII 141) Munckgardt; ChrK XI 207 Munkgaard; Trap[4] Munkgd. — I Trap[4] nævnes under Asserballe S. et Voldsted af dette Navn, men ved Nationalmusæets Undersøgelser 1923—25 fandtes der intet saadant, hverken i Asserballe eller Ketting S. Efter Medd. fra J. Raben 1937 er Voldstedet dog godt kendeligt. Jfr. Naturnavnene Munkegaardskobbel og Munkeholm i Gammelgaard ndfr., Munkegaardsmark i Asserballe, Asserballe S., 3258 og Munkegaardsmark i Vertemine, Asserballe S., 3258. Gaarden er nedbrudt i Slutningen af 16. Aarh. (Trap[4] IX p. 614).

Nydam, Hs [ˈ*nydam*]. Gst 1857—58, Kok II 240 Nydam; TM Am Nydamm; ChrK III 145, Oldekop, Postadr9, Trap[4] Nydam. — Samme Sted som Krumom.

Nygaard. Kirkeregnsk 1552 (ChrK XI 141) Newgarde; 1580 (sst. 5) Nygaard; 1600—1609 (sst. 106) Nygaard; Kirkebog 1689 (ChrK I 162) Nienhof; Stiftsbog 1690 Nygaard. — Lagt under Gammelgd. c. 1690.

Nyhus [ˈ*nyhus*]. (Her?) 1688 og 1689 (ChrK XI 180) de ny Kaad.

Nyværk, Gd el. Hs. 1685, 1688, 1698 (ChrK XI 195) Nywerck; 1739 (sst. 134) „Ved Dæmningen", der ogsaa kaldes „Nywerck".

Osbæk, Gde og Hse [*0·s'bæk*, ˈ*0·sbæk*]. 1674 (ChrK XI 195) Aasbech; 1685, 1686 (ChrK XI 195) oßbeck; 1701 (sst. 196) Osbæk; 1735 (sst. 134) Ved Osbæk; Jb 1793 Oesbæk; Gst 1857—58, ChrK X 65, Trap[1] Osbæk; TGst Osbek; Postadr9, Gst Osbæk. — Af Subst. glda. ōs „Aamunding" eller Aas „Bakkekam".

Ramsherred. ChrK XI 56, 207 „e Ramserl" ɔ: Ramsherred, Ramsherredet. — Ifl. ChrK Navn paa den Ende af Ketting By, som endnu ikke paa Præsten Johan Monrads Tid c. 1690 var bebygget (ChrK XI 56), og Ramsherred brugtes netop siden Middelalderen som Navn paa afsidesliggende Bebyggelse, jfr. Ramsherred i Aabenraa Kbst., 3191, samt O. Nielsen i UBl II 32. Formen Ramserl er et noget mislykket Forsøg paa Gengivelse af Dialektudtalen; at dette er Meningen fremgaar af, at ChrK sætter Ordet i Anførselstegn.

Sebbelev, Lb [ˈ*sæflös*]. Dag? 1298 (Cypræus) Siblow; SJb 1464 Sebele; Sk 1483 Sebbeleff; Sk 1486 Sebbeloue; Slesvig Biskops Gods 1523, Sk 1533 Sebbeleue; Jb 1535 Sebbelow, Sebbeleue; 1552 (ChrK XI 141) Sebbelew, Sebbelouw; Reg 1604 Sebbeleve; Jb 1634 Sebbelow; Mejer 1649, Danckw 1652 Sebelaw; Jb 1660 Sebeloff; Stiftsbog 1690 Sebelou; DAtl Sæbeløw; K 1796 Sevlev; VSK Sebelov; Schröder 1837 Sebbelov; Gst 1857—58, Trap[1] Sebelev; TGst Sebbelau; Postadr9, Gst Sebelev; Trap[4] Sebbelev. — Af Mandsn. glda. Sæbbi el. Sibbi.

Sebbelev Mark, Gde og Hse. Oldekop Sebbelaufeld; Trap[4] Sebbelev Mark.

Skakkenborg, Gd og Hse [ˈ*sgagənb0ʀə*]. Jb 1789 (ChrK XIII 99) Skakenburg; Schröder 1837 Schackenburg; Gst 1857—58, Trap[1] Skakkenborg; TGst Schackenburg; TM Schackenburg, Skakenborg; Postadr9 Schackenborg; Gst, Trap[4] Skakkenborg. — Maaske Opkaldelse efter Schackenborg i Møgeltønder S., 3102. Nævnt 1740; et ved Byen Gundestrups Nedlæggelse oprettet Kaad (ChrK XI 109).

Stenbro [ˈ*sdænbʀ0*]. — Gade i Sebbelev, jfr. Stenbro ndfr. u. Naturnavne i Sebbelev.

Ting, Hs. Jb 1790 (ChrK XXII 103) Tinghuset; Schröder 1837, ChrK XI 55, 207 „paa Ting"; Kok II 402 Ting (å Ting). — Ved Kirkegaarden i Ketting.

Tovrup, Hse [*tʊʁʌ0p*]. 1552 (ChrK XI 141) Tourup; 1565 (sst. 119) Turow; 1580 (sst. 5, 37, 119) Tourup, Tovrup, Torup; 1600—1609 (sst. 106) Towrup; Gst, Postadr 1937 Tovrup. — Oprindelig en Landsby, som bestod af 9 Bol og 2 Kaad (ChrK XI 119), lagt under Gammelgaard c. 1592. Forleddet er Mandsn. glda. Tovi.

Trekant, Hs [*ɛ ˈtʁɛjkɔn̩d*]. 1790 (ChrK XI 135) Frisenlund el. Trekant. — Hvor Sebbelev, Bro og Ketting støder sammen.

Troldborg, Gd. VSK Trolborg; Schröder 1837 Trolleborg; ChrK III 85, Gst 1857—58, Trap[1], TM Troldborg; TGst Troldburg; Opt. 1921 [*trʌlbɔrə*]; Postadr9, Gst Troldborg. — Udflyttet 1770, benævnt efter Troldrojsdel og Troldrojsmose i Ketting (ChrK XI 66). Navnet er dog vel i Analogi med det ældre Gaardnavn Skakkenborg (se ovfr.) tillige Opkaldelse efter en kendt Herregaard (Brahe-Trolleborg).

Ved Dæmningen, Gd el. Hs. 1739 (ChrK XI 195) „Ved Dæmningen", der ogsaa kaldes „Nywerck".

Vraa, Hs [*ɛ vʁ0·*]. ChrK XI 56 Blegebæk el: Vraaen. — Vraa, se Indl.

Vrangholm, fsv. Hse. 1685 (ChrK XI 196), 1687 (sst. 195), 1705 (sst. 196) Wrangholm; ChrK XI 205, 206 Wrangholm Dorff, Wrangholm. — Jfr. Blegebæk ovfr. og Naturnavnet Vrangholm i Bro ndfr.

B. NATURNAVNE.

Bro.

Bag Bromølle [*ɜbɑx bʁ0ˈˈmœl·*]. || **Bag Volden.** I 1912 bag Volden.

Bassedam [*bɑsəˈdɑm*]. TM Bassedamm, Lassedamm. — Eng i Holmkobbel. Af Subst. ænyda. Basse „Vildsvin".

Borreager. Jb 1789 (ChrK XIII 97) Borre-Ager. — I Midtmark, der ligger ved Vejen til Augustenborg. Forleddet kunde da være Subst. Borg, her om Slottet Augustenborg.

Brohøj. Jb 1789 (ChrK XIII 98) Broe-Høy. || **Bromose.** Schröder 1837 Broe-Moor; ChrK XI 97 Bromose. || **Broskov.** ChrK XI 205 Broskov. || **Brosned** [*bʁ0ˈsnæj*]. Schröder 1837 Brosund; TM Broschnei, Brosned; ChrK XI 205 Snei kaldes Broskov ved Momsens Huus; I 1912 Brosnej. || **Brovold** [*bʁ0v0l̩*]. Trap[4] Brovold, med Urette kaldet „Svenskeskansen". — Enklave af Hørup. En bueformet Vold ved Bromølle om en Byplads fra Vikingetiden. Af Landsbynavnet Bro.

Bukserne [*ɛ ˈbɔs·s*]. — Sted, hvor tre Veje støder sammen, Navn efter Ligheden med et Par Bukseben.

Dameng. TM Dammwiesen. || **Damhals** [*ˈdɑmhɑ̈ls*]. Jb 1789 (ChrK XIII 98) Damhals; TM Dammhals. — Vandløb. Samme Lokalitet som Damhals i Mjang, Hørup S., 3254. || **Damkobbel** [*ɛ dɑmkɔfəl̩*]. TM Dammkoppel. — Ved Mjang Dam. || **Damskifte** [*ɛ ˈdɑmsgyəsdə*]. I 1912 Damskiftet. — Ved Mjang Dam. Dam, se Indl.

Elnæbskobbel [*ælnɛfsˈkɔfəl̩*]. TM Elnefskoppel, Elnefkoppel, Elnesskoppel. — 1690 (ChrK XI 72) nævnes en Præstekaadner Hans Peter Elnæb, efter hvem Kobbelet kan have Navn.

?Fladkobbel. TM Fleskoppel, Fladkoppel.

Gammeldam. TM Der alte Damm.

Grønhus [*gʁönˈhus*]. TM Grünhaus. — Mark. Ogsaa Husnavn, som maa være det oprindelige.

Gunger [*ɛ ˈg0ŋə*]. TM Gonge. — Plur. af Subst. jy. Gunge „Hængedynd, gyngende Engbund"; paa dette Agerstykke er der en Engplet.

Holmkobbel [*hʌlmkɔfəl̩*]. TM Holmkoppel. — Holm, se Indl.

Honningtrug. I 1912 Honnetrav.

Højhaver [*ɛ ˈhöj·, ɛ ˈˈhöj·ˈˈhɑsə*]. Jb 1789 (ChrK XIII 96) Høimarken, Höymarken; Schröder 1837 „Höiene"; TM Heuhau, Hauhau, Heumarken, Haumarken; I 1912 Højhav. || **Højled.** Jb 1789 (ChrK XIII 99) Høiledet. || **Højvej** [*ɛ ˈhöjvæj*].

Inderhave [ɛ ˈˈiŋəˈˈhas·]. TM In der Hau; I 1912 Inne-Hav.
Jenshøj. Medd. fra J. Raben 1937 Jenshøj. — Tomt efter Gravhøj.
Jensløkke [ˈjænslygə]. Jb 1789 (ChrK XIII 97) Jens Lykke; TM Jenslücke; I 1912 Jenslykke, Neder-Jenslykke.
Kirkevej [ɛ ˈkiɹgəvæɹ̥].
Kohuskobbel [ɛ ˈk0hus,kɔfəl]. TM Kuhhautskoppel. — Af Subst. jy. Kohus „Stald til Køer". TM har forstaaet Forleddet som Kohud.
Komade. I 1912 Komaj.
Korskær [ˈkɔ·skæ]. TM Korske, Korska, Kaaskær; I 1912 Kaaskær. — Udtalen tyder paa, at Forleddet er Gen. af Subst. sønderjy. Kaad „mindre Landejendom".
Kromade [kʀ0ˈmaɹ̥].
Kruckowskobbel [ˈkʀuk0s,kɔfəl]. — Samme Lokalitet som Nørrekobbel. Snarest Slægtsnavnet Kruckow, der kendes fra Oksbøl Sogn.
Krumomvej [kʀ0mˈ0m,væɹ̥]. — Samme Vej som Løkkevej ndfr. Af Bebyggelsesnavnet Krumom.
Langhave. TM Langhau; I 1912 Langhav.
Lillehave. TM Lille Hau. || Lillehave Stykke [ɛ ˈliɹ̥hass,sdyk]. I 1912 Lilhavsstykke.
Lindager [ˈliŋaxə]. TM Lienacker.
Løkker [ɛ ˈlygə]. || **Løkkevej** [ˈlygəvæɹ̥]. — Samme Vej som Krumomvej ovfr., fører forbi Løkker ovfr.
Mavmose [ˈmasm0s]. TM Maumus, Muumus; I 1912 Malmos. — Agerjord. Jfr. Mavmose i Nabobyen Mjang, Hørup S., 3254, med hvilken der dog ikke er topografisk Sammenhæng.
Midthave [ɛ ˈˈmɛdˈˈhas·]. TM Mittelhau; I 1912 Medt-Hav. || **Midtkobbel** [ˈmɛdkɔfəl]. TM Mittelkoppel. || **Midtmark** [ɛ ˈmɛdmaɹ̥g]. Jb 1789 (ChrK XIII 97) Midtmarken; TM Mittmark.
Mjang Dam [mjaŋ ˈdam]. Mejer 1649 Miandam; Jb c. 1730 Miangdam; Dok 1773 Miang See; Jb 1789 (ChrK XIII 99) Miang-Sø; Dörfer 1829 Miangsee; 1834 (ChrK XVII 41) Miangsø el. Miangdam; Schröder 1837 Mianger See, Miangdamm; Gst 1857—58 Miang Sø; Trap[1] Miangsø; TM Miang See; TGst Miang-See; Gst Mjang Dam; Trap[4] Mjang Sø. — Oprindelig en inddæmmet Arm af Augustenborg Fjord (ChrK XVII 41). Af Landsbynavnet Mjang, Hørup S., 3254.
Mosebraad [ˈmu·sbʀɔ]. TM Mussbro, Musbro; I 1912 Musbraa.
Møllehøj [ˈmo̤lhöɹ̥]. || **Møllemark** [ɛ ˈmo̤lmaɹ̥g]. || **Møllevej** [ɛ ˈmo̤lvæɹ̥]. TM Mühlenweg.
Nydam [ˈnydam]. Jb 1789 (ChrK XIII 98, 99) Nydam; K 1796 Neu Damm; Schröder 1837 Nyedamm; Gst 1857—58, Trap[1], ChrK XI 205 Nydam; TM am neuen Damm, Nydamm; ChrK XI 205, Gst, Trap[4] Nydam.
Nørrekobbel [ɛ ˈnökɔfəl]. TM Norderkoppel. — Samme Lokalitet som Kruckowskobbel. || **Nørremade** [ɛ ˈnöˈmaɹ̥]. TM Nörmai.
Optoft. Jb 1789 (ChrK XIII 99) Optoft.
Randsager. Jb 1789 (ChrK XIII 99) Randsager. — Af Familienavnet Rand.
Ravnehøj [ˈʀasnhöɹ̥]. TM Raunheu, Raunhau. — Gravhøj. Af Fuglenavnet Ravn.
Rødesled. Jb 1789 (ChrK XIII 99) Rødesledet.
Sakslund. — Se Sakslund i Ketting.
Skakkenborgskobbel [ˈsgagənb0ʀəs,kɔfəl]. — Ved Bebyggelsen Skakkenborg.
Stensbæk [sdi.nsˈbæk]. TM Stensbek, Stausbek; I 1912 Stensbæk.
Strømmen. Gst Strømmen. — Fortsættelse af Vandløbet Damhals.
Svenskeskanse. Gst Svenskeskanse; Fra Als og Sundeved VII 1932 p. 5 Brovold, „Svenskeskansen". — Jfr. Brovold ovfr.
?**Søsterris.** TM Soestries; I 1912 Søsteris. — Jfr. et Navn som Søsterlod i Brøns S., 3087.
Tomhavesmark. Jb 1789 (ChrK XIII 96) Thomhavs' Mark. — Af Bebyggelsesnavnet Tomhave i Hørup S., 3254.

Udereng. TM Äusere Wiese. || **Uderhave** [ɛ ˈ⌜0ʀə ˈ⌜has·]. TM Der Auszen Hau, der Aussen Have; I 1912 Orre-Hav. || **Uderkobbel** [ɛ ⌜0ʀəkɔfəl]. — Af Komparativen jy. uder „ydre".

Vesterløkke. Jb 1789 (ChrK XIII 96) Vester Lykke; TM Westerlücke. || **Vestermark.** Jb 1789 (ChrK XIII 97, 98) Vestermarken, Westermarken, Broe-Vestermarken. || **Vestersned.** Jb 1789 (ChrK XIII 97) Vester-Snei, Wester-Snei.

Voldkær [v0ɭˈkæ]. TM Wolkjer. — Af Subst. Vold i Betydningen „Jordvold". Stedet ligger ikke ved Brovold.

Vrangholm [⌜vʀaŋhɔlm]. Jb 1789 (ChrK XIII 97) Vrangholm; TM Wrangholm; I 1912 Vrangholm. — Af Adj. vrang „skæv", jfr. Vrangholm u. Bebyggelsesnavne ovfr.

Gammelgaard.

Abildhave. Jb 1705 Abbelhav, Apfelhav. — Trænavnet Abild „Æbletræ".

Agehøj [mɛd ˈ⌜a·xəhöj]. 1649 (ChrK XII 123) Aghøj; Jb 1651 Aghoy; Jb ældre end 1722, Jb 1722 Aghöy; Jb c. 1730 Aghoy; K 1796 Wester-Aghöy, Oster-Aghoy; ChrK XI 207 Aghøi. — Støder op til Aghøj i Mjang, Hørup S., 3254, s. d. Udtalen viser, at Forleddet er forstaaet som Subst. Ager.

Askerhøj. ChrK XI 207 Askerhøi. — Gravhøj i Ø.-Munkemarkskobbel. Rimeligvis er Navnet et oprindeligt *Askkærhøj af Trænavnet Ask, jfr. Askkær i Hjolderup, Bjolderup S., 3214.

Brudeseng. ChrK XI 207 i Brudeseng. — Engstykke i Midt-Munkemarkskobbel. Jfr. Brudeseng i Seem S., 2707.

Damkobbel. Jb 1705 Dam Coppel, Dams Coppel; Jb 1706—07 Dam-Coppel.

Damsmandskobbel. Jb 1651 Damsmans Kuppel; Jb 1705 Dammans-Coppel, Dammsmanns Coppel, Damsmans Coppel, Damsman Coppel; Jb 1706—07 Damsmans Coppel, Dammanns Coppel; Jb ældre end 1722 Damsmanskuppel; Jb 1722 Dammans Kuppel; Jb c. 1730 Damsmans Kuppel. — Muligt har Dam(s)mand været anvendt som Tilnavn. Jfr. Ledmand og Bjærgmand i Hørup S., 3254, u. Bjærggaard og Ledmands Have.

Ellebjærg [⌜ælbjɛʀə]. Jb 1651, Jb 1705, Jb 1706—07, Jb ældre end 1722, Jb 1722, Jb c. 1730 Elberg; TM, ChrK XI 206 Elbjerg. — Af Trænavnet El.

Eskehøj. K 1796 Eschehoj. — Af Trænavnet Esk.

Folekobbel [ˈsdu·v-, ˈliɭ ˈ⌜fu·ɫkɔfəl]. Jb 1651 Vohlen Kuppel; Jb 1706—07, Jb 1707—08 Vohlen Coppel; Jb ældre end 1722, Jb 1722, Jb c. 1730 Vohlen Kuppel; K 1796 Fohlen-Koppel; TM Fohlkoppel, Lille Folkoppel, Lille Feldkoppel; ChrK XI 206 Folekobbel. — Fole „Hingsteplag".

Fredskov [ɛ ⌜fʀæjsgɔs]. K 1796 Friede Höltzung; TM Frede; ChrK XI 206 Frei el. Fredeskov. — Fredskov „Skov som indhegnes og fredes".

Gartnerhave. ChrK III 86 Gartnerhaw; TM Gartenhave; ChrK XI 207 Krudgaarden el. Gartnerhaven.

Hans Christensens Kobbel. Jb 1706—07, Jb 1707—08 Hans Christensen Coppel.

Harhornskobbel. Reg 1700 Hans Hor Horns Coppel; Jb 1705 Hans Horhorns Coppel, Hans Horhorn Coppel. — 1676 nævnes „Jens Rasmussen Harhorn ved Møllen" (ChrK XI 195) og 1686 Peder Harhorn i Notmark S. (ChrK V 74).

Knæppehøj [knæbhöj].

Kohave. ChrK XI 207 Kohave.

Kokhave [⌜kɔghas]. K 1796 Kock-Hav; TM Kokhave. — Af Fuglenavnet jy. Kok „Hane".

Kongens Knap [k0ŋəns ˈknap]. ChrK XVI 101 Kongens Høi; Ussing, Det gamle Als 238 Kongehøj. — Lille Høj. Efter Sagnet ligger her en Kong Nidding begravet (ChrK a. St.).

Krudgaard. ChrK XI 207 Krudgaarden el. Gartnerhaven. — Af jy. Krud „Urt, Plante".

Laaddenhøj. K 1796 Leunbog; ChrK XI 207 Laadenhøi. — Af Adj. laadden, som sigter til rig Vegetation.

?Lavsesskygge. ChrK XI 206 Laues's Skyge; TM Lausenskjöge. — Skov.

Lilleløkke. Reg 1700 die kleine Lück. || **Lilleskov** [ɛ ˈlilsgɔs].

Lysmose. Ussing, Det gamle Als p. 234 Lysmose. — Jfr. Lysmose i Tønder Landsogn, 3101.

Madeled. ChrK V 80, XI 207 Mailedet. — Made, se Indl. Gaardene Majled i Hørup S., 3254 har Navn efter dette Sted.

Midtagerhøj. TM Midtagerhøi. — Langdysse. || **Midthave.** TM Midthave. || **Midtskov** [ˈmɛdsgɔs]. Trap[4] „Midtskoven".

Munkegaardskobbel [ˈmɛd mØŋgɔsˌkɔfəl]. Jb 1705 Munckgaards Coppel; K 1796 Wester-Munkes-Marck, Oster-Munkes-Mark; K 1809 Wester-, Oster Munkesmark; TM Vester-, Midt-, Oster Munkesmark; ChrK III 109 Munkeskobbel; ChrK XI 206 Øvre-, Midt- og Nedre- el. Øster-, Midt- og Vester-Munkmarkskobbel; ChrK XII 117 Øster-, Midt- og Vester Munkgaardsmark; Heimat-Blätter IV 143 Munkgaardskoppel. — Jfr. Bebyggelsesnavnet Munkegaard ovfr. Munkes- er en Sammentrækning af Munkegaards-.

Munkeholm, Voldsted. ChrK XI 207 Munkholm; ChrK XII 107 Munkgaardsvold; Ussing, Det gl. Als p. 227 Munkeholm. — Det Sted, hvor Munkegaard har ligget (ChrK XI 207). Indtil for faa Aar siden, da Markerne bleve belagte med Dræningsrør, fandtes i Midmunkgaardsmark tydelige Spor af det gamle Munkgaard. Det var en temmelig høj Borgtomt med dybe Grave omkring (ChrK XII 107).

Mølledam. K 1796 Mühlen-Damm.

Naverskaft. ChrK III 125, XI 120, 206 Nauerskaft, Naueskaftet. — Af Subst. Naverskaft „Skaft paa Navbor", efter Jordstykkets Form.

Nederhave. TM Nederhave.

Nørrebjærg [ˈnöbjɛrɔ]. Jb 1707—08 Norberg; K 1796 Nord-Berg; K 1809 Nordberg; TM Nörrebjerg; ChrK XI 206, 207 Nørrebjerg, Lille Nørrebjerg.

Overhave. TM Overhave.

Povl Nygaards Kobbel. Jb 1651 Pouel Niegaards Koppel; Jb ældre end 1722 Pouel Niegaards Kuppel; Jb 1722 Paul Niegards Kuppel; Jb c. 1730 Paul Niegaardskuppel.

Pulverbæk. Gst 1857—58, Trap[1] Pulverbæk; TM, TGst Pulverbach; Gst Pulverbæk. || Pulverbækskobbel [ˈp0lfəbægsˌkɔfəl]. TM Pulverbeksmark; ChrK XI 206 Pulverbækskobbel. || Pulverbæksskov [ˈp0lfəbægˌsgɔs]. TM Pulverbekskov; ChrK XI 206 Pulverbækskov. — Samme Bæk som Pulverbæk i Tandslet S., 3253.

Rustport. Jb 1707—08 Rostpforte; ChrK III 126 Rustportledet; ChrK XI 207 Rustporten. — Port for Rustvogne. Rustportleddet er Udkørslen fra Gammelgaard Ladebygninger til den egentlige Vej.

Sivertshøj. ChrK XI 207 Sigvaldshøi; Heimat-Blätter IV p. 143 Siwartshoy; Gst Sivertshøj. — Gravhøj i Munkegaardskobbel.

Sønderkobbel [ɜ ˈsynəkɔfəl]. Jb 1705, Jb 1706—07 Süder Coppel; Jb 1707—08 Suder Coppel; K 1796 Oster-, Wester-Süder-Koppel; K 1809 Wester-Süder-Koppel; TM Sönderkoppel; ChrK XI 206 Sønderkobbel.

Tinghøj. Medd. fra J. Raben 1937 Tinghøj. — Voldsted paa Tingkobbel. || **Tingkobbel** [ˈtɛŋkɔfəl]. Jb 1651 Ding Kuppel; Reg 1700, Jb 1707—08 Ding Coppel; Jb ældre end 1722 Dingkuppel, Jb 1722 Ding Kuppel; Jb c. 1730 Dingkuppel; K 1796 Ding-Koppel; TM Tingkoppel; ChrK XI 206 Thingkobbel; Oldekop 1906 Tingkoppel. — Lige ved Gammelgaard.

Tovrup [tɔʁ0p]. Jb 1651 Taverup; Stiftsbog 1690 Tourup; Jb 1705, Jb 1706—07 Tourup; Jb ældre end 1722 Towerup; Jb 1722 Towrup; Jb c. 1730 Towerup; K 1809 Taurep; TM Tarup; ChrK XI 206 Taurup. || **Tovrup Kobbel.** Jb 1706—07 Tourup Coppel. || **Tovrup Made** [tɔ·ig ˈmaj]. Reg 1605 (ChrK VIII 103) Thorup May; Jb 1651 Tarrup May; Jb 1705, Jb 1706—07, Jb 1707—08 Tourup May; Jb ældre end 1722, Jb 1722, Jb c. 1730 Towrup May; K 1796 Taurop May; TM Tarupmai, Taurup Mai; ChrK XI 120, 206 Taurupmai; Heimat-Blätter II p. 134 Torp-Mai; Gst, Trap[4] Torup Made. — Af Landsbynavnet Tovrup, se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Troldsmose. 1666 (ChrK XI 11), ChrK XI 48 Troldrødsmose; Ussing, Det gamle Als p. 233 e Trolds Moos.

Ved Træhesten. Ussing, Det gamle Als p. 229 ved e Træhest.

Vestereng [*væsdəˈɦæŋ*]. Jb 1651 Westereng; Jb 1705 Vester-Eng; Jb 1706—07 Vester Eng; Jb 1707—08 Vester Eng, Vester Engs-Holmen; Jb ældre end 1722 Westreng, Westereng; Jb 1722 Wester eng; Jb c. 1730 Westereng; K 1796 Wester-Eng; K 1809 Wester-Enge; TM Vestereng; ChrK XI 206 Vestereng; Oldekop Westereng. || **Vesterkobbel.** K 1809 Wester-Koppel.

Visk [*ɛ vɛsg*]. TM Wisk; ChrK XI 207 e Visk; Heimat-Blätter II p. 134 e Visk, die Wisch. — Visk er laant fra nty. Wisch, jfr. Gadenavnet Visk i Sønderborg Købstad, 3233. En anden Forklaringsmulighed er nævnt u. Visk i Sottrup, Sottrup S., 3242.

Østerkobbel. K 1809 Oster-Koppel.

Ketting.

Abildholm. 1666 (ChrK XI 13), Stiftsbog 1690, 1730 (ChrK XI 79) Abbelholm. — Trænavnet Abild „Æbletræ".

Askehøj [*ˈasghöj*]. 1666 (ChrK XI 12, 22) Askhøi; Stiftsbog 1690 Aschhoy; 1730 (ChrK XI 79) Askehøi; Jb 1790 (ChrK I 213) Askhöi; TM Askhoi. — Af Subst. Aske. I ChrK III 94 forklares Navnet af, at Heksene blev brændt her, hvilket dog vel er et navneforklarende Sagn.

Bennekris [*bænəgˈʀi·s*]. ChrK III 103, XI 48, 207 Bennekriis, Bennegriis; TM Bennegriis, Bennegris. — Af Slægtsnavnet Bennike, jfr. Benniksgaard i Rinkenæs S., 3229.

Bigaard. 1666 (ChrK XI 11) Biegaard; Stiftsbog 1690 Biegaard, Biegard; 1730 (ChrK XI 79) Biegard. — Af jy. Bigaard „en indhegning til bistader udenfor vinduerne" (Feilb.).

Bingestub. Stiftsbog 1690 Bingestuff. — Ifl. Stiftsbog 1690 er det samme Lokalitet som Sillehøj ndfr., men Navnet er fejlskrevet. Muligt Sammenhæng med Bøgestub i Asserballe, Asserballe S., 3258, der ligger nær ved Skellet mod Ketting.

Blegebæk [*ˈbli·xbæk*]. 1666 (ChrK XI 11, 22) Blygebæk eller Blegbeck, Blegebæk, Bligebæk; Stiftsbog 1690 Blegbek, Blegebeck; 1730 (ChrK XI 79) Blegebæk; TM Blegebek. — Skel mellem Ketting og Asserballe. Af Adj. bleg.

Borgvej. 1666 (ChrK XI 23) Over Borgerveien; Stiftsbog 1690 Offuer Borger Veyen. — Maa være Vejen til Augustenborg eller muligt Sønderborg.

Bramsager. 1666 (ChrK XI 11, 13) Lambjerg eller Bramsagger, Bramsager; Stiftsbog 1690 Lambierg eller Bramsagger; ChrK XI 49 Bramsager. — Af det sønderjy. Slægtsnavn Bram.

Branting. 1666 (ChrK XI 23) Brantinus; Stiftsbog 1690 Brandting osten og Vesten; ChrK XI 49 Brandthing. — Agre Nordvest for Kirken.

Brohøj. Jb 1790 (ChrK XXII 103) Brohøy. — Jfr. Brohøj i Bro ovfr. || **Brosti.** 1666 (ChrK XI 13) Brosti. — Efter Landsbyen Bro.

Brydelund, Skov. 1597 (ChrK XI 25), 1666 (sst. 13, 14) Bryderlund; Jb 1790 (ChrK XIII 97, 103) Brødelund, Brydelund; Schröder 1837 Brydlund; ChrK III 121, XI 48, 104, 207 Bryderlund, Brydlund; TM Brüdelund. — Af Subst. glda. bryti „Godsbestyrer", her maaske som Mandstilnavn.

Brændholm. 1666 (ChrK XI 11, 12) Brenholm; ChrK XI 49 Brænholm. — Af Plantenavnet sønderjy. Bræn „Bregne".

Brændteagre. ChrK III 94, XI 55 „de brændte Agre". — Ifl. Sagnet er Heksene Engel og Lop bleven brændte paa dette Sted (ChrK III 94, XI 55). || **Brændteg.** Stiftsbog 1690 Brend Eg eller Storogelhoy. — Partc. af Verbet brænde i Bet. „afbrændt, afsvedet".

Burdam. 1666 (ChrK XI 11, 12) Buurdamshale, Buurdamshaale. — Af Subst. Bur „lille Hus, Skur, Bod".

Burreager. 1666 (ChrK XI 13) Burreager; Stiftsbog 1690 Burreägger;

1730 (ChrK XI 79) Lille Burreager, Burreager; ChrK XI 49 Burreager. — Af Plantenavnet Burre.

Buskkær. Stiftsbog 1690 Buskier. — Subst. Busk.

Byled. ChrK XI 207 Byled. — Ved Vejen til Bro.

Bønderslund [*byŋəsˈlʌ0.ŋ*]. — Lille Skov mellem Præstegaarden og Ketting By.

Degnsmark [*ɛ ˈdi.nsˌmɑ.ig*].

Dejerhøj. ChrK III 103, XI 49, 207 Store- og Lille Deyerhøi, Store og lille Deirehøi, Deirehoi; TM Deierhoi. — Af Adj. glda. dighær „stor", jfr. Dejret i Løgumkloster Flække, 3118.

Dybbæk. ChrK XI 206 Dybbæk. — Af Adj. dyb. En stor Bæk, ved hvilken Kolonisthuset ligger (ChrK a. St.).

Døbbel. 1666 (ChrK XI 13) Dybbel. || Mellemdøbbel. 1666 (ChrK XI 12) Meeldybbel; Stiftsbog 1690 Meldybbel; 1730 (ChrK XI 79) Mellem Dybbel. — Døbbel, se Indl.

Egehøj. 1666 (ChrK XI 13, 22) Igehøi, Igehoi; Stiftsbog 1690 Jgehoy hos den Kroged Eeg; 1730 (ChrK XI 79) Igehøi; Schröder 1837 Egehöi; ChrK XI 13 Igehøi. — Har Navn efter et kroget Egetræ, jfr. Stiftsbogens Oplysning om Højens Beliggenhed.

Ellemose [ˈ*ælm0s*]. 1666 (ChrK XI 11), ChrK XI 48 Ellemose; TM Ellemoos. — Trænavnet El.

Endeløsager. 1730 (ChrK XI 79) Endeløsager.

Espenskrog. 1666 (ChrK XI 11) Nør Espenskraag; Stiftsbog 1690 Nör Eschenskrog; 1730 (ChrK XI 79) Synder-, Nörr Espens Kraag. — Af Mandsn. Espen.

Fandens Sten. Sønderjy. Maanedsskr. VIII 142 Fandens Sten. — Sten paa Marken Hejrehals ndfr. Fanden skal engang i et Anfald af Raseri have sparket saa haardt mod Stenen, at Aftrykket af hans Hestesko blev siddende paa den (Sønderjy. Maanedsskr. anf. Sted, derefter A. F. Schmidt, Danmarks Kæmpesten p. 350).

Femhøje. Medd. fra J. Raben 1937 Fem Hoje. — Mark med Tomter af fem Gravhøje.

Fladager [*flaˈʁaxə*]. 1666 (ChrK XI 13) Fladager; Stiftsbog 1690 Fladagger; 1730 (ChrK XI 79), ChrK XI 207, TM Fladager. — Af Adj. flad.

Folehøj. 1666 (ChrK XI 23), Stiftsbog 1690 Folehoy; 1730 (ChrK XI 79) Foelhøisagre, Lille Foelhøi. — Fole „Hingsteplag".

Fælled [*ɛ ˈfɛ·lə*]. Stiftsbog 1690 Fehleden; TM Felled. || Fælledsled. Stiftsbog 1690 Feledtz Led.

Gaasegræs. ChrK XI 56 „e Gosgræs", Gaasegræs; Ussing, Det gamle Als p. 214 Gaasegræs. — Plads i Ketting By, hvor Ramsherredet begynder (ChrK). || **Gaasemade** [*ɛ ˈg0·smaj*]. ChrK XI 13 Gaasemai; TM Gaasmai, Gansmai, Grasmai, Græsmai.

Galgebjærg. 1666 (ChrK XI 12) Galliebjerg eller Store Kierkehøy, Vesten Gallebjerget; Stiftsbog 1690 Gallebierg eller Stor Kierckhoy; 1730 (ChrK XI 78—79) Store Kirkehøi eller Gallehøi; ChrK XI 49 Galgebjerg el. Store-Kirkehøi.

Gammeldam. 1666 (ChrK XI 11) Gammeldam; Stiftsbog 1690 Dend Lange Dam eller Gammeldam; 1730 (ChrK XI. 79) Ved Gammeldam; ChrK XI 207 Gammeldam. — En stor Fiskedam i Provstens Mark (ChrK XI 207). || **Gammelhave.** TM Gamlehave, Gaumhave. || **Gammelled.** 1666 (ChrK XI 12) Gammellei; Stiftsbog 1690 Gammel Ley; Jb 1790 (ChrK XXII 103) Gammelled; ChrK XI 49, 207 Gammellei. || Gammelledsagre. 1666 (ChrK XI 13) Gammelleisagre; 1730 (sst. 78) Gammelleis Agre. || Gammelledsknold. 1730 (ChrK XI 79 Gammelleis Knoll. || **Gammelvej.** ChrK XI 49 Gemmelvei.

Grydeler [ˈ*gʁy·læj*]. 1666 (ChrK XI 12, 22) Grydleer, Liden-, Store Grydleer; Stiftsbog 1690 Grydlehr, Liden-, Stor Grydlehr; 1730 (ChrK XI 79) Indre-, Ydre Grydleer; Jb 1790 (ChrK XXII 98) Grydeleers Stykker; ChrK XI 207 Grydleer; TM Grüled. || Grydeler Skov. ChrK XI 49 Grydleersskov. — Grydeler maa være et Sted, hvor man henter Ler til Pottemagerarbejde. Udtalen beror paa den fejle Skrivemaade i TM.

Grønnevej. 1666 (ChrK XI 11, 12) Grønvei, Gunderstrup Grønvei; Stiftsbog 1690 Gunderstrup Gron Vey; 1730 (ChrK XI 79) Gunderstrup Grønvei.

Guldmade. ChrK XI 13, 207 Guldmai. || **Guldstensesk.** 1666 (ChrK XI 13,14) Guldsteens Esk el. ved Esken, Guldsteenst Esk; Stiftsbog 1690 Guldstens Esck eller Ved Esck; ChrK XI 48 Guldsteens Ask. — Guld som Forled i Stednavne har vist i de fleste Tilfælde Bet. gul.

Gundestrup Hjørne. 1666 (ChrK XI 12) Gunderstruphjørne; Stiftsbog 1690 Gunderstruphiörne; 1730 (ChrK XI 79) Gunderstrup-Hjørne. || **Gundestrup Kirkevej.** 1666 (ChrK XI 22) Gunderstrup Kirkevei; Stiftsbog 1690 Gunderstrup Kierckevey. — Af Bebyggelsesnavnet Gundestrup ovfr.

?Hans Karls Have [*hans ˈkå·dls ˌhas·*]. TM Hans Carlshav.

Havnbjærg. ChrK XI 207 Havnbjerg. — Mark ved Ketting Hav.

Havreholm. 1666 (ChrK XII 12, 22), Stiftsbog 1690 Haffuerholm.

Hejnshøj. 1730 (ChrK XI 79) Heins Høi. — Sandsynligvis af et Familienavn Hein, eller af Mandsn. glda. Hethin.

Hejrehals [*ˈhæjəhalʃ*]. 1666 (ChrK XI 11—14) Neder-Heierhals, Neder-Heirhals, Nederste Heierhals; Stiftsbog 1690, Jb 1730 (ChrK XI 79), ChrK III 121 Heierhals; TM Heierhals, Leierhals; Ussing, Det gamle Als p. 125 Hejerhals. — Et langt smalt Markstykke, deraf Navnet. || Hejrehals Led. 1666 (ChrK XI 11) Heierhals Led; Stiftsbog 1690 Heierhalsled; 1730 (ChrK XI 79) Heierhals Gjærde.

Hellegræs. Jb 1790 (ChrK XXII 97) Helle Græsgang; TM Hellegrees, Hellegraas. — Helle- er snarest jy. Helled „en fold, hvori markmanden sætter kreaturer ind, når han har fanget dem løsgående" (Feilb.).

Herreled. 1730 (ChrK XI 79) Herrelei, det nye Herreled; Jb 1790 (ChrK XXII 79) Herreledet; ChrK III 137 Herreled. — Lig Kalvehave Led ndfr. || **Herremade** [*ɛ ˈhæmaj*]. TM Herrmai. || **Herresti** [*ɛ ˈhæsdi*]. — Sidstnævnte to Lokaliteter er ved Vejen til Augustenborg.

Hvalpkær [*vaˌibkæ*]. 1666 (ChrK XI 13, 23) Hvalpkjær; Stiftsbog 1690 Hualpkiær, Offuer Hualpkiær; ChrK XI 79 Hvalpkjær; TM Warpkjor. — Udtalen er paavirket af TM, hvis Skriver har fejlhørt Forleddet Hvalp som Subst. jy. Varp, der findes i Varpland i Gravlund, Bedsted S., 3201, s. d.

Hvedehøj [*ˈvɛ·höj*]. 1666 (ChrK XI 12, 22), 1730 (ChrK XI 79) Veedhøi; TM Hvedehoi; ChrK III 103, XI 49, 207 2de Veedhøi, 2de Hvedhöi, Hvedhøi. — Af Kornsorten Hvede.

Hylke. 1666 (ChrK XI 13) Hylket; Stiftsbog 1690 Offuer Hylket; 1730 (ChrK XI 79) Ved Hylken. — Hylke betyder „Fordybning, Hulhed i Jordsmonnet, især hvor der er Vand", jfr. Hølkeris i Lambjærg, Hørup S., 3254.

Hørgaard. 1666 (ChrK XI 13) Hørgaard. — Var 1666 Rugland. Subst. Hørgaard „Indhegning hvor der dyrkedes Hør".

Indermark. TM Indremark.

Kaadknøs. 1666 (ChrK XII 11) Kaadknøs; Stiftsbog 1690 Kadknöß, Kadknoß. — Af Subst. sønderjy. Kaad „et Hus med Jord, mindre Landejendom".

Kalvehave [*ɛ ˈkalvəhas*]. 1666 (ChrK XI 11) Kallehaffue; 1730 (ChrK XI 79) Kallehave ved det nye Herreled, Kallehavsland; Jb 1790 (ChrK XXII 103), ChrK XI 48, 207, TM Kallehave. — Nu Agerjord, hos ChrK XI 207 Navn paa en lille Egeskov. || Kalvehave Led. Jb 1790 (ChrK I 215) Kallehaveleed. || Kalvehavesmose. 1666 (ChrK XI 13) Kallehafsmose; Stiftsbog 1690 Kallehafs Moße.

Kalvehus Mark [*kalvəˈhusˌma.ig*]. ChrK XI 48 Kallehuus. || **Kalvehusvej.** Jb 1790 (ChrK XXII 103) Kallehuusvei.

Kapellanihave. 1666 (ChrK XI 25) Capellani-Haven. — Sagnet vil vide, at Capellanigaarden skal have ligget her, hvilket Navnet hentyder til (ChrK XI 25).

Katdøbbel. 1666 (ChrK XI 23) Kattdøbel; Stiftsbog 1690 Katt-dybbel.

Ketting Dam. 1666 (ChrK XI 18) Kettingdam. || **Ketting Kors.** 1666 (ChrK XI 11, 22), Stiftsbog 1690 Kettingkors, Kettingkorß.

Kildemose. 1730 (ChrK XI 79) Lille Keelmose.

Kirkedam. Stiftsbog 1690 Kierke Dam udi Kiettingbye; Jb 1790 (ChrK XXII 103) Kirkedam. || **Kirkegaarden.** ChrK III 103 Kirkegaarden. — Sted paa Marken, hvor man ved Pløjning har opgravet Potteskaar og andre Oldsager (ChrK a. St.). || **Kirkehøj.** 1666 (ChrK XI 12, 22) Galliebjerg eller Store Kierkehøy, Kirkehøi; Stiftsbog 1690 Gallebierg eller Stor Kierckhoy, Kierckehoy; 1730 (ChrK XI 78—79) Kirkhøi, Lille-, Store Kirkehøi eller Gallehøi; ChrK XI 49 Galgebjerg el: Store-Kirkehøi. || **Kirkemade** [*kiigə-ˈmaj*]. 1666 (ChrK XI 13) Kirkemai; Stiftsbog 1690 Steenschifft eller Kierkemay; TM Kirkemai. || **Kirketoft.** 1666 (ChrK XI 14) Kirkenstoft; Stiftsbog 1690 Kircketofft; 1730 (ChrK XI 79) Kirketoft; ChrK XI 207 Store-, Lille Kirketoft.

Klokkehøj [ˈ*klɔghöj*]. 1666 (ChrK XI 14, 23) Klokhøi, Klockhoy; Stiftsbog 1690 Klockhoy; Schröder 1837 Klokhöi; ChrK III 103, XI 49, 207 2de Klokhøie, Store og Lille Klokhøi; TM Klokhöi; Ussing, Det gamle Als 240 Klokhøje. — Se Klokkebjærg i N.-Løgum S., 3117.

Knold [*knɔ̈l*]. ChrK XI 207, TM Knold; Ussing, Det gamle Als p. 238, Gst Knoldhøj.

Krumager. 1666 (ChrK XI 11), Stiftsbog 1690 Krumagger; 1730 (ChrK XI 79) Krumager.

Kræmmerhave [ˈ*kræ·məˈhas·*]. TM Krämerhav.

Lambjærg [ˈ*la·mbjɛrə*]. Stiftsbog 1690 Lambierg eller Bramsagger; 1666 (ChrK XI 11) Lambjerg eller Bramsagger; Jb 1790 (ChrK XXII 103) Lambjergs Deel; TM Lamberg. — Af Dyrenavnet Lam.

Langdam. 1666 (ChrK XI 12) Den lange Dam; Stiftsbog 1690 Langdam, Dend Lange Dam eller Gammeldam. || **Langdel.** ChrK III 103 Langdeel. || **Langhave** [ˈ*laŋ·ˈhas·*]. TM Langhav. || **Langmade.** 1666 (ChrK XI 12) Langmay. || **Langstreng** [*laŋsdræŋ*]. 1666 (ChrK XI 221, 23), Stiftsbog 1690, 1730 (ChrK XI 79) TM Langstreng.

Lenes Eg. 1666 (ChrK XI 12, 22) Lænes Eg, Leneß Eg; Stiftsbog 1690 Lenes Eg; 1730 (ChrK XI 79) Leenetz Eg; ChrK XI 48 Lænes Eg. — Af Kvindenavnet Lene.

Lerbjærg. Stiftsbog 1690 Lehrbierg; Jb 1790 (ChrK XXII 103) Leerbjerg, Lehrbierg. || Lerbjærgsager. 1730 (ChrK XI 79) Lille Leerbjergs Ager. || Lerbjærgsryde. 1666 (ChrK XI 13, 23) Lehrbjergsrye, Lehrsbjerg; 1730 (ChrK XI 79) Leerbjergs Rye; Stiftsbog 1690 Lerbiergs Rye; ChrK XI 48, 49 Leerbjergsryd, Leerbjergryd. || **Lergrav.** 1666 (ChrK XI 14) Leergrav; Stiftsbog 1690 Leer-graff.

Lerketshjørne. 1666 (ChrK XI 12) Lercketshjørne; Stiftsbog 1690 Lerckets Jorne; 1730 (ChrK XI 79) Lille Lercketshjørne; ChrK XI 48 Lercketshjørne. — Da t i Forleddet Lerkets- ikke kan høres i Udtalen, kan dette være Gen. af et Stednavn Lerkær el. et Personnavn Lerke.

Lillehøj. 1666 (ChrK XI 13) Lildhøi; Stiftsbog 1690 Lildhoy; 1730 (ChrK XI 79) Lille Høis Ager; ChrK XI 49 Lildhøi. || **Lillemade.** TM Lillemai. || **Lillemandsager.** 1666 (ChrK XI 13) Langlild Mands Ager; Stiftsbog 1690 Lang Lildmans Ager.

Linnedsager. 1730 (ChrK XI 79) Linnetzager. — Forleddet er rimeligvis oprindelig *Lindwith af Trænavnet Lind og glda. with „Skov", jfr. Lindetskov i Højrup S., 3082, eller Slægtsnavnet Linnet.

Lundager. 1666 (ChrK XI 13) Lundager; Stiftsbog 1690 Lundtagger; ChrK XI 48 Lundager. || **Lundbæk** [ˈ*lɔ̈·ŋbæk*]. Jb 1790 (ChrK XXII 98) Lundbeck, Lundbecks Mai; TM Lundbek. || **Lundgab.** 1666 (ChrK XI 13) Trendlond el. Londgab; Stiftsbog 1690 Trendlund eller Lundgab; ChrK XI 48 Lundgab. || **Lundhave.** ChrK XI 207 Lundhave. || **Lundhøj.** 1666 (ChrK XI 12) Løenhøi; Stiftsbog 1690 Lonhoy, Offuer-Steenschifft eller Lonhöy; ChrK III 103, XI 207 Lundhøi.

Madebjærg. 1666 (ChrK XI 13, 23) Maybjerg; Stiftsbog 1690 Maybierg; 1730 (ChrK XI 79) Maibjerg. || **Madekær.** 1666 (ChrK XI 13) Maykjær; Stiftsbog 1690 Maykier. || **Madelund.** 1666 (ChrK XI) Maylunds Bæk; ChrK XI 48 Maylund. — Made, se Indl.

Marenshave. TM Marenshav.

Mellemtoft. 1666 (ChrK XI 23) Mellem Tofte; Stiftsbog 1690 Mellem Tofften.

Midthave. TM Mithav. || **Midtløkke.** TM Mitlykke. || **Midtmark.** 1589—1623 (ChrK XI 11) Sønder- eller Midtmark; 1666 (ChrK XI 12) Søndermarken eller Midtmarken; Stiftsbog 1690 Mitmarcken; TM Mitmark.

Mølleager. 1666 (ChrK XI 13) Mølager; Stiftsbog 1690 Vester Mollagger; 1730 (ChrK XI 79) Mølleager. || **Mølledel.** 1666 (ChrK XI 13) Møldeel; Stiftsbog 1690 Moldeel; 1730 (ChrK XI 79) Mølldeel. || **Møllehøj.** 1666 (ChrK XI 13) Mølhøi; Stiftsbog 1690 Mölhoy; Jb 1790 (ChrK XXII 103) Mølhøys Ager; ChrK XI 49 Mølhøi.

Norsmade. ChrK XI 207 Nusmai. || **Norsmose** [ˈ*nu·sm0s*]. TM Nusmoos. — Af Subst. Nor „Vig med smalt Udløb". Norsmose ligger ved Ketting Nor.

Nydam. Stiftsbog 1690 Rehngraff osten Kettingkors kaldis nu dend Ny Damm. || **Nyhave** [ˈ*nyhas*]. TM Nyhave.

Nørrehave. 1666 (ChrK XI 14) Nørrehave.

Oldemorsvraa. 1666 (ChrK XI 11, 22) Oldemoers-Vraa, Oldemoerßvraa; Stiftsbog 1690 Oldmors-Vraae, Oldemorsvraae; 1730 (ChrK XI 79) Oldemoers Vraae.

Over-Almstedvej. 1666 (ChrK XI 22) Over Almsted Vei; Stiftsbog 1690 Offuer Almsted-Vey. — Af Landsbynavnet Almsted i Notmark S., 3259. || **Overhave.** TM Overhav, Overhave. || **Overmark.** TM Overmark.

Pedhøj. 1666 (ChrK XI 11), Stiftsbog 1690 Peedhöj; ChrK XI 49 Peedhøi.

Persled. ChrK III 103, XI 49, 207 Pæslei, Pæsled.

Pibbeseng. 1666 (ChrK XI 13) Pibbiseng; Stiftsbog 1690 Pibbes Eng; 1730 (ChrK XI 79) Pibbes Eng; ChrK XI 49 Pibbeseng. — Maaske af Subst. Piber „Spillemand", her vel som Tilnavn.

Præstehjørne. Ussing, Det gamle Als p. 206 e Præsthjørn. || **Præstekær.** 1666 (ChrK XI 13, 23) Sønder Præstkjær, Østen Præstkjær, Præstkjær; Stiftsbog 1690 Præstkiær; 1730 (ChrK XI 79) Præstkjær.

Rakkerled. Jb 1774 (ChrK XXII 95), Jb 1790 (sst. 103) Rakkerled; ChrK XI 207 Rakkerleddet ved Vraaen; Ussing, Det gamle Als p. 25 Rakkerledet. — Led mellem Asserballe og Ketting. Af jy. Rakker „Tater, en af Natmandsfolket" eller „Mand, hvis Bestilling det er at flaa selvdøde Kreaturer".

Ravskær. 1666 (ChrK XI, 12, 13, 14) Raffskjær, Rafskjær; Stiftsbog 1690 Raffskier. — Maaske *Ravnskær eller *Ravlskær af Plantenavnet jy. Ravl „Siv, Scirpus lacustris".

Regelskaad. 1666 (ChrK XI 13) Regels Kaad; Stiftsbog 1690 Regels-Kaad. — Marknavn. Muligvis af Mandsn. sønderjy. Riggel (Kok II 45). Efterleddet Kaad betyder „Hus med Jord".

Rengrav. 1666 (ChrK XI 11) Reengraff; Stiftsbog 1690 Rehngraff osten Kettingkors kaldis nu dend Ny Damm. — Af Subst. Ren „Agerren".

Ringsted. 1730 (ChrK XI 79) Ringsted. — Samme Navn i Hundslev, Notmark S., 3259, men næppe samme Lokalitet.

?**Rødkær** [ˈ*rœ̈jkæ*]. 1666 (ChrK XI 13, 23) Rødkjær; Stiftsbog 1690 Rödkier, Rodkier; 1730 (ChrK XI 79), ChrK XI 48 Rødkjær; TM Rørkjor, Nörkjar.

Rørbæk. 1666 (ChrK XI 13) Rørbæk. — Rørbæk Toft. Stiftsbog 1690 Rorbecktoft.

Sakslund [*sɑssˈl0.ŋ*, *sɑssˈˈl0.ŋ*]. 1666 (ChrK XI 13, 23) Saxlund; Stiftsbog 1690 Saxlund, Sachßlund; 1730 (ChrK XI 79), Jb 1790 (ChrK XXII 97), TM Saxlund; ChrK XI 48, 207 Saxlund, Sauslund; I 1912 Sakslund. || Sakslund Have [*sɑssˈl0·nɔs ˈhɑs·*]. ChrK XI 13 Saxlundhave; TM Saxlundshave. || **Saksmark** [ˈ*sɑssmɑ.ig*]. 1666 (ChrK XI 13) Saxmark; 1730 (ChrK XI 79) Sachsmark; Jb 1790 (ChrK XXII 98) Saxmarken; ChrK XI 207 Sausmark; TM Saxmark, Sausmark. || **Saksspjæld Ager.** 1730 (ChrK XI 79) Saxspjoldsager. — Af Subst. Saks, maaske om en Saks til Dyrefangst.

Sebbelev Gærde. 1730 (ChrK XI 79) Sebbelevgjærde. || **Sebbelev Høj.**

1666 (ChrK XI 13, 23) Seblevhøi, Sebelevhøy; Stiftsbog 1690 Sebelouhoy; ChrK XI 49 Seblevhøi. || **Sebbelev Led.** ChrK XI 75 Sebbelev Leed.

Sibbeshave. 1666 (ChrK XI 11), Stiftsbog 1690 Sippitzhaffue; 1730 (ChrK XI 79) Sippetz Have. — Af Mandsn. glda. Sibbi, eller muligt Sigbrekt, Sigbert.

Siggaardsmose. 1666 (ChrK XI 13) Siigaards Mose; Stiftsbog 1690 Sigaaesmoße; ChrK VII 61, XI 207 Sikkismose, Sikkesmose. — Sig, se Indl.

?Sivland. 1666 (ChrK XI 11, 22) Siuffeland ved Blegebæk, Siufveland; Stiftsbog 1690 Siuffeland, Siuffelund ved Blegbek; 1730 (ChrK XI 79) Siveland, Lille-, Neder Siveland; ChrK VII 60, XI 48 Siffelund; ChrK XIV 56 Sifferlund.

Sjellehøj. 1666 (ChrK XI 12, 22) Sillehøi ved Bromark, Siellehøis store Ager; Stiftsbog 1690 Siellehoy, Siellehöys stoor Agger; ChrK VII 61, XI 49 Sillehøi. — Samme Lokalitet som Bingestub ovfr. (Stiftsbog 1690).

Skovvej, Sønder- [ˈsyŋə ˈrsgɔsvæˌj].

Skrædderhave [ˈsgʁɛʁəhas]. TM Skräderhav.

Skærspjæld. 1666 (ChrK XI 23) Schiærspjold; Stiftsbog 1690 Schiersspiold. — Af Adj. skær, i Sønderjy. brugt om „et stykke jord, frit for ukrudt" (Feilb.).

Slaatorn. 1666 (ChrK XI 23) Slaatorne; Stiftsbog 1690 Slotorne, Slaatorn. — Plantenavnet jy. Slaatorn, Prunus spinosa, i Angel og paa Als udtalt slotvon (Feilb.).

Smaahøje. 1666 (ChrK XI 14) Smaahøi; Stiftsbog 1690 Smaahoy; ChrK XI 49 Smaahøi ved Guldsteens-Ask.

Smedehjørne. Ussing, Det gamle Als p. 206 e Smeihjørn. || **Smedsmark** [ɜ ˈsmæˌjs ˈmɑ.ˌɹg].

Stagshøj. 1666 (ChrK XII 12) Lild Ogehøi el. Stackshøi; Stiftsbog 1690 Lild Ogelhoy eller Stagshoy; 1730 (ChrK XI 79) Stagshøi; Schröder 1837 Stakshöi; ChrK XI 49, 207 Lille-Ogelhøi el: Stakshøi, Stakshøi. || **Stagsryde.** 1666 (ChrK XI 12) Stagsrye. — Af Subst. Stage „Stang, Pæl", jfr. Gaardnavnet Stagsager i Ølstykke S., hvis Forled ogsaa har Gen. -s.

Stavnsbøl Høj. 1666 (ChrK XI 23) Staffnsbøllhøi; Stiftsbog 1690 Staffesbyllhoy; 1730 (ChrK XI 79) Lille Stafnsbøllhøisager; ChrK XI 49 Stauensbølhøi. — Efter den forsv. Lb. Stavnsbøl i Augustenborg Flække, 3256, som tidligere har hørt til Ketting S.

Stenbrokær. 1666 (ChrK XI 11) Steenbrokjær; Stiftsbog 1690 Stenbrokier. || **Stenskifte.** 1666 (ChrK XI 13) Steenskift; Stiftsbog 1690 Offuer-Steenschifft eller Lonhöy, Steenschifft eller Kierkemay.

Storehave. TM Storehave. || **Storstubbe.** Stiftsbog 1690 stor Stubbe.

Stærmose. 1666 (ChrK XI 11) Stærmose; Stiftsbog 1690 Stermoße. — Af Plantenavnet Stær „Star, Carex".

Sønderlund [ˈrsyŋəˈl0.ŋ]. 1666 (ChrK XI 11) Præstens Sønderlund; Stiftsbog 1690 Sünderlund; 1730 (ChrK XI 79) Sønderlund; TM Sönderlund. || **Søndermark.** 1589—1623 (ChrK XI 11) Sønder- eller Midtmark; 1666 (ChrK XI 12, 22) Søndermarken eller Midtmarken, Syndermarken; Stiftsbog 1690 Synder*mark*, Syndermarcken eller Mitmarcken.

Toftløkke. TM Wester-, Ostertoftlykke. || **Toftmade.** ChrK XI 207 Toutmai. — Toft, se Indl.

Tornryde. Stiftsbog 1690 Tornrye. || **Tornskifte.** 1666 (ChrK XI 11, 13) Tornskifte, Tornskift; Stiftsbog 1690 Tornschifft.

Trappekilde. ChrK III 87 Trapkeild. — „Brønden ved Trappen i Ketting" (ChrK III 87).

Trekant. ChrK XI 48 Trekanten; TM Trekannt, Trekant.

Trendlund. 1666 (ChrK XI 13) Trendlond el. Londgab; Stiftsbog 1690 Trendlund eller Lundgab; ChrK XI 48 Trendlund og Lundgab. — Rimeligvis af Adj. trind „rund".

Troldborg [ˈtʁ0ljb0ʁə]. ChrK XII 207, TM Troldborg. — Mark ved Gd. Troldborg. || **Troldroj.** 1666 (ChrK XI 11), ChrK XI 48 Troldrøy; 1730 (ChrK XI 79) Troldroy. || Troldrojsdel. 1666 (ChrK XI 11) Troldrødsdeele; Stiftsbog 1690 Troldroysdehl; ChrK XI 48 Troldrødsdeele. || Trold-

rojsmose. 1666 (ChrK XI 11) Troldrødsmose. || **Troldseg.** ChrK III 85, Ussing, Det gamle Als p. 207 e Trolds Eg. — Her plejede Fanden at drive sit Spil (ChrK III 85). Trold betyder i Sønderjy. „Fanden".

Udermark. ChrK III 86 Ydermarken; ChrK XI 207 Urremarken. — Af jy. uder „ydre".

Udersthave. TM Yderstehave. || **Uderstmark.** TM Yderstemark. — Af Adj. jy. uderst. TM har dansk Rigsmaalsform.

Uglehøj. 1666 (ChrK XI 12, 22) Stor Ogelhøi, Lild Ogehøi el. Stackshøi, Ogellhøi; Stiftsbog 1690 Lild Ogelhoy eller Stagshoy, Brend Eg eller Storogelhoy, Ogelhoy; Jb 1790 (ChrK XXII 103) Store og lille Ugelhöy; Schröder 1837 Uglehöi; ChrK III 103, XI 49, 207 Store-, Lille-Ogelhøi el: Stakshøi, Uglehøi, store og lille. — Af Fuglenavnet Ugle.

Ulhøj. Stiftsbog 1690 Vldhoy, Vldhöy. — Rimeligvis af Dyrenavnet Ulv.

Vashøj. Medd. fra J. Raben 1937 Vashøj. — Udjævnet Gravhøj. Af Subst. jy. Vas „Kvas".

Ved Esk. 1666 (ChrK XI 13, 23) Guldsteens Esk el. ved Esken, Ved Esken; Stiftsbog 1690 Guldstens Esck eller Ved Esck, Ved Eschen; 1730 (ChrK XI 79) Ved Esken.

Vesterlund. 1666 (ChrK XI 14), 1730 (ChrK XI 79), ChrK XI 48 Vesterlund. || **Vesterløkke.** 1666 (ChrK XI 23) Vesterlykke; Stiftsbog 1690 Vesterlycke. || **Vestermark** [ˈ*væsdəmaɹg*]. 1589—1623 (ChrK XI 11) Vestermark; 1666 (ChrK XI 13) Vestermarken; Stiftsbog 1690 Vestermark; TM Westermark.

Vraa. Jb 1790 (ChrK I 213) i Vraaen; ChrK XI 55, 207 Vraaen eller Blegebæk, Vraae. || **Vraahave** [*vʀɑ·ˈˈhas·*]. TM Wraahav. — Vraa, se Indl.

Østerhave. TM Osterhave. || **Østerkobbel** [ˈ*ösdəkɔfəl*]. ChrK XI 205 Østerkobbel. || **Østerled.** 1666 (ChrK XI 11) Østerled. || **Østerløkke Led.** 1666 (ChrK XI 22) Ved øster Lykkeled; Stiftsbog 1690 Oster Lycke Ley. || **Østermark.** 1589—1623 (ChrK XI 11) Østermark; Stiftsbog 1690 Östermarken, Ostermarken; Jb 1790 (ChrK XXII 97) Østermarken.

Sebbelev.

Aasager. ChrK XI 44 Aasager. — Aas, se Indl.

Abelinskov [*abəˈliŋsgɔs*]. — Pileskov. Af Trænavnet Abelin „Graapoppel, Populus albescens".

Askehøj. ChrK XI 44 Askehøj. — Jfr. Askehøj i Ketting ovfr., som ikke kan være samme Lokalitet.

?Bavnehøj [ˈ*basnhöj̨*, ˈ*baɫmhöj̨*]. (Her?) ChrK XI 44 Balkhøi; I 1912 Barnhøj. — Her ses Tomt efter Gravhøj.

Blomgaard. ChrK XI 44 Plomgaard, (her?) Bommesgaard; TM Bloomgaard, Blangaard, Blaugaard. — Formen Plomgaard hos ChrK tyder paa, at Forleddet er jy. Plomme „Blomme".

Bosselholt. Jb 1793 Bossel Holdt; ChrK XI 43 Bosselholt.

Brasholm [*bʀå·shɔɫm*]. TM Braasholm. — Af Subst. Bras „noget daarligt, slet".

?Bredballe [ˈ*bʀæj̨bəɫ*]. Jb 1793 Brey-Bolls Vandsted. — Mark og fælles Vandsted. || **?Bredlæg** [*bʀi·lɛx*]. TM Bredleg. — Navn paa et Stykke Agerjord ved Grænsen mod Ketting.

?Bredning. TM Bredning, Brechning, Brachning. — Subst. jy. Bredning „et bredt sted i en eng el. et vandløb" (Feilb.).

?Bromose Øre [*bʀɑməs* ˈˈ*ɵ·*]. ChrK XI 44 Bromes Øre. — Har intet med Landsbyen Bro at gøre, men ligger ved Vandet. Øre betyder her „gruset Strandbred". Hedder ogsaa Uderhave.

Brændhave [*ɛ* ˈˈ*bʀæ·ŋ*ˈˈ*has·*]. TM Bränhav. — Partc. af Verbet brænde „afbrændt".

Brænmade. ChrK XI 44 Brænmai. || **Brænnæb** [ˈ*bʀæ·nɛf*]. ChrK XI 44 Brenef; I 1912 Brænef. — Af Plantenavnet jy. Bræn „Bregne".

Brødskal. ChrK XI 44 Brødskal. — Af Subst. jy. Brødskal „Endeskiven af Brødet".

FORELØBIG OVERSIGT OVER DEN ANVENDTE

DANIA-LYDSKRIFT

i, *y*, *u* er Rigssprogets Lyd i ile, ryge, ude.
i̯, *y̯*, *s* ligger imellem henholdsvis *i* og *e*, *y* og *ø* og *u* og *o*.
e, *ø*, *o* er lidt mere lukkede end i Rigsspr. ene, øde, Ole; de lange Lyd er undertiden ret stærkt diftongerede.
e, *ǫ*, *0*, *ɷ* ligger mellem *e* og *æ*, *ø* og *ɵ* og *o* og *å* (*0* er lidt mere lukket end *ɷ*).
æ, *ɵ*, *å* er undertiden lidt mere lukkede end i Rigsspr. æde, Høne, Aage.
æ, *ö* er Rigsspr. Lyd i sætte, Søn.
ɔ er i Regelen mere lukket og rundet end i Rigsspr. Kop, Haand.
ä, *ö* er Rigsspr. Lyd i stærk, grøn; forekommer kun i r-Forbindelser.
å, *ɔ̊* ligger mellem henholdsvis *a* og *ä* og *ɔ* og *ö*.
a, Rigsspr. a-Lyd i Gade, Hat, forekommer kun foran Palatal og foran vokalisk r; *maŋ'* Mand, *gaɹ·* Gader.
ɑ Rigsspr. a i bange.
a er mere aaben og forekommer i Rigsspr. i r-Forb. som Arm.
i, *æ̊*, *å* forekommer kun i Diftongerne *is*, *æ̊s* og *ås* og betegner temmelig variable Lyd, hvis Rigtighedsbredde kan strække sig fra *i* (*i̯*) til *y* (*y̯*), fra *æ* (*æ*) til *o* (*ɵ*) og fra *o* til *a*.
ə er den svage, ubestemmelige Mellemvokal (Rigsspr. e i tale).
ɜ, *ɪ̯*, *ɒ* betegner lidt stærkere Mellemvokaler, hvis Kvaliteter kan bestemmes som liggende i Nærheden af *æ*, *i*, *a*.

p, *t*, *k*, *b*, *d*, *g*, *m*, *n*, *v*, *f*, *s*, *h*, *j*, *l* svarer alle til Rigsspr. Lyd. Dog er p, t, k lidt mindre pustede end i Rigsspr.; den upustede Lyd betegnes altid ved *b*, *d*, *g*: *sde'n* Sten.
ḳ, *ɡ* betegner palatale k- og g-Lyd, noget mere fremskudte end i Rigsspr. kj- og gj-Forbindelser (Kjole, gjort).
ʃ er en palatal Klusil.
ʧ er Rigssprogets t i tjene.
ʂ er en palataliseret s-Lyd, der forekommer i sj-Forbindelsen.
q er Rigsspr. g-Lyd i bage, Dige.
x er den tilsvarende ustemte Lyd (lidt svagere end ty. ch) i sønderjy. *ba·x* bage, *di·x* Dige.
w svarer omtrent til engelsk w.
ŋ betegner sidste Lyd i Rigsspr. lang.
ŋ̣, *l̥* er palataliseret *n* og *l* (*n* og *l* med j-Klang): *maŋ'* Mand, *fɔl̥'* Fald.
ɫ er det hule (kakuminale) l, som udtales med en noget stærkere Hævning af Bagtungen end det engelske l i full.
ʀ betegner snurret og usnurret Tungespids-r.
ʎ betegner snurret Bagtunge-r (Drøbel-r).
ɹ er et vokalisk Fortunge-r, f. Eks. i vestslesv. *sdɔ̆ɹ·* større.
ɹ er et vokalisk Bagtunge-r som i Rigsspr. varm.

· og . betegner, at den foreg. Lyd er henholdsvis lang eller halvlang.
ˈ og ˌ angiver, at den flg. Stavelse har henholdsv. Hovedtryk ell. Bitryk.
Naar der ikke er sat Tryktegn, betyder det, at Forleddet har Hovedtryk, mens Efterleddet er trykløst.
ˈ foran et Navn (el. Navneled) betegner, at dette udtales med sammensat musikalsk Accent (Tostavelsesaccent, Accent 2).

DANMARKS STEDNAVNE

Af denne Skriftserie, i hvilken efterhaanden Stednavnene fra alle Dele af Danmark vil blive Genstand for Behandling, er hidtil udkommet følgende Numre:

Nr. 1. **Samsøs Stednavne.** 1922. Bogladepris 4 Kr.

Nr. 2. **Frederiksborg Amts Stednavne.** 1922. Bogladepris 4 Kr. 50 Øre.

Under Udgivelse er:

Nr. 3. **Sønderjyske Stednavne I,** Indledning og Register.

Nr. 4. **Sønderjyske Stednavne II,** Haderslev Amt.

Nr. 5. **Sønderjyske Stednavne III,** Tønder Amt. (afsluttet 1933).

Nr. 6. **Sønderjyske Stednavne IV,** Aabenraa Amt. (afsluttet 1936).

Nr. 7. **Sønderjyske Stednavne V,** Sønderborg Amt. (i Trykken).

Sønderjyske Stednavne agtes udsendt i ca. 18 Leveringer à ca. 10 Ark til en Subskriptionspris af 3 Kroner for en Levering. Subskription, der er bindende for hele Værket, kan tegnes i alle Boglader. Enkelte Hæfter sælges ikke.